

*Samen werken aan
een mooi, veilig,
duurzaam en sociaal
Heemstede*

Begroting 2021

Inhoudsopgave Programmabegroting 2021

Voorwoord	1
Begroting 2021 in een oogopslag	2
Bestuurlijke hoofdlijnen	3
Financiële hoofdlijnen	9
Programma's	
Opbouw programma's	25
Samenvatting financieel meerjarenbeeld 2021 – 2024	26
Programma 0 : Bestuur en ondersteuning	33
Programma 1 : Veiligheid	51
Programma 2 : Verkeer, vervoer en waterstaat	59
Programma 3 : Economie	69
Programma 4 : Onderwijs	75
Programma 5 : Sport, cultuur en recreatie	81
Programma 6 : Sociaal domein	91
Programma 7 : Volksgezondheid en milieu	103
Programma 8 : Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en sted. vern.	113
Recapitulatie programma's	121
Overzicht incidentele baten en lasten	123
Overzicht baten en lasten (gedetailleerd)	124
Paragrafen	
Paragraaf 1 : Paragraaf lokale heffingen	129
Paragraaf 2 : Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	138
Paragraaf 3 : Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	154
Paragraaf 4 : Financieringsparagraaf	159
Paragraaf 5 : Paragraaf bedrijfsvoering	163
Paragraaf 6 : Paragraaf verbonden partijen	168
Paragraaf 7 : Paragraaf grondbeleid	181
Paragraaf 8 : Paragraaf taakstellingen	183
Paragraaf 9 : Paragraaf Corona	184
Bijlagen	
Kerngegevens	190
Programmacijfers gedetailleerd	191

Voorwoord

Voor u ligt de programma begroting 2021 en meerjarenbegroting 2022-2024. In deze begroting leest u wat wij het komend jaar willen bereiken, wat wij daarvoor willen doen en wat dat mag kosten. Het gaat om keuzes voor Heemstede op alle gebieden zodat iedereen er prettig, veilig en leefbaar kan wonen, werken, naar school gaan en kan recreëren.

Voor de zomer heeft de raad kennis genomen van de kaderbrief 2021-2024 en deze programma-begroting is een nadere uitwerking hiervan. Vanaf half maart is Nederland, in verband met de coronacrisis, in intelligente lockdown gegaan. Deze lockdown heeft grote gevolgen gehad voor de gehele maatschappij, dus ook voor de gemeente Heemstede. Deze uitzonderlijke situatie is nog steeds heel bepalend in onze samenleving en dit zien we ook terug in de begroting die nu voor ligt.

Nog meer dan anders moeten we keuzes maken, in een tijd waarin de toekomst onzekerder is dan ooit. We verwachten deze dilemma's onder andere op het gebied van economie, de arbeidsmarkt, maatschappelijk verkeer en handhaving, zowel lokaal als regionaal. Met de impactanalyse van de regio en het kwalitatief/belevingsonderzoek krijgen we meer inzicht in de gevolgen van de coronacrisis voor inwoners en ondernemers in Heemstede. Deze uitkomsten worden meegenomen bij de uitwerking van mogelijk scenario's om de keuzes te maken die nodig zijn. Uitgangspunt hierbij blijft de versterking van een democratisch, duurzaam, sociaal en veilig Heemstede.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat we naast onzekerheid rondom corona ook de herverdeling van het gemeentefonds nog ogenschouw moet worden genomen. In het financieel meerjarenbeeld is ook nog geen rekening gehouden met de effecten van de septembercirculaire 2020 omdat deze nog niet beschikbaar is ten tijde van het schrijven van deze begroting.

We hebben gekozen voor een behoudend financieel beleid. Ondanks alle ontwikkelingen is in onze begroting al het ingezet beleid gehandhaafd en hebben we geen besparende maatregelen hoeven nemen. We zijn in staat een structureel sluitend meerjarenbeeld te presenteren. Deze begroting staat daarmee voor een duurzaam en verantwoord financieel beleid. Dit geeft ons ruimte om de ontwikkelingen, die we op ons af zien komen, de komende maanden het hoofd te bieden.

Het zijn lastige tijden voor iedereen en juist in deze tijden willen we gezamenlijk met de inwoners en ondernemers optrekken. We doen dit met en voor elkaar.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Nicole Mulder
Wethouder Financiën

per inwoner*

Inkomsten

Wat zijn de inkomsten van de gemeente?
Waar komen de inkomsten van de gemeente vandaan?

€ 1.181	Algemene uitkering	€ 32.579.000
€ 570	Lokale heffingen	€ 15.714.000
	OZB	€ 6.699.000
	Afvalstoffenheffing	€ 3.938.000
	Rioolheffing	€ 2.982.000
	Parkeerbelasting	€ 700.000
	Begrafenisrechten	€ 580.000
	Omgevingsvergunning	€ 85.000
	Reisdocumenten	€ 100.000
	Overige leges/belastingen	€ 336.000
	Precariobelasting	€ 226.000
	Hondenbelasting	€ 68.000
€ 55	Huren en pachten	€ 1.521.000
€ 23	Dividenden	€ 630.000
€ 151	Rijksvergoedingen	€ 4.172.000
€ 170	Overige inkomsten	€ 4.683.000
€ 2.150	Totaal	€ 59.299.000

per inwoner*

Uitgaven

Hoe wil de gemeente het geld in 2021 gaan besteden? De uitgaven zijn als totaal bedrag en per inwoner inzichtelijk.

Bestuur en ondersteuning**	€ 13.826.000	€ 501
Veiligheid	€ 2.225.000	€ 81
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 5.326.000	€ 193
Economie	€ 194.000	€ 7
Onderwijs	€ 2.517.000	€ 91
Sport, cultuur en recreatie	€ 5.139.000	€ 187
Sociaal domein	€ 20.735.000	€ 752
Volksgesondheid en milieu	€ 7.703.000	€ 279
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€ 1.634.000	€ 59
Totaal	€ 59.299.000	€ 2.150

** inclusief voordelig resultaat ad. € 94.000

* Totaal aantal inwoners = 27.584 (begroot 2021)

Woonlasten

De totale woonlasten voor een gemiddelde woning-waarde; bedragen in 2021 € 1.014 (2020: € 965)

Afvalstoffenheffing € 357

Onroerendezaak-belasting (OZB) € 431

Rioolheffing € 226

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

Net als afgelopen jaren investeert Heemstede in duurzaamheid, het sociaal domein, en in een groene, bereikbare en veilige omgeving. Om blijvend te kunnen genieten van de hoge kwaliteit van wonen en leven moet er op een goede manier worden ingespeeld op zowel maatschappelijke als financiële opgaven. Met de plannen in deze begroting werken we in dialoog met inwoners, sociale- en maatschappelijke partners en ondernemers verder aan een duurzaam, sociaal en veilig Heemstede. Hiermee zorgen wij dat Heemstede een plek is waar iedereen zich thuis kan voelen.

Afgelopen juni is met de kaderbrief 2021-2024 een meerjarig inhoudelijk en financieel perspectief op de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven voor Heemstede gepresenteerd. Een kaderbrief in een onzekere tijd. Een tijd waarin nationale en lokale overheden het hoofd proberen te bieden aan het coronavirus, met maatregelen die een grote impact hebben op de economie en het dagelijkse leven van alle inwoners. Er is destijds ook gekozen voor een behoudend financieel beleid zonder nieuwe bestuurlijke prioriteiten. De focus is komen te liggen op staand beleid en eerder geformuleerde prioriteiten en op de opstart- en herstelfase voor Heemstede als gevolg van de coronacrisis.

Corona crisis en koers komende periode

Inmiddels zijn we een paar maanden verder en zijn de corona maatregelen versoepeld en is het sociale leven voorzichtig weer opgestart. Horeca is geopend, scholen zijn begonnen en ook qua sport is weer heel veel mogelijk. De afgelopen periode hebben we ingezet op het ondersteunen van onze inwoners, ondernemers en instellingen door onder andere het noodfonds voor sport, cultuur en maatschappelijke instellingen, aanvullende financiële maatregelen voor ondernemers en maatwerk voor horeca om hun terrassen weer te openen. Extra aandacht is gegaan naar kwetsbare inwoners van Heemstede, in nauwe samenwerking met maatschappelijke en zorgorganisaties.

De tijden blijven onzeker, we zien dat na de voorzichtige opstart van het sociale leven het lastig is voor iedereen om je altijd aan de geldende maatregelen rondom corona te houden. We zien het aantal besmettingen weer toenemen. Hieruit blijkt dat zorg en aandacht nodig blijft. Op dit moment zitten we in de overgangsfase van bestrijding van de directe gevolgen van de coronacrisis naar een fase van opstart en herstel. Dit vraagt ook van de gemeente en de ambtelijke organisatie een enorme veerkracht en flexibiliteit. Voor 2021 en verder zal het vooral gaan om de indirecte gevolgen van de crisis op sociaal-maatschappelijk en economisch gebied.

Om meer inzicht te krijgen in de korte en lange termijn gevolgen van de coronacrisis voor onze inwoners, ondernemers en Heemsteedse instellingen is deze zomer een impact-onderzoek gestart. Deze impactanalyse bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief deel. De uitkomsten worden in oktober gepresenteerd en de vertaling in kansen en knelpunten is de basis om een dialoog met inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld aan te gaan. In het voorjaar van 2021 komt dit allemaal samen in een voorstel waarin duidelijk wordt welke koerswijziging nodig is om de nieuwe situatie op een goede manier het hoofd te bieden. Welke prioriteiten moeten verlegd worden, waar moeten we in gaan investeren of juist een pas op de plaatsmaken? Aan de raad worden dan voorstellen voorgelegd om de keuzes te maken, die nodig zijn om de Heemsteedse samenleving zo goed mogelijk door (de gevolgen van) de coronacrisis heen te helpen.

In het licht van deze situatie is voor nu terughoudend omgegaan met nieuwe prioriteiten. Eerder gemaakte plannen die financieel zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2020-2023 worden zoveel mogelijk in uitvoering genomen. Trajecten kunnen echter vertraging ondervinden of zelfs voor langere tijd worden uitgesteld als gevolg van prioritering. In deze begroting is ook rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen. Ondanks dat we een pas op de plaats moeten maken, kunnen we nog steeds mooie, nieuwe ontwikkelingen melden als het gaat om de belangrijkste speerpunten van de gemeente Heemstede. Op het vlak van duurzaamheid, sociaal domein en veiligheid zijn de afgelopen jaren mooie stappen gezet en deze ingezette ontwikkelingen zullen we in het komende begrotingsjaar zoveel mogelijk vertalen in concrete resultaten.

Verantwoord duurzaam financieel beleid

Net als andere gemeenten in Nederland hebben wij te maken met grote financiële opgaven en autonome ontwikkelingen. Dit zorgt ervoor dat het voeren van een verantwoord duurzaam financieel beleid een uitdaging is. Zeker in deze tijden waarin we grote (financiële) onzekerheden kennen, zoals de coronacrisis en de aankondiging van de herverdeling van het gemeentefonds per 2022.

Als onderdeel van het compensatiepakket coronamaatregelen van het rijk worden de accessen voor 2020 en 2021 bevroren op het niveau van de meicirculaire 2020. Er vindt, behoudens buitengewone omstandigheden, geen afrekening plaats. Het Rijk beoogt hiermee rust en stabiliteit in het gemeentelijke begrotingsbeeld te creëren.

Naar verwachting wordt in de december-circulaire 2020 de resultaten van de herijking van de verdeling van het gemeentefonds gepubliceerd. Naar aanleiding van de eerste voorlopige (niet bekend gemaakte) resultaten heeft de minister van BZK een aanvullend onderzoek gestart. De gemeenten en de provincie hebben bij de minister aandacht gevraagd voor de effecten op de financiële positie van gemeenten. Aan de minister wordt verzocht stappen te zetten om te komen tot een verbetering van die financiële positie. De gemeente Heemstede heeft een uitstekend financieel weerstandsvermogen.

Duurzaam Heemstede

We geven als gemeente een goed voorbeeld met energie neutrale gemeentelijke gebouwen, maatschappelijk verantwoord inkopen, zuinige openbare verlichting en klimaat adaptief waterbeheer. De gemeente Heemstede draagt actief bij aan de landelijke klimaatdoelen op het gebied van energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptie.

We zetten in op energieneutraal in 2040 en aardgasvrij in 2050. Op basis van het vastgestelde nota Verduurzaming van de gemeentelijke panden wordt in 2021 de eerste stap gezet. In de regio Noord-Holland Zuid wordt de Regionale energiestrategie (RES) voorbereid. Ook wordt het komend jaar de Transitievisie Warmte verwacht, waarin we met het klimaatpakkoord een plan presenteren hoe we in Heemstede tot 2050 het aardgas gaan uitfaseren per woongebied.

Vanuit de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een ambitieus programma opgezet om de circulaire economie te stimuleren in de MRA. Heemstede maakt actief gebruik van de regionale slagkracht (MRA) om ook de circulaire economie in Heemstede te stimuleren. Verder zetten we in op het bereiken van de landelijke doelstelling om meer van het huishoudelijk afval te recyclen en maximaal 100 kg restafval per inwoner te realiseren. Vanaf 2025 streven we naar een vermindering tot maximaal 30 kg restafval per inwoner.

In 2021 worden de contouren van de omgevingsvisie bekend. Met deze omgevingsvisie pakken we opgaven integraler aan.

Huisvesting basisscholen

De rol van de gemeente bij het onderwijs is beperkt, maar op het gebied van het faciliteren van schoolgebouwen is onze rol groot. Deze gebouwen moeten geschikt zijn voor het onderwijs van de toekomst. In het integrale huisvestingsplan basisscholen (IHP) is de ambitie om scholen de komende jaren ook te verduurzamen. In 2020 is gestart met het onderzoek naar de verhuizing van de Nicolaas Beetsschool naar het Lorentz De Haas Laboratorium op het SEIN terrein. Dit gemeentelijk monument biedt de mogelijkheid en kansen voor de vestiging van een school. Ondertussen lopen de voorbereidingen voor de verbouwing van de volgende school in het plan.

Heemstede voor iedereen

Heemstede is een sterke en sociale gemeente waar inwoners zich thuis voelen en iedereen de mogelijkheid heeft zich te ontplooiën. Hiervoor is een breed voorzieningenaanbod dichtbij de inwoner beschikbaar. Ook de komende jaren blijft Heemstede hierin investeren.

Wij bieden ondersteuning aan inwoners om een tijdsbesteding te vinden die hen structuur en zingeving biedt en die bijdraagt aan het vergroten van de zelfredzaamheid, waarbij de deelnemer actief wordt betrokken. Onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders, inwoners en ondernemers hebben hierin een belangrijke rol. Ook zetten we onze sociale accommodaties zoals Plein1 in om dit te bereiken. De inwoners ervaren en beoordelen de geboden ondersteuning en voorzieningen in Heemstede over het algemeen positief.

In 2021 zetten we dit voort en zetten we in op doorontwikkeling, mede door de uitvoering van het integrale Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023. Het jaar 2021 wordt ingezet voor de

verwerving van een nieuwe aanbod per 2022 voor individuele voorzieningen Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen Wmo.

Door de coronacrisis is de verwachting dat het aantal inwoners met een laag inkomen stijgt en de uitgaven minimabeleid ook zullen stijgen. Ook wordt een stijging verwacht van het aantal hulpvragen voor schuldhulpverlening en het aantal bijstandsaanvragen.

Wij maken Heemstede

In 2021 zetten we in op het continueren en versterken van de basis die afgelopen jaren is gelegd met de initiatievenbudgetten en het participatiebeleid. De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat het belangrijk is om naast fysieke participatie, ook goede vormen van digitale participatie beschikbaar te hebben. In 2021 onderzoeken we of de mogelijkheden, die open source software (zoals 'Open Stad') biedt, goede aanvullingen zijn op de digitale middelen die we nu al in Heemstede hebben. Uitgangspunt is deze digitale middelen te integreren binnen de website www.wijmakenheemstede.nl en daarmee uit te bouwen en waar mogelijk interactief te maken. Belangrijk uitgangspunt blijft, dat we specifieke aandacht hebben voor het zo breed mogelijk bereiken van verschillende doelgroepen.

Veilig Heemstede

Heemstede is een veilige en leefbare gemeente om in te wonen, te werken en te recreëren. Om dit te behouden, blijven we hier aan werken, samen met onze partners van veiligheid en zorg. In 2021 wordt uitvoering gegeven aan het meerjarig actieplan Integrale veiligheid 2020-2023 en het bijbehorende Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2020-2021. De belangrijkste prioriteiten, Zorg & Veiligheid, Veilige & Leefbare wijken, Centrum & bedrijventerreinen en Ondernijning, worden hierin vormgegeven.

Binnen het thema veilige en leefbare wijken, centrum en bedrijventerreinen hanteren we een integrale aanpak, inclusief bewoners en ondernemers. We zetten in op zaken als overlast (wonen en jeugd), diefstal en inbraak en veilig verkeer. Daarnaast zijn we een weerbare gemeente (overheid, ondernemers en inwoners), die ondernijning herkent, stopt en herhaling voorkomt. De verbinding tussen zorg en veiligheid is extra van belang in het kader van de coronacrisis.

Binnen Heemstede is veel overlast van gemotoriseerd verkeer en dat willen we terugdringen. Ter bevordering van de verkeersveiligheid wordt in de Actualisatie Wegcategorisering de verlaging van maximumsnelheid op een aantal plekken in Heemstede meegenomen. In 2021 wordt een uitgewerkt gemeentebreed plan voorgelegd aan de raad.

In de gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland (mobiliteitsfonds) wordt de toenemende verkeersdruk en de regionale verkeersproblematiek, waar Heemstede mee te maken heeft, aangepakt.

Lokale lasten

Ondanks het positieve meerjarenperspectief dat we hier presenteren, staan de gemeentelijke financiën onder druk. Voor 2021 stijgen de lokale lasten ten opzichte van 2020 met 5,1%. Deze stijging is lager dan de prognose, zoals afgegeven bij de kaderbrief.

De stijging van de ozb blijft, tegen de trend, beperkt tot de inflatiecorrectie. Voorts is het gemeentelijk beleid dat de waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in de ozb-tarieven. Dit betekent dat als de gemiddelde waarde van woningen in Heemstede stijgt, het ozb-tarief met een zelfde percentage wordt verlaagd. Bij een daling gebeurt het omgekeerde. De waardeontwikkeling van woningen levert derhalve geen extra ozb-inkomsten op voor de gemeente.

De rioolheffing neemt in 2021 ten opzichte van 2020 toe met 1,9% en de afvalstoffenheffing met 10,7%. De stijging van de afvalstoffenheffing wordt met name veroorzaakt door een daling van de marktprijzen grondstoffen, het wegvallen van de onttrekking van € 100.000 aan de algemene reserve en de indexering van de aanneemsom Meerlanden. In de berekening van de afvalstoffenheffing 2021 is nog geen rekening gehouden met de benodigde investeringen afvalbeleid 2020-2030. Als dit ter besluitvorming voorligt aan de raad op een later moment, zal de financiële dekking van benodigde investeringen meegenomen worden in het voorstel.

2. Financiële Hoofdlijnen

1. De uitkomst van de begroting 2021
2. Actuele financiële thema's
3. Overige thema's

2. Financiële hoofdlijnen

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen financieel inzicht geboden in de begroting voor het komende jaar (2021) en de drie daarop volgende jaren (2022-2024). De jaarschijf 2021 wordt ter vaststelling voorgelegd in de begrotingsraad van november 2020. De jaarschijven 2022-2024 worden ter kennisname aan de raad voorgelegd. De begroting omvat 9 programma's, waar de beleidsvoornemens voor 2021 worden toegelicht en 9 paragrafen. Van de paragrafen zijn er 7 wettelijk verplicht en daarnaast is op advies van onze toezichthouder de provincie Noord-Holland een paragraaf Taakstellingen toegevoegd. Daarnaast is een Bijlagenboek bijgevoegd.

Nieuw is dat in deze begroting een paragraaf corona is toegevoegd omdat de corona gerelateerde kosten zich manifesteren op meerdere programma's. Deze paragraaf is gebaseerd op het onderzoek dat Andersson Elffers Felix in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft uitgevoerd. In het bijbehorende rapport dat op 15 juli 2020 is uitgebracht wordt een eerste indicatie gegeven van de financiële gevolgen op hoofdlijnen van de coronacrisis voor gemeenten. De financiële gevolgen zijn daarbij uitgesplitst naar de wettelijke programma's die gemeenten conform het BBV moeten hanteren. Een gedetailleerd beeld is op dit moment nog niet te geven, daarvoor is nog teveel onzeker. In de coronaparagraaf is per programma, gegeven de vele onzekerheden, per onderwerp op hoofdlijnen aangegeven hoe in de Heemstedse begroting 2021 daarmee is omgegaan.

1. De uitkomst van de programmabegroting 2021

1.1 (Meerjaren)begroting 2021-2024

De voorliggende begroting 2021-2024 laten het volgende beeld zien:

	2021	2022	2023	2024
Saldo meerjarenbegroting 2021-2024	94.000	130.000	25.000	96.000

In het kader van het financieel toezicht door de provincie wordt getoetst of er sprake is van een begroting die reëel en duurzaam in evenwicht is. Dit houdt in dat de structurele baten ieder jaar ten minste de structurele lasten dekken en de ramingen realistisch zijn. Dit evenwicht geldt voor de begroting inclusief nieuw beleid. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2024) tot stand zal worden gebracht.

Voor de beoordeling in het kader van het financieel toezicht door de provincie wordt gekeken naar het begrotingsresultaat exclusief incidentele baten en lasten. Verderop in de begroting treft u achter de programma's het overzicht aan waarin inzicht wordt gegeven in de incidentele baten en lasten. De provincie Noord-Holland heeft in zijn kaderbrief Financieel Toezicht 2020 een format aangedragen die gebruikt kan worden voor het inzichtelijk maken van het structurele begrotingssaldo. Dus de uitkomst van de begroting zonder incidentele baten en lasten. Dit saldo is van belang voor inzicht in het reëel en duurzaam begrotingsevenwicht. In onderstaande tabel zijn de mutaties in de reserves meegenomen in de cijfers saldo meerjarenbegroting 2021-2024.

	2021	2022	2023	2024
Saldo meerjarenbegroting 2021-2024	94.000	130.000	25.000	96.000
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	294.000	47.000	26.000	11.000
Structureel begrotingssaldo	388.000	177.000	51.000	107.000

De meerjarenbegroting 2021-2024 laat een reëel en duurzaam begrotingsevenwicht zien, ofwel een structureel sluitend meerjarenbeeld. Gerealiseerd dient te worden dat in de meerjarenbegroting geen rekening is gehouden met de septembercirculaire 2020 en de verwachte herverdeling van het gemeentefonds per 2022. De verwachting is dat deze voor de gemeente Heemstede nadelig zal uitpakken. Aan het eind van dit jaar (waarschijnlijk in de decembercirculaire gemeentefonds 2020) komt de minister met een definitief voorstel voor de nieuwe verdeling, waarna duidelijkheid ontstaat over de uiteindelijke effecten voor alle gemeenten. Ook geeft de coronacrisis de nodige onzekerheden en risico's voor de gemeentefinanciën. In de paragrafen weerstandsvermogen en corona wordt hier nader op ingegaan.

Na dit hoofdstuk 'financiële hoofdlijnen' wordt voorafgaand aan de programma's op hoofdlijnen inzicht geboden in het financieel meerjarenperspectief. Het overzicht is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Als uitgangs-

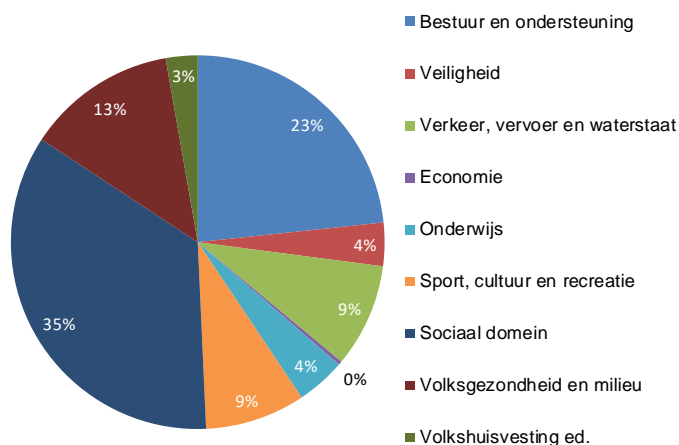
punt wordt de begroting 2020 (inclusief 1^e begrotingswijziging) genomen. Vervolgens worden de effecten van de voorjaarsnota 2020 in beeld gebracht. Ook worden de mutaties van de algemene uitkering, het investeringsprogramma en zaken die bij het opstellen van de begroting naar voren kwamen apart gepresenteerd.

1.2 Begrotingsbeeld 2021

De begroting 2021 van de gemeente Heemstede heeft een omzet (lasten en baten) van € 59.299.355. In de volgende grafieken wordt zichtbaar waaraan deze gelden worden uitgegeven (lasten 2021 per programma) en wat er binnen komt (baten 2021 per soort). Het positieve begrotingsresultaat ad. € 94.000 is -in de vorm van een stelpost- verantwoord onder de lasten bij programma Bestuur en ondersteuning.

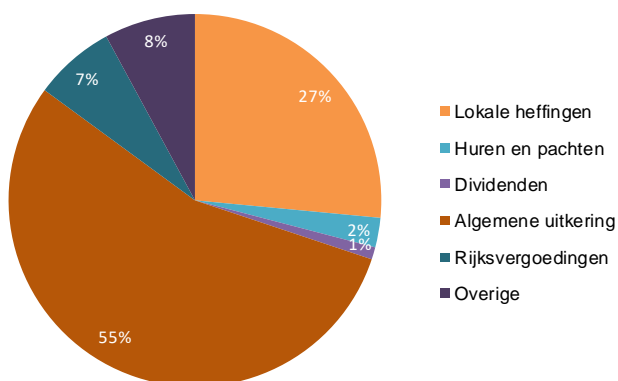
Lasten 2021 per programma		
Bestuur en ondersteuning	€ 13.825.719	23%
Veiligheid	€ 2.224.862	4%
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 5.326.089	9%
Economie	€ 194.234	0%
Onderwijs	€ 2.516.954	4%
Sport, cultuur en recreatie	€ 5.139.081	9%
Sociaal domein	€ 20.735.408	35%
Volksgesondheid en milieu	€ 7.702.730	13%
Volkshuisvesting ed.	€ 1.634.278	3%
	€ 59.299.355	100%

Lasten 2021 per programma

Baten 2021 per soort		
Lokale heffingen	€ 15.714.590	27%
Huren en pachten	€ 1.520.845	2%
Dividenden	€ 629.900	1%
Algemene uitkering	€ 32.579.000	55%
Rijksvergoedingen	€ 4.171.850	7%
Overige	€ 4.683.170	8%
	€ 59.299.355	100%

Baten 2021 per soort

2. Actuele financiële thema's

2.1 Totale omvang reserves en voorzieningen

De gemeente heeft per 1-1-2021 € 63,4 miljoen aan reserves en voorzieningen, hiervan betreft € 54,8 miljoen reserves en € 8,6 miljoen voorzieningen. Een voorziening is in feite een verplichting waarover niet zonder meer op een andere wijze mag worden beschikt. In geval van een reserve kan de raad de onderliggende bestemming wijzigen. Van de € 54,8 miljoen aan reserves heeft € 38,2 miljoen betrekking op de algemene reserve en het overige deel betreft specifieke bestemmingsreserves. Het huidige reservebeleid is vastgelegd in de nota 'reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019'.

2.2 Weerstandsvermogen (benodigde hoogte algemene reserve)

Wettelijk worden geen normen opgelegd over de hoogte van een algemene reserve. Een gemeente dient dit zelf te bepalen. Dit vindt plaats op basis van een risicoprofiel. De wijze waarop dit binnen Heemstede plaatsvindt, is vastgelegd in de notitie "reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019". In deze notitie is door de raad bepaald dat bij de beoordeling van het weerstandsvermogen, de norm van 2,0 van het benodigde weerstandsvermogen wordt gehanteerd. Door de raad is gekozen is voor een bandbreedte van 1,8 – 2,2.

Voor de beoordeling van de benodigde weerstandscapaciteit worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Ratio	Beoordeling
> 2,0	Uitstekende weerstandscapaciteit
1,4 - 2,0	Ruim voldoende weerstandscapaciteit
1,0 - 1,4	Voldoende weerstandscapaciteit
< 1,0	Onvoldoende weerstandscapaciteit

De algemene reserve heeft per 1-1-2020 (exclusief rekeningresultaat 2019) een stand van € 4,7 miljoen.

Daarnaast worden conform raadsbesluiten de volgende bedragen in 2020 gemuteerd in de algemene reserve: toevoegingen

- € 745.130 rekeningresultaat 2019 (raadsbesluit 25 juni 2020);
- € 36.677.707 verkoopopbrengst aandelen Eneco (raadsbesluit 25 juni 2020).

onttrekkingen

- € 100.000 in verband met fasering van de stijging van de afvalstoffenheffing (raadsbesluit 3 november 2017; in 2018: € 300.000, 2019: € 200.000 en 2020: € 100.000);
- € 88.200 dekking coronakosten voorjaarsnota 2020 uit algemene reserve (raadsbesluit 25 juni 2020);
- € 11.000 dekking kosten impactanalyse corona (raadsbesluit 25 juni 2020);
- € 102.835 boeterente buitencontractuele aflossing 3 BNG leningen (raadsbesluit 25 juni 2020);
- € 3.195.978 boeterente couponverlaging 5 BNG leningen (raadsbesluit 25 juni 2020);
- € 158.550 restantbudgetten uit 2019 die via resultaatbestemming jaarrekening 2019 zijn meegenomen; (raadsbesluit 25 juni 2020).

Per saldo wordt de algemene reserve, op basis van de huidige informatie, per 1-1-2021 geprognoseerd op € 38,2 miljoen. Hierbij is ook rekening gehouden met het begrote nadelig saldo in de voorjaarsnota 2020 van € 276.600.

In de begroting is voor de jaarschijf 2021 rekening gehouden met een onttrekking, voor frictiekosten ingroei taakstelling personeel, aan de algemene reserve van € 130.000. Voor 2021 is de voorgenomen onttrekking ad € 170.000 bij de opstelling van de begroting 2020 voor de jaarschijf 2021 verlaagd met € 40.000, zodat per saldo een onttrekking resteert van € 130.000.

Ratio weerstandsvermogen

Uitgaande van een risico-omvang van € 4.148.000 (zie paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing) en een ratio weerstandsvermogen van 2,0 (met een bandbreedte van 1,8 – 2,2) is een algemene reserve benodigd van minimaal € 7,5 miljoen (1,8 x € 4.148.000) en maximaal € 9,1 miljoen (2,2 x € 4.148.000). Er is derhalve sprake van een surplus in de algemene reserve van € 29,1 miljoen tot € 30,7 miljoen.

Per 1-1-2021 wordt de stand van de algemene reserve geprognoseerd op € 38.199.000. De ratio voor het weerstandsvermogen per 1 januari 2021 komt uit op 9,2 (€ 38.199.000 / € 4.148.000). Dit komt volgens de normtabel uit de nota reserve en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019 overeen met een uitstekend weerstandsvermogen.

2.3 Sociaal domein

Per 1-1-2019 worden de taken sociaal domein gefinancierd via de algemene uitkering. In de jaren 2015 tot en met 2018 ontvingen gemeenten via de integratie-uitkeringen sociaal domein gelden van het Rijk voor uitvoering van de taken van de decentralisaties Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. In de begroting van Heemstede werden deze gelden 1 op 1 geoormerkt voor het sociaal domein. Met ingang van 2019 is een groot deel van de

integratie-uitkeringen overgeheveld naar de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de rijksmiddelen is vanaf dat moment niet meer mogelijk. Want vanaf 2019 wordt ook op dit onderdeel de zogenoemde “trap-op-trap-af-systematiek” van toepassing. Dit betekent dat dit deel van de uitkering meebeweegt met de omvang van de rijksuitgaven.

In de begroting 2021 zijn, conform de begroting 2020, de taken sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers die vanaf 2015 zijn opgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in programma 6 Sociaal domein.

Motie ‘Grenzen in Sociaal Domein’

Op grond van de raadsmotie “Grenzen in Sociaal Domein” van 27 juni 2019 wordt bij ieder P&C moment de raad op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen in het sociaal domein. Dit betreft de ontwikkeling van de budgetten en de rekening van programma 6. De ontwikkeling van de reserve sociaal domein is onderdeel van het P&C product. Hierbij wordt de risicoscan opnieuw uitgevoerd en wordt beoordeeld of het risicopercentage nog voldoet. Daarnaast wordt beschreven wat de doelen zijn binnen het sociaal domein en in hoeverre deze doelen zijn behaald.

In deze begroting wordt invulling gegeven aan deze motie door:

- de doelen voor 2021 op te nemen in de programmabegroting in programma 6 Sociaal Domein.
- de open einderegelingen op basis van ervaringscijfers in de begroting op te nemen. De cijfers van de jaarrekening 2019 zijn in deze beoordeling meegenomen. Als voorbeeld zien we bij jeugd daardoor een bijstelling naar boven (zie programma 6, onderdeel ‘ 4. Wat mag het kosten?’).
- de ontwikkelingen van de reserve sociaal domein en de maximale omvang mee te nemen onder paragraaf 2 weerstandsvermogen en risicobeheersing. Op basis van de risicoscan is de conclusie dat de omvang van de reserve sociaal domein voor de periode 2021-2024 voldoende is om risico’s (met financiële gevolgen) die uit het sociaal domein voortvloeien op te vangen. Hierbij is conform de eerste risicoscan een percentage van 10% gehanteerd. Op dit moment is er geen aanleiding om het risicopercentage naar boven of naar beneden bij te stellen.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Vanaf 2022 zullen ook de taken op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijk opvang van de centrumgemeenten naar de gemeenten gefaseerd worden overgedragen. Op dit moment is nog niet bekend hoeveel middelen hiervoor worden ontvangen. Het uitgangspunt is dat de taken binnen de daarvoor beschikbare gestelde middelen kunnen worden uitgevoerd. Dit is daarom nog niet verwerkt in de programmabegroting. In de risicoscan is wel al rekening gehouden met deze taken vanaf 2022.

Extra middelen jeugdhulp en herijking gemeentefonds

In 2019 t/m 2021 zijn door het kabinet 3 eenmalige bedragen beschikbaar gesteld. Voor Heemstede gaat het om de volgende bedragen: 2019 € 350.000, 2020 € 271.000 en 2021 € 280.000. Cumulatief gaat het om een bedrag van € 901.000 en deze middelen worden ten gunste gebracht van de reserve sociaal domein. De risicoscan laat een toename van de benodigde reservering zien van € 400.000 tot € 3,2 miljoen (zie paragraaf 2 weerstandsvermogen en risicobeheersing). De toename kan voor € 139.000 worden opgevangen door een actualisatie van de toekomstige verplichtingen op basis van eerder genomen raadsbesluiten. Daarnaast wordt voorgesteld om € 261.000 van de jeugdhulpmiddelen te reserveren voor het opvangen van de risico’s. De resterende jeugdhulpmiddelen boven op de maximering bedragen dan naar verwachting € 640.000 (€ 901.000 minus € 261.000 [€ 400.000 - € 139.000]).

Door het Rijk wordt aanvullend onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben voor de taken op het gebied van jeugd. Daarnaast worden de komende maanden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen rijk en VNG over hoe het jeugdhulpstelsel beter kan gaan functioneren. We volgen hoe het verder loopt met het onderzoek en welke bestuurlijke afspraken er worden gemaakt. Daarnaast speelt de herijking van het gemeentefonds. In dat kader is in maart 2019 een onderzoek gestart dat moet leiden tot daadwerkelijke aanpassing van de verdeling voor het sociaal domein in het gemeentefonds. Het onderzoek richtte zich op de vraag in hoeverre de kosten die gemeenten maken verklaard kunnen worden uit objectieve factoren. In de uitkomsten die begin 2020 werden gepresenteerd, waren de gevolgen voor de relatief kleine gemeenten onevenredig negatief. Dit leidde tot een stortvloed aan kritiek waardoor de herijking met een jaar is uitgesteld naar 2022. Voor de kleinere gemeenten is echter nog steeds de verwachting dat de herverdeeleffecten negatief zullen zijn. Tegen die achtergrond wordt het restant aan jeugdhulpmiddelen in de reserve beschikbaar gehouden en komen deze bovenop de maximering vanuit de risicoscan sociaal domein.

2.4 Lokale lastenontwikkeling

Algemeen

De lokale heffingen die het meest effect hebben op de lokale woonlasten zijn: onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Huishoudens met een eigen woning betalen onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Huishoudens met een huurwoning betalen alleen afvalstoffenheffing. De reguliere beleidslijn is dat de jaarlijkse heffingen worden geïndexeerd voor inflatiecorrectie. Dit dient -naast de inkomsten uit de algemene uitkering- ter dekking van de indexering van de uitgavenbudgetten (bijv. contracten met Meerlanden). Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 1 Lokale heffingen, waar o.a. een overzicht is opgenomen van de woonlasten 2020 van gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland. Als laatste wordt opgemerkt dat over de tarieven 2021 niet wordt besloten in de begrotingsraad van november 2020, maar bij de vaststelling van de belastingverordeningen in de raad van december 2020.

Onroerende zaakbelastingen

Het gemeentelijk beleid is dat de waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in de ozb-tarieven. Dit betekent dat als de gemiddelde waarde van woningen in Heemstede stijgt, het ozb-tarief met een zelfde percentage wordt verlaagd. De waardeontwikkeling van woningen levert derhalve geen extra inkomsten op voor de gemeente.

Om de ozb-opbrengst van 2021 te realiseren worden de tarieven 2021 t.o.v. 2020 aangepast met:

- a. inflatiecorrectie van 2,4%;
- b. waardeontwikkeling van het onroerend goed (van 1-1-2019 naar 1-1-2020) in Heemstede, zoals de prijsontwikkelingen op de Heemstedse woningmarkt en het leegstandspercentage bij niet-woningen.

Als gevolg van factor b verschillen de stijgingspercentages voor de woningen (eigenaren), niet-woningen (eigenaren) en niet-woningen (gebruikers).

In het huidige meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met een extra verhoging van de onroerende zaakbelasting, behoudens jaarlijkse inflatiecorrectie.

Rioolheffing

Het tarief komt voor 2021 uit op € 225,55 per aansluiting. Het tarief 2020 bedroeg € 221,42 zodat de stijging voor 2021 1,9% bedraagt. In de begroting is -naast de reguliere inflatiecorrectie- rekening gehouden met de financiële gevolgen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021 vastgesteld in de raad van juni 2017. In het GRP is ook rekening gehouden met de uitvoering van het amendement "kadernota riool variant 3" (raad juni 2013) tot wijziging van de financieringssysteem bij rioolinvesteringen. Dit betekent dat vanaf 2014 wordt gespaard in een voorziening vervangingsinvesteringen riolering en met het gespaarde geld worden de rioolinvesteringen vanaf 2024 direct betaald. Deze maatregel is -op langere termijn- gunstig voor de ontwikkeling van de rioolheffing.

Voor- en nadelen in de rioolexploitatie worden verrekend met de voorziening riolering. De stand van de voorziening is geprognosticeerd op € 569.000 per 1-1-2021.

Afvalstoffenheffing

Het tarief komt voor 2021 uit op € 356,78 (grote rolemmer) en € 285,43 (kleine rolemmer). Het tarief 2020 bedroeg € 322,18 respectievelijk € 257,74 zodat de stijging voor 2021 10,7% bedraagt. De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door:

- daling van de marktprijzen voor grondstoffen (papier € 42.000 nadeel; textiel € 30.000 nadeel; kunststof € 10.000 nadeel);
- het vervallen van de onttrekking aan de algemene reserve ten gunste van de afvalstoffenheffing (€ 100.000 nadeel);
- indexering DVO 2 Meerlanden (€ 75.000 nadeel);
- aandeel btw kosten in investeringen en aanneemsom (€ 31.000 nadeel);
- kwijtschelding (€ 11.000 nadeel);
- overige verschillen (€ 9.000 nadeel).

In de berekening van de afvalstoffenheffing 2021 is geen rekening gehouden met de benodigde investeringen afvalbeleid 2020-2030 omdat daarover nog besluitvorming door de raad moet plaatsvinden. In het meerjarenperspectief is, op basis van het investeringsprogramma, rekening gehouden met de kapitaallasten investeringen afvalbeleid 2020-2030 vanaf 2022.

Voor- en nadelen in de afvalexploitatie worden verrekend met de voorziening afvalstoffen. De stand van de voorziening is per 1-1-2021 geprognosticeerd op € 0 waardoor er binnen deze voorziening geen ruimte is voor het opvangen van fluctuaties in de afvalstoffenexploitatie.

Recapitulatie woonlasten voor de inwoners van Heemstede in 2020 en 2021

In de hierna gepresenteerde tabel zijn de woonlasten voor 2020 en 2021 weergegeven waarbij als uitgangspunt een meerpersoonshuishouden is gehanteerd met een eigen woning en een gemiddelde WOZ-waarde.

Belastingsoort	2020	2021	mutatie t.o.v. 2020
ozb (woning gemiddelde WOZ waarde Heemstede begroting 2020: € 556.000; bron Coelo 2020)	421	431	2,4%
Rioolheffing (incl. gewijzigde financieringssysteem riolinvesteringen)	221	226	1,9%
Afvalstoffenheffing (op basis van 240 liter rolemmer)	322	357	10,7%
Totaal	965	1.013	5,1%

Huishoudens met een huurwoning hebben als woonlasten alleen de afvalstoffenheffing. De stijging hiervan bedraagt 10,7%. Het ozb-tarief 2021 voor een gemiddelde woning stijgt met 2,4% ten opzichte van 2020. Dit betreft inflatiecorrectie.

Zoals eerder aangegeven worden de definitieve tarieven in de belastingverordeningen 2021 in december 2020 vastgesteld door de raad.

2.5 Gemeentefonds

Jaarlijks ontvangen alle gemeenten drie circulaire van het Rijk over de algemene uitkering. Een meicirculaire, een septembercirculaire en een decembercirculaire. Incidenteel wordt een extra circulaire door het Rijk uitgegeven, zoals de maartcirculaire 2018, naar aanleiding van IBP (interbestuurlijk programma). De algemene uitkering is de grootste inkomstenbron van gemeenten en bedraagt bijna 55% van de gemeentelijke inkomsten van Heemstede. De algemene uitkeringen aan gemeenten worden door het Rijk betaald uit het gemeentefonds. De resultaten van de meicirculaire 2020 zijn verwerkt in deze begroting. De raad is hierover via een aparte brief van 9 juni 2020 geïnformeerd. De septembercirculaire 2020 verschijnt op de derde dinsdag in september tijdens Prinsjesdag. De financiële effecten voortvloeiend uit deze septembercirculaire 2020 worden parallel aan deze programmabegroting 2021 in een separaat raadsvoorstel voorgelegd. De programmabegroting 2021 en het raadsvoorstel over de septembercirculaire 2020 worden beide geagendeerd in de begrotingsraad van november 2020.

Herverdeling gemeentefonds per 2022

De beheerder van het gemeentefonds (ministerie BZK) werkt samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. De verwachting is dat de resultaten in de decembercirculaire 2020 worden gepubliceerd. Echter de voorlopige resultaten (die niet bekend zijn en ook niet bekend zullen worden gemaakt) waren aanleiding voor de minister van BZK om aanvullend onderzoek te doen. In een brief van 26 februari 2020 schrijft de minister aan de Tweede Kamer dat op basis van de eerste uitkomsten van het onderzoek de nieuwe verdeling een herverdeling van middelen naar grotere gemeenten zou betekenen en ook dat de effecten voor sommige gemeenten fors zouden zijn. In de media werd geschreven dat 2 van de 3 gemeenten er op achter uit zouden gaan.

Na verdere verfijning via het aanvullend onderzoek komt de minister aan het eind dit jaar met een definitief voorstel voor de nieuwe verdeling, waarna duidelijkheid ontstaat over de uiteindelijke effecten voor alle gemeenten. Voorts is gemeld dat vanuit een oogpunt van zorgvuldigheid en draagvlak de invoer van het nieuwe verdeelstelsel een jaar wordt uitgesteld, dat wordt dus nu 2022. Rekening wordt gehouden met een overgangsregeling van 4 jaar met een maximaal nadeel van € 25 per inwoner per jaar. Dit komt overeen met een nadeel van € 685.000 per jaar cumulatief voor Heemstede. Dit zou voor Heemstede kunnen betekenen een nadeel van € 2,7 miljoen structureel (4 jaar x € 685.000 cumulatief). Daarboven geldt een afkoopregeling, maar die zal waarschijnlijk voor weinig gemeenten van toepassing zijn. Het is reëel om te veronderstellen dat de

gemeente Heemstede bij de groep nadeelgemeenten behoort. In het financieel meerjarenbeeld is hiermee nog geen rekening gehouden.

Accessen 2020 en 2021 zijn als gevolg van de coronacrisis door het Rijk bevroren

Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen worden de accessen voor 2020 en 2021 bevroren. De fondsbeheerders hebben na overleg met de VNG besloten om de accessen voor de lopende kabinetsperiode, het jaar 2020 en 2021, vast te klikken op het niveau van de meicirculaire 2020. Dit betekent dat er geen afrekening plaatsvindt. Daarmee wordt rust en stabiliteit in het begrotingsbeeld bereikt, voor zowel gemeenten als rijksoverheid. Als er zich grote onverwachte wijzigingen voordoen zullen de fondsbeheerders hierover met het IPO (Interprovinciaal Overleg) en de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) in gesprek gaan. Naar analogie van het accres zal ook het plafond van het btw-compensatiefonds (BCF) in 2020 en 2021 worden bevroren.

Extra gemaakte kosten door het Rijk door het coronavirus tellen niet mee voor de “trap-op, trap-af systematiek”.

De extra uitgaven die het Rijk nu maakt in het kader van het coronavirus tellen niet mee voor de zogeheten “trap-op, trap-af-systematiek”. Normaliter leiden hogere rijksuitgaven automatisch tot meer geld voor gemeenten en onderbesteding door het Rijk tot minder geld. De minister van Financiën heeft gemeenten laten weten dat deze systematiek niet geldt voor de “corona-uitgaven”.

2.6 Aandeelhouderschap Stedin

Stedin en de aandeelhouderscommissie Stedin (AHC) zijn sinds 2019 met elkaar in gesprek over de lange termijn financiering (LTF). De reden dat de AHC en Stedin in een werkgroep met elkaar in gesprek zijn is omdat de huidige analyses van Stedin laten zien dat de financiering van de (toekomstige) investeringen in de energietransitie onder druk staan als gevolg van diverse ontwikkelingen die een negatieve impact kunnen gaan hebben op de financiële positie en kredietwaardigheid van Stedin. In de werkgroep LTF zijn Stedin en de AHC met elkaar in dialoog om de omvang van het financieringsprobleem en mogelijke oplossingsrichtingen (instrumenten c.q. beheersmaatregelen) in beeld te brengen. De financiële adviseurs van Stedin en de AHC ronden in de zomer hun adviezen af over deze kapitaalbehoefte van Stedin. Deze adviezen zullen worden verwerkt in een gezamenlijk rapport van de AHC en Stedin, dat naar verwachting in september aan alle aandeelhouders zal worden aangeboden. Het rapport zal onder andere inzicht geven in de opbouw van de meerjarige kapitaalbehoefte van Stedin en een voorstel bevatten voor een oplossingsrichting om het eigen vermogen van Stedin te versterken.

Aan de colleges en raden van de aandeelhoudende Stedin gemeenten wordt gevraagd om in de periode oktober-november een besluit te nemen over het al dan niet meedoen aan de voorgestelde oplossingsrichting. Mocht het college en raad besluiten om mee te doen aan de voorgestelde oplossingsrichting dan zal dat financiële consequenties hebben voor de (meerjaren)begroting. Na de besluitvorming in de colleges en raden zal eind november of begin december 2020 een aandeelhoudersvergadering worden uitgeschreven waarop een formeel besluit wordt genomen. In het financieel meerjarenbeeld is hiermee nog geen rekening gehouden.

Tot slot geeft de AHC aan dat verwacht wordt dat de dividendprognose voor de komende jaren lager zal uitvallen ten opzichte van eerdere jaren. In Heemstede wordt overeenkomstig de kaderbrief 2021-2024 met deze ontwikkeling rekening gehouden. Vanaf 2021 wordt rekening gehouden met een dividenduitbetaling gebaseerd op een dividenduitkering van € 22,5 miljoen hetgeen voor Heemstede overeenkomt met een bedrag van € 202.500. In de begroting 2020 was gerekend met een structurele dividenduitkering van € 437.500 zodat er sprake is van een structureel nadeel van € 235.000.

2.7 Verkoop aandelen Eneco

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van de gemeente Heemstede ingestemd met de verkoop van de aandelen in Eneco Groep N.V. aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Eind maart 2020 zijn de aandelen overgedragen en is de verkoopopbrengst van € 36,7 miljoen ontvangen. De eenmalige verkoopopbrengst is bij de voorjaarsnota 2020 gestort in de algemene reserve.

Als gevolg van verkoop van de Eneco aandelen vervalt vanaf 2021 structureel de dividenduitkering van € 437.500 in de begroting. De raad heeft op 25 juni 2020 ermee ingestemd om het wegvallend dividend te dekken door 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020 en voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging door te voeren naar 0%. De boeterente door de buitencontractuele aflossing en couponverlaging wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. De fixe-lening van € 7 miljoen

wordt regulier afgelost in februari 2021. Het structurele voordeel welke voortkomt uit deze maatregelen is verwerkt in de begroting 2021.

2.8 Nieuwe Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet, die gepland stond voor 1 januari 2021, wordt uitgesteld. De ontwikkeling en implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), dat al achterliep op schema, loopt verdere vertraging op door de coronacrisis. Minister Van Veldhoven van Milieu en Wonen heeft de nieuwe invoeringsdatum bepaald op 1 januari 2022. Dit jaar wordt de implementatie verder voorbereid. De financiële opzet in het plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' is daarvoor op dit moment nog steeds voldoende. De structurele consequenties van de invoering van de Omgevingswet voor de gemeentelijke begroting zijn nog niet bekend. Dit zal met de implementatie worden onderzocht. Daarbij wordt met name gekeken naar de hoogte van de leges en het eventuele beslag op de algemene middelen. De resultaten daarvan presenteren wij in de komende producten van de P&C cyclus.

2.9 Integraal huisvestingsplan basisonderwijs (IHP)

Het Integraal huisvestingsplan basisscholen (IHP) 2019-2039 is vastgesteld in de raad van 18 december 2019. Er is ook gekeken naar alternatieve financieringsmogelijkheden. Deze notitie is vastgesteld door het college op 17 maart 2020 en voorgelegd aan de commissie Samenleving om haar zienswijze hierop te geven. Uitkomst van dit onderzoek is dat het volledig alternatief financieren van het IHP voor Heemstede geen passende oplossing is. Er volgt nog wel een nader onderzoek samen met de schoolbesturen naar energieprestatiecontracten.

In dezelfde raad zijn de uitgangspunten voor de bestemmingsreserve integraal huisvestingsplan basisscholen vastgesteld. De reserve dient ter dekking van eenmalige inhaalafschrijvingen op onderwijsgebouwen, incidentele kosten tijdelijke onderwijshuisvesting en van eventuele financiële knelpunten gedurende de 20 jaar planperiode IHP. De stand van de reserve bedraagt per 31-12-2020 € 4.200.000.

2.10 Onderhoud kapitaalgoederen en beheerplannen

De onderhoudsbudgetten in de meerjarenbegroting moeten -volgens de wetgeving en onze toezichthouder de provincie Noord-Holland- gebaseerd zijn op de volgende uitgangspunten:

- Er is sprake van een recent beheerplan d.w.z. maximaal vijf jaar oud. Voor het verslagleggingsjaar 2021 mag het beheerplan niet ouder zijn dan 2016;
- Onderhoudslasten worden meerjarig geëgaliseerd via een voorziening;
- In de meerjarenbegroting 2021-2024 is de jaarlijks (gelijkblijvende) storting in de onderhoudsvoorziening minimaal gebaseerd op de onderhoudslasten van de jaarschijven 2021 t/m 2024;
- In geval van achterstallig onderhoud waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties wordt op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

De beheerplannen voor wegen, bruggen en beschoeiingen, openbare verlichting, baggeren, groenvoorziening, riolering, woningen & gebouwen en sportaccommodaties voldoen aan bovengenoemde uitgangspunten. Het meerjarenonderhoudsplan tennisparken H.B.C. en Groenendaal is ouder dan 5 jaar (is vastgesteld in de raad van 27 september 2012). In 2019 is gestart met de externe 5-jarige actualisatie van deze MOP's. Deze nieuwe MOP's worden in 2020 vastgesteld. In 2023 wordt een nieuw MOP opgesteld voor Sportcentrum en Sportpark Groenendaal. Uit efficiencyoverwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatieovereenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is gekozen voor een externe actualisatie in 2023 en niet in 2020. Dat betekent dat het beheerplan ouder is dan 5 jaar. De raad heeft de bevoegdheid om de actualisatie later te laten plaatsvinden. Met vaststelling van de begroting wordt er vanuit gegaan dat de raad akkoord is met de latere actualisatie van het MOP tennisparken H.B.C. en Groenendaal (in 2020) en MOP Sportcentrum en Sportpark Groenendaal (in 2023).

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt inzicht gegeven in de beleids- en beheerplannen kapitaalgoederen.

2.11 Afval Energie Bedrijf Amsterdam (AEB)

Het Afval Energie Bedrijf Amsterdam (AEB) heeft in 2019 de gemoederen flink beziggehouden. Na het stilleggen van meerdere verbrandingsovens en een wankelende financiële positie stond het er niet goed voor met AEB en was er onzekerheid bij haar contractpartners. De gemeente Heemstede heeft een rechtstreeks contract met AEB voor de nascheiding en verbranding van restafval. Inmiddels is na flinke ingrepen de gehele verbrandings-

capaciteit weer beschikbaar en is de gemeente Amsterdam financieel bijgesprongen. Op dit moment wordt gekeken naar een mogelijk (gedeeltelijke) verkoop van het AEB door de gemeente Amsterdam. Hiermee blijft de verwerking van ons restafval geborgd. Daarnaast lijkt het erop dat ons bestaande contract in haar huidige vorm gerespecteerd wordt bij een verkoop. Het huidige contract loopt tot 1 januari 2023. Samen met Meerlanden-gemeenten wordt gekeken naar een mogelijk vervolg-scenario.

2.12 Gemeentelijk parkeerbeleid

De parkeertarieven zijn vanaf 2011 niet meer geïndexeerd (sinds 2011 € 1,50 per uur). In de kadernota 2020-2023 en de begroting 2020 is opgenomen over te gaan tot indexering van de parkeerbelasting en daarvoor een bedrag in te boeken van € 100.000. Volgend op de door de raad in juni 2019 aangenomen motie 'parkeer de verhoging' is, gelet op de door de septembercirculaire ontstane financiële ruimte, bij de vaststelling van de 1^e begrotingswijziging 2020 door de raad besloten deze indexering uit te stellen tot na afronding van de discussie over het parkeerbeleid. Voor de jaren na 2020 is wel rekening gehouden met de indexering van € 100.000. De discussie over het parkeerbeleid heeft nog niet plaatsgevonden. In lijn met het door de raad genomen besluit wordt daarom voor de jaarschijf 2021 geen rekening gehouden met indexering, maar wel vanaf 2022.

2.13 Afschaffing hondenbelasting

In 2020 heeft de eerste tranche in afschaffing van de hondenbelasting plaatsgevonden door het tarief voor de 1^e hond te halveren. De tweede en laatste tranche vindt plaats in 2022 waardoor deze geheel is afgeschaft en vanaf 2022 de resterende opbrengst hondenbelasting ad. € 68.000 vervalt.

3. Overige thema's

3.1 Vereisten verslaglegging

Landelijk uniforme indeling in programma's

Conform de motie "Consistente begrotingsopzet" (begrotingsraad 2017) is de programmabegroting 2021 van de gemeente Heemstede ingedeeld in 9 landelijk uniform geformuleerde programma's. Het betreft de volgende programma's:

- 0 Bestuur en ondersteuning
- 1 Veiligheid
- 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
- 3 Economie
- 4 Onderwijs
- 5 Sport, cultuur en recreatie
- 6 Sociaal domein
- 7 Volksgezondheid en milieu
- 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De programma's zijn nader verdeeld in ca. 50 wettelijke taakvelden. De wettelijke taakvelden zijn conform de Heemstedse methodiek nader onderverdeeld in subtaakvelden.

Een uniforme set van beleidsindicatoren

Elke gemeente is verplicht een basisset van wettelijke verplichte beleidsindicatoren op te nemen bij de programma's. Deze beleidsindicatoren zijn per programma opgenomen onder het kopje "Hoe gaan we dit meten?". De meetresultaten moeten worden overgenomen van de website "Waarstaatjegemeente.nl". Een aantal verplichte beleidsindicatoren bij programma 0 moeten zelf worden berekend aan de hand van wettelijke richtlijnen.

Overheadkosten

Ter informatie wordt het volgende toegevoegd. In deze begroting zijn (conform de wetgeving) alle (algemene) overheadkosten verantwoord op programma 0 onder het taakveld 0.4 Overhead. Onder (algemene) overheadkosten wordt volgens de wetgeving verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (ondersteunende afdelingen, hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting, ICT etc.). De overheadkosten primair proces (personeelskosten van medewerkers van de afdelingen primair proces zoals welzijn, uitvoering openbare ruimte etc.) moeten wel worden toegerekend aan de taakvelden.

Verbonden partijen

In paragraaf 6 Verbonden partijen is een integraal overzicht opgenomen van alle verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaot- en publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente en bestuurlijk en financieel belang heeft. In het kader van de verslaglegging is het wettelijk verplicht om per programma aan te geven, welke verbonden partij een bijdrage levert aan de doelstellingen van het programma.

Beleidsnota planning en controlcyclus (PCC) in ontwikkeling

De P&C-producten voor de raad dienen transparant en begrijpelijk te zijn en van zodanige kwaliteit dat ze voor de raad kunnen dienen als basisdocumenten voor het uitoefenen van zijn kaderstellende en controlerende functie. De eisen die gesteld worden aan de planning en control producten worden voor een deel ingegeven door de wettelijke eisen (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)) die aan de verplichte stukken -dat zijn de begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening (ook wel jaarstukken genoemd)- worden gesteld. Echter de wijze waarop hier concreet invulling aan wordt gegeven is aan de gemeente zelf. In de beleidsnota planning en control cyclus (PCC) in ontwikkeling, die in maart 2019 in de commissie Middelen is besproken, is de Heemsteedse planning en control cyclus onder de loep genomen. Waar zijn de verbeterlagen mogelijk? De inhoud van deze notitie is met name bepaald door input vanuit de raad, zoals de moties 'consistente begrotingsopzet', 'een kader voor de kadernota' en 'financieel dashboard'. Uit de bespreking van de commissie Middelen is naar voren gekomen dat het verbeteren van de P&C cyclus een groeimodel betreft. Werkende weg komen we tot een steeds betere invulling.

In de begroting 2020 heeft het accent gelegen op het verminderen van de omvang van de begroting en bij de inhoud van de programmateksten te focussen op prioriteiten/actualiteiten. Voorts zijn de lasten en baten per programma ingedeeld op taakveldniveau en niet meer op subtaakveldniveau. Tot slot zijn financiële verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar groter dan € 25.000 op taakveldniveau toegelicht. Het was de bedoeling om bij de begroting 2021 de presentatie c.q. informatievoorziening over de beleidsindicatoren, te verbeteren. Dat is vanwege onvoldoende capaciteit niet gelukt maar we gaan er vanuit dat in de begroting 2022 een eerste stap kan worden gezet.

3.2 De uitkomsten van de meerjarenbegroting 2021-2024

Voorafgaand aan de programma's wordt in de paragraaf 'samenvatting financieel meerjarenbeeld 2021-2024' een toelichting gegeven op de verschillende onderdelen/onderwerpen uit de meerjarenbegroting. Op deze plaats wordt daar naar verwezen. In onderstaand overzicht worden de verschillen ten opzichte van de begroting 2021 gepresenteerd en daarom wordt ook het saldo van de jaarschijf 2021 uit de begroting 2021 (€ 94.000) als uitgangspunt genomen.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Saldo begroting 2021	94.000	94.000	94.000	94.000
1. Algemene uitkering				
Actualisatie algemene uitkering 2021-2024 (effecten meicirculaire 2020 + actualisatie maatstaven)	0	-89.000	-110.000	-288.000
subtotaal	0	-89.000	-110.000	-288.000
2. Structurele doorwerking mutaties voorjaarsnota 2020				
Structurele mutaties uit voorjaarsnota 2020	0	-32.900	-27.700	10.800
subtotaal	0	-32.900	-27.700	10.800
3. Investerings				
Kapitaallasten voortvloeiend uit het investeringsprogramma	0	-224.000	-360.000	-360.000
subtotaal	0	-224.000	-360.000	-360.000
4. Dividend Eneco/afkoop rente				
Toegerekende rente heffingen	0	13.000	34.000	74.000
subtotaal	0	13.000	34.000	74.000
5. Overige mutaties				
Programma 0 Bestuur en ondersteuning				
Dividend Meerlanden (kaderbrief)	0	41.500	95.500	95.500
Afbouw stelpost onderuitputting kapitaallasten	0	-33.000	-67.000	-67.000
Digitalisering planning & controlcyclus	0	14.000	14.000	14.000
Afschaffen hondenbelasting	0	-68.000	-68.000	-68.000
Wegvallende perceptiekosten i.v.m. afschaffing hondenbelasting 2022 (relatie met gemeentefonds)	0	280.000	280.000	280.000
Afschaffen precariobelasting ondergrondse kabels	0	-125.000	-125.000	-125.000
Effecten btw-compensatiefonds afvalstoffen- en rioolheffing i.v.m. hogere lasten	0	-6.000	7.000	14.000
Treasury	0	-43.000	-77.000	-96.000
Afloop contract met RIJK inzake ondersteuning PIOFAH functies	0	-16.000	-16.000	-16.000
Taakstelling ambtelijke organisatie	0	170.000	170.000	170.000
Friciekosten ingroei taakstelling personeel t.l.v. algemene reserve	0	-130.000	-130.000	-130.000
Flexibel inhuurbudget	0	-50.000	-50.000	-50.000
Gemeenschappelijke regeling informatietechnologie GRIT (kaderbrief)	0	-4.000	-33.000	-13.000
Bijdrage Noord-Hollands Archief	0	-17.000	-17.000	-17.000
Verkiezingen (kaderbrief)	0	0	-15.000	0
Incidentele kosten gemeenteraadsverkiezingen	0	-20.000	0	0
Reisdocumenten; paspoortdip (kaderbrief)	0	-14.000	-22.000	89.000
Programma 1 Veiligheid				
Bluswatervoorzieningen (afkoopsom € 130.000 in 2022 t.l.v. alg. reserve)	0	59.500	59.500	59.500
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat				
plan kadernota 2020-2023; zie ook kaderbrief 2021-2024)	0	100.000	100.000	100.000
Strategische agenda watergangen (kaderbrief)	0	40.000	40.000	40.000
Programma 4 Onderwijs				
Huur noodlokale Nicolaas Beetschool	0	31.500	31.500	31.500

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Programma 6 Sociaal domein				
Social return on investment (SROI)	0	25.000	25.000	25.000
Bijdrage Wet sociale werkvoorziening WSW (relatie met gemeentefonds; inclusief correctie reeds opgenomen saldi in Voorjaarsnota 2020)	0	111.000	142.000	155.000
Inburgeringswet uitvoeringskosten (relatie met gemeentefonds)	0	-46.000	-54.000	-54.000
Hogere kosten minimabeleid	0	0	10.000	21.000
Hogere kosten bijzondere bijstand	0	0	14.000	29.000
Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Regionaal samenwerken op het gebied van duurzaamheid	0	30.000	30.000	30.000
Overige verschillen alle programma's				
Overige verschillen en afronding	0	24.400	36.200	33.700
subtotaal	0	368.900	394.700	565.200
Uitkomst meerjarenbegroting 2022-2024	94.000	130.000	25.000	96.000

3.3 Uitgangspunten begroting

De begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022 - 2024 zijn conform de volgende uitgangspunten opgesteld.

Loonkostenstijging (t.o.v. vorig jaar)	3,1%
Prijsstijging (t.o.v. vorig jaar)	1,7%
Stijging overige inkomsten en leges (t.o.v. vorig jaar) (betreft een gewogen gemiddelde van de loon- en prijsstijging)	2,4%
Meerjarenbegroting	peil 1 januari 2021
Aantal productieve uren binnendienst en buitendienst	1.350 / 1.480
Rente langlopende geldleningen	1,3%
Rente kortlopende geldleningen	0,25%
Rente-omslagpercentage 2021	0,0%

3.4 Besluitvorming

Aan de raad wordt voorgesteld:

- de (schriftelijke) programmabegroting 2021 vast te stellen;
- de kredieten 2021 conform het 'Overzicht kredieten 2021' beschikbaar te stellen;
- kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2022-2024.

Toelichting 2^e beslispunt:

De investeringen voor 2021 worden geautoriseerd bij de vaststelling van de begroting. Afzonderlijke investeringskredieten autoriseren is daardoor niet meer nodig. Investeringskredieten die lopende het jaar naar voren komen, dienen uiteraard dan alsnog te worden geautoriseerd. Nadat de kredieten door de raad zijn geautoriseerd, worden deze vervolgens via een collegebesluit ter beschikking gesteld aan de ambtelijke organisatie. Tevens wordt op dat moment de vakcommissie over dit besluit geïnformeerd. Het spreekt voor zich dat bij grote investeringen en/of politiek belangrijke investeringen de raad nauw wordt betrokken. De lijst met ter beschikking te stellen kredieten treft u aan in bijlage 3 van het Bijlagenboek, alsmede op de volgende pagina.

Het krediet "invoering duurzaam afvalstelsel (omgekeerd inzamelen)" uit het investeringsprogramma 2020 is nog niet door de raad beschikbaar gesteld behoudens een voorbereidingskrediet van € 120.000. Het krediet is afhankelijk van besluitvorming van de raad verwacht in november 2020 en is daarom niet opgenomen in de lijst van beschikbaar te stellen kredieten bij vaststelling van de begroting 2021. De afvalstoffenheffing 2021 houdt daarom geen rekening met kapitaallasten van dit krediet.

Wettelijke termijnen indienen begroting

Voorafgaand aan ieder begrotingsjaar moet de gemeenteraad een begroting vaststellen. Deze begroting 2021 moet voor 15 november 2020 aan de toezichthouder, in casu de provincie Noord-Holland, worden aangeboden.

Overzicht kredieten 2021

Kredieten die bij de begroting 2021 beschikbaar worden gesteld op basis van de lijst noodzakelijke investeringen 2021:

Project	voorbereidingskrediet reeds beschikbaar gesteld	beschikbaar te stellen bruto krediet	reserves of voorzieningen	subsidies derden	beschikbaar te stellen netto krediet	waarvan beschikbaar te stellen in 2021
A. KREDIETEN						
die bij de begroting 2021 beschikbaar worden gesteld op basis van het investeringsprogramma						
Verbeteren fietsverbinding Leidsevaartweg Noord - deel wegen				170.000	-170.000	-170.000
Bronsteeweg/Pieter Aertszlaan-west: - wegen € 462.000 - groen € 33.000		495.000			495.000	295.000
Vervangen riolering Van Merlenlaan: - wegen € 440.000 - riolering € 929.500 - drainage € 53.500		1.423.000			1.423.000	1.423.000
Fietsverbinding Cruquiusweg	45.000	650.000		300.000	305.000	305.000
Renovatie openbare verlichting 2021		460.000			460.000	460.000
Aanpassen bewegwijzering (basis actieplan verkeersdruk Heemstede)		100.000			100.000	100.000
Beschoeiing volkstuinten Manpadslaan en Herenweg		500.000			500.000	500.000
Groot onderhoud Heemstedse dreef-noord		187.000	187.000		0	0
Groot onderhoud Johan Wagenaarlaan-Oost en César Francklaan-Oost		330.000	330.000		0	0
Laanbomen Denijslaan fase II		35.000			35.000	35.000
Renovatie groen voorplein Herfstlaan		30.000			30.000	30.000
Ecologische bermen		40.000			40.000	10.000
Vervangen bomen kinderboerderij		15.000			15.000	15.000
Verv. ledigingspomp en electra BBL Patrijzenlaan		5.900			5.900	5.900
Vervangen vijzelgemaal Patrijzenlaan		79.300			79.300	79.300
Bijdrage gemaal Koediefslaan (oppervlaktewater)		30.000			30.000	30.000
Vervanging grafdelver		96.800		5.000	91.800	91.800
Vervangen Sociale zaken applicatie		238.000			238.000	238.000
Vervangen presentatiemiddelen flexkantoor		25.000			25.000	25.000
Vervanging HYOD smartphones (ipv BYOD)		245.000			245.000	245.000
Vervangen P&O systeem		40.000			40.000	40.000
Informatiebeveiliging		23.000			23.000	23.000
Onderzoek en eerste inrichting Sharepoint		38.000			38.000	38.000
Wet Open Overheid		33.000			33.000	33.000
Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool ENG/gasloos		185.400			185.400	92.700
2e tijdelijke huisvesting IHP		780.000			780.000	390.000
RCH voetbal kunstgrasveld		304.026		52.765	251.261	251.261
V.E.W. voetbal hoofdveld kunstgras		302.500		52.500	250.000	250.000
T.V. Merlenhove baan 1 tm 13 gravel toplaag vervangen		129.635		22.499	107.136	107.136
Totaal beschikbaar gestelde kredieten	45.000	6.820.561	517.000	602.764	5.655.797	4.943.097
					beschikbaar te stellen voorbereidingskrediet	beschikbaar te stellen voorbereidingskrediet
B. VOORBEREIDINGSKREDIETEN						
die bij de begroting 2021 beschikbaar worden gesteld op basis van het investeringsprogramma						
Vervangen riolering omgeving Slotlaan						62.700
Totaal beschikbaar gestelde voorbereidingskredieten					0	62.700

3. Programma's

Opbouw programma's

Samenvatting financieel meerjarenbeeld
2021-2024

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Programma 1 Veiligheid

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3 Economie

Programma 4 Onderwijs

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Programma 6 Sociaal domein

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Programma 8 Volkshuisvesting e.d.

Recapitulatie programma's

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht baten en lasten (gedetailleerd)

Opbouw programma's

Inleiding

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient een begroting opgesteld te worden die bestaat uit programma's en paragrafen. Voorts dienen de ramingen voor het komende begrotingsjaar (2021) en drie daaropvolgende jaren (2022 -2024) in beeld gebracht te worden. Ook is het verplicht om de jaarrekeningcijfers van het voorgaande jaar (2019) en de begroting van het lopende jaar (2020) op te nemen. In de begroting 2021 van de gemeente Heemstede wordt gewerkt met 9 landelijk uniforme programma's en 9 paragrafen.

De programma's zijn als volgt ingedeeld:

Wat willen we bereiken?

Hierin wordt aangegeven wat er in het collegeakkoord 2018 - 2022 wordt gesteld over het betreffende programma en welke ambities daaruit voortvloeien. Daarnaast wordt aangegeven welke beleidsnotities op de uitvoering van het programma van toepassing zijn.

Wat gaan we ervoor doen?

Per programma wordt het beleid voor 2021 vertaald in een aantal beleidsdoelstellingen, waaronder doelstellingen die specifiek voortvloeien uit het collegeakkoord. De doelstellingen zijn vervolgens vertaald in concrete activiteiten. Per programma is ook aangegeven, welke bijdrage de verbonden partijen leveren aan het programma.

Hoe gaan we dit meten?

De doelstellingen worden zoveel mogelijk concreet geformuleerd en vervolgens voorzien van te leveren prestaties/indicatoren. Naast de "eigen" beleidsindicatoren zijn ook de wettelijk verplichte indicatoren per programma opgenomen. De wettelijke indicatoren zijn afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl. Het zijn geen streefwaarden, maar waarden op een bepaald meetmoment. Het jaar van meting verschilt per indicator.

Wat mag het kosten?

Bij dit onderdeel wordt aangegeven welke kosten en opbrengsten in 2021 zijn gemoeid met de uitvoering van het programma, voorzien van een financiële toelichting. Bij deze toelichting worden de mutaties tussen de begroting 2020 (inclusief begrotingswijzigingen t/m de voorjaarsnota 2020) en 2021 uiteengezet. Voorts is aangegeven wat de financiële verwachtingen zijn voor de jaren 2022 - 2024. Tevens zijn de voorgenomen investeringen voor de jaren 2021 - 2024 bij dit onderdeel opgenomen.

Aandachtspunten

In de beleidsnota planning en control cyclus (PCC) in ontwikkeling, die in maart 2019 is de commissie Middelen is besproken, is de Heemstedse planning en control cyclus onder de loep genomen. Waar zijn de verbeterlagen mogelijk? De inhoud van deze notitie is met name bepaald door input vanuit de raad, zoals de moties 'consistente begrotingsopzet', 'een kader voor de kadernota' en 'financieel dashboard'. Uit de bespreking van de commissie Middelen is naar voren gekomen dat het verbeteren van de P&C cyclus een groeimodel betreft. Werkende weg komen we tot een steeds betere invulling.

In de begroting 2020 heeft het accent gelegen op het verminderen van de omvang van de begroting en bij de inhoud van de programmateksten te focussen op prioriteiten/actualiteiten. Voorts zijn de lasten en baten per programma ingedeeld op taakveldniveau en niet meer op subtaakveldniveau. Tot slot zijn financiële verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar groter dan € 25.000 op taakveldniveau toegelicht. Het was de bedoeling om bij de begroting 2021 de presentatie c.q. informatievoorziening over de beleidsindicatoren, te verbeteren. Dat is vanwege onvoldoende capaciteit niet gelukt maar we gaan er vanuit dat in de begroting 2022 een eerste stap kan worden gezet.

Daarnaast wordt in de paragrafen via dwarsdoorsneden ingegaan op belangrijke beheersmatige aspecten die niet onder één programma vallen. Opgenomen zijn de voorgeschreven paragrafen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, alsmede de paragraaf taakstellingen op advies van onze toezichthouder Provinciale Staten Noord-Holland. Voorts is een paragraaf Corona toegevoegd omdat de corona gerelateerde kosten zich manifesteren op meerdere programma's.

Samenvatting financieel meerjarenbeeld 2021 - 2024

In de programmabegroting 2020 (inclusief 1^e begrotingswijziging 2020) liet de jaarschijf 2020 een positief saldo zien van € 246.000. Thans is voor 2021 sprake van een positief saldo van afgerond € 116.000. In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de verschillen. Op hoofdlijnen worden de wijzigingen afzonderlijk toegelicht.

Het overzicht is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Het uitgangspunt is de begroting 2020 inclusief 1^e begrotingswijziging. Vervolgens worden de effecten van de voorjaarsnota 2020 in beeld gebracht. Ook worden de mutaties van de algemene uitkering, het investeringsprogramma en effecten van het raadsbesluit 'dekking wegvallend dividend Eneco' van 25 juni 2020 afzonderlijk toegelicht. Tot slot worden zaken die bij het opstellen van de begroting naar voren kwamen apart per programma gepresenteerd waarbij onderwerpen die genoemd zijn in de kaderbrief met de toevoeging (kaderbrief) zijn gemarkeerd.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Programmabegroting 2020 inclusief 1e begrotingswijziging 2020	246.000	246.000	246.000	246.000
1. Algemene uitkering				
Actualisatie algemene uitkering 2021-2024 (effecten meicirculaire 2020 + actualisatie maatstaven + herberekening stelpost loon- & prijscompensatie gemeentefonds)	416.000	327.000	306.000	128.000
subtotaal	416.000	327.000	306.000	128.000
2. Structurele doorwerking mutaties voorjaarsnota 2020				
Structurele mutaties uit voorjaarsnota 2020	-345.500	-378.400	-373.200	-334.700
subtotaal	-345.500	-378.400	-373.200	-334.700
3. Investerings				
Kapitaallasten voortvloeiend uit het investeringsprogramma	-209.000	-433.000	-569.000	-569.000
subtotaal	-209.000	-433.000	-569.000	-569.000
4. Dividend Eneco/afkoop rente				
Wegvallend dividend Eneco (structurele deel 2020)	-437.500	-437.500	-437.500	-437.500
Toegerekende rente heffingen	15.000	28.000	49.000	89.000
Wegvallende rentekosten	802.000	802.000	802.000	802.000
subtotaal	379.500	392.500	413.500	453.500
5. Overige mutaties				
Programma 0 Bestuur en ondersteuning				
Dividend Stedin (kaderbrief)	-235.000	-235.000	-235.000	-235.000
Dividend Meerlanden (kaderbrief)	-54.000	-12.500	41.500	41.500
Wegvallend dividend Eneco (incidentele deel 2020)	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000
Hogere ozb opbrengst door hogere woz-waarde t.g.v. areaaluitbreiding	53.000	53.000	53.000	53.000
Hogere bijdrage inkoopbureau stichting RIJK	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Afbouw stelpost onderuitputting kapitaallasten	-33.000	-66.000	-100.000	-100.000
Digitalisering planning & controlcyclus	-32.000	-18.000	-18.000	-18.000
Afschaffen hondenbelasting	0	-68.000	-68.000	-68.000
Wegvallende perceptiekosten i.v.m. afschaffing hondenbelasting 2022	0	14.000	14.000	14.000
Wegvallen storting in reserve sociaal domein extra jeugdmiddelen (relatie met gemeentefonds)	0	280.000	280.000	280.000
Afschaffen precariobelasting ondergrondse kabels	0	-125.000	-125.000	-125.000
Effecten btw-compensatiefonds afvalstoffen- en rioolheffing i.v.m. hogere lasten	29.000	23.000	36.000	43.000
Treasury	5.000	-38.000	-72.000	-91.000
Afloop contract met RIJK inzake ondersteuning PIOFAH functies	-31.000	-47.000	-47.000	-47.000
Taakstelling ambtelijke organisatie	50.000	220.000	220.000	220.000
Friciekosten ingroei taakstelling personeel t.l.v. algemene reserve	130.000	0	0	0
Flexibel inhuurbudget	30.000	-20.000	-20.000	-20.000
Informatiebeveiliging (kaderbrief)	-37.500	-37.500	-37.500	-37.500

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Wegvallen kosten inzake zaakgericht werken (tijdelijk 2018-2020)	50.000	50.000	50.000	50.000
Gemeenschappelijke regeling informatietechnologie GRIT (kaderbrief)	-14.000	-18.000	-47.000	-27.000
Bijdrage Noord-Hollands Archief	-17.000	-34.000	-34.000	-34.000
Verkiezingen (kaderbrief)	-40.000	-40.000	-55.000	-40.000
Incidentele kosten gemeenteraadsverkiezingen	0	-20.000	0	0
Reisdocumenten; paspoortdip (kaderbrief)	11.000	-3.000	-11.000	100.000
Programma 1 Veiligheid				
Bijdrage VRK brandweezorg	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Bluswatervoorzieningen (afkoopsom € 130.000 in 2022 t.l.v. alg. reserve)	-46.500	13.000	13.000	13.000
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat				
Indexeren parkeerbelasting (sinds 2011 niet geïndexeerd; dekkingsplan kadernota 2020-2023; zie ook kaderbrief 2021-2024)	0	100.000	100.000	100.000
Strategische agenda watergangen (kaderbrief)	0	40.000	40.000	40.000
Exploitatietekort haven	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Programma 4 Onderwijs				
Huur noodlokalen Nicolaas Beets school	0	31.500	31.500	31.500
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie				
Wegvallen bijdrage Alliance i.v.m. afgeschreven waterveld	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Wegvallen eenmalig budget actualisatie groenbeleidsplan	15.000	15.000	15.000	15.000
Programma 6 Sociaal domein				
Social return on investment (SROI)	0	25.000	25.000	25.000
Hogere kosten jeugdhulp	-37.000	-37.000	-37.000	-37.000
Wegvallen bijdrage aan steunfondsen 023	25.000	25.000	25.000	25.000
Bijdrage Wet sociale werkvoorziening WSW (relatie met gemeentefonds; inclusief correctie reeds opgenomen saldi in Voorjaarsnota 2020)	69.000	180.000	211.000	224.000
Inburgeringswet invoeringskosten (relatie met gemeentefonds)	54.000	54.000	54.000	54.000
Inburgeringswet uitvoeringskosten (relatie met gemeentefonds)	-38.000	-84.000	-92.000	-92.000
Hogere kosten minimabeleid	-21.000	-21.000	-11.000	0
Hogere kosten bijzondere bijstand	-29.000	-29.000	-15.000	0
Hogere kosten schuldhulpverlening	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Regionaal samenwerken op het gebied van duurzaamheid	0	30.000	30.000	30.000
Doorbelasting afvalstoffen- en rioolheffing	48.000	48.000	48.000	48.000
Overige verschillen alle programma's				
Overige verschillen en afronding	-33.000	-8.600	3.200	700
subtotaal	-393.000	-24.100	1.700	172.200
Uitkomst programmabegroting 2021 (inclusief meicirculaire 2020)	94.000	130.000	25.000	96.000

Toelichting (met verwijzing naar het programma waar dit onderwerp is verwerkt):

1. Algemene uitkering (programma 0)

In de programmabegroting 2021 zijn de effecten van de meicirculaire 2020 verwerkt. De maatstaven (aantal inwoners, woningen, WOZ-waarden ed.) zijn geactualiseerd, alsmede de effecten van het rijksbeleid (de ontwikkeling van de rijksuitgaven en daarmee de gevolgen voor de gemeente conform de normeringssystematiek "samen de trap op en samen de trap af"). De raad is over de meicirculaire 2020 apart geïnformeerd in een brief van 9 juni 2020. Ook is rekening gehouden met de financiële effecten van de areaaluitbreiding woningen (plan Slottuin en Spaarnezicht). Deze areaaluitbreiding heeft tot gevolg dat de algemene uitkering daalt met € 50.000 vanwege toename van de negatieve inkomstenmaatstaf binnen de gemeentefondsuitkering die gebaseerd is op de totale WOZ-waarde in een gemeente. Daarentegen neemt de ozb opbrengst ten gevolge van deze areaaluitbreiding toe met € 53.000.

2. Structurele doorwerking mutaties voorjaarsnota 2020 (diverse programma's)

In de voorjaarsnota 2020 zijn alle financiële mutaties ten opzichte van de begroting 2020 toegelicht. Een deel van deze mutaties heeft een structureel karakter d.w.z. heeft ook financiële consequenties voor de jaren na 2020. Uit praktische overwegingen is ervoor gekozen niet alle mutaties opnieuw toe te lichten; daarvoor wordt verwezen naar de voorjaarsnota 2020.

3. Investerings (diverse programma's)

Dit betreft zowel de jaarlasten van de in het verleden gerealiseerde investeringen, de nog in uitvoering zijnde investeringen (een specificatie is opgenomen in de staat van activa in het Bijlagenboek) als de nog in uitvoering te nemen investeringen. Deze laatste zijn opgenomen in het overzicht "voorgenomen investeringen" per programma. Daarnaast is in het Bijlagenboek een investeringsprogramma 2020-2024 opgenomen met een toelichting. De investeringen 2021 (bestaande en nieuw toegevoegde) worden -voor zover deze niet eerder door de raad zijn vastgesteld- in de begrotingsraad voorgelegd ter besluitvorming (zie laatste pagina van dit hoofdstuk). De investeringen 2022-2024 zijn ter kennisname.

De kapitaallasten vallen lager uit doordat ten gevolge van het buitencontractueel af te lossen van 3 leningen in 2020 en voor 5 leningen in 2020 een renteverlaging naar 0% is doorgevoerd (raadsbesluit 25 juni 2020). Deze lagere rentekosten werken door komende jaren.

4. Dividend Eneco/afkoop rente

Als gevolg van verkoop van de Eneco aandelen vervalt vanaf 2021 structureel de dividenduitkering van € 437.500 in de begroting. De raad heeft op 25 juni 2020 ermee ingestemd om het wegvallend dividend te dekken door 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020 en voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging door te voeren naar 0%. De boeterente door de buitencontractuele aflossing en couponverlaging wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. De fixe-lening van € 7 miljoen wordt regulier afgelost in februari 2021. Het structurele voordeel welke voortkomt uit deze maatregelen is verwerkt in de begroting 2021.

Er wordt geen rente aan de rioolinvesteringen toegerekend omdat de leningen zijn afgelost met de inkomsten uit de verkoop van Eneco. De raad aangegeven wel rentekosten te willen betrekken bij de gemeentelijke heffingen. Omdat de rentelasten vervallen zijn door aflossing/afkoop van leningen uit eigen middelen is het toegestaan de opbrengst uit de rentetoe rekening ten gunste van de exploitatie te brengen in plaats van te verrekenen met de voorziening riool en afval. Rekening wordt gehouden met het percentage dat op de rente-omslag van toepassing was voor afkoop/aflossing van de leningen (1,3%).

5. Overige mutaties

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

a. Dividend Stedin

In de voorjaarsnota 2020 en kaderbrief 2021 is aangegeven dat het dividend van Stedin met € 235.000 neerwaarts wordt bijgesteld. Daardoor daalt de dividenduitkering van € 437.500 naar € 202.500. Door de stijgende investeringsopgave en de stijging van de tarieven van Tennet daalt de winst en daarmee het dividend.

b. Dividend Meerlanden

In de kaderbrief 2021-2024 is aangegeven dat het resultaat Meerlanden ten gevolge van de economische crisis 2020 onder druk staat. Omdat de dividenduitkering afhangt van het resultaat van het voorgaande boekjaar wordt daarom door Heemstede vanaf de begroting 2021 (betreft de dividenduitkering over het boekjaar 2020 van Meerlanden) een lagere dividenduitkering begroot. Het dividend is structureel neerwaarts bijgesteld met € 33.500. Als dividenduitkering Meerlanden is nu het volgende in de begroting van Heemstede opgenomen: 2021 € 98.500; 2022 € 139.500; 2023 € 193.500 en 2024 € 193.500.

c. Wegvallend dividend Eneco

In de begroting 2020 was rekening gehouden met een incidenteel hoger dividend 2019 uit te keren in 2020 van € 175.000. Deze vervalt vanaf 2021.

d. Hogere ozb opbrengst door hogere WOZ waarde t.g.v. areaaluitbreiding

Door areaaluitbreiding van het aantal woningen (plan Slottuin en Spaarnezicht) neemt de WOZ-waarde toe en daarmee ook de ozb-opbrengst. Het gaat om een bedrag van € 53.000. Hiervoor is bij de algemene uitkering aangegeven dat deze areaaluitbreiding ook gevolgen heeft voor de algemene uitkering; deze daalt daardoor met € 50.000 vanwege toename van de negatieve inkomstenmaatstaf binnen de gemeentefondsuitkering die gebaseerd is op de totale WOZ-waarde in een gemeente.

e. Hogere bijdrage inkoopbureau stichting RIJK

In voorgaande jaren zijn er onderlinge verschuivingen ontstaan in de afname van dienstverlening en de wijze waarop dit resulteert in de financiële bijdrage van de deelnemers. Bij de begroting 2021 heeft stichting RIJK zich gebaseerd op de contractuele afspraken.

f. Afbouw stelpost onderuitputting kapitaallasten

In de begroting wordt - door middel van het opnemen van een stelpost (voordeel) van € 100.000 - jaarlijks rekening gehouden met het feit dat de kapitaallasten in werkelijkheid lager uitvallen dan begroot. Dit komt vooral doordat investeringsuitgaven later plaatsvinden dan begroot. Door onze toezichthouder (de provincie Noord-Holland) is, naar aanleiding van de begroting 2019, aangekondigd dat zij deze stelpost niet meer als structureel dekkingsmiddel accepteren, wel als incidenteel dekkingsmiddel. In de begroting, wordt overeenkomstig de kadernota 2020-2023, de stelpost geleidelijk verlaagd van € 100.000 in 2020 naar € 67.000 in 2021, € 34.000 in 2022 en € 0 vanaf 2023.

g. Digitalisering planning & controlcyclus

Het samenstellen van de jaarlijkse planning & control producten (begroting, kadernota, voorjaarsnota, najaarsnota en de jaarstukken) kost veel tijd. De huidige werkwijze is arbeidsintensief; digitalisering van de P&C-cyclus leidt tot een meer gestroomlijnde en efficiëntere samenstelling van de planning en control producten. De eenmalige kosten bedragen € 14.000 en structureel € 18.000 per jaar.

h. afschaffen hondenbelasting

In 2020 is de eerste stap gezet in het afschaffen van de hondenbelasting. De tweede stap betreft gehele afschaffing vanaf 2022. Hiermee vervalt vanaf 2022 structureel de opbrengst hondenbelasting ad. € 68.000.

i. Wegvallende perceptiekosten i.v.m. afschaffing hondenbelasting 2022

In verband met de afschaffing van de hondenbelasting in 2022 vervallen vanaf 2022 de perceptiekosten ad € 14.000. Onder perceptiekosten worden de kosten verstaan die zijn gemoeid met de heffing en invordering van belastingen.

j. Wegvallen storting in reserve sociaal domein extra jeugdmiddelen

In 2019 t/m 2021 zijn door het kabinet 3 eenmalige extra middelen voor jeugdhulp beschikbaar gesteld via het gemeentefonds. Voor Heemstede gaat het om de volgende bedragen: 2019 € 350.000, 2020 € 271.000 en 2021 € 280.000. Afgesproken is dat deze extra middelen ten gunste van de reserve sociaal domein worden gebracht. Vanaf 2022 vervalt de toevoeging van € 280.000 aan de reserve sociaal domein.

k. Afschaffen precariobelasting ondergrondse kabels

Het Rijk heeft besloten precariobelasting voor kabels en leidingen van nutsbedrijven per 1 juli 2017 af te schaffen. Het kabinet heeft gekozen voor een overgangstermijn van 5 jaar. Gemeenten die op 10 februari 2016 (datum wetsvoorstel) een verordening met tarief hebben vastgesteld voor het heffen van precariobelasting van nutsbedrijven kunnen nog tot uiterlijk 1 januari 2022 precariobelasting heffen. Met ingang van 2022 vervallen derhalve de inkomsten.

l. Effecten btw-compensatiefonds afvalstoffen- en rioolheffing

De btw voor afval en riool is compensabel maar mag worden meegenomen in de tariefberekening van de riool- en afvalstoffenheffing omdat bij de invoering van het btw compensatiefonds in 2003 de gemeenten daarvoor zijn gekort op het gemeentefonds. In Heemstede wordt de btw meegenomen in de tariefberekening (zie paragraaf lokale heffingen). Indien de lasten van riool en afval toenemen, resulteert dat in een hoger btw bedrag omdat deze wordt toegerekend én de btw wordt gedeclareerd bij het btw compensatiefonds. Daardoor ontstaat een voordeel in de begroting. Vanwege de fors hogere kosten voor afval die in de afvalstoffenheffing worden meegenomen, is daardoor sprake van een substantieel voordeel.

m. Treasury

Op basis van het verwachte investeringsvolume en de ontwikkelingen van het eigen vermogen (reserves en voorzieningen) wordt een prognose gemaakt van de verwachte rentelasten. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar Paragraaf 4 Financiering.

n. Afloop contract met stichting RIJK inzake ondersteuning PIOFAH functies

De gemeente Heemstede verzorgt op basis van een overeenkomst tegen een vergoeding, diensten aan stichting RIJK. Op 20 april 2021 loopt de overeenkomst voor huisvesting en dienstverlening door Heemstede aan stichting RIJK af. Stichting RIJK stelt een extern onderzoek in naar de behoefte voor de huisvesting en financiële functie. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek bepaalt stichting RIJK hoe na 20 april 2021 verder gegaan zal worden. Omdat op dit moment niet zeker is of de overeenkomst tussen Heemstede en stichting RIJK verlengd wordt, is in 2021 rekening gehouden met een opbrengst tot en met april. Vanaf 2022 betekent dit een nadeel van € 47.000 jaarlijks.

o. Taakstelling ambtelijke organisatie

Ter financiering van het flexibel inhuurbudget neemt de ambtelijke organisatie een taakstelling op zich oplopend van € 30.000 in 2020, € 80.000 in 2021 en vanaf 2022 € 250.000. Dit is realiseerbaar door 'winst' uit de verdere digitalisering (van werkprocessen), het optimaliseren van werkprocessen en herstructurering van de leidinggevende structuur van de organisatie. Deze taakstelling/reallocatie van formatie kan alleen gefaseerd gerealiseerd worden. De taakstelling voor 2020 ad. € 30.000 is gerealiseerd, zodat voor 2021 € 50.000 (€ 80.000 - € 30.000) en vanaf 2022 € 220.000 (€ 250.000 - € 30.000) resteert.

p. Friciekosten ingroei taakstelling personeel ten laste van algemene reserve

In de kadernota 2020-2023 is voorgesteld om in budgettaire zin alvast uit te gaan van de gehele taakstelling 'personeel ambtelijke organisatie' van € 250.000 en de tijdelijke frictiekosten ad. € 390.000 ten laste van de algemene reserve te brengen. Dat bedrag is als volgt opgebouwd: in 2020 € 220.000 (€ 250.000 - € 30.000) en in 2021 € 170.000 (€ 250.000 - € 80.000). Bij de opstelling van de begroting 2020 is dekking gevonden voor de tranche 2020 van € 220.000 en is de tranche 2021 verlaagd met € 40.000 waardoor nog een onttrekking resteert van € 130.000. In de begroting 2021 is met deze onttrekking van € 130.000 rekening gehouden. Vanaf 2022 vervalt deze onttrekking aan de algemene reserve.

q. Flexibel inhuurbudget

In de begroting 2020 is voor 2020 een flexibel budget begroot van € 230.000, waarvan € 30.000 eenmalig. Voor 2021 is € 200.000 beschikbaar en vanaf 2022 en verder € 250.000. Dit is overeenkomstig de voorstellen uit de kadernota 2020-2023 die zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting 2020.

r. Informatiebeveiliging

Conform de kaderbrief 2021-2024 is vanaf 2021 een structureel budget opgenomen van € 37.500 voor informatiebeveiliging.

s. Wegvallen kosten inzake zaakgericht werken

Doorontwikkelen zaakgericht werken € 50.000 tijdelijk voor de periode 2018-2020. Met ingang van 2021 vervalt derhalve deze kostenpost.

t. Gemeenschappelijke Regeling IT (GRIT)

Per 1 januari 2016 is de lichte gemeenschappelijke regeling GRIT (samenwerking met gemeente Bloemendaal) van start gegaan. De gemeente Bloemendaal neemt afgerond 46% van de GRIT kosten voor zijn rekening en Heemstede de resterende 54%. Voor 2021 komt het Heemsteedse aandeel GRIT uit op € 1.136.000. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf Bedrijfsvoering.

u. Bijdrage Noord-Hollands Archief

De dienstverleningsovereenkomst van het Noord-Hollands Archief leidt tot een hogere bijdrage van € 15.000 in 2020 oplopend naar € 49.000 in 2022. De financiële gevolgen hiervan zijn toegelicht in het collegebesluit van 11 december 2018.

v. Verkiezingen

Voor 2020 staan geen verkiezingen gepland. In 2021 is rekening gehouden met de verkiezing voor de Tweede Kamer en in 2022 de gemeenteraadsverkiezingen. Voor 2023 staan twee verkiezingen gepland, te weten Provinciale Staten/Waterschappen gecombineerd. De gemiddelde kosten per verkiezing zijn geraamd op € 40.000. De meerkosten voor de gecombineerde verkiezingen zijn geschat op € 15.000.

w. Incidentele kosten gemeenteraadsverkiezingen

Voorts is in 2022 rekening gehouden met extra uitgaven van € 20.000 i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen. Om de Heemsteedse kiezers te informeren worden - conform de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 - verschillende communicatiemiddelen ingezet.

x. Reisdocumenten

Zoals genoemd in de kaderbrief is de vervangingstermijn van reisdocumenten in 2014 aangepast van 5 naar 10 jaar waardoor de opbrengst van leges reisdocumenten tijdelijk daalt. Vanaf 2024 herstelt het aantal aanvragen zich weer tot 2029.

Programma 1 Veiligheid

y. Bijdrage VRK brandweerzorg

Enerzijds een hogere gemeentelijke bijdrage op het programma brandweer van de Veiligheidsregio Kennemerland en anderzijds hogere huisvestingslasten voor de brandweerkazerne in Heemstede.

z. Bluswatervoorzieningen

De raad heeft in juni 2019 besloten om uitvoering en organisatie van de bluswatervoorziening door de VRK te laten verzorgen. Hiermee is vanaf 2022 structureel budget voor de uitvoering nodig. In 2020 en 2021 is sprake van incidentele implementatiekosten voor de nieuwe bluswatervoorziening en structurele kosten huidige bluswatervoorziening (Waternet) t/m uiterlijk 2021. De indicatieve afkoopsom van de resterende looptijd van de overeenkomst met Waternet bedraagt € 130.000 en wordt in 2022 ten laste van de algemene reserve gebracht.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

aa. Indexeren parkeerbelasting

De parkeertarieven zijn vanaf 2011 niet meer geïndexeerd (sinds 2011 € 1,50 per uur). In de kadernota 2020-2023 en de begroting 2020 is opgenomen over te gaan tot indexering van de parkeerbelasting en daarvoor een bedrag in te boeken van € 100.000. Volgend op de door de raad in juni 2019 aangenomen motie 'parkeer de verhoging' is, gelet op de door de septembercirculaire ontstane financiële ruimte, bij de vaststelling van de 1^e begrotingswijziging 2020 door de raad besloten deze indexering uit te stellen tot na afronding van de discussie over het parkeerbeleid. Voor de jaren na 2020 is wel rekening gehouden met de indexering van € 100.000. De discussie over het parkeerbeleid heeft nog niet plaatsgevonden. In lijn met het door de raad genomen besluit wordt daarom voor de jaarschijf 2021 geen rekening gehouden met indexering, maar wel vanaf 2022.

ab. Strategische agenda watergangen

In de kaderbrief 2021-2024 is aangegeven dat de uitvoering strategische agenda Rijnland (€ 40.000 per jaar) tot en met 2021 loopt en vervalt daarna structureel. Het is geen onderdeel van het rioolrecht maar maakt wel deel uit van het Gemeenschappelijk Rioleringsplan 2018-2021, dat in 2021 opnieuw zal worden opgesteld.

ac. exploitatietekort haven

In de begroting 2020 was vanaf jaarschijf 2021 voor de exploitatie van de nieuwe haven gerekend met een exploitatietekort van € 30.000. Omdat geen rente wordt toegerekend, in verband met raadsbesluit 'dekking wegvallend dividend Eneco d.d. 25 juni 2020, vallen de kosten per saldo lager uit. Het berekende exploitatietekort daalt van € 30.000 naar € 11.000 vanaf 2021.

Programma 4 Onderwijs

ad. Huur noodlokalen Nicolaas Beetsschool

In de begroting 2020 was voor schooljaar 2020/2021 rekening gehouden met de huur van de noodlokalen bij de Nicolaas Beetsschool (€ 31.500). Voor 2021 is er rekening mee gehouden dat deze huur doorloopt naar schooljaar 2021/2022.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

ae. Wegvallen bijdrage Alliance

Hockeyvereniging Alliance betaalde jaarlijks een bijdrage in de kosten van de aanleg van een waterveld (€ 20.000). Het veld is afgeschreven waardoor deze bijdrage komt te vervallen.

af. Wegvallen eenmalig budget actualisatie groenbeleidsplan

In 2020 was een eenmalig budget van € 15.000 beschikbaar gesteld voor actualisatie van het groenbeleidsplan.

Programma 6 Sociaal domein

ag. Sociaal return on investment (SROI)

In 2019 is het SROI-beleid vastgesteld. Voor de coördinatie, uitvoering en monitoring is in de begroting voor 2020 en 2021 een budget van € 25.000 opgenomen. Vanaf 2022 vervalt dit budget.

ah. Hogere kosten jeugdhulp

Op basis van de realisatiecijfers uit de jaarrekening 2019 is het budget voor jeugdhulp, naast de reguliere indexering, extra verhoogd met € 37.000. Deze extra lasten zijn gedekt uit de algemene middelen.

ai. Wegvallen bijdrage aan steunfonds 023

Het incidentele budget 2020 steunfonds 023 Haarlem van € 25.000 vervalt vanaf 2021.

aj. Bijdrage Wet sociale werkvoorziening WSW Paswerk

In de begroting zijn de rijksbijdragen (via het gemeentefonds) en de daaruit afgeleide kostenverdeling Paswerk over de deelnemende gemeenten geactualiseerd op basis van de cijfers uit de meicirculaire 2020. De begrote Wsw lasten Paswerk bedragen voor 2021 € 1.345.000, 2022 € 1.231.000, 2023 € 1.206.000 en 2024 € 1.146.000.

ak - al Inburgeringswet: invoeringskosten en uitvoeringskosten

De verwachting is dat de nieuwe Inburgeringswet per 1 juli 2021 ingaat. In de meicirculaire 2020 is daarvoor een nieuwe integratie-uitkering inburgering geïntroduceerd. De uitkeringen bedragen in 2020 € 34,4 miljoen (Heemstede € 54.000) incidenteel voor de invoeringskosten en vanaf 2021 € 27 miljoen (Heemstede € 38.000) oplopend tot € 66 miljoen (Heemstede € 92.000) in 2024. Deze bedragen zijn in de begroting onder de lasten bij programma 6 verantwoord.

am - ao. Hogere kosten minimabeleid, bijzondere bijstand en kosten schuldhulpverlening

In verband met de coronacrisis is rekening gehouden met een stijging van de kosten voor het minimabeleid (+ € 21.000), bijzondere bijstand (+ € 29.000) en kosten schuldhulp (+ € 15.000). Er wordt vanuit gegaan dat vanaf 2023 de extra kosten voor minimabeleid en bijzondere bijstand zullen dalen naar het huidige niveau. De verwachting is dat de extra kosten voor schuldhulp een structureel karakter hebben.

Hogere kosten bijstand

De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Als de reserve niet toereikend is om de toekomstige bijstandskosten te kunnen verevenen zal het tekort ten laste van de algemene reserve worden gebracht. Zie ook nota reserves & voorzieningen – weerstandsvermogen 2019.

De verwachting is dat in 2021 het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet landelijk enorm zal stijgen vanwege de coronacrisis. De in de begroting opgenomen uitkeringslasten zijn gebaseerd op de cijfers uit onderzoek van bureau Berenschot reeks “matig herstel”. Deze laat voor het aantal uitkeringsgerechtigden een verwachte stijging zien in 2021 van 12% (t.o.v. 2020) en in 2022 van 8% (t.o.v. 2021). Vanaf 2023 verwachten wij een herstel van de arbeidsmarkt. Voor 2023 is uitgegaan van een daling van de uitkeringsgerechtigden van 10% en voor 2024 van een daling van 5%. Voor wat betreft de rijksbijdrage is de verwachting dat het Rijk naar aanleiding van de coronacrisis het budget gaat bijstellen. In de begroting is voor de berekening van de rijksbijdragen uitgegaan van dezelfde percentages die zijn gehanteerd voor de uitkeringslasten. Uitgaande van bovenstaande aannames bedragen de begrote tekorten voor 2021-2024 respectievelijk € 130.000, € 150.000, € 140.000 en € 140.000. Omdat vanaf 2023 de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz niet toereikend zal zijn om het tekort te verevenen, zal in 2023 € 40.000 en in 2024 € 140.000 ten laste van de algemene reserve worden gebracht.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

ap. Regionaal samenwerken op gebied van duurzaamheid

Energietransitie, Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI), circulaire economie kunnen niet solitair worden benaderd voor Heemstede. Met de hele regio IJmond en Kennemerland worden subsidies voor regio's aangevraagd. Er is sprake van een aanvraag voor cofinanciering regio Zuid Kennemerland en IJmond samen met de provincie Noord-Holland (50%-50% financiering). In totaal gaat het om een bedrag van € 90.000 voor drie jaar. Voor de jaren 2019-2021 is de cofinanciering voor Heemstede € 30.000 per jaar.

aq. Doorbelasting afvalstoffen- en rioolheffing

Aanpassing van doorbelastingen van gemeentelijke afdelingen en GBKZ, onder andere door indexatie, leidt tot een hogere doorberekening in de tarieven voor de afvalstoffen- en rioolheffing.

Overige verschillen alle programma's

ar. Overige verschillen

Dit betreft het saldo van diverse kleinere voor- en nadelen.

Programma 0

Bestuur en ondersteuning

DIENSTVERLENING

Inleiding

De wereld om ons heen verandert snel met een andere rol van de overheid, verdergaande digitalisering en omvangrijke maatschappelijke vraagstukken die we niet alleen kunnen oplossen. Dit vereist dat we moeten nadenken over nieuwe vormen van democratie en de wijze waarop we participatie vormgeven. Excellente - en voor iedereen toegankelijke - dienstverlening blijft het uitgangspunt. Daarnaast sluiten we aan op de snel voortschrijdende digitalisering van de samenleving en de digitale transformatie van onze organisatie. Dit alles vraagt om een gemeentelijke organisatie die wendbaar is, met weerbare professionals en een stevige bedrijfsvoering.

Binnen de context van een duurzaam verantwoord financieel beleid, gaat dit programma in op de gemeentelijke dienstverlening, participatie, de organisatieontwikkeling en ICT.

Wat willen we bereiken?

Excellente dienstverlening blijft het uitgangspunt. Belangrijk daarbij is de nieuwe Omgevingswet waarbinnen inwoners advies op maat krijgen en makkelijk (online) een omgevingsvergunning moeten kunnen aanvragen. Vanuit het motto 'digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet' zetten we in op het uitbreiden van onze online dienstverlening en communicatie met nieuwe digitale diensten en themagerichte online platforms en websites. We garanderen daarbij dat iedereen mee kan doen en op laagdrempelige wijze toegang heeft tot de dienstverlening.

Wat gaan we ervoor doen?

Eenvoudig vergunningsproces Omgevingswet

We brengen in beeld hoe de huidige dienstverlening zich verhoudt tot de gestelde eisen binnen de nieuwe Omgevingswet en richten de zogenaamde serviceformules (snelservice-, ontwerp, ontwikkel- en toezichtformule) die landelijk uitgerold worden in op de Heemsteedse situatie.

Digitalisering burgerzakenproducten

Steeds meer producten worden digitaal aangeboden zoals het online aanvragen van reisdocumenten en rijbewijzen, geboorteaangifte en overlijdensaangifte door uitvaartondernemers. In 2021 wordt dit voortgezet met het online regelen van huwelijken en partnerschapsregistraties.

Chatkanaal

In 2020 start een pilot voor het communiceren tussen inwoners en de gemeente via chat-functionaliteit. Afhankelijk van de opgedane ervaringen wordt dit in 2021 definitief doorgevoerd.

Verkiezingen

In 2021 is de verkiezing voor de Tweede Kamer en in 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Voor 2023 staan twee verkiezingen gepland, te weten Provinciale Staten en Waterschappen gecombineerd op een dag.

Zoals hiervoor is aangegeven zijn er in 2022 nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. De gemeente is de eerste overheid en heeft een grote invloed op het leven van inwoners. Om het belang van en de interesse voor die verkiezingen onder de aandacht te brengen, willen we een campagne starten om inwoners, vanuit alle geledingen van de Heemsteedse samenleving, voor te lichten over wat de gemeente voor inwoners betekent en hoe de gemeentelijke besluitvorming verloopt; in het algemeen: te interesseren voor de gemeentelijke democratie. Er zijn velerlei vormen om een dergelijke campagne in te richten zoals o.a. de inzet van diverse communicatiemiddelen, voorlichtingsbijeenkomsten, meeloop-stages en cursussen. Dit kan en zal per doelgroep verschillen, voor een zo groot mogelijk bereik.

Hoe gaan we dit meten?

Beleidsindicatoren

Dienstverlening	2020	(landelijk)
Oordeel dienstverlening door burger (totaal beleving)	7,4	(6,7)
Oordeel dienstverlening aan de balie	8,5	(-)

(bron: Waarstaatjegemeente 2020)

PARTICIPATIE

Wat willen we bereiken?

In 2021 zetten we in op het continueren en versterken van de basis die de afgelopen jaren gelegd is met de beide initiatievenbudgetten en het participatiebeleid.

Daarnaast heeft de coronacrisis duidelijk gemaakt dat het belangrijk is om naast fysieke participatie ook goede vormen van digitale participatie beschikbaar te hebben. In 2021 onderzoeken we of aanvulling op de bestaande middelen wenselijk is.

Wat gaan we ervoor doen?

Inwoners in Heemstede zijn goed bekend met de initiatievenregelingen en de wegwijzer

Door de coronacrisis is de geplande promotie van beide budgetten in het voorjaar van 2020 niet doorgegaan. Deze promotie koppelen we in het najaar van 2020 aan de promotie van de wegwijzer. De website www.wijmakenheemstede.nl speelt hierin een cruciale rol. In 2021 zorgen we ervoor dat de website een belangrijke, toegankelijke en inspirerende tool is voor inwoners met initiatieven. Aanvullend op de website voeren we regelmatig korte promotiecampagnes om de initiatievenbudgetten onder de aandacht te brengen.

De wegwijzer en de interne werkwijze rondom initiatieven en participatie sluit aan op de opgedane ervaringen in 2020 en 2021

Medio 2021 evalueren we, op basis van de opgedane ervaringen, de in 2020 vastgestelde wegwijzer en passen deze indien nodig aan.

De beide initiatievenbudgetten worden halfjaarlijks geëvalueerd op resultaat, proces en ervaringen.

We onderzoeken of aanvulling op de huidige digitale participatiemiddelen wenselijk is

We onderzoeken in 2021 of de mogelijkheden die open source software (zoals 'Open Stad') biedt goede aanvullingen kunnen zijn op de digitale middelen die we nu al in Heemstede hebben.

Indien deze software meerwaarde blijkt te hebben, volgt hiervoor na de zomer van 2021 een voorstel.

Uitgangspunt is deze digitale middelen te integreren binnen de bestaande website www.wijmakenheemstede.nl en deze daarmee uit te bouwen en waar mogelijk interactief te maken.

Voor al het bovenstaande geldt dat het we altijd specifieke aandacht hebben voor het zo breed mogelijk bereiken van verschillende doelgroepen.

ORGANISATIEONTWIKKELING

Ambtelijke samenwerking in de regio

De gemeente ziet een toekomstgerichte organisatie – die opgave gericht werkt, bredere regionale samenwerking zoekt en een stevige bedrijfsvoering vorm geeft – als het beste antwoord voor een optimale bestuurskracht als zelfstandige gemeente. Vanuit dit kader is brede regionale samenwerking noodzakelijk om kennis en capaciteit te bundelen en agendering van het belang Zuid Kennemerland in de Metropool Regio Amsterdam. Hierop wordt op de volgende wijze vorm aangegeven.

De gemeenten van Zuid Kennemerland hebben met elkaar een Zuid Kennemer Agenda opgesteld met gemeenschappelijke beleidsopgaven. Vanuit de verschillende ambtelijke organisaties wordt ook samenwerking gezocht om dit proces en de uitvoering hiervan gezamenlijk te ondersteunen. Tevens is in het kader van de aanpak van de Corona crisis een brede ambtelijke samenwerking gestart tussen de gemeenten in Kennemerland.

Op het gebied van bedrijfsvoering bestaat een samenwerkingsverband tussen de gemeente Heemstede en Bloemendaal. Deze samenwerking verkleint de kwetsbaarheid van 'eenmansfuncties', vergroot flexibiliteit door gebruik van elkaars expertise en geeft invulling aan een aantrekkelijk werkgeverschap. Het betreft de teams

Communicatie, P&O, Facilitair, Financiële administratie, Informatisering en Handhaving. De wens bestaat om deze vervlochten teams nader te borgen om zorg te kunnen dragen voor een transparante financiële verantwoording en eenduidige sturing. Aan de raden van Heemstede en Bloemendaal is in 2019 aan de hand van een kader voor de ambtelijke samenwerking Bloemendaal – Heemstede voorgesteld de bedrijfsvoeringsteams (en Handhaving) organisatorisch beter te borgen in een nog nader te bepalen vorm. De raad van Bloemendaal heeft in december 2019 dit kader vastgesteld. De raad van Heemstede is zich Informatisering uitgezonderd, nog hierop aan het beraden. Zodra de besluitvorming helder is zal een voorstel (voor transparante financiële verantwoording en eenduidige sturing) worden uitgewerkt en aan de raad worden aangeboden.

Met betrekking tot de teams Informatisering en GRIT (technische infrastructuur, nu merendeel geoutsourced) heeft de Rekenkamercommissie geadviseerd Informatisering en GRIT samen te voegen om daarmee de ICT-functie verder te versterken. GRIT is sinds 2016 een gemeenschappelijke regeling met Heemstede als centrumgemeente (technisch beheer). Team Informatisering is zoals bovenstaand aangegeven, nu nog een vervlochten team.

De gemeenteraad heeft besloten de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over te nemen en het college gevraagd hieraan uitvoering te geven. In het 4de kwartaal 2020 komt hiervoor een voorstel naar de raad, zodat een en ander in 2021 geëffectueerd kan worden.

Organisatieontwikkeling en corona

De organisatieontwikkeling is gericht op het toekomstbestendig houden van de organisatie. Een veranderende samenleving, digitalisering, nieuwe taken en de positie in de regio (o.a. de MRA), zijn daarbij de belangrijkste componenten. Deze veranderende omgeving vraagt een wendbare organisatie, weerbare en lenige professionals die stevig in hun schoenen staan en een stevige basis in bedrijfsvoering.

In 2020 is de organisatie en bijbehorende structuur in deze context verder uitgewerkt (exclusief de teams bedrijfsvoering, zie 'ambtelijke samenwerking, o.a. met Bloemendaal') en ook procedureel afgerond, met inbegrip van een door de ondernemingsraad uitgebracht positief advies. Onder andere zijn alle verantwoordelijkheden beschreven en expliciet toebedeeld, is het aantal leidinggevende lagen teruggebracht en zijn meerdere functies anders ingericht en / of anders gepositioneerd. In de verdere uitwerking zal in 2021 het accent vooral liggen op houding en gedrag en individuele- en teamontwikkeling.

Dat zal concreet worden ingevuld in de Strategisch HRM nota 2021 – 2023 welke in het najaar ter vaststelling aan het college en raad zal worden aangeboden.

De komende tijd zal moeten blijken welke invloed de coronacrisis gaat hebben op de organisatie. Voor wat betreft de ambtelijke organisatie was het een zeer hectische periode (maart – juli 2020) om de dienstverlening te kunnen continueren en alle extra taken vanuit de rijksoverheid die de coronacrisis met zich meebracht (onder andere de TOZO-regeling, handhaving) uit te voeren. Dit heeft veel gevraagd van de eigen medewerkers, deels aangevuld met extra inhuur. Medewerkers zijn bijgesprongen bij teams waar de bezetting onvoldoende was en hebben veel extra gewerkt in avonden en weekenden in deze maanden.

Maar wat gaan de effecten zijn als de coronacrisis nog veel langer gaat voortduren. Wat betekent dit voor de bezetting maar ook voor onze wijze van werken? We hebben inmiddels het thuiswerken een plek gegeven in ons werkconcept. Maar wat gaat deze vernieuwde verhouding tussen thuiswerken en op kantoorwerken betekenen voor de organisatieontwikkeling. Het vraagt bijvoorbeeld een andere stijl van leidinggeven en hoe je goed verband in en tussen de teams? De uitdaging is natuurlijk het goede van het 'oude' vast te houden en de winst te oogsten van wat deze nieuwe (corona)context ons brengt.

Stand van zaken taakstelling ambtelijke organisatie

In de begroting 2020 is een flexibel budget ter grootte van € 130.000 voor 2020 (totaal € 230.000 beschikbaar), € 200.000 voor 2021 en vanaf 2022 en verder van € 250.000 vastgesteld. Ter financiering van het structureel flexibel budget neemt de ambtelijke organisatie een taakstelling op zich die oploopt van € 30.000 in 2020 via € 80.000 in 2021 naar € 250.000 in 2022. Aangezien de taakstelling ten behoeve van het flexibel inhuurbudget pas in 2022 volledig gerealiseerd wordt, is ter overbrugging een tijdelijk frictiebudget toegekend. De taakstelling van € 30.000 voor 2020 is inmiddels gerealiseerd. Om de taakstelling van € 80.000 voor 2021 te halen, resteert daarmee een nog te realiseren bedrag van € 50.000.

PERSONEEL EN HRM-BELEID

Vooruitlopend op de vaststelling van de Strategische HRM-nota 2021 – 2023 zien wij de volgende prioriteiten:

Zichtbaar blijven op de arbeidsmarkt

Investeren in onze positie op de arbeidsmarkt blijft van groot belang om te kunnen bewerkstelligen dat vacatures adequaat vervuld kunnen worden. Daarbij hebben we ook extra aandacht om te komen tot verdere verjonging van ons personeelsbestand. Het bieden van veel stagemogelijkheden en onze studentenflexpool zijn daar middelen voor.

Voor de coronacrisis werd de arbeidsmarkt steeds krappere. Dit was ook merkbaar in onze toenemende wervingskosten: het aantal vacatures is toegenomen, bij een toenemend aantal 'moeilijke' vacatures wordt ingezet op meerdere wervingskanalen (vacaturesites) om voldoende respons te krijgen en de kosten van vacaturesites zijn verder de afgelopen jaren ook gestegen.

Het is onduidelijk wat de gevolgen van de coronacrisis zijn voor de arbeidsmarkt zijn als de economische gevolgen langer aanhouden. De verwachting is dat de werkloosheid mogelijk (fors) zal toenemen. Dat zou de arbeidsmarkt en onze positie natuurlijk weer heel anders maken. Naast een mogelijk ruimer aanbod bij vacatures, kan dat ook betekenen dat er een maatschappelijk beroep op de overheid wordt gedaan om de mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt perspectief te bieden.

Vergroten diversiteit

Diversiteit is al een thema in ons personeelsbeleid. Er is wereldwijd aandacht gekomen voor discriminatie en racisme in de samenleving waarbij in algemene zin de aandacht hiervoor in een stroomversnelling is gekomen. Op het gebied van arbeidsmarktdiscriminatie bereidt de regering momenteel een wetsvoorstel voor. Het wetsvoorstel verplicht werkgevers o.a. om werving en selectie inzichtelijk te maken. Dit geldt voor interne en externe vacature bij vast personeel en flexpersoneel en stagiaires. Verwacht mag worden dat dit thema ook een uitwerking zal krijgen in het personeelsbeleid.

Selectietools moderniseren

Ook gaan we aandacht geven aan onze selectie – tools: ontwikkeling van selectietechnieken (online testen/games e.d.) om de voorspellende waarde te vergroten en erop gericht om meer kijken naar de persoon achter het CV. Dit kan ook de diversiteit bevorderen.

De eventuele financiële consequenties van onze bovengenoemde inspanningen op het gebied van werving en selectie zullen onderbouwd en meegenomen worden bij de strategische HRM-nota 2021 – 2023 die eind 2020 aan de raad zal worden aangeboden.

Duurzame inzetbaarheid / vitaliteit op peil houden

Altijd al een thema binnen het HRM-beleid, maar nu nog eens extra vanwege wat de coronacrisis heeft versneld en / of veranderd: thuiswerken heeft een prominente plek gekregen naast het werken op kantoor. Dit betekent onder andere dat er een versnelling is gekomen in het digitaal werken waarin iedereen moet worden meegenomen. Maar ook moeten medewerkers geholpen worden in het omgaan met de vervagende grens tussen werk en privé, want uit onderzoek is gebleken dat men dat een van de lastigste aspecten vindt van het thuiswerken.

In de nieuwe cao zullen naar verwachting afspraken zijn opgenomen over ontwikkelen vitaliteit en verlofsparen. Dit laatste houdt in dat medewerkers op een financieel aantrekkelijke wijze verlof kunnen gaan sparen voor een 'sabbatical' dan wel vervroegd te stoppen met werken. Deze afspraken zullen lokaal geïmplementeerd moeten worden. Overigens is vooruitlopend op de mogelijke afspraken over verlofsparen de lokale regeling generatiepact met nog een jaar verlengd binnen Heemstede.

Rookvrije omgeving gemeentelijke gebouwen

In het kader van het lokaal preventie akkoord wordt in 2021 ook ingezet op een rookvrije directe omgeving rond gemeentelijke gebouwen. Zodat bezoekers en medewerkers beschermd worden tegen ongewenst mee roken.

Vergroende woon-werk regeling

Aan de hand van de regeling willen we het gebruik van de auto's met fossiele brandstoffen terugbrengen. Los van het feit dat medewerkers meer thuiswerken, willen wij bij medewerkers die binnen een straal van 20 km wonen het gebruik van de (elektrische) fiets en openbaar vervoer stimuleren.

ICT

Wat willen we bereiken?

De informatiebehoefte binnen en buiten de gemeentelijke organisatie groeit. Het veilig locatie-onafhankelijk en online werken heeft sinds 2020 een nog prominentere rol gekregen en vraagt om een stevige en betrouwbare informatisering en ICT. Daarnaast blijven de maatschappij, de technologische mogelijkheden en wet- en regelgeving zich ontwikkelen. Dat vraagt om een groot aanpassingsvermogen en een integrale samenwerking van Informatisering en de organisatie, en een goede aanhaking op landelijke programma's en maatregelen vanuit het Rijk en de VNG. Het vergaand automatiseren van processen leidt enerzijds tot aanvullende ICT-investeringen en anderzijds tot een kwaliteitsslag in de gemeentelijke dienstverlening en besparingen op personele capaciteit.

Wat gaan we ervoor doen?

Onderlegger is het informatiebeleidsplan, waarin we onze digitaliseringsvisie vertalen naar doelstellingen. Het technische ICT-beheer is uitbesteed en vraagt om een goed functionerende regie-organisatie.

Informatisering

In combinatie met ons eigen ambitieniveau en de eerder geschetste ontwikkelingen omvat dit het geheel van het meerjarig informatiebeleidsplan. De visie informatievoorziening (IV) is opgesteld langs 6 thema's.

- i. **Doorontwikkelen dienstverlening**, om onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te faciliteren waar het digitaal kan (en persoonlijk waar het moet).
- ii. **Datagedreven sturing**, om op strategisch, tactisch en operationeel niveau op basis van informatie de gemeente te besturen, van beleid tot operationele processen.
- iii. **Integraal (samen)werken**, om tot zoveel mogelijk standaard en geautomatiseerde dienstverlening te komen. En daar waar nodig maatwerk mogelijk te maken.
- iv. **Een stevige basis**, om de continuïteit en stabiliteit van de dienstverlening te kunnen garanderen.
- v. **Innovatieve IV-inzet**, waarbij we vraagstukken in de gemeente kunnen oplossen door de inzet van innovatieve informatievoorzieningen.
- vi. **Doorontwikkeling IV-organisatie**, als thema omdat een goede IV vraagt om een goede IV-organisatie en we midden in de Digitale transformatie zitten.

In 2021 willen we prioriteit geven aan:

- Een stevige basis. Informatievoorziening en ICT moeten vandaag de dag betrouwbaar zijn op beschikbaarheid, kwaliteit en veiligheid. We intensiveren de aandacht voor en realisatie van architectuurprincipes, informatieveiligheid, privacy van persoonsgegevens en rechtmatigheid van de uitbestede activiteiten. In dit kader willen we investeren in 'pen & hack' testen en samen met de VNG in een Security Operation Center (SOC) voor onze gemeente waar 24/7 gespecialiseerde monitoring plaatsvindt tegen cybercriminaliteit.
- Het integraal samenwerken. We organiseren de ontwikkeling van een optimale aansluiting tussen de processen van onze organisatie en de functionaliteit van de informatievoorzieningen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. Dit doen we in samenwerking met de organisatie en externe partijen. In dit kader willen we investeren in een soepele toepassing van de Wet Open Overheid (WOO) en diverse verkenningstrajecten voor nieuwe informatievoorzieningsoplossingen.
- De doorontwikkeling IV-organisatie. In 2020 is de ICT grotendeels uitbesteed, wat vraagt om een grotere regierol vanuit Informatisering en een optimale werking tussen vraag en aanbod van IV en ICT. In 2021 willen we de nieuwe regie-organisatie implementeren en professionaliseren. Aangezien de nieuwe regie-organisatie eind 2020 uitgewerkt is, zullen de financiële gevolgen hiervan pas vanaf 2022 en volgende jaren in de begroting zijn verwerkt.

GRIT

Per 2020 is het technisch beheer van de ICT uitbesteed aan externe partijen. Daarmee gaat GRIT in 2021 verder als een afgeslankte regieorganisatie. Naast het voeren van regie zijn ook leveranciersmanagement, contractmanagement, servicemanagement en functioneel applicatiebeheer aan de orde. Beoogd is om al deze taken onder te brengen in een nieuw samengevoegde Informatievoorziening (IV) organisatie van GRIT en Informatisering, als onderdeel van het thema doorontwikkeling IV-organisatie bij Informatisering.

Voor 2021 wordt het wifinetwerk vervangen conform het meerjarig investeringsplan. Er wordt budget gevraagd voor nieuwe standaard functionaliteiten voor de werkplek, die het veilig locatie-onafhankelijk en online werken structureel mogelijk maken. In de kaderbrief 2021-2024 was geen rekening gehouden met deze nieuwe functionaliteiten.

Hoe gaan we dit meten?

- Met behulp van goed opdrachtgever- en opdrachtnemerschap, en projectmatig werken bewaken we een tijdige en kwalitatieve levering van de afgesproken investeringen.
- Aan de hand van dienstverleningsrapportages geven ICT leveranciers inzicht in status, kwaliteit en betrouwbaarheid van de geleverde dienstverlening.

FINANCIËEL BELEID

Wat willen we bereiken?

We willen een duurzaam verantwoord financieel beleid voeren en blijven goed kijken naar gemeentelijke uitgaven en sturen hier op. Onze leidraad is daarbij steeds het beoordelen op nut en noodzaak van projecten, uitgaven en subsidies. In geval van calamiteiten beschikt de gemeente over voldoende reserves. Daarnaast is het belangrijk dat structurele uitgaven en inkomsten met elkaar in balans zijn.

Zoals aangegeven in de kaderbrief staat de actualiteit in het teken van de coronacrisis. Het virus heeft vergaande gevolgen voor iedereen in de samenleving. Voor alle gemeenten is het lastig om hier goed op te anticiperen. Deze situatie heeft niet alleen gevolgen voor de samenleving, maar raakt ook de gemeentelijke financiën. Naast de coronacrisis krijgen we met ingang van begrotingjaar 2022 te maken met een herverdeling van het gemeentefonds. Uit onderzoek blijkt dat bij de herverdeling meer geld gaat naar grotere gemeenten en kleinere gemeenten een nadeel kunnen verwachten. Het is reëel te veronderstellen dat de gemeente Heemstede tot nadeelgemeenten behoort. De effecten van de herverdeling zijn nog niet verwerkt in deze begroting. Aan het eind van het jaar zullen naar verwachting de uitkomsten van de herverdeling worden gepubliceerd.

Wat gaan we ervoor doen?

Indexatie parkeerbelasting

De parkeertarieven zijn vanaf 2011 niet meer geïndexeerd (sinds 2011 € 1,50 per uur). In de kadernota 2020-2023 en de begroting 2020 is opgenomen over te gaan tot indexering van de parkeerbelasting en daarvoor een bedrag in te boeken van € 100.000. Volgend op de door de raad in juni 2019 aangenomen motie 'parkeer de verhoging' is, gelet op de door de septembercirculaire ontstane financiële ruimte, bij de vaststelling van de 1^e begrotingswijziging 2020 door de raad besloten deze indexering uit te stellen tot na afronding van de discussie over het parkeerbeleid. Voor de jaren na 2020 is wel rekening gehouden met de indexering van € 100.000. De discussie over het parkeerbeleid heeft nog niet plaatsgevonden. In lijn met het door de raad genomen besluit wordt daarom voor de jaarschijf 2021 geen rekening gehouden met indexering, maar wel vanaf 2022.

Voldoende reserves

Het uitgangspunt van het collegeakkoord is dat in geval van calamiteiten de gemeente de beschikking heeft over voldoende reserves. Eind 2019 is een nieuwe nota "reserves en voorzieningen-weerstandsvermogen" door de raad vastgesteld. Door de verkoop van de aandelen Eneco begin 2020 is de algemene reserve toegenomen met € 36,7 miljoen tot € 41,9 miljoen (stand kaderbrief 2021). Daarnaast leidt het coronavirus waarschijnlijk tot een economisch recessie met alle onzekerheden van dien. Voorts vindt er nog een herverdeling plaats van het gemeentefonds met ingang van 2022. Dit zal effect hebben op het risicoprofiel van Heemstede. Conform de bestaande werkwijze vindt in deze begroting een actualisatie van het risicoprofiel plaats (paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). In de begroting 2020 was een risico-omvang van € 2.050.000 opgenomen en uitgaande van een ratio weerstandsvermogen van 2,0 is een algemene reserve benodigd van € 4.100.000. Op basis van actualisatie van het risicoprofiel is in de begroting 2021 een risico-omvang van € 4.148.000 opgenomen en rekening houdend met een ratio weerstandsvermogen van 2,0 komt dat overeen met een benodigde algemene reserve van € 8,3 miljoen. Per 1-1-2021 wordt de stand van de algemene reserve geprognoseerd op € 38,2 miljoen. Dit komt overeen met een ratio van 9,2.

Afschaffing hondenbelasting

In 2020 heeft de eerste tranche in afschaffing van de hondenbelasting plaatsgevonden door het tarief voor de 1^e hond te halveren. De tweede en laatste tranche vindt plaats in 2022 waardoor deze geheel is afgeschaft en vanaf 2022 de resterende opbrengst hondenbelasting ad. € 68.000 vervalt.

In 2020 werd in 193 van de 355 gemeenten hondenbelasting geheven; in 2010 was dat in 308 van de 431 gemeenten (bron CBS). In verhouding is het aantal gemeenten met een hondenbelasting gedaald van 71 procent naar 54 procent.

Verkoop aandelen Eneco

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van de gemeente Heemstede ingestemd met de verkoop van de aandelen in Eneco Groep N.V. aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Eind maart 2020 zijn de aandelen overgedragen en is de verkoopopbrengst van € 36,7 miljoen ontvangen. De eenmalige verkoopopbrengst is bij de voorjaarsnota 2020 gestort in de algemene reserve.

Als gevolg van verkoop van de Eneco aandelen vervalt vanaf 2021 structureel de dividenduitkering van € 437.500 in de begroting. De raad heeft op 25 juni 2020 ermee ingestemd om het wegvallend dividend te dekken door 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020 en voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging door te voeren naar 0%. De boeterente door de buitencontractuele aflossing en couponverlaging wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. De fixe-lening van € 7 miljoen wordt regulier afgelost in februari 2021. Het structurele voordeel welke voortkomt uit deze maatregelen is verwerkt in de begroting 2021.

Gemeentefonds

De raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2020. In een aparte brief van 9 juni 2020 is de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Als er in de komende september-circulaire nieuwe ontwikkelingen zijn volgt de informatie daarover via een apart raadsvoorstel (1^e begrotingswijziging 2021).

Herverdeling gemeentefonds per 2022

De beheerder van het gemeentefonds (ministerie BZK) werkt samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. De verwachting is dat de resultaten in de decembercirculaire 2020 worden gepubliceerd. Echter de voorlopige resultaten (die niet bekend zijn en ook niet bekend zullen worden gemaakt) waren aanleiding voor de minister van BZK om aanvullend onderzoek te doen. In een brief van 26 februari 2020 schrijft de minister aan de Tweede Kamer dat op basis van de eerste uitkomsten van het onderzoek de nieuwe verdeling een herverdeling van middelen naar grotere gemeenten zou betekenen en ook dat de effecten voor sommige gemeenten fors zouden zijn. In de media werd geschreven dat 2 van de 3 gemeenten er op achter uit zouden gaan.

Na verdere verfijning via het aanvullend onderzoek komt de minister aan het eind dit jaar met een definitief voorstel voor de nieuwe verdeling, waarna duidelijkheid ontstaat over de uiteindelijke effecten voor alle gemeenten. Voorts is gemeld dat vanuit een oogpunt van zorgvuldigheid en draagvlak de invoer van het nieuwe verdeelstelsel een jaar wordt uitgesteld, dat wordt dus nu 2022. Rekening wordt gehouden met een overgangsregeling van 4 jaar met een maximaal nadeel van € 25 per inwoner per jaar. Dit komt overeen met een nadeel van € 685.000 per jaar cumulatief voor Heemstede. Dit zou voor Heemstede kunnen betekenen een nadeel van € 2,7 miljoen structureel (4 jaar x € 685.000 cumulatief). Daarboven geldt een afkoopregeling, maar die zal waarschijnlijk voor weinig gemeenten van toepassing zijn. Het is reëel om te veronderstellen dat de gemeente Heemstede bij de groep nadeelgemeenten behoort. In het financieel meerjarenbeeld is hiermee nog geen rekening gehouden.

Accressen 2020 en 2021 zijn als gevolg van de coronacrisis door het Rijk bevroren

Als onderdeel van het compensatiepakket coronamaatregelen worden de accressen voor 2020 en 2021 bevroren. De fondsbeheerders hebben na overleg met de VNG besloten om de accressen voor de lopende kabinetsperiode, het jaar 2020 en 2021, vast te klikken op het niveau van de meicirculaire 2020. Dit betekent dat er geen afrekening plaatsvindt. Daarmee wordt rust en stabiliteit in het begrotingsbeeld bereikt, voor zowel gemeenten als rijksoverheid. Als er zich grote onverwachte wijzigingen voordoen zullen de fondsbeheerders hierover met het IPO (Interprovinciaal Overleg) en de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) in gesprek gaan. Naar analogie van het accres zal ook het plafond van het btw-compensatiefonds (BCF) in 2020 en 2021 worden bevroren.

Extra gemaakte kosten door het Rijk door het coronavirus tellen niet mee voor de “trap-op, trap-af systematiek”.

De extra uitgaven die het Rijk nu maakt in het kader van het coronavirus tellen niet mee voor de zogeheten “trap-op, trap-af-systematiek”. Normaliter leiden hogere rijksuitgaven automatisch tot meer geld voor gemeenten en onderbesteding door het Rijk tot minder geld. De minister van Financiën heeft gemeenten laten weten dat deze systematiek niet geldt voor de “corona-uitgaven”.

Aandeelhouderschap Stedin

Stedin en de aandeelhouderscommissie Stedin (AHC) zijn sinds 2019 met elkaar in gesprek over de lange termijn financiering (LTF). De reden dat de AHC en Stedin in een werkgroep met elkaar in gesprek zijn is omdat de huidige analyses van Stedin laten zien dat de financiering van de (toekomstige) investeringen in de energietransitie onder druk staan als gevolg van diverse ontwikkelingen die een negatieve impact kunnen gaan hebben op de financiële positie en kredietwaardigheid van Stedin. In de werkgroep LTF zijn Stedin en de AHC met elkaar in dialoog om de omvang van het financieringsprobleem en mogelijke oplossingsrichtingen (instrumenten c.q. beheersmaatregelen) in beeld te brengen. De financiële adviseurs van Stedin en de AHC ronden in de zomer hun adviezen af over deze kapitaalbehoefte van Stedin. Deze adviezen zullen worden verwerkt in een gezamenlijk rapport van de AHC en Stedin, dat naar verwachting in september aan alle aandeelhouders zal worden aangeboden. Het rapport zal onder andere inzicht geven in de opbouw van de meerjarige kapitaalbehoefte van Stedin en een voorstel bevatten voor een oplossingsrichting op het eigen vermogen van Stedin te versterken.

Aan de colleges en raden van de aandeelhoudende Stedin gemeenten wordt gevraagd om in de periode oktober-november een besluit te nemen over het al dan niet meedoen aan de voorgestelde oplossingsrichting. Mocht het college en raad besluiten om mee te doen aan de voorgestelde oplossingsrichting dan zal dat financiële consequenties hebben voor de (meerjaren)begroting. Na de besluitvorming in de colleges en raden zal eind november of begin december 2020 een aandeelhoudersvergadering worden uitgeschreven waarop een formeel besluit wordt genomen. In het financieel meerjarenbeeld is hiermee nog geen rekening gehouden.

Tot slot geeft de AHC aan dat verwacht wordt dat de dividendprognose voor de komende jaren lager zal uitvallen ten opzichte van eerdere jaren. In Heemstede wordt overeenkomstig de kaderbrief 2021-2024 met deze ontwikkeling rekening gehouden. Vanaf 2021 wordt rekening gehouden met een dividenduitbetaling gebaseerd op een dividenduitkering van € 22,5 miljoen hetgeen voor Heemstede overeenkomt met een bedrag van € 202.500. In de begroting 2020 was gerekend met een structurele dividenduitkering van € 437.500 zodat er sprake is van een structureel nadeel van € 235.000.

Afbouw stelpost onderuitputting kapitaallasten

In de begroting houden we - door het opnemen van een stelpost (voordeel) van € 100.000 - jaarlijks rekening met het feit dat de kapitaallasten in werkelijkheid lager uitvallen dan begroot. Dit komt vooral doordat investeringsuitgaven later plaatsvinden dan begroot. Jaarlijks rapporteren we in de voorjaarsnota over de onderuitputting kapitaallasten. Uit de voorjaarsnota 2020 blijkt inderdaad dat de kapitaallasten lager uitvallen dan geraamd en de stelpost wordt gerealiseerd.

Door onze toezichthouder (de provincie Noord-Holland) is, naar aanleiding van de begroting 2019, aangekondigd dat zij deze stelpost niet meer als structureel dekkingsmiddel accepteren, wel als incidenteel dekkingsmiddel. In de begroting, wordt overeenkomstig de kadernota 2020-2023, de stelpost geleidelijk verlaagd van € 100.000 in 2020 naar € 67.000 in 2021, € 34.000 in 2022 en € 0 vanaf 2023.

Onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen voor kleine incidentele niet-voorzien uitgaven van € 20.000 (wettelijke verplichting).

Betrokkenheid verbonden partijen

- GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid legt de aanslagen op van alle heffingen die op dit programma geraamd worden.
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (St. Rijk): verzorgt de inkoopfunctie.
- BNG: huisbankier, het betalingsverkeer en financiering is bij de BNG ondergebracht. De gemeente is ook aandeelhouder van de BNG en ontvangt jaarlijks dividend. Het dividend wordt op dit programma verantwoord.
- Meerlanden: op dit programma staan de dividendinkomsten geraamd.
- Stedin Groep: op dit programma staan de dividendinkomsten geraamd.

Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Formatie	fte per 1.000 inwoners	2019	6,21	2021	6,3
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2019	5,76	2021	6,3
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020	619	2021	611
Externe inhuur	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2020	5%	2021	5%
Overhead	% van totale lasten	2020*)	15%	2021	15%

*) In de begroting 2020 stond hier abusievelijk 18%; dit moet 15% zijn.

2020

Beoordeling financiële positie door provincie Noord-Holland *)

repressief toezicht

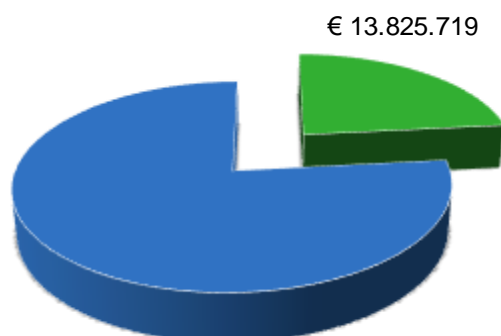
bron: Bij brief van 20 december 2019 heeft de provincie Noord-Holland aangegeven dat voor 2020 het repressieve toezicht geldt.

*) De provincie Noord-Holland beoordeelt -als toezichhouder- jaarlijks de financiële positie van de gemeente Heemstede. Naar aanleiding hiervan bepaalt de provincie of er sprake moet zijn van preventief- dan wel repressief toezicht.

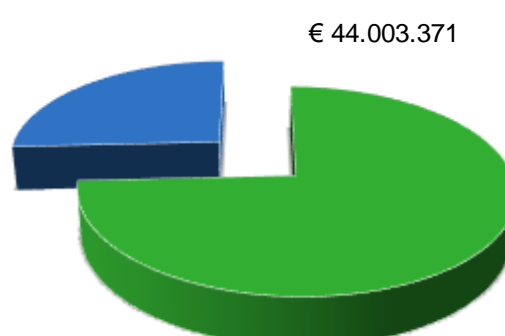
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	15.295	13.218	13.546	13.572	13.544	13.689
Baten	42.418	79.167	43.088	42.907	42.948	42.969
Totaal saldo	27.123	65.949	29.542	29.335	29.404	29.280
Mutaties reserves:						
Toevoeging reserves	5.873	36.862	280	0	40	140
Onttrekking reserves	6.755	919	916	1.162	1.248	1.286
Resultaat programma (na mutaties reserves)	28.005	30.006	30.178	30.497	30.612	30.426

Lasten programma 0

Baten programma 0

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 0 – Bestuur en ondersteuning (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
0.1	<i>Bestuur</i>	1.315	1.551	1.448	1.419	1.427	1.427
0.2	<i>Burgerzaken</i>	839	730	796	802	788	878
0.4	<i>Overhead</i>	10.652	10.675	10.774	10.897	10.915	10.879
0.5	<i>Treasury</i>	-89	-54	-2	38	70	90
0.61	<i>OZB woningen</i>	372	425	442	442	442	442
0.62	<i>OZB niet-woningen</i>	0	0	0	0	0	0
0.63	<i>Parkeerbelasting</i>	0	0	0	0	0	0
0.64	<i>Belastingen overig</i>	15	18	18	4	4	4
0.7	<i>Algemene en overige uitkeringen</i>	72	73	73	73	73	73
0.8	<i>Overige baten en lasten</i>	809	77	-97	-233	-200	-200
0.9	<i>Vennootschapsbelasting</i>	0	0	0	0	0	0
0.10	<i>Mutaties reserves; stortingen</i>	5.873	36.862	280	0	40	140
0.11	<i>Resultaat van de begroting</i>	1.310	-277	94	130	25	96
Totale lasten van het programma		21.168	50.080	13.826	13.572	13.584	13.829
Baten, uitgesplitst per taakveld							
0.1	<i>Bestuur</i>	0	0	48	48	48	48
0.2	<i>Burgerzaken</i>	415	342	365	337	320	536
0.4	<i>Overhead</i>	2.018	1.788	1.763	1.751	1.776	1.759
0.5	<i>Treasury</i>	1.574	38.074	633	674	728	728
0.61	<i>OZB woningen</i>	4.860	5.081	5.256	5.256	5.256	5.256
0.62	<i>OZB niet-woningen</i>	1.380	1.410	1.443	1.443	1.443	1.443
0.63	<i>Parkeerbelasting</i>	732	629	700	800	800	800
0.64	<i>Belastingen overig</i>	365	295	301	108	108	108
0.7	<i>Algemene en overige uitkeringen</i>	30.674	31.548	32.579	32.490	32.469	32.291
0.8	<i>Overige baten en lasten</i>	400	0	0	0	0	0
0.9	<i>Vennootschapsbelasting</i>	0	0	0	0	0	0
0.10	<i>Mutaties reserves; onttrekkingen</i>	6.755	919	916	1.162	1.248	1.286
0.11	<i>Resultaat van de begroting</i>	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		49.173	80.086	44.004	44.069	44.196	44.255
Saldo programma		28.005	30.006	30.178	30.497	30.612	30.426

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 0.1 Bestuur

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 102.000 en bestaat uit:

- een voordeel van € 150.000 op het budget voor nieuwe initiatieven 2018-2022. In 2020 is éénmalig een budget 'Heemstede maakt het mogelijk' van € 150.000 opgenomen. Dit bedrag is gedekt door € 50.000 uit de bestemmingsreserve nieuwe initiatieven 2018-2022 te onttrekken (conform het raadsbesluit van 27 februari 2020). In 2021 komt dit eenmalige budget te vervallen waardoor een voordeel ontstaat.
- een toename van de salarislasten voor nieuwe initiatieven van € 48.000. Dit betreft een administratieve aanpassing aan de lastenkant. Deze salarislasten worden voor de helft aan de gemeente Bloemendaal doorberekend. Daarom is deze bijdrage ook aan de batenkant voor € 48.000 geraamd. Deze financieel administratieve aanpassing is budgetneutraal.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 66.000 en bestaat uit:

- Tweede Kamerverkiezingen voor een bedrag van € 41.000 (nadeel);
- afdracht leges reisdocumenten aan het Rijk van € 14.000 (nadeel). Hier tegenover staat bij de baten een voordeel van € 23.000 op de legesopbrengst. In 2014 is de vervangingstermijn van reisdocumenten aangepast van 5 naar 10 jaar. Verwacht wordt dat in 2021 het aantal aanvragen voor reisdocumenten tijdelijk weer toeneemt;
- toename in de doorberekening van de salarislasten van € 11.000 (nadeel).

In het meerjarenperspectief is in 2022 rekening gehouden met de gemeenteraadsverkiezingen. De gemiddelde kosten per verkiezing bedragen € 40.000. De meerkosten voor de gecombineerde verkiezingen zijn geschat op € 15.000. Daarnaast is in 2022 rekening gehouden met extra uitgaven van € 20.000 i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen. Om de Heemstedse kiezers te informeren worden er, conform de gemeenteraadsverkiezingen in 2018, verschillende communicatiemiddelen ingezet. Zoals genoemd in de kaderbrief is de vervangingstermijn van reisdocumenten in 2014 aangepast van 5 naar 10 jaar waardoor de opbrengst van leges reisdocumenten tijdelijk daalt. Vanaf 2024 herstelt het aantal aanvragen zich weer tot 2029.

Taakveld 0.4 Overhead

Onder overheadkosten wordt volgens de wetgeving verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Onder overhead vallen ondersteunende afdelingen (Personeelszaken, Facilitair, Financiën etc), hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting, ICT etc. Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 99.000 en heeft een aantal oorzaken.

- De personeelskosten op dit taakveld nemen met name toe als gevolg van de reguliere loonindexering;
- Zoals in de kadernota 2020-2023 is aangegeven bedraagt het flexibel inhuurbudget in 2020 € 230.000, in 2021 bedraagt het € 200.000 en vanaf 2022 structureel € 250.000 per jaar. Dit leidt tot een voordeel van € 30.000 in 2021. Daartegenover staat een taakstelling op de ambtelijke organisatie van € 30.000 in 2020, die in 2021 oploopt naar € 80.000 en vanaf 2022 naar € 250.000.
- Het nadeel op de ICT kosten is € 45.000 en bestaat uit:
 - jaarlijkse kosten voor informatiebeveiliging (conform kaderbrief 2021-2024) van € 37.500 (nadeel);
 - digitalisering van de P&C cyclus éénmalig van € 32.000 (nadeel). Incidenteel € 14.000 voor implementatie en structureel € 18.000;
 - reguliere indexering van de kosten applicaties en informatievoorziening € 10.000 (nadeel);
 - administratieve aanpassing budgetten € 12.000 (nadeel op ICT kosten, maar budgetneutraal op dit taakveld);
 - tijdelijk budget zaakgericht werken € 50.000 (voordeel) vervalt;
 - overige verschillen van € 3.500 (nadeel).
- Het voordeel op huisvestingskosten is € 60.000 ten gevolge van wegvallende rentekosten.
- Het nadeel op overige bedrijfsvoeringskosten is € 15.000. Dit bestaat uit:
 - stijging van de bijdrage aan stichting RIJK van € 23.000 (nadeel). In voorgaande jaren zijn er onderlinge verschuivingen ontstaan in de afname van dienstverlening en de wijze waarop dit resulteert in de financiële bijdrage van de deelnemers. Bij de begroting 2021 heeft stichting RIJK zich gebaseerd op de contractuele afspraken;

- stijging van de bijdrage aan het Noord-Hollands Archief met € 17.000 (nadeel) als gevolg van de dienstverleningsovereenkomst van het Noord-Hollands Archief. De financiële gevolgen zijn toegelicht in het collegebesluit van 11 december 2018;
- vervallen van kosten het twee jaarlijks onderzoek 'Waar staat je gemeente' in 2021 € 11.000 (voordeel). Conform de voorjaarsnota 2020 wordt het twee jaarlijks onderzoek 'Waar staat je gemeente' in 2020 gehouden. Voor 2021 komen de kosten voor dit onderzoek te vervallen. Dit leidt tot een voordeel van € 11.000 in 2021. In 2022 en 2024 zullen deze kosten weer in de begroting geraamd worden;
- Het nadeel op publieksvoorlichting € 14.000 bestaat uit:
 - toename in de doorberekening van de salarislasten van € 7.000 (nadeel);
 - toename van de kapitaallasten met € 7.000 (nadeel);
- Het voordeel op de kosten GRIT automatisering is € 45.000 en bestaat uit:
 - afname van de salarislasten € 110.000 (voordeel). Twee servicedeskmedewerkers (één in dienst van Heemstede en één in dienst van Bloemendaal) zijn overgegaan naar de afdeling Facilitaire zaken. Deze wijziging verloopt budgettair neutraal;
 - een stelpost van € 21.000 (nadeel) voor een toekomstige investering op hardware als gevolg van de toename van het thuiswerken;
 - aanschaf van applicaties ten behoeve van beveiliging van totaal € 45.000 (nadeel).

Taakveld 0.5 Treasury

Op dit taakveld wordt het renteresultaat zichtbaar. Dit betreft het verschil tussen de totaal geraamde rentekosten te betalen voor externe financieringsmiddelen aan banken minus de doorberekende rentelasten naar de diverse taakvelden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Hier staan de baten en lasten geraamd die niet direct zijn toe te rekenen aan een specifiek programma. Dit verschilt van jaar tot jaar. Het verschil op dit taakveld wordt met name door onderstaande mutaties veroorzaakt:

- In de begroting wordt - door middel van het opnemen van een stelpost (voordeel) van € 100.000 - jaarlijks rekening gehouden met het feit dat de kapitaallasten in werkelijkheid lager uitvallen dan begroot. Dit komt vooral doordat investeringsuitgaven later plaatsvinden dan begroot. Jaarlijks rapporteren we in de voorjaarsnota over de onderuitputting kapitaallasten. Uit de voorjaarsnota 2020 blijkt inderdaad dat de kapitaallasten lager uitvallen dan geraamd en de stelpost wordt gerealiseerd. Door onze toezichthouder (de provincie Noord-Holland) is, naar aanleiding van de begroting 2019, aangekondigd dat zij deze stelpost niet meer als structureel dekkingsmiddel accepteren, wel als incidenteel dekkingsmiddel. In de begroting, wordt overeenkomstig de kadernota 2020-2023, de stelpost geleidelijk verlaagd van € 100.000 in 2020 naar € 67.000 in 2021, € 34.000 in 2022 en € 0 vanaf 2023. Dit is overeenkomstig de kadernota 2020-2023 verwerkt in de begroting.
- In de begroting 2020 waren bij dit taakveld de volgende stelposten opgenomen:
 - € 20.000 extra opbrengst n.a.v. onderzoek kostendekkendheid leges;
 - € 30.000 taakstelling ambtelijke organisatie;
 - € 26.000 lagere kosten belastingsamenwerking GBKZ;
 - € 125.000 ter dekking van de verwachte stijging van de pensioenpremie 2020.
 Deze stelposten 2020 zijn in de begroting 2021 verwerkt in de salarisbudgetten, bijdrage aan GBKZ en opbrengst leges omgevingsvergunning en daardoor ontstaat op dit taakveld een voordeel.
- Taakstelling op de ambtelijke organisatie
 Zoals in de kadernota 2020-2023 is aangegeven bedraagt het flexibel inhuurbudget in 2020 € 230.000, in 2021 bedraagt het € 200.000 en vanaf 2022 structureel € 250.000 per jaar. Dit leidt tot een voordeel van € 30.000 in 2021. Daartegenover staat een taakstelling op de ambtelijke organisatie van € 30.000 in 2020, die in 2021 oploopt naar € 80.000 en vanaf 2022 naar € 250.000.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves: stortingen

Voor een integraal overzicht van alle stortingen in de reserves wordt verwezen naar het Bijlagenboek onderdeel "Overzicht reserves en voorzieningen".

Baten

Taakveld 0.1 Bestuur

Het voordeel op dit taakveld is € 48.000. Dit is het gevolg van een administratieve aanpassing van salarislasten aan de lastenkant. Deze salarislasten worden voor de helft aan de gemeente Bloemendaal doorberekend. De bijdrage van Bloemendaal is € 48.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Het voordeel op dit taakveld is € 23.000. In 2014 is de vervangingstermijn van reisdocumenten aangepast van 5 naar 10 jaar. Verwacht wordt dat in 2021 het aantal aanvragen voor reisdocumenten tijdelijk weer toeneemt. Hiermee neemt de legesopbrengst toe. Hiertegenover staat bij de lasten een nadeel van € 12.000 voor de afdracht van de leges aan het Rijk.

Taakveld 0.4 Overhead

- Het nadeel op dit taakveld is € 25.000 en bestaat uit:
 - lagere bijdrage van stichting RIJK voor dienstverlening door Heemstede van € 30.000 (nadeel). Op 20 april 2021 loopt de overeenkomst voor huisvesting en dienstverlening door Heemstede aan stichting RIJK af. Stichting RIJK stelt een extern onderzoek in naar de behoefte voor de huisvesting en financiële functie. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek bepaalt stichting RIJK hoe na 20 april 2021 verder gegaan zal worden. Omdat op dit moment niet zeker is of de overeenkomst tussen Heemstede en stichting RIJK verlengd wordt, is in 2021 rekening gehouden met een opbrengst tot en met april. Vanaf 2022 betekent dit een nadeel van € 46.000 jaarlijks;
 - hogere bijdrage doorberekening IASZ van € 13.000 (voordeel);
 - hogere bijdrage IASZ aan applicaties van € 7.000 (voordeel);
 - lagere bijdrage gemeente Bloemendaal aan GRIT van € 21.000 (nadeel) als gevolg van lagere kosten voor GRIT;
 - overige verschillen van € 6.000 (voordeel).

Taakveld 0.5 Treasury

Het nadeel op dit taakveld is € 37.441.000 en bestaat uit:

- verkoop aandelen Eneco. In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van de gemeente Heemstede ingestemd met de verkoop van de aandelen Eneco Groep N.V. voor een bedrag van € 36.678.000. De administratieve verwerking van deze transactie is reeds toegelicht in de voorjaarsnota 2020;
- de dividenduitkering van Eneco vervalt als gevolg van de verkoop van de aandelen Eneco. Dit leidt tot een nadeel van € 612.800 (€ 437.500 structureel en € 175.300 incidenteel);
- een lagere verwachte dividenduitkering van Meerlanden van € 53.500 (nadeel). Dit is toegelicht in de voorjaarsnota 2020 en de kaderbrief 2021-2024;
- in de voorjaarsnota 2020 is met een lagere dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 155.700 rekening gehouden. Voor de raming van 2021 wordt uitgegaan van een gemiddelde dividenduitkering over de laatste 4 jaar. Dit is € 328.900. Per saldo een voordeel van € 173.200.
- een lagere verwachte dividenduitkering van Stedin van € 266.000 (nadeel). Conform de voorjaarsnota 2020 wordt in de begroting 2021 rekening gehouden met een lagere dividenduitkering van Stedin van € 202.500 structureel;
- rentebaten van € 4.000 (nadeel).

Taakveld 0.61 ozb woningen

Het voordeel op dit taakveld is € 175.000. De opbrengst onroerende zaakbelasting op woningen is verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,4% voor 2021 van € 122.000 (voordeel). Verder wordt rekening gehouden met een areaaluitbreiding in 2021 (o.a. Slottuin en Spaarnelicht). De meeropbrengst hiervan wordt geschat op € 53.000 (voordeel). Opgemerkt wordt dat bij de algemene uitkering een nadeel ontstaat van circa € 50.000 doordat de WOZ waarden meetellen voor het bepalen van de negatieve inkomstenmaatstaf binnen het gemeentefonds.

Taakveld 0.62 ozb niet-woningen

De opbrengst onroerende zaakbelasting op niet-woningen is verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,4% voor 2021 van € 33.000 (voordeel).

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

Het voordeel op dit taakveld is € 71.000. In de Voorjaarsnota 2020 is als gevolg van de coronamaatregelen rekening gehouden met een nadeel op parkeerbelasting van € 71.000. In 2021 wordt weer rekening gehouden met de reguliere opbrengst op de parkeerbelastingen. Met ingang van 2022 worden de parkeertarieven geïndexeerd. Hierdoor stijgt de verwachte opbrengst met € 100.000.

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Conform rijkswetgeving mag er met ingang van 2022 geen precariobelasting meer geheven worden op ondergrondse kabels en leidingen van nutsbedrijven. Dit resulteert in een nadelig effect van € 125.000 (nadeel) vanaf 2022.

Bij dit taakveld is bij het onderdeel hondenbelasting rekening gehouden met een gefaseerde afschaffing van de hondenbelasting. In 2021 is de verwachte opbrengst € 68.000 per jaar. In 2022 vervalt de hondenbelasting. Dit leidt tot een nadeel van € 68.000 in 2022. Aan de lastenzijde is bij dit taakveld vanaf 2022 tevens rekening gehouden met wegvallende perceptiekosten ad. € 14.000 in verband met de afschaffing van de hondenbelasting.

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen

De raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2020.

- Stelpost WOZ gemeentefonds 2021-2024 jaarlijks € 50.000 (nadeel).
In verband met areaaluitbreidingen 2020 is een stelpost van € 50.000 opgenomen voor de vermindering van het gemeentefonds als gevolg van de verhoging van de WOZ waarden.
- Stelpost aanpassing uitkeringsgerechtigden
De verwachte stijging van de uitkeringsgerechtigden in verband met de coronacrisis is volgens het onderzoek van bureau Berenschot in 2021 12% en in 2022 8%. Voor 2023 verwachten wij een herstel (afname uitkeringsgerechtigden) van 10 % en in 2024 van 5%. De berekening van de begrote uitkerings-lasten is hiervan uitgegaan. In het gemeentefonds is nog uitgegaan van de volumina volgens de meicirculaire 2020, waar nog geen rekening was gehouden met de coronacrisis. De verwachting is wel dat deze in bij de septembercirculaire 2020 zullen worden aangepast. Deze zullen dan worden verwerkt in de 1^e begrotingswijziging. Voorlopig is hiervoor een stelpost opgenomen. Omdat de mutaties van het aantal uitkeringsgerechtigden altijd 1 jaar later doorwerken in het gemeentefonds zal de stijging van 2021 van 12% pas in 2022 in het gemeentefonds worden opgenomen. De stelpost bedraagt voor 2022 + € 35.000, voor 2023 + € 90.000 en voor 2024 + € 100.000.

De in de begroting verwerkte gemeentefonds uitkeringen zijn: 2021 € 32.579.000, 2022 € 32.490.000, 2023 € 32.469.000 en 2024 € 32.291.000. Als er in de komende septembercirculaire nieuwe ontwikkelingen zijn volgt de informatie daarover via een apart raadsvoorstel (1^e begrotingswijziging 2021).

Analyse 2020 – 2021

De voor 2020 geraamde baten gemeentefonds bedragen € 31.548.000. Hiervan heeft € 60.000 betrekking op de het uitkeringsjaar 2019 (nabetaling meicirculaire 2019) en € 31.488.000 op het uitkeringsjaar 2020. De voor 2021 geraamde baten gemeentefonds bedragen € 32.579.000. Ten opzichte van de geraamde € 31.488.000 voor het uitkeringsjaar 2020 is dat een stijging van € 1.091.000. De hogere uitkering wordt veroorzaakt door een hogere uitkeringsfactor, mede als gevolg van een hoger accres (voordeel € 969.000), taakmutaties (voordeel € 161.000), bijstellingen van integratie- en decentralisatie-uitkeringen (nadeel € 92.000), actualisatie van gemeentefondsmaatstaven (voordeel € 103.000) en opname stelpost WOZ i.v.m. areaaluitbreidingen (nadeel € 50.000).

Taakveld 0.10 Mutaties reserves: onttrekkingen

Voor een integraal overzicht van alle onttrekkingen uit de reserves wordt verwezen naar het Bijlagenboek onderdeel "Overzicht reserves en voorzieningen".

Voorgenomen investeringen

Investeringen:	2021	2022	2023	2024
GRIT				
Vervanging HYOD smartphones (ipv BYOD)	245.000			
Vervangen dubbele schermen en toetsenborden		80.000		
Vervangen printers/plotters/scanners (NIEUW)		48.000		
Vervanging HIYOD laptops (ipv BYOD)		450.000		
Raad en commissies				
iPads raadsleden (NIEUW)		32.000		
Informatievoorziening				
Vervangen Sociale zaken applicatie	238.000			
Vervangen P&O systeem	40.000			
Informatiebeveiliging (NIEUW)	23.000			
Onderzoek en eerste inrichting Sharepoint (NIEUW)	38.000			
Wet Open Overheid (NIEUW)	33.000			
Vervangen financieel systeem		125.000		
Vervangen burgerzaken- en kassasysteem			60.000	
Vervangen zaaksysteem (NIEUW)			62.500	
Raadpleegtool wegens uitfaseren Corsa en Verseon (NIEUW)			30.000	
Facilitair				
Vervangen presentatiemiddelen flexkantoor	25.000			
Totaal investeringen	642.000	735.000	152.500	0

Programma 1

Veiligheid

Inhoud programma

Het programma omvat de openbare orde en veiligheid en daarnaast ook de daaraan gerelateerde leefbaarheid. Openbare orde wordt immers gedefinieerd als het ordentelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte.

1. Wat willen we bereiken?

Heemstede moet een veilige en leefbare gemeente blijven om in te wonen. Behalve de preventie van veel voorkomende criminaliteit hebben zorg en veiligheid en ondermijning onze aandacht.

We zetten ons in voor de versterking van de informatiepositie van de gemeente en informatie-uitwisseling tussen de partners om samen effectiever te kunnen handelen. Daarnaast stimuleren we cohesie en zelfredzaamheid door informatie te delen en partnerschap te creëren met onder meer inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de politie. Heemstedenaren kennen elkaar en hun wijk immers het beste en spelen daarmee een cruciale rol in hun buurt; zij zijn 'de oren en ogen' in de wijken.

De veiligheid in de eigen leefomgeving is van groot belang. We stellen inwoners en professionals in staat om signalen van criminaliteit zoals geweld, verward gedrag, ondermijning en cybercrime te herkennen en ontwikkelen samen handelingsperspectieven.

We zetten in op de verdere versterking van de integrale samenwerking tussen sociaal domein en veiligheid. Zo worden problemen vroegtijdig herkend en kunnen passende interventies worden ingezet. Deze werkwijze vergt flexibiliteit, wendbaarheid en kennis van elkaars rollen en mogelijkheden; ook voor belangrijke partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, het Zorg & Veiligheidshuis, Veilig Thuis en de Veiligheidsregio.

Relevante beleidsnota's:

- Nota Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023
- VTH Beleid Heemstede 2019-2022
- Beleidsnota integrale handhaving gemeente Heemstede

2. Wat gaan we ervoor doen?

Integraal veiligheidsbeleid

In 2020 zijn het meerjarige Actieplan Integrale Veiligheid 2020-2023 en het bijbehorende Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2020-2021 vastgesteld. Hierin staat de vertaling van de regionale prioriteiten, zoals opgenomen in het Meerjaren Integraal Veiligheidsplan van de Politie-eenheid 2019-2023, naar de drie lokale prioriteiten. Dit zijn: Zorg- en Veiligheid, Veilige & leefbare wijken, centrum en bedrijventerreinen en Ondermijning. Het beleid wordt uitgevoerd binnen de strategische uitgangspunten: Actieve wederkerigheid, persoonsgericht werken aan veiligheid, Van repressief naar preventief en Slagvaardige overheid.

Voor de werkzaamheden die nodig zijn om uitvoering te geven aan het Actieplan Integrale Veiligheid is in 2020 in de begroting de capaciteit uitgebreid met een halve fte (onder andere voor het thema ondermijning).

Zorg & Veiligheid

In 2020 is ingezet op het inzichtelijk maken van mogelijke barrières tussen de ketens van zorg en veiligheid. Aan de voorgestelde structurele verbeteringen wordt in 2021 verder uitvoering gegeven. Verbeteringen richten zich onder andere op snelle, veilige en adequate informatiedeling, gezamenlijke portefeuillehoudersoverleggen en regionale afstemming, maar ook het versterken van de lokale integrale casus aanpak. Waar nodig wordt zwaardere problematiek opgeschaald naar het Zorg & Veiligheidshuis.

Naast de aanpak van casuïstiek zetten we in op vroegsignalering en preventie. Met onder andere aandacht voor verward gedrag, woonoverlast, huiselijk geweld en kindermishandeling, kwetsbare ouderen en jongeren.

Veilige en leefbare wijk, centrum en bedrijventerreinen

Door een integrale aanpak, inclusief bewoners en ondernemers, weten we wat er speelt ten aanzien van de veiligheidsbeleving en wordt hier waar nodig en mogelijk op ingespeeld. Door deze integrale aanpak behouden we een veilig en leefbaar Heemstede. We zetten in op zaken zoals overlast (wonen en jeugd), high impact crimes (diefstal en inbraak) en verkeer (agressie, snelheid en parkeren). Dit blijven we voortzetten door voorlichting, preventie-activiteiten, wijkwandelingen, overlastspreekuur en bijvoorbeeld gerichte handhavingsacties zoals op overlast, snelheid en verlichting.

Ondermijning

Bij ondermijnende criminaliteit gaat het om een breed scala aan criminele fenomenen en de ondermijnende werking die daarvan uitgaat op de samenleving. De verwevenheid met de legale wereld heeft vergaande consequenties. Gemeente, politie en RIEC hebben een belangrijke rol om inwoners en ondernemers, maar ook hun eigen organisaties weerbaar te maken tegen ondermijning. In navolging van 2020 vinden ook in 2021 diverse vormen van voorlichting en training plaats op gebied van weerbaarheid. Ook wordt in 2021 in samenwerking met het RIEC een quickscan uitgevoerd naar de weerbaarheid van de organisatie.

Sinds 2019 is de gemeente continu bezig met het bijstellen van het beleid op nieuwe landelijke richtlijnen. In 2020 is Bibob-beleid uitgebreid en zijn de werkprocessen aangescherpt. In 2020 en 2021 wordt ingezet op het aanpassen van de APV op aan ondermijning gerelateerde artikelen om zo ondermijning te voorkomen of waar nodig de veiligheid te herstellen.

Naast deze prioriteiten wordt ingezet op het vergroten van de weerbaarheid rondom cybercrime en gedigitaliseerde vormen van criminaliteit. De focus ligt daarbij vooral op voorlichting en preventie. Dit wordt gedaan in samenwerking met politie, ondernemers en regionale samenwerkingsverbanden. In 2020 is gestart met de pilot Hackshield voor 7-12 jarigen. Dit wordt in 2021 voortgezet.

Nieuwe werkwijze integrale handhaving

Er zullen algemene uitgangspunten worden geformuleerd en integrale handhaving zal met name een gewijzigde werkwijze met zich meebrengen voor zowel gemeente als externe partners. De samenwerking met de inwoners is een groeiproses. De zelfredzaamheid van bewoners wordt bevorderd.

Doorontwikkeling team Handhaving

Vanaf 2017 is gewerkt aan intensivering van de samenwerking van de teams Handhaving Heemstede en Bloemendaal waardoor een vervlochten team is ontstaan. Het team is sindsdien continu in ontwikkeling om intern en met externe partners de integraliteit van handhaving te verbeteren. Dit wordt in 2021 voortgezet.

Bluswatervoorziening: overbruggingsperiode

Vanaf 1 januari 2022 zal de Veiligheidsregio Kennemerland waterwagens gaan gebruiken als bluswatervoorziening. Het beheer en onderhoud van deze vorm van bluswatervoorziening wordt door de gemeenten in de Veiligheidsregio belegd bij de brandweer. Er zal vanaf die datum geen gebruik meer gemaakt worden van brandkranen. De implementatie van de nieuwe bluswatervoorziening wordt afgestemd met de gemeenten. Voor de overbruggingsperiode is er interim beleid inzake de huidige bluswatervoorziening. Er is aandacht voor het waarborgen van de veiligheid tijdens de overbruggingsperiode.

Vorbereidingen Grand prix Formule 1

Naar verwachting zal in 2021 in Zandvoort de Grand prix Formule 1 plaatsvinden. Het evenement heeft implicaties voor het Heemsteeds grondgebied vanwege de bereikbaarheid en de verkeersstromen. Er moet rekening mee gehouden worden dat het evenement meerdere dagen beslaat. Heemstede is bestuurlijk en ambtelijk aangesloten. Naast veiligheid gaat het om de thema's bereikbaarheid, vergunningen, side events, duurzaamheid en communicatie.

Gevolgen corona

De maatschappelijke gevolgen van het corona virus zijn waarschijnlijk ook in 2021 merkbaar, zoals verscherpte regels rondom evenementen of uitgestelde vergunningaanvragen waarvoor een Bibob-toets is vereist. Ook zijn onderzoekstrajecten naar criminele activiteiten vertraagd en worden deze in 2021 alsnog opgepakt. Voorts kan extra handhaving van openbare orde nodig zijn als coronamaatregelen versoepeld worden. Dit alles kan leiden tot extra druk op de beschikbare ambtelijke capaciteit en daarmee het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Voorts wordt verwezen naar de aparte coronaparagraaf achterin dit begrotingsboekwerk.

Betrokkenheid verbonden partijen

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) zorgt voor samenwerking bij de voorbereiding op een ramp, grote brand of ernstig ongeluk en bij het bestrijden ervan. Zij zijn de verbindende factor en coördineren de inzet van hulpdiensten. De VRK werkt samen met gemeenten en andere partners om Kennemerland veilig te maken en houden.

De Omgevingsdienst IJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied. Ook is de handhaving van het Opkopersregister en het schenken van alcohol aan minderjarigen belegd bij de omgevingsdienst.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 30/07/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde NL	Waarde Heemstede
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2019	132	138
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2,2	0,9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2018	4,9	1,6
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2,5	3,5
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2018	5,8	4,3

Meest recente cijfers volgens waarstaatjegemeente.nl

Overige beleidsindicator Veilige en leefbare wijken

Aantal woninginbraken naar jaar	2015	2016	2017	2018	2019	verschil
	143	77	88	94	118	24

Overige beleidsindicator Zorg en Veiligheid

Overlast door verward persoon (per 10.000 inwoners)	2017	2018	2019
Heemstede	4,49	3,85	3,94
Nederland	4,08	4,4	4,8

Bron: Politie

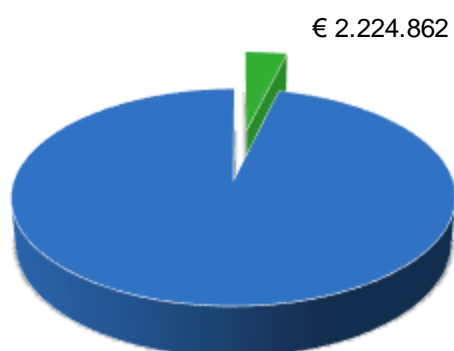
Aantal opgelegde tijdelijke huisverboden	2018	2019	2020*
Heemstede	3	2	1

*Gegevens tot en met 1 september 2020

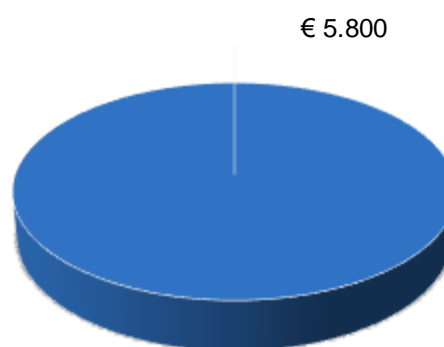
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	Meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	1.968	2.109	2.225	2.291	2.161	2.159
Baten	10	6	6	6	6	6
Resultaat programma	-1.958	-2.103	-2.219	-2.285	-2.155	-2.153

Lasten programma 1

Baten programma 1

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 1 – Veiligheid (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
1.1	<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>	1.579	1.657	1.787	1.854	1.724	1.722
1.2	<i>Openbare orde en veiligheid</i>	389	452	438	437	437	437
Totale lasten van het programma		1.968	2.109	2.225	2.291	2.161	2.159
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
1.1	<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>	0	0	0	0	0	0
1.2	<i>Openbare orde en veiligheid</i>	10	6	6	6	6	6
Totale baten van het programma		10	6	6	6	6	6
Saldo programma		-1.958	-2.103	-2.219	-2.285	-2.155	-2.153

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 129.000 en bestaat uit:

- een hogere gemeentelijke bijdrage op het programma brandweer van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) van in totaal € 70.000. Dit is voornamelijk het gevolg van reguliere indexering van de kosten.
- hogere gemeentelijke bijdrage aan de VRK voor bluswatervoorziening van € 47.000; De bluswatervoorziening is reeds in de begroting 2020 toegelicht.
- hogere huisvestingslasten voor de brandweerkazerne van in totaal € 12.000, wegens eigendomsoverdracht van de brandweerkazerne naar de VRK.

Voorgenomen investeringen

Er zijn geen voorgenomen investeringen voor programma 1.

Programma 2

Verkeer, vervoer en waterstaat

Inhoud programma

Het programma omvat het aanleggen en beheren van wegen, paden, bruggen, watergangen en havens. Ook onder dit programma valt het zorgdragen voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeerbeleid en ligplaatsenbeleid in watergangen. Het rioolbeheer en omgang met oppervlaktewater wordt voor een deel ook behandeld onder programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

1. Wat willen we bereiken?

We vinden het belangrijk dat onze openbare ruimte uitnodigt tot lopen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. De onderhoudstoestand van de wegen is belangrijk voor de verkeersveiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving. Ingezet wordt op een hogere kwaliteit van de openbare ruimte. In het onderhoud en de renovatie speelt de zoektocht naar innovatieve en duurzame oplossingen als antwoord op de klimaatvraagstukken die op ons af komen een belangrijke rol.

Geleidelijk gaan we over naar schone en duurzame mobiliteit, waarbij tevens veiligheid en overlast nadrukkelijk moeten worden afgewogen. Voor zowel de vraagstukken over mobiliteit als klimaatadaptatie kijken we naar de lokale kansen, maar ook de regionale samenwerkingsverbanden spelen hierbij een belangrijke rol.

Een opgave voor de toekomst is het verbeteren van de leefbaarheid, behoud van een goede bereikbaarheid en verminderen van verkeersdruk. Hierbij denken we aan wegen en parkeerplaatsen, maar kijken we ook naar de kwaliteit van fietspaden en voorzieningen voor bus- en railvervoer. De omgevingsvisie is hiervoor een sterk kader.

We willen dat inwoners en bezoekers kunnen genieten van gezond oppervlaktewater waarlangs en waarop men fijn kan recreëren. Mogelijkheden en kansen worden per project bekeken en benut vanuit een overkoepelend plan of strategie.

We gaan verder met de onderzoeken naar de gevolgen van klimaatverandering en het opstellen van een visie op klimaatadaptatie. We zetten in op het vrij blijven van water in woningen en op trottoirs in een zwaar weer situatie en op het begaanbaar blijven van ontsluitingswegen en wegen nabij zorginstellingen. Na eerdere onderzoeken naar grondwater (overlast en droogte) en de capaciteit van de riolering, krijgen we nu inzicht in het gedrag van afstromend water via het maaiveld. Ook hebben we inzicht in wat er gebeurt in tijden van extreme droogte. De hieruit voortkomende opgave voor de toekomst om anders met ons water om te gaan pakken we op.

Relevante beleidsnota's:

▪ Wegbeheer: Ontwikkeling Voorziening wegen	2018 - 2027
▪ Beleidsplan Openbare verlichting	2018 - 2022
▪ Beleidsplan bruggen en beschoeiingen	2016 - 2020
▪ Baggerplan	2020 – 2029
▪ Regionale bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	2011 (actualisatie in conceptvisie en jaarplan 2021)
▪ Actieplan verkeersdruk	2019
▪ Nota duurzaamheid	2020-2024

2. Wat gaan we ervoor doen?

Duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid

Doorgaand verkeer, beperken verkeersoverlast en duurzame mobiliteit

Hinder en overlast van (doorgaand) gemotoriseerd verkeer in Heemstede willen we terugdringen. Hiertoe wordt samengewerkt met buurgemeenten en in de gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland (mobiliteitsfonds). Daarbinnen wordt de toenemende verkeersdruk en de regionale verkeersproblematiek waar Heemstede mee te maken heeft besproken en aangepakt. Het Actieplan Aanpak Verkeersdruk Heemstede (www.heemstede.nl/verkeer) kent meerdere projecten die bijdragen aan dit doel. Eén van de projecten die in 2019 regionaal is voorbereid en vanaf 2020 wordt uitgevoerd is de nieuwe regionale routing van het verkeer en nieuwe bewegwijzerde routes.

In het kader van de Nota Duurzaamheid 2020-2024 stimuleert de gemeente Heemstede elektrisch rijden en faciliteert zij publieke laadvoorzieningen. Het uitbreiden van de laadinfrastructuur geschiedt op basis van het in 2019 vastgestelde (plaatsings)beleid omtrent laadpalen. Als aanvulling op dit beleid, waarbij de focus ligt op de publieke laadvoorziening, wordt momenteel op regionaal niveau aan een laadvisie gewerkt. In deze laadvisie worden ook andere type laadvoorzieningen benoemd, waaronder het snel-laadstation.

Op het gebied van Smart Mobility volgt Heemstede de ontwikkelingen binnen de MRA. De gemeente Heemstede blijft zich inzetten voor een dekkend netwerk van het (hoogwaardig) openbaar vervoer en draagt dit uit naar de provincie Noord-Holland.

Regionale visie bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

In 2019 is gestart met de herijking van de regionale mobiliteitsvisie bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Deze is in 2020 ter besluitvorming voorgelegd aan raden van de deelnemende gemeenten. In de gemeente Heemstede is deze nog niet vastgesteld.

Nog dit jaar legt de gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland een regionaal uitvoeringsprogramma voor aan college en raad.

Groeiende mobiliteit en verkeersveiligheid

De behoefte aan mobiliteit groeit en dit brengt ook een toenemende aandacht voor de verkeersveiligheid met zich mee. Het Rijk heeft het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV) opgesteld om hierop in te spelen. Om grip te krijgen op verkeersveiligheid is in het SPV benoemd dat gemeenten risicoanalyses dienen uit te voeren om hier vervolgens uitvoeringsprogramma's aan te koppelen. Om het proces van het verkeersveilig inrichten van openbare ruimte te versnellen is eind 2019 een investeringsimpuls in het leven geroepen. Hierbij draagt het Rijk voor maximaal 50% bij aan projecten waarin locaties worden aangepakt die uit de risicoanalyse naar voren komen als de meest risicovolle categorie.

De risicoanalyse wordt momenteel uitgevoerd zodat eind 2020 inzichtelijk is om welke locaties het gaat. In 2021 wordt gestart met de voorbereiding en planning van deze projecten.

Gezien de doorgevoerde veranderingen op de Binnenweg van de afgelopen jaren wordt in 2021 de verkeersveiligheid op de Binnenweg geëvalueerd. Hierbij worden alle vervoerswijzen betrokken. Indien noodzakelijk worden aanbevelingen gedaan om de verkeersveiligheid aldaar te verhogen.

Nog in 2020 starten we met de participatie en voorbereiding van de aanpassingen in de Van Merlenlaan, Camplaan en Valkenburgerlaan om deze wegen van 50- naar 30 km/uur wegen te transformeren. De verkeersveiligheid wordt vergroot door het verlagen van de maximumsnelheid. Dit vormt het eerste project dat uitgevoerd gaat worden volgens de in 2020 voorgestelde Actualisatie Wegcategorisering Heemstede. Na het doorlopen van een participatietraject, wordt begin 2021 in de raad een uitgewerkt gemeente breed wegcategoriseringsplan voorgelegd ter besluitvorming, met daarin o.a. een planning en een beeld van de financiën.

Veilige oversteekplekken fietsers en voetgangers

Drukke oversteekplaatsen, met name op routes naar basisscholen, worden voorzien van een drempel met al dan niet ledverlichting in het wegdek. De insteek is dergelijke aanpassingen zo goed als mogelijk te combineren met al geplande onderhouds- en herinrichtingsprojecten. Sinds 2020 is het budget structureel verdubbeld ten opzichte van het jaar ervoor. Om het budget à € 50.000 zo goed als mogelijk te besteden is in 2020 een prioriteitenlijst opgesteld. In datzelfde jaar worden op basis van deze lijst twee oversteekplaatsen voorzien van aanvullende attentie maatregelen en in 2021, en de jaren daaropvolgend, volgen de andere genomineerde locaties. Naast deze geplande maatregelen worden bepaalde oversteekplaatsen in 2020 en 2021 nader

onderzocht. Dit zal leiden tot nieuw genomineerde oversteeklocaties die verbetering behoeven. Indien gewenste maatregelen leiden tot de vraag om extra geld dan zal het college dit zeker voorleggen aan de raad.

Begin 2021 starten we tevens met een onderzoek naar de (hoofd)fietsroutes door onze gemeente. Resultaten uit dit onderzoek stellen ons onder andere in staat knelpunten te signaleren en te anticiperen op potentiële toekomstige knelpunten.

Uitbreiding fietsenstallingen bij station

Om het groeiend aantal reizigers te faciliteren en om de positie van station Heemstede-Aerdenhout als intercitystation te consolideren, is het onder meer belangrijk dat er goede fietsvoorzieningen zijn. Wij werken daarom samen met ProRail en NS aan een plan om het parkeren van de fiets beter te faciliteren, waarmee het stallingsprobleem wordt opgelost. We starten eind 2020 met de werkzaamheden voor uitbreiding van de fietsenstallingen in twee fasen om ieder geval tot aan 2030 voldoende fietsplekken te hebben.

Parkeertarieven

De parkeertarieven zijn vanaf 2011 niet meer geïndexeerd (sinds 2011 € 1,50 per uur). Het achterwege laten van indexering is indertijd een bewuste keus geweest om het kort parkeren aantrekkelijk te maken en daarmee de aantrekkingskracht van het winkelgebied te bevorderen in crisistijd. Het parkeerbeleid wordt in 2021 in bredere zin herzien.

Verbeteren fietsverbinding Leidsevaartweg-Zuid

Het vrijliggende fietspad tussen station Heemstede en de gemeentegrens Bloemendaal (Bennebroek) is in slechte staat door de tegelverharding met slechte fundering. Vanaf de Amstelbrug richting het zuiden is het fietspad relatief smal. In 2019 is het plan vastgesteld om het fietspad over de gehele lengte te asfalteren en vanaf de Amstelbrug richting het zuiden iets te verbreden. De provincie heeft voor dit plan een bijdrage in het kader van de subsidieregeling voor aanpak van fietsknelpunten toegekend. Doordat er bij de uitvoering sprake is van stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden, is de uitvoering hiervan vertraagd. Uitvoering is nu gepland in het voorjaar van 2021.

Verbetering fietsverbinding Leidsevaartweg-Noord

Ten behoeve van de verbetering van de fietsomstandigheden van de parallelweg Leidsevaartweg, tussen station Heemstede en gemeentegrens Haarlem, is in het voorjaar van 2020 een plan vastgesteld voor omvorming tot fietsstraat. Uitvoering hiervan is gepland in 2021.

Verbetering fietsverbinding Cruquiusweg

De zuidelijke ventweg Cruquiusweg is onderdeel van een belangrijke fietsverbinding tussen Haarlem-Hoofddorp. Ter verbetering van deze fietsverbinding wordt in samenwerking met een extern verkeersbureau en inwoners een ontwerp gemaakt waarbij wordt ingezet op (een variant van) een fietsstraat. Eind 2020 wordt een ontwerp voorgelegd en de uitvoering hiervan is gepland in de tweede helft van 2021.

Nieuwe hellingbanen Cruquiusbrug en fietsverbinding

Veel fietsers gebruiken de Cruquiusbrug en de onverharde hellingbanen tussen Cruquiusweg en de fietsroute langs Oude Slot en Ringvaart. De hellingbanen zijn van slechte kwaliteit. Realisatie van nieuwe hellingbanen wordt meegenomen in de plannen voor de vervanging van de Cruquiusbrug. De voorbereiding hiervan is in volle gang en de realisatie is voorzien in 2022. In 2016 is besloten een bijdrage te verstrekken van € 75.000 aan de provincie Noord-Holland ten behoeve van de realisatie van de hellingbanen. Dit bedrag is opgenomen in het investeringsprogramma voor de jaarschijf 2022.

Fietspad Westelijke Randweg en aansluiting Vogelpark

De aansluiting van Vogelpark op de Westelijke Randweg en de aanleg van een nieuwe fietsbrug over de Leidsevaart wordt gerealiseerd door de provincie Noord-Holland. Dit geschiedt naar verwachting in 2021.

Aanleg nieuwe oost-west verbinding: fietsroute Haarlemmermeer – Heemstede - Zandvoort

Vanuit de Regionale bereikbaarheidsvisie worden (varianten)studies en ontwerpen opgepakt om een nieuwe duurzame oost-west verbinding voor fietsers en wandelaars te realiseren vanuit Haarlemmermeer, door Heemstede naar de Oase. Vanaf de Oase wordt opnieuw gekeken hoe een verbinding tot aan Zandvoort gerealiseerd of geoptimaliseerd kan worden.

Openbaar vervoer in Heemstede

Een fijnmazig netwerk van openbaar vervoer is belangrijk als vermindering van de verkeersdruk en als sociale functie voor de mobiliteit van ouderen. De reguliere buslijnen in Heemstede vervullen deze functie, maar presteren wat aantal reizigers betreft matig. Daarom heeft de vervoerder de routes van de buslijnen per

december 2020 aangepast. Daarmee ontstaat een efficiënter en eenduidiger lijnennet, met het station als overstappunt. Hierdoor vermindert echter de fijnmazigheid van het onderliggend OV-lijnennet iets verder. Het hoogwaardig OV (HOV) presteert wel goed en draagt vooral voor het woon-werkverkeer bij aan een goede ontsluiting.

Als schakel naar de regio zien we ons intercitystation Heemstede-Aerdenhout als een waardevol OV-knooppunt. Gebruikers van dit OV-knooppunt kunnen via openbaar vervoer goed de regio bereiken.

Voor een verbetering van de luchtkwaliteit en duurzaamheid worden de bussen van Connexxion, voor zover nog niet gebeurd, omgebouwd naar elektrische bussen.

Verbetering van de onderhoudstoestand van wegen, bruggen en watergangen

Onderhoud wegen

In de periode 2013-2015 is bezuinigd op het onderhoud van de wegen. Het onderhoudsplan voorziet in het wegwerken van de achterstand in de jaren 2019 t/m 2022. Daarbij wordt uitgegaan van het terugbrengen van de kwaliteit op juiste niveau. Zie hiervoor ook paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen.

Het gehele wegenareaal wordt eens per twee jaar geïnspecteerd volgens daarvoor geldende landelijke normen. In de tweede helft van 2020 wordt een nieuwe inspectie uitgevoerd. Op basis hiervan stellen we onderhoudsplannen bij en monitoren we de kwaliteit.

Projecten

De drie verkeerslichten Heemstedse Dreef-Johan Wagenaarlaan (K2), Heemstedse Dreef-Julianaplein (K3) en Heemstedse Dreef-Lanckhorstlaan (K4) worden in 2021 vervangen door iVRI's (intelligente verkeersregelinstallaties). Dit gebeurt in combinatie met asfaltonderhoud in de Heemstedse Dreef tussen Wipperplein en Johan Wagenaarlaan en met het herstel/renovatie van de riolering in de Heemstedse Dreef.

In het kader van groot onderhoud aan wegen wordt een plan voorbereid voor herstel van het asfalt in de César Francklaan-oost en de Johan Wagenaarlaan-oost.

Onderhoud bruggen en watergangen

Voor het onderhoud aan bruggen en beschoeiingen bereiden we momenteel een nieuw beheerplan voor de periode 2021 t/m 2025 voor. Jaarlijks wordt voor de bruggen en beschoeiingen een jaarplan gepresenteerd, inclusief de stand van de voorziening.

Het baggeren van vaarten volgt de planning uit het Baggerplan 2020-2029.

Vervangen pontje Cruquiushaven

Er worden plannen voorbereid om de pontverbinding bij Meermond in de Cruquiushaven te verbeteren. Uitvoering hiervan is voorzien in 2021.

Beleidsnota Klimaatadaptatie

Samen met Bloemendaal zijn er stresstesten uitgevoerd voor de veranderingen op het gebied van klimaat (wateroverlast, watertekorten, overstromingsgevaar en hittestress). Hierbij wordt er lokaal gekeken naar wat er gebeurt tijdens extreme weertypen. De resultaten van de stresstest zullen worden uitgewerkt in de beleidsnota Klimaatadaptatie. Binnen de Omgevingswet krijgt water een sterkere rol als ordenend principe en dit zal als bouwsteen opgenomen worden in de Heemstedse Omgevingsvisie.

Zie ook programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

Rioleringsplannen

In 2021 maken we een nieuw Basisrioleringsplan (BRP). Een BRP is een technische modelberekening van het rioolstelsel. Hier worden de resultaten van de stresstesten bij betrokken. Het BRP vormt de basis voor de Gemeentelijke rioleringsplannen voor de komende planperiodes. Een nieuw Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) wordt samen met Bloemendaal opgesteld. Hierin wordt het beleid op het gebied van riolering, hemelwater, drainage en klimaatadaptatie vastgelegd met een uitvoeringsprogramma van 5 jaar. Het GRP wordt zo opgesteld dat het in de systematiek van de Omgevingswet kan worden ingepast.

Maatregelen extreme weersomstandigheden

Er komen meer extreme weersituaties, zowel situaties met extreme hoeveelheden neerslag als perioden met extreme droogte. Dit vraagt om andere maatregelen en om het goed informeren van onze inwoners, zodat ze ook in deze veranderende omstandigheden zelfredzaam blijven.

Effectievere invulling ligplaatsen pleziervaart

Voor de pleziervaart wordt in 2021 een breed project opgezet om te bekijken hoe het best in de behoeften kan worden voorzien.

Nieuwbouw haven

Het ontwerp van het Havenlab is afgelopen jaar vertaald naar een technisch ontwerp om het klaar te maken voor realisatie. Hierbij is zorgvuldig geprobeerd zo dicht mogelijk bij de plannen van het Havenlab te blijven. Het voornemen is om in 2021 te starten met de uitvoering van de geplande werken van de haven. Daarnaast wordt er een havenreglement opgesteld. De start van de bouw van de haven is enigermate vertraagd vanwege de nieuwe stikstofregelgeving.

Betrokkenheid verbonden partijen

Meerlanden: uitvoeringstaken bij het onderhoud in de openbare ruimte.

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland: door samenwerking onder meer het verbeteren van fietsparkeren bij stations, verbeteren van de regionale doorstroming, verbeteren van de doorstroming openbaar vervoer, verbeteren van regionale routekeuzes door bewegwijzering en oplossingen vinden voor infrastructurele knelpunten.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verkeersongevallenindicator

Jaarlijks wordt een geactualiseerde rapportage opgesteld en door het college aan de raad verstrekt over verkeersongevallen in Heemstede (terug te vinden op: www.heemstede.nl/verkeer). Dit geeft een beeld van de verkeersveiligheid en het verloop hierin over de jaren.

Weginspecties

Op basis van vergelijking van weginspecties monitoren we de kwaliteit van de technische staat van de wegverharding. In de tweede helft van 2020 wordt een nieuwe gemeentebrede inspectie uitgevoerd. De uitkomsten worden gebruikt bij het opstellen van de onderhoudsplannen voor 2021 e.v.

Verkeersdrukmeting

Verkeersdruk wordt afhankelijk van het wegvak gemonitord door verkeerstellingen en verwerking daarvan in het verkeersmodel. Na 2020 staat een grote update van het verkeersmodel gepland, waarvoor in 2020 verkeerstellingen worden gehouden.

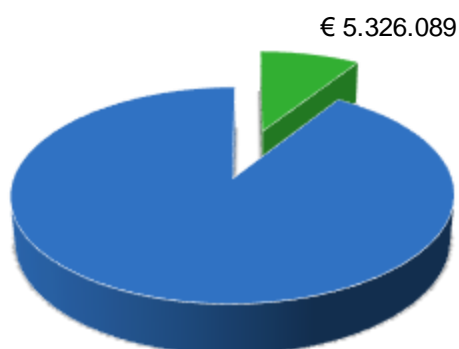
OV

Het gebruik van het openbaar vervoer in Heemstede wordt gemonitord door de concessiehouder (huidige busvervoerders in Heemstede zijn Connexxion en Arriva) en de concessieverleners (provincie Noord-Holland, provincie Zuid-Holland en Vervoerregio). Op incidentele basis krijgt de gemeente informatie over het aantal reizigers en is hierover afstemming met de betrokken partijen.

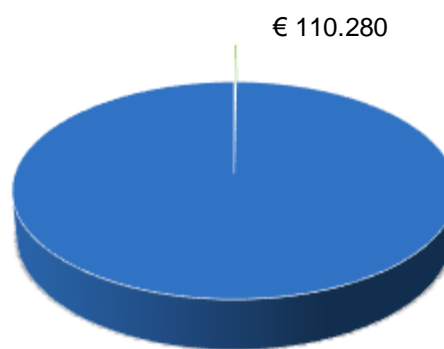
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	5.187	5.098	5.326	5.442	5.444	5.421
Baten	139	57	110	165	165	165
Resultaat programma	-5.048	-5.041	-5.216	-5.277	-5.279	-5.256

Lasten programma 2

Baten programma 2

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
2.1	Verkeer en vervoer	4.405	4.380	4.510	4.612	4.609	4.551
2.2	Parkeren	396	346	348	330	327	327
2.3	Recreatieve havens	0	2	73	129	129	129
2.4	Economische havens en waterwegen	386	370	395	371	379	414
Totale lasten van het programma		5.187	5.098	5.326	5.442	5.444	5.421
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
2.1	Verkeer en vervoer	119	37	78	78	78	78
2.2	Parkeren	20	20	20	20	20	20
2.3	Recreatieve havens	0	0	12	67	67	67
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		139	57	110	165	165	165
Saldo programma		-5.048	-5.041	-5.216	-5.277	-5.279	-5.256

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 130.000.

- De doorberekende salarislasten stijgen met € 26.000 door de indexering van de loonkosten;
- De waterschapsbelasting wordt verhoogd met € 11.000;
- Hiervan bestaat € 31.000 uit een verschuiving van de loonkosten tussen taakvelden;
- Vanaf 2021 worden de lasten voor het straatwerk voor derden (inritten, kabel en leidingen en invalidenparkeerplaatsen) geraamd voor € 31.000. Omdat dit op factuurbasis is wordt onder de baten hetzelfde bedrag geraamd. Daarmee is deze mutatie budgettair neutraal;
- Het opruimen van zwerfafval wordt € 10.000 hoger geraamd. Omdat hiervoor een vergoeding ontvangen wordt (zie baten) is de mutatie budgettair neutraal;
- De dienstverleningsovereenkomst met Meerlanden wordt geïndexeerd. Op de onderdelen gladheidsbestrijding, onkruidbestrijding en schoonhouden wegen leidt dat tot een nadeel ten opzichte van 2020 van € 35.000;
- De kapitaallasten dalen met € 14.000 onder meer door de vervallen rentelasten.

De toename van de lasten in het meerjarenperspectief wordt veroorzaakt door kapitaallasten van geplande investeringen uit het investeringsprogramma.

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Het nadeel ten opzichte van de begroting 2020 bedraagt € 71.000. Voor het deel dat gereed is in 2021 wordt € 17.000 aan exploitatielasten geraamd. Daarnaast leiden de investeringen die tot en met 2020 zijn gedaan tot een verhoging van de kapitaallasten met € 54.000.

Per saldo komen de kosten van de haven uit op € 61.000 (lasten 2021 totaal € 73.000; inkomsten 2021 totaal € 12.000). Daarnaast wordt de onttrekking van € 50.000 aan de bestemmingsreserve afschrijving haven geraamd onder programma 0; taakveld 0.10. Per saldo bedragen de lasten van de haven daarmee € 11.000. In het raadsvoorstel "ontwikkeling Haven van Heemstede, vaststelling definitief ontwerp" (A-stuk) wordt aangegeven dat de jaarlijkse lasten inclusief kapitaallasten (rente en afschrijving) maximaal € 30.000 mogen bedragen (waarbij de exploitatielasten jaarlijks geïndexeerd worden). Omdat geen rente wordt toegerekend aan de investeringen vallen de kosten per saldo lager uit dan € 30.000.

Meerjarenbeeld haven

Vanaf de begroting 2022 wordt uitgegaan van een volledige oplevering van de haven. Per saldo blijven de exploitatielasten gelijk.

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Het nadeel ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt € 25.000. Dit wordt veroorzaakt door de verhoging van de storting in de voorziening baggeren.

Meerjarenbeeld waterwegen

Door het vervallen van de strategische wateragenda met Rijnland (geen onderdeel van het gemeentelijk rioleringsplan 2017-2021) vervalt een budget van € 40.000 vanaf 2022. Hier tegenover staat een stijging van de kapitaallasten door de investeringen in beschoeiingen die zijn opgenomen in het investeringsprogramma 2021 – 2024.

Baten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 41.000. Dit ontstaat door:

- De inkomsten uit straatwerk voor derden worden vanaf 2021 geraamd (€ 31.000). Het bedrag is gelijk aan de kosten onder de lasten zodat de mutatie per saldo budgettair neutraal is;
- Voor het opruimen van zwerfafval wordt een vergoeding ontvangen die gelijk is aan de lasten. Deze vergoeding wordt geraamd op € 10.000 meer dan in 2020 (2020 € 20.000; 2021 € 30.000). Omdat de kosten ook € 10.000 meer bedragen (zie lasten) is deze mutatie budgettair neutraal.

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Het voordeel ten opzichte van de begroting 2020 bedraagt € 12.000. Geraamd worden de inkomsten van de Ankerkade (€ 12.000).

Meerjaren taakveld 2.3 Recreatieve Havens

In de begroting wordt vanaf 2022 uitgegaan van een volledige exploitatie. De inkomsten stijgen dan met € 55.000 ten opzichte van 2021 overeenkomstig het raadsvoorstel "ontwikkeling Haven van Heemstede, vaststelling definitief ontwerp" (A-stuk). Zie voor een toelichting op de exploitatie dit taakveld onder de lasten.

Voorgenomen investeringen

Investerings:	2021	2022	2023	2024
Wegen				
Verbeteren fietsverbinding Leidsevaartweg Noord -subsidie	-170.000			
Vervangen riolering Van Merlenlaan - wegen	440.000			
Fietsverbinding Cruquiusweg	305.000			
Bronsteeweg/Pieter Aertszlaan-west	262.000	200.000		
Groot onderhoud Heemsteedse Dreef-Noord (voorziening)	187.000			
Groot onderhoud J Wagenaarlaan-Oost en C Francklaan-Oost (voorziening)	330.000			
Groot onderhoud Zandvoortselaan-oost (voorziening)		330.000		
Groot onderhoud Zandvoortselaan-oost		50.000	115.000	
Groot onderhoud Cruquiusweg (Wipperplein-Javalaan) (voorziening)		275.000		
Vervangen riolering omg. Slotlaan (voorziening)		44.000		
Vervangen riolering omg. Slotlaan		14.740		
Fietsverbinding Haarlem-Aerdenhout-Heemstede (NIEUW)		12.500		
Hellingbanen fietsers Cruquiusbrug		75.000		
Uitbreiding project Berkenlaan (voorziening)			88.000	
Uitbreiding project Berkenlaan			49.500	
Bruggen				
Brug Van der Weidenlaan (NIEUW)		15.000		
Brug Joh. Rosenkrantzlaan (NIEUW)		70.000		
Openbare verlichting				
Renovatie openbare verlichting 2020	580.000			
Renovatie openbare verlichting 2021	460.000			
Renovatie openbare verlichting 2022		460.000		
Renovatie openbare verlichting 2023			260.000	
Renovatie openbare verlichting 2024 (NIEUW)				260.000
Watergangen, -keringen en technieken				
Beschoeiing volkstuinen Manpadslaam (NIEUW)	380.000			
Beschoeiing volkstuinen Herenweg (NIEUW)	120.000			
Beschoeiing Cruquiushaven (NIEUW)		155.000		
Beschoeiing Sweelinckvijver (NIEUW)		30.000		
Beschoeiing Heemsteeds kanaal noord (NIEUW)		50.000		
Beschoeiingen van Merlenvaart omgeving begraafplaats (NIEUW)			400.000	
Beschoeiing Kadijk (NIEUW)			110.000	
Beschoeiing Leidsevaart, Amstelbrug, Berkenrode (NIEUW)			80.000	
Beschoeiing IJsbaanpad (NIEUW)			63.000	
Beschoeiing Schaepmanlaan, Ringvaart (NIEUW)			105.000	
Verkeer				
Aanpassen bewegwijzering (basis actieplan verkeersdruk)	100.000			
Totaal investeringen	2.994.000	1.781.240	1.270.500	260.000

Programma 3

Economie

Inhoud programma

Het programma Economie richt zich onder meer op bedrijventerreinen, winkelgebieden, zorginstellingen, economische profilering van Heemstede en recreatie.

1. Wat willen we bereiken?

Het versterken van de regionale economie is van groot belang. Ondernemers faciliteren we door het onderhouden van een goed vestigingsklimaat. De transities op het terrein van energie, klimaat en circulair vergen een duurzame economische groei in de hele regio. Deze biedt kansen voor de ondernemers in Heemstede en draagt bij aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen. We ondersteunen hen om van de lineaire economie te transformeren naar de circulaire economie. Samen met ondernemers en anderen willen we door het organiseren van evenementen de lokale economie een impuls geven (met als voorbehoud dat evenementen moeten passen binnen de maatregelen met betrekking tot Corona). Dat zorgt voor sterke sociale cohesie en draagt bij aan het recreatieve klimaat van Heemstede zoals beschreven in programma 5. We stellen samen met de ondernemers voor Heemstede een nieuw economisch actieprogramma op per 2021 waar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in wordt opgenomen. De positie van Heemstede binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) staat op de regionale omgevingsagenda en wordt duidelijk beschreven in het economisch beleid voor Heemstede.

Relevante beleidsnota's:

- Economisch Actieprogramma Heemstede 2016 – 2020
- Economische foto Heemstede 2015
- Visie winkelcentra Heemstede en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2016/2017
- Evenementenbeleid 2020
- Verblijfsaccommodatiebeleid 2020
- Horeca en terrassenbeleid 2019

2. Wat gaan we ervoor doen?

Regionale samenwerking

Heemstede zet samen met andere gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland een regionale agenda op, ook voor economie. Deze agenda richt zich op het beter benutten van ons economisch kapitaal, gerichte groei van duurzaam toerisme, het aanscherpen van ons economisch profiel en het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid. Afstemming tussen de regiogemeenten in de MRA vindt onder meer plaats in de activiteiten uit de MRA Agenda 2.0 (vastgesteld in 2020) en in specifieke programma's zoals het MRA-programma circulaire economie, de Strategische agenda Toerisme in de MRA 2025 en de afstemming van evenementen. Het programma circulaire economie richt zich vooral op circulaire inkoop bij overheden. Verder wordt bezien hoe we gezamenlijk uitvoering kunnen geven aan de Strategische agenda Toerisme in de MRA 2025 en het daarbij behorende Actieprogramma Toerisme. Naast de regionale afstemming van het hotelbeleid is er aandacht voor de afstemming van het beleid rond vakantieverblijf (Airbnb). Afgesproken is om maatwerk per gemeente te leveren (in Heemstede is het verblijfsaccommodatiebeleid vastgesteld). Tot slot is Heemstede in de MRA medetrekker van de actie "Afstemming evenementen", gericht op de afstemming van Amsterdam met buurgemeenten over de gevolgen voor geluidsoverlast, bereikbaarheid en de inzet van veiligheidsdiensten.

Actualiseren Economisch Actieprogramma

Heemstede actualiseert het Economisch Actieprogramma. Waar mogelijk wordt gebruikt gemaakt van de uitkomsten van het verdiepend onderzoek naar de impact van de coronacrisis op Heemstede. In deze tijden is het nog belangrijker in contact te zijn en te blijven met onze ondernemers.

Ondersteunen circulaire economie

We ondersteunen ondernemers in Heemstede te transformeren van de lineaire naar de circulaire economie. Waar mogelijk sluiten wij aan bij regionale ontwikkelingen bijvoorbeeld vanuit de MRA. De samenwerking met HeemSteeds Duurzamer zetten wij voort.

Bedrijveninvesteringszone Raadhuisstraat-Binnenweg (BIZ)

In de visie voor de Heemsteedse winkelcentra staat het behoud van de aantrekkelijkheid van onze winkelgebieden centraal. Op initiatief van de ondernemers in de Raadhuisstraat-Binnenweg doorlopen we samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren een traject om te kunnen komen tot een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) in de Raadhuisstraat-Binnenweg.

Actief contact met en verbinding tussen ondernemers Heemstede

Heemstede stimuleert de lokale economie en samenwerking tussen lokale ondernemers. Regelmatig zijn we in gesprek met ondernemers en we werken zoveel mogelijk samen met ondernemers uit Heemstede.

Exploitatie van de haven

Volgens de huidige planning kan de haven medio 2021 in gebruik worden genomen. De haven biedt ruimte aan zowel een exploitant voor de verhuur van (elektrische) sloepen als aan horeca. De haven kan zo bijdragen aan de plaatselijke economie door het aantrekken van passanten en dagjesmensen.

De weekmarkt biedt kansen voor vakmanschap en kwaliteit

De weekmarkt is een waardevolle aanvulling op de lokale voorzieningen. Voor zowel de ondernemers als de bezoekers is de Heemsteedse weekmarkt een begrip. Het karakter van de markt verandert. Dit komt door sociale media en digitale verkoopkanalen, maar ook doordat de marktlieden zelf ondernemend zijn. Steeds vaker kiezen zij voor eigen marktwagens of mastertent in plaats van marktkramen. Dat heeft ook een effect op de beschikbare ruimte en de vastgelegde regelgeving in de Marktverordening. Een visie op de markt voor de toekomst is noodzakelijk om voorbereid te zijn en kansen te benutten. Ook het duurzaamheidsvraagstuk komt hier naar voren, aangezien er een investering in de elektravoorziening nodig is. Hierbij wordt samen opgetrokken met de actieve marktcommissie en het CVAH (Centrale Vereniging voor de Ambulante Handel).

3. Hoe gaan we dit meten?

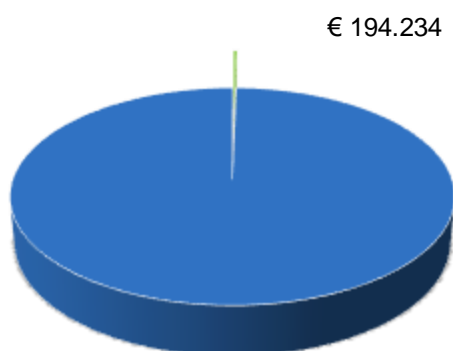
Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 31/07/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Functiemenging	%	2018	40,4	2019	40,9
Vestiging (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tm 64 jr	2018	135.9	2019	179.7

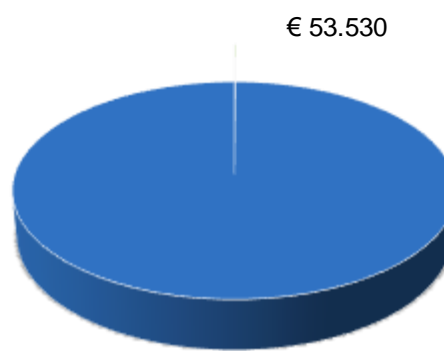
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	173	196	194	194	190	190
Baten	48	62	53	53	49	49
Resultaat programma	-125	-134	-141	-141	-141	-141

Lasten programma 3

Baten programma 3

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 3 – Economie (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
3.1	<i>Economische ontwikkeling</i>	124	147	141	141	137	137
3.2	<i>Bedrijfsloket en -regelingen</i>	49	49	53	53	53	53
Totale lasten van het programma		173	196	194	194	190	190
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
3.1	<i>Economische ontwikkeling</i>	4	14	4	4	0	0
3.2	<i>Bedrijfsloket en -regelingen</i>	44	48	49	49	49	49
Totale baten van het programma		48	62	53	53	49	49
Saldo programma		-125	-134	-141	-141	-141	-141

Toelichting op de financiële cijfers:

Er zijn geen mutaties groter dan € 25.000.

Voorgenomen investeringen

Er zijn geen voorgenomen investeringen voor programma 3.

Programma 4

Onderwijs

Inhoud programma

Het programma omvat het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit de onderwijswetgeving en uit het lokale onderwijsbeleid. Deze taken bestaan uit het onderwijshuisvestingsbeleid, het toezicht op naleving en handhaving van de leerplicht, de schoolbegeleiding, de instandhouding en verhuur van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties, het zorgdragen voor het vervoer van leerlingen, het aanbieden van schoolzwemmen, financiële bijdrage aan vakleerkrachten gymnastiek, muziekonderwijs, talentontwikkeling jeugd en instandhouding voorschoolse voorzieningen.

1. Wat willen we bereiken?

Onderwijs is het fundament van onze samenleving. Kinderen doen op school kennis en vaardigheden op die ze in hun latere leven in staat stellen om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Wij hechten veel waarde aan toekomstbestendig onderwijs en zorgen voor passende en nabije onderwijsvoorzieningen. Deze voorzieningen kunnen ook een functie voor de wijk vervullen.

We willen dat kinderen en jongeren kwalitatief goed onderwijs kunnen volgen en hun talenten kunnen ontwikkelen. We willen voorkomen dat zij vroegtijdig de school verlaten. Voorschoolse educatie is kwalitatief goed, toegankelijk en dichtbij.

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
- Beleidsnotitie Peuteropvang 2018
- Integraal Huisvestingsplan Basisscholen 2019-2039

2. Wat gaan we ervoor doen?

Het bieden van voldoende en adequate huisvesting van het onderwijs

In 2019 is het Integraal huisvestingsplan basisscholen (IHP) door de raad vastgesteld. De looptijd van het plan is 20 jaar en de uitvoering is in 2020 gestart met een onderzoek naar de verhuizing van de Nicolaas Beetsschool naar het Lorentz De Haas Laboratorium op het SEIN terrein. Dit gemeentelijk monument biedt volgens het schoolbestuur mogelijkheden en kansen voor de vestiging van een school. Met de eigenaar van het gebouw, SEIN, zijn in de tweede helft van 2020 gesprekken gestart over het gebruik van het gebouw voor onderwijs. Het schoolbestuur heeft opdracht gekregen om de kosten voor de realisering van een school in het monument in beeld te krijgen. De uitkomst van de gesprekken met SEIN tezamen met het inzicht in de kosten van de omvorming tot school zijn noodzakelijke onderdelen voor het nemen van een definitief besluit over de renovatie van het Lorentz De Haas Laboratorium. Als dit besluit wordt genomen is nieuwbouw voor de Nicolaas Beetsschool niet meer aan de orde. Het huidige schoolgebouw zal in stand worden gehouden en gebruikt worden door de overige 9 basisscholen die gedurende de looptijd van het IHP tijdelijke elders gehuisvest moeten worden. Dit betekent op een drietal punten een afwijking van het IHP:

- geen nieuwbouw maar renovatie voor de Nicolaas Beetsschool
- geen wissellocatie op de Kerklaan 61 maar op de huidige locatie van de Nicolaas Beetsschool
- oplevering Nicolaas Beetsschool niet medio 2022 maar eind 2023

Ondersteuning Jeugd (relatie met programma 5)

21^e-eeuwse vaardigheden, leefstijlinterventies, cultuureducatie en natuur- & milieueducatie zijn onderdelen van een totaalpakket dat we aanbieden aan de Heemsteedse jeugd via de basisscholen. Wij willen de scholen meer dan voorheen in staat stellen de regie te nemen en te kiezen voor een aanbod dat aansluit bij hun eigen programma. Met ingang van het schooljaar 2021-2022 zullen alle activiteiten die de gemeente aanbiedt of waar een financiële bijdrage voor beschikbaar is, in de vorm van een keuzemenu aan de scholen worden gepresenteerd. Door deze werkwijze is het effect van het aanbod groter omdat het aansluit bij de activiteiten die de scholen belangrijk vinden.

Betrokkenheid verbonden partijen

De Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ) draagt zorg voor het openbaar onderwijs. De Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten West-Kennemerland verzorgt de leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).

3. Hoe gaan we dit meten?

beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 18/08/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Leerlingen basisonderwijs	Aantallen absoluut	2018	2.496	2018	2496
Leerlingen voortgezet onderwijs	Aantallen absoluut	2016	1.685	2018	1685
Risico op onderwijsachterstanden	Peuters	2017	4%	2017	4%
Risico op onderwijsachterstanden	Basisschoolleerlingen	2017	4%	2017	4%
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	0,90	2017	0,90
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	15,65	2018	15,00
Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers van het VO en MBO onderwijs	2017	1,4	2018	1,4

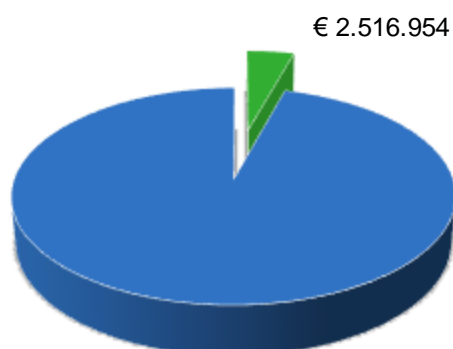
Overige beleidsindicatoren

Informatie over het schoolverzuim bieden we via het jaarlijkse Leerplichtverslag aan. In dit verslag wordt, naast de kwantitatieve informatie, ingegaan op oorzaken en de aanpak van het verzuim.

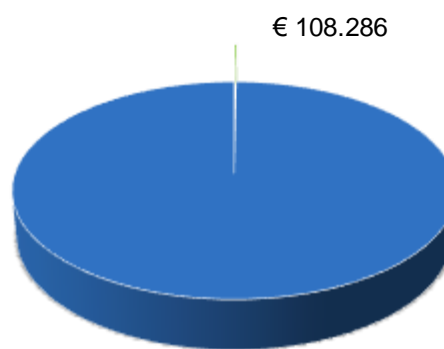
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	2.358	2.523	2.517	3.065	3.415	3.419
Baten	89	82	108	108	88	88
Resultaat programma	-2.269	-2.441	-2.409	-2.957	-3.327	-3.331

Lasten programma 4

Baten programma 4

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 4 – Onderwijs (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
4.1	Openbaar basisonderwijs	30	35	35	35	35	35
4.2	Onderwijshuisvesting	1.388	1.461	1.450	1.998	2.368	2.372
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	940	1.027	1.032	1.032	1.012	1.012
Totale lasten van het programma		2.358	2.523	2.517	3.065	3.415	3.419
Baten, uitgesplitst per taakveld							
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	29	22	22	22	22	22
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	60	60	86	86	66	66
Totale baten van het programma		89	82	108	108	88	88
Saldo programma		-2.269	-2.441	-2.409	-2.957	-3.327	-3.331

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

In het meerjarenbeeld dalen de lasten met € 31.500 vanaf 2022 als gevolg van het wegvallen van de huur van de portocabins ten behoeve van de Nicolaas Beetschool. In afwachting van besluitvorming met betrekking tot huisvesting van de Nicolaas Beetschool zijn de huurkosten opgenomen in de begroting 2021. Voor de jaren 2022 tot en met 2024 lopen de kapitaalslasten op. Dit is gebaseerd op investeringen vanuit het oorspronkelijke Integraal Huisvestingsplan (IHP); dus uitgaande van nieuwbouw van de Nicolaas Beetschool op de huidige plek. De extra lasten bedragen € 93.000 in 2022, oplopend tot € 210.000 in 2023 en € 274.000 in 2024.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het programma voor het Nationaal Sportakkoord loopt tot en met 2021. De lasten ter hoogte van € 20.000 zijn vanaf 2022 niet meer opgenomen in de begroting. De baten onder taakveld 4.3 zijn vanaf 2022 met hetzelfde bedrag verlaagd.

Baten

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 26.000 en bestaat uit:

- de verwachte toekenning van de specifieke uitkering Nationaal Sportakkoord van € 20.000. Dit budget is overgeheveld van programma 0 en loopt tot en met 2021. De uitgaven voor een sportformateur in 2021 bedragen eveneens € 20.000 en zijn bij de lasten in programma 4 opgenomen.
- de specifieke uitkering gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid. Deze is met € 6.000 verhoogd naar € 60.000. Dit budget is overgeheveld van programma 0. Deze regeling is wettelijk uitgebreid waardoor hier ook hogere uitgaven tegenover staan.

Voorgenomen investeringen

Investerings:	2021	2022	2023	2024
Onderwijs huisvesting				
Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool gasloos	92.700	92.700		
2e tijdelijke huisvesting IHP (NIEUW)	390.000	390.000		
Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool		609.119	609.119	
Verbouwing Crayenesterschool		156.458	156.457	
Verbouwing Overboslaan 28-32		150.000	150.000	1.080.297
Verbouwing Crayenesterschool			852.194	1.243.338
Verbouwing Crayenesterschool gasloos			89.325	89.325
Voorfinanciering kinderopvang Crayenesterschool			157.422	157.422
Verbouwing Overboslaan 28-32 gasloos				109.225
Nieuwbouw gymzaal Overboslaan 28-32				544.000
Voorfinanciering kinderopvang Overboslaan (Jongleren)				179.784
Voorfinanciering kinderopvang Overboslaan (Humanitas en Casca)				1.498.200
Totaal investeringen	482.700	1.398.277	2.014.517	4.901.591

Programma 5

Sport, cultuur en recreatie

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouders: Sjaak Struijf/Annelies van der Have/Nicole Mulder

[1. Wat willen we bereiken?](#)

[2. Wat gaan we ervoor doen?](#)

[3. Hoe gaan we dit meten?](#)

[4. Wat mag het kosten?](#)

Inhoud programma

Het programma richt zich onder meer op het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit het vastgestelde beleid op het gebied van cultuur, sport en recreatie en het aanleggen en onderhouden van het openbaar groen.

1. Wat willen we bereiken?

Heemstede heeft een bloeiend sport-, cultuur- en recreatieaanbod. Dit aanbod inclusief de fraaie historische buitenplaatsen, het dorpse karakter en de monumenten dragen bij aan het woongenot van onze inwoners en werkt verbindend, zeker ook dankzij de inzet van veel vrijwilligers. We zien in de toekomst diverse kansen en uitdagingen. Het behoud van het zwembad, Wandelbos Groenendaal en kinderboerderij 't Molentje staan centraal. Het cultuurbeleid wordt na actualisatie verder vormgegeven. We zetten ons in voor verbetering van biodiversiteit en ecologie en bevorderen recreatieve verbindingen in de regio. We zetten mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in, werken samen met buurtbewoners en stimuleren wijkinitiatieven.

We willen een algemeen cultuur-, sport- en recreatievoorzieningsniveau bieden dat voldoet aan de behoeften van inwoners, dat bijdraagt aan hun gezondheid en sociale participatie en dat voor iedereen toegankelijk is. Wij werken aan een aantrekkelijke openbare ruimte, met voldoende ruimte voor buitenspelen en ontmoeting die bijdraagt aan het prettige leefklimaat van Heemstede.

De gemeente zet zich in voor de historische buitenplaatsen. De buitenplaatsen zijn niet alleen cultuurhistorisch van belang, maar ook ecologisch, landschappelijk en economisch. We willen graag dat de inwoners en bezoekers van deze mooie omgeving kunnen genieten en deze omgeving waarderen. We zetten in op initiatieven die de zichtbaarheid van (cultuur)historie op locatie vergroten.

We willen het groene karakter van Heemstede behouden en actief benutten voor duurzame (buiten)recreatie en buitensporten en zorgen voor goede voorzieningen en bereikbaarheid. Activiteiten in Heemstede worden volop gebruikt door inwoners, maar bieden ook kansen om bezoekers uit de regio te laten genieten. Park Meermond, het wandelbos Groenendaal en onze kinderboerderij zijn belangrijke groene locaties waar mensen, jong en oud, elkaar kunnen ontmoeten. We stimuleren initiatieven op dit vlak in Heemstede, waarbij een bijdrage aan de economie en sociale cohesie wordt gegenereerd. We sluiten aan bij initiatieven in de regio die recreatief wandelen en fietsen stimuleren. Ook wordt het bestaande sloepennetwerk benut voor waterrecreatie.

Relevante beleidsnota's:

- Cultuurnota 2016-2019 (nieuwe verwacht eind 2020)
- Nota "Sport en bewegen" 2008 (nieuwe verwacht 2023)
- Nota Subsidiebeleid/subsidiebeleidskader 2016-2019
- Beleidsplan sociaal domein 2020-2023
- Groenbeleidsplan 2014 - 2023
- Beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015 - 2032

2. Wat gaan we ervoor doen?

Sport & buitenspelen

Verbreden en versterken combinatiefuncties (buurtsportcoaches)

In het schooljaar 2020-2021 is de uitvoering van de combinatiefuncties, met inzet van de Rijkssubsidieregeling Brede Impuls Combinatiefuncties voortgezet. Het Rijk en de VNG hebben een Nationaal Sportakkoord gesloten. Hierin zijn nieuwe bestuurlijke afspraken gemaakt over voortzetting van de Brede Impuls Combinatiefuncties, te weten een kleine verhoging van de Rijksbijdrage en verbreding van de doelstellingen. Onze ambitie ligt in het verbreden van de combinatiefunctionarissen naar cultuur en leefstijl.

Lokaal sportakkoord

In navolging van het landelijk sportakkoord maakt Heemstede samen met sport- en beweegaanbieders en andere (potentiële) partners in Heemstede een lokaal Sportakkoord. De ambities uit het Nationaal Sportakkoord zijn hierbij het uitgangspunt. Uiteraard ingevuld naar Heemsteeds maatwerk. Na het afronden van het lokaal sportakkoord stellen we in 2021 een toekomstvisie sport op, inclusief toekomstvisie over het zwembad.

Buitenrecreatie en –sport en duurzaam recreëren

Het CBS stelt dat 87% van de Nederlanders graag buiten sport en recreëert. We benutten het groene karakter van Heemstede actief voor duurzame recreatie en buitensport. Een goede infrastructuur is van belang, met name voor fietsers en wandelaars. We hebben een actieve rol in het wandel- en fietsnetwerk Noord-Holland. De Heemstede Loop is naast een lokaal sportevenement onderdeel van buitenrecreatie en is onderdeel van het evenementenbeleid.

Actualisatie speelvisie

De gemeente werkt aan een aantrekkelijke openbare ruimte, met voldoende ruimte voor buitenspelen en ontmoeting. In 2020/2021 is gewerkt aan het actualiseren van de Speelvisie voor Heemstede, waarbij participatie en duurzaamheid belangrijke aspecten zijn. Ook geven we hierin uitvoering aan de motie 'speeltuinen verbinden'.

Cultuur

Herijking Cultuurbeleid

Na de herijking van de Cultuurnota in 2020 volgt uitvoering vanaf 2021. De geactualiseerde Cultuurnota gaat over cultuurbehoud, cultuurparticipatie, cultuureducatie en het bibliotheekaanbod. We zetten in op een zo breed mogelijk en voor iedereen toegankelijk cultureel aanbod dat bijdraagt aan de identiteit van Heemstede. Het is onze ambitie dit cultuuraanbod te continueren én door meer verbinding te verbreden en te versterken. Waarbij we niet uit het oog moeten verliezen dat het aanbod moet aansluiten bij de behoeften en verwachtingen van de bewoners. Onze rol bij de uitvoering van het cultuurbeleid is met name faciliterend. We sluiten hierbij aan bij de veranderende rol van de overheid, waarbij meer wordt overgelaten aan de samenleving zelf.

De Bibliotheek Heemstede maakt onderdeel uit van de partijen die vanuit Plein1 een geïntegreerd voorzieningenaanbod leveren. In 2021 zullen we dit geïntegreerd voorzieningenaanbod, in samenwerking met de andere partijen, verder doorontwikkelen.

Door actieve deelname in het regionale project Trekvaart Haarlem-Leiden dragen we bij aan recreatie in een sterke relatie met de cultuurhistorie van de Trekvaart.

Het faciliteren van sociale activiteiten via het subsidiebeleid

Harmonisatie subsidieverordeningen

De harmonisatie van de verschillende subsidieverordeningen gaat in per subsidiejaar 2022.

Groen & Recreatie

Realisatie Wandelnetwerk in Zuid-Kennemerland en toeristische overstappunten

Wandelen brengt mensen in beweging en ontsluit het landschap. Daarom realiseren we in Zuid-Kennemerland een wandelnetwerk. Hierin wordt samengewerkt met Haarlemmermeer, Haarlem, Velsen en Bloemendaal. Aanvullend wordt gekeken welke locaties in de regio in aanmerking komen voor de realisatie van Toeristische Overstap Punt (TOP). De uitvoering van de werkzaamheden staat gepland voor 2021 en 2022. In programma 3 (economie) staan de overige activiteiten op het gebied van recreatie.

Extra capaciteit groenonderhoud

De weersomstandigheden veranderen. Perioden met grote hoeveelheden neerslag worden afgewisseld met perioden van extreme droogte. Dit heeft effect op het beheer en onderhoud van het Heemstedse groen. Denk aan veel uitval na nieuwe aanplant, kosten voor water geven en een langer groeiseizoen. Dit alles brengt extra kosten met zich mee. Er wordt in nieuwe contracten rekening gehouden met extra capaciteit. De kosten hiervan worden zichtbaar bij de aanbestedingen de komende jaren.

Implementatie nota ecologie

In 2020/2021 is gewerkt aan het opstellen van een nota ecologie voor Heemstede. De nota bevat een integrale manier van omgaan met ecologische waarden in onze groene buitenruimte. Voor aanvullende vragen zijn onderzoek- en uitvoeringsbudgetten beschikbaar. De nota wordt onder andere verwerkt in de update van het groenbeleidsplan in 2021 waar een eenmalig budget in 2020 van € 15.000 voor beschikbaar is.

Vervolg inhaalslag openbaar groen

In 2021 gaan we verder met de renovatie van plantsoenen. Er wordt rekening gehouden met andere projecten, participatie en een koppeling met het programma wegen. De uitkomsten uit het opstellen van de visie op ecologie kan worden meegenomen in de werkzaamheden.

Brede samenwerking in groenonderhoud

In 2020/2021 pakken we het groenonderhoud en het schoonhouden van de openbare ruimte wijkgericht en samen met inwoners op. Daardoor kunnen we communicatief sneller schakelen en beter inhaken op initiatieven uit de directe woonomgeving van inwoners. Met bestaande partners zoals stichting MEERGroen, IVN, Meerlanden, De Hartekamp, Landschap Noord-Holland en Paswerk wordt in 2020/2021 gekeken hoe we met het beheer kunnen aansluiten bij de wijkgerichte aanpak. We zoeken naar nieuwe oplossingen om voldoende capaciteit te kunnen blijven inzetten. Nieuwe oplossingen zijn bijvoorbeeld het inzetten van mensen uit andere doelgroepen.

Bouw Belvédère

Wandelbos Groenendaal is al meer dan een eeuw dé locatie in de regio waar inwoners en bezoekers kunnen ontspannen, recreëren of sporten. Door de rijke geschiedenis van Groenendaal heeft het park een bijzondere afwisseling van strakke lanen en ecologisch beheerde bosvakken en weiden. Een particuliere gift maakt het mogelijk om op de plek van de voormalige Belvédère een nieuw herkenningspunt te realiseren. De planning is om in 2021 te starten met de bouw.

Kinderboerderij

Voor mensen die wat extra begeleiding nodig hebben, blijft kinderboerderij 't Molentje ook in 2021 een vertrouwd adres om onder begeleiding actief bezig te kunnen zijn. Daarvoor wordt samengewerkt met de Hartekampgroep. Ook voor andere partijen binnen het sociaal domein biedt de kinderboerderij mogelijkheden voor mensen met een beperking en/of grote afstand tot de arbeidsmarkt om zo actief te kunnen zijn in de maatschappij.

Natuur- en milieueducatie begint bij de allerkleinsten

Samen met de Vrienden van de Kinderboerderij en andere partijen die hetzelfde nastreven wordt de kinderboerderij steeds verder ontwikkeld als onderdeel van een netwerk. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden hoe natuur- en milieueducatie is in te passen in de bestaande situatie en omgeving van de kinderboerderij. Denk aan informatiepanelen, gescheiden afvalinzameling (bijvoorbeeld een textielcontainer) en activiteiten op het gebied van natuur- en milieueducatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

Geen.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 18/8/2020)

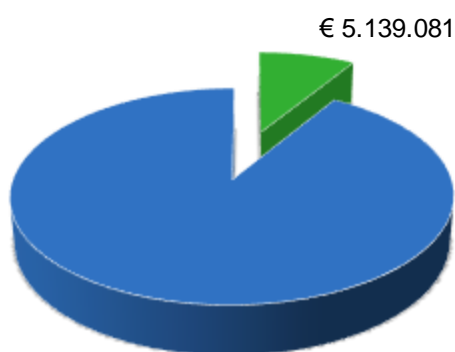
Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Niet sporters	%	2016	31,8	Volgende meting in 2020	

*De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM). Dit onderzoek wordt om de vier jaar uitgevoerd.

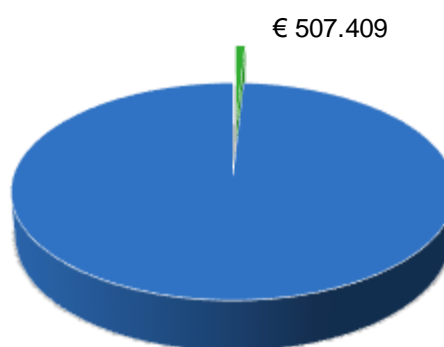
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	4.866	5.001	5.139	4.948	4.915	4.919
Baten	501	663	507	507	507	507
Resultaat programma	-4.365	-4.338	-4.632	-4.441	-4.408	-4.412

Lasten programma 5

Baten programma 5

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 5 – Sport, cultuur en recreatie (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	222	257	235	235	235	235
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	860	864	995	826	802	791
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	295	321	348	320	320	320
5.4	<i>Musea</i>	1	6	6	6	6	6
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	16	16	17	17	17	17
5.6	<i>Media</i>	1.175	1.289	1.213	1.213	1.213	1.213
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	2.297	2.248	2.325	2.331	2.322	2.337
Totale lasten van het programma		4.866	5.001	5.139	4.948	4.915	4.919
Baten, uitgesplitst per taakveld							
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	0	0	0	0	0	0
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	171	227	150	150	150	150
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	0	0	0	0	0	0
5.4	<i>Musea</i>	0	0	0	0	0	0
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	0	0	0	0	0	0
5.6	<i>Media</i>	234	355	286	286	286	286
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	96	81	71	71	71	71
Totale baten van het programma		501	663	507	507	507	507
Saldo programma		-4.365	-4.338	-4.632	-4.441	-4.408	-4.412

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 131.000 en bestaat grotendeels uit:

- inhaalafschrijvingen van € 203.000 van twee sportvelden gemeentelijk sportcomplex (nadeel). Deze worden volledig gedekt door een onttrekking uit de reserve sociaal domein (bij programma 0 opgenomen);
- een voordeel van € 31.000 door een lagere dotatie aan de voorziening eigenarenonderhoud sportpark. Vanwege btw-sportvrijstelling fluctueert de jaarlijkse dotatie aan deze voorziening. De bijdrage vanuit de specifieke uitkering (SPUK) bij de baten is met hetzelfde bedrag verlaagd;
- vervallen rente over investeringen en mutaties als gevolg van investeringsplan: € 45.000 voordeel.

In de meerjarenbegroting dalen de kapitaalslasten als gevolg van de inhaalafschrijvingen en volledig afgeschreven activa. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door activering van investeringen zoals opgenomen in het investeringsprogramma.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en - participatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 27.000 en bestaat uit:

- een nadeel van € 20.000 in verband met de 1% regeling. Dit bedrag is onder meer bedoeld voor achterstallig onderhoud. Uitgangspunt is dat dit in 2021 is uitgevoerd. Dit bedrag wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve 1% regeling (verantwoord onder programma 0 Bestuur en Ondersteuning). Per saldo is dit daarom een budgettair neutrale mutatie;
- een nadeel van € 6.000 door gestegen loonkosten;
- in 2020 zou 75 jaar vrijheid gevierd worden, maar als gevolg van het coronavirus heeft er geen viering plaatsgevonden. Omdat er al veel voorbereidingen getroffen waren schuift dit indien mogelijk door naar 2021. Het gereserveerde budget bedraagt € 6.000 (nadeel).
- bijstellingen diverse subsidies leveren een voordeel op van € 5.000.

Taakveld 5.6 Media

Het voordeel bedraagt € 76.000 en bestaat uit:

- een financieel technische correctie van € 73.000 op de begroting 2020 op de servicekosten van Plein1 (voordeel). Aan de batenzijde is dezelfde financieel technische correctie gemaakt zodat deze mutatie budgettair neutraal is;
- vervallen van rente over investeringen: € 41.000 voordeel;
- indexeringen subsidies (waaronder stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland) en overige bijstellingen van € 38.000 (nadeel).

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het nadeel bedraagt € 77.000 en bestaat uit:

- Enerzijds verschuiving van loonkosten tussen taakvelden en anderzijds gestegen loonkosten. In totaal leidt dit tot een nadeel op dit taakveld van € 84.000;
- Actualiseren groenbeleidsplan eenmalig in 2020, voordeel € 15.000;
- Prijsindexering budgetten, nadeel € 20.000;
- Kapitaallasten laanbomen, nota ecologie en renovatie plantsoenen € 11.000 nadeel;
- Vervallen rentelasten op investeringen, € 23.000 voordeel.

Baten

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 77.000 en bestaat grotendeels uit:

- een lagere verwachte bijdrage voor de specifieke uitkering sport (SPUK) ter compensatie voor de btw-sportvrijstelling van € 58.000 (nadeel). Aan de lastenkant zijn de lasten lager op taakveld 5.1 voor het Sportpark van € 27.000 en de onder taakveld 5.2 benoemde € 31.000;
- het vervallen van de bijdrage van Alliance voor het waterveld 1 van € 20.000 (nadeel). Deze is volledig afgeschreven en maakt onderdeel uit van de mutaties bij de kapitaalslasten.

Taakveld 5.6 Media

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 69.000 en bestaat uit:

- een financieel technische correctie van € 73.000 op de begroting 2020 op de doorbelasting servicekosten van Plein1 (nadeel). Aan de lastenzijde is dezelfde financieel technische correctie gemaakt zodat deze mutatie budgettair neutraal is;
- een voordeel van € 4.000 door indexering op huuropbrengsten.

Voorgenomen investeringen

Investeringen:	2021	2022	2023	2024
Gemeentelijke sportaccommodaties				
T.V. Merlenhove baan 1 tm 13, gravel toplaag vervangen	107.136			
RCH voetbal kunstgrasveld	251.261			
V.E.W.-voetbal hoofdveld kunstgras	250.000			
H.B.C. Baan 1 en 2, kunstgrasmat vervangen		39.741		
H.B.C. Baan 3 en 4, kunstgrasmat vervangen		39.741		
H.B.C. Baan 5 en 6, kunstgrasmat vervangen		39.741		
H.B.C. Baan 7, kunstgrasmat vervangen		21.206		
Alliance, hockeyveld 1		251.261		
Alliance, hockeyveld 5, zandkunstgrasveld		125.000		
Alliance, hockeyveld 6, zandkunstgrasveld		250.000		
Veld 5 Alliance sportveld hekwerk		22.500		
Veld 6 Alliance sportveld hekwerk		30.000		
Wandelplaatsen en plantsoenen				
Laanbomen Denijslaan fase II	35.000			
Renovatie groen voorplein Herfstaan (NIEUW)	30.000			
Ecologische bermen (NIEUW)	10.000	10.000	10.000	10.000
Vervangen bomen kinderboerderij (NIEUW)	15.000			
Bronsteeweg/Pieter Artszlaan-west	33.000			
Vervangen riolering omg. Slotlaan		43.560		
Vervangen laanbomen Frans Lisztlaan		40.000		
Vervanging riolering Berkenlaan e.o.			243.000	
Renovatie groen Waasplein (NIEUW)			20.000	
Totaal investeringen	731.397	912.750	273.000	10.000

Programma 6

Sociaal domein

Inhoud programma

Het programma Sociaal Domein richt zich op taken op het gebied van hulp of ondersteuning en werk en inkomen. Dit betreft de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Daarnaast zijn ook de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) en Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) van toepassing.

1. Wat willen we bereiken?

We zetten ons in voor een inclusieve samenleving waarin iedereen, van jong tot oud, van arm tot rijk, meedoet en zich kan ontplooiën binnen een stevige sociale basisinfrastructuur in Heemstede. Om inwoners hierbij te ondersteunen is een breed voorzieningenaanbod beschikbaar, variërend van preventieve tot (zeer) specialistische voorzieningen. We organiseren dit aanbod dicht bij de inwoner. De toegang geven we laagdrempelig en integraal vorm, waarbij de persoonlijke situatie van de inwoner het uitgangspunt is. We werken daar waar mogelijk volgens de principes van 'de Nieuwe Route'.

Een sterke sociale basisstructuur draagt bij aan preventie, vroege signalering en zo zelfstandig mogelijk participeren in de samenleving. We willen ondersteuning bieden aan inwoners om een tijdsbesteding te vinden die hen structuur en zingeving biedt en die bijdraagt aan het vergroten van zelfredzaamheid, waarbij de deelnemer actief wordt betrokken. Bijvoorbeeld groepsactiviteiten (steeds meer voor en door bewoners) die in sociale accommodaties worden aangeboden. Onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders, inwoners en ondernemers hebben hier een belangrijke rol in. Ook zetten we onze sociale accommodaties zoals Plein1 in om dit te bereiken.

Kwetsbare inwoners die niet op eigen kracht of via hun sociale netwerk kunnen meedoen, bieden we hulp of ondersteuning. Dit doen we via een samenhangend en integraal aanbod, bestaande uit algemene en individuele (maatwerk)voorzieningen.

Het fundament in Heemstede staat, inwoners ervaren en beoordelen de geboden ondersteuning en voorzieningen in Heemstede over het algemeen positief. In 2021 zetten we dit voort en pakken we kansen en mogelijkheden voor doorontwikkeling, mede door de uitvoering van het integrale Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023. Het uitgangspunt voor de gemeente is dat inwoners zoveel mogelijk, naast hun eigen verantwoordelijkheid en eigen netwerk, ondersteund worden vanuit de algemene voorzieningen. Pas als de benodigde ondersteuning hiermee niet in voldoende mate gegeven kan worden, kan worden overgegaan tot een individuele of (maatwerk)voorziening. We versterken de hulp en ondersteuning aan inwoners door de integrale werkwijze op de diverse taakgebieden verder te ontwikkelen (bijvoorbeeld met betrekking tot zorg en veiligheid).

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2017-2020 (nieuwe verwacht eind 2020)
- Uitvoeringsprogramma Re-integratiebeleid 2020
- Beleidsplan minimabeleid 2020-2023
- Notitie Mantelzorgondersteuning 2015

2. Wat gaan we ervoor doen?

Versterken sociale basis en informele netwerk

Een stevige sociale basis

Voor continuering en doorontwikkeling van de stevige sociale basis zijn met de Stichting WIJ Heemstede, conform de uitgangspunten van het nieuwe beleidsplan sociaal domein, (inhoudelijke en financiële) afspraken gemaakt voor de periode per 2020-2023. In 2021 werken we verder aan de uitvoering van deze afspraken.

Om inzicht te krijgen in welke vraagstukken in de verschillende wijken spelen en de (preventieve) activiteiten vanuit de sociale basis hierop af te stemmen, beginnen we in 2021 met wijkanalyses.

Deskundigheidsbevordering, netwerken en verbinden

In 2021 zetten we deskundigheidsbevordering over kwetsbare personen voort volgens de nieuwe route en de sociale benadering, o.a. naar aanleiding van de motie dementievriendelijke wijk. De doelgroep zijn met name professionals, vrijwilligers en inwoners. Samen met de professionals intensiveren we netwerken en verbinding tussen de verschillende maatschappelijke partners, zorgaanbieders en informele netwerken in Heemstede.

Zowel voor de deskundigheidsbevordering als voor het inzetten op verbinding is er een belangrijke rol voor de locatie Plein1 en haar gebruikers, waaronder vrijwilligers en professionals.

Toegankelijkheid

We streven naar een inclusieve samenleving, waarbij een ieder, ongeacht zijn/haar beperking, meedoet in de maatschappij. In 2020 zijn we daarom gestart met een werkgroep Toegankelijkheid waarbij inwoners met een beperking de gemeente ondersteunen om de toegankelijkheid van Heemstede te verbeteren. Hiervoor sluiten we aan bij het VN-verdrag Handicap. Aanvullend werken we aan een actualisering van de verordening toegankelijkheid.

Paswerk

Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de sociale werkvoorziening afgesloten, waardoor de formatie krimpt. Ook het Rijksbudget per SW-medewerker is tot 2020 geleidelijk afgenomen. Dankzij diverse maatregelen ziet de begroting Paswerk 2021 er toch gunstig uit, maar hierbij is nog geen rekening gehouden met eventuele gevolgen van de coronacrisis. De verwachting is (mede dankzij een extra bijdrage van het Rijk) dat Paswerk neutraal uit de crisis komt in 2020. Voor 2021 valt dit nog niet te overzien. Momenteel vindt onderzoek plaats naar de vorming van een zogenaamd 'Participatiebedrijf', waar Paswerk onderdeel van zou worden.

Re-integratie

Met behulp van onze re-integratiepartners begeleiden wij onze uitkeringsgerechtigden zo efficiënt en vakkundig mogelijk naar werk en zorgen wij voor deskundige en onafhankelijke medische advisering in het geval van arbeidsgehandicapten. Vanwege de toename van ons uitkeringsbestand door de coronacrisis, verwachten wij meer uitgaven voor re-integratie.

Inburgering statushouders

Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Dit betekent dat gemeenten weer de regie over inburgering krijgen. De intensieve voorbereidingen hiervoor, waarmee we in 2020 zijn begonnen, worden in de eerst helft van 2021 afgerond. De financiële consequenties die voortvloeien uit deze wetgeving zijn wat betreft de uitvoering nog niet volledig bekend.

Gezonde omgeving

Gezondheidsbeleid: lokaal preventieakkoord

In 2020 is de nieuwe landelijke gezondheidsnota gepresenteerd. De volgende thema's staan in deze nota centraal:

- Vitaal ouder worden
- Druk op het dagelijks bestaan voor jeugd en jongeren
- Leefstijl (overgewicht, roken en alcohol)
- Gezondheidsbevordering in de fysieke en sociale omgeving

Deze thema's worden in VRK-verband samen met de GGD Kennemerland uitgewerkt in een regionale gezondheidsnota. Deze zal naar verwachting eind 2020 worden vastgesteld en aan de gemeenten worden aangeboden. Vervolgens zal elke gemeente een lokaal uitvoeringsprogramma maken. Voor de uitvoering van de thema's op het gebied van leefstijl is een landelijk uitvoeringsbudget beschikbaar als er sprake is van een lokaal preventie-akkoord. Een lokaal preventie-akkoord bestaat uit afspraken en maatregelen met als doel om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken. Deze thema's hebben in Heemstede al langer volop aandacht. Het preventie-akkoord zien wij als een goed instrument om samen met organisaties en inwoners een impuls te geven aan de bestaande inzet. In 2020 zullen de voorbereidingen om te komen tot een Heemsteeds preventie-akkoord worden opgestart zodat er in 2021 een beroep kan worden gedaan op de landelijke subsidie. Wij zullen hierbij een verbinding maken met het lokaal sportakkoord.

Toeleiding en ondersteuning

Minimabeleid

Voor de periode 2020 - 2023 is nieuw minimabeleid vastgesteld. Hierin worden de bestaande regelingen voortgezet, nieuwe regelingen toegevoegd en wordt meer maatwerk mogelijk gemaakt. De verwachte extra lasten van het nieuwe beleid zijn meegenomen in de begroting. Door de coronacrisis is de verwachting echter dat het aantal inwoners met een laag inkomen stijgt en de uitgaven minimabeleid ook extra zullen stijgen.

Schuldhulpverlening

De landelijke branchevereniging voor schuldhulpverlening (NVVK) voorziet vanwege de coronacrisis in 2020 en verder een stijging van het aantal hulpvragen voor schuldhulpverlening met minimaal 30 procent. Een harde prognose is echter moeilijk te maken, omdat mensen normaal gesproken gemiddeld 5 jaar wachten voordat ze hulp vragen. Om grote problemen te voorkomen is het daarom nog belangrijker om in te zetten op vroege signalering. In het beleidsplan 2021 – 2023 wordt dit ook een belangrijk aandachtspunt, in navolging van de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Integrale werkwijze

De medewerkers in het Loket, het CJG Heemstede en de IASZ werken vanuit een integrale vraagverheldering (een werkwijze om duidelijk te krijgen wat de (werkelijke) zorg- of hulpvraag van iemand is, de 'vraag achter de vraag'). We richten ons op een verdere doorontwikkeling van deze integrale werkwijze in de toegang, zodat de inwoner nog beter (integraal) ondersteund kan worden.

Aanbod Jeugdwet en Wmo

De huidige contracten voor de individuele voorzieningen Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen Wmo zijn verlengd tot en met 31-12-2021. Het jaar 2021 wordt ingezet voor de verwerving van een nieuw aanbod per 2022.

De Wmo voorzieningen Begeleiding ambulante en Dagbesteding bieden we vooral aan in de vorm van algemene voorzieningen, grotendeels vanuit Plein1. Aansluitend aan de driejarige budgetsubsidie voor deze aanbieders, wordt voor 2021 een éénjarige subsidie verstrekt zodat we in 2021 samen met de aanbieders kunnen bepalen hoe we dit aanbod vanaf 2022 vorm geven. Besluitvorming hierover is voorzien eind 2021.

Het collectief (Wmo) vervoer (bovenregionaal) wordt uitgevoerd door diverse vervoerders en de inzet van een vervoerscentrale (Conexxion). Per augustus 2019 is dit uitgebreid met het leerlingenvervoer. Deze contracten lopen in 2021 door. We monitoren de uitvoering hiervan.

Praktijkondersteuner huisartsen

In 2020 is gestart met een pilot voor de inzet van een praktijkondersteuner Jeugd GGZ in enkele huisartsenpraktijken. We verwachten hiermee gericht te kunnen verwijzen naar gespecialiseerde jeugdhulp. Eind 2020 wordt de pilot geëvalueerd en beoordeeld of deze werkwijze in 2021 wordt gecontinueerd.

Zorg en Veiligheid

Verwezen wordt naar de tekst opgenomen bij programma 1 Veiligheid.

Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg

Per 1 januari 2020 is de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ) in werking getreden. Deze wet regelt dat mensen met psychische problematiek, wanneer verplichte zorg in de GGZ noodzakelijk is, passende zorg ontvangen. Voor de uitvoering zijn een aantal zaken regionaal en andere lokaal geregeld. In 2021 gaan we evalueren of deze uitvoering werkt en waar aanpassingen nodig zijn.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

In 2021 gaan we verder met de voorbereiding van de decentralisatie van Beschermd wonen die naar verwachting per 2022 zal plaatsvinden. Daarbij kijken we naar de meest passende vorm van de (in 2019 door het Rijk verplicht gestelde) regionale samenwerking en de zaken die lokaal uitgewerkt moeten worden, zoals de toegang en de financiële gevolgen. Deze decentralisatie van de Maatschappelijke opvang is 5 jaar vertraagd en vindt op z'n vroegst plaats in 2025.

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk): sociale werkvoorziening.
Gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD).

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 18/8/20)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Banen	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2018	563,7	2019	574,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	0,81%	2018	0%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2015	1,59%	2018	2%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2018	67,0%	2019	69,1%
Werkloze jongeren	%16 t/m 22 jarigen	2015	0,51%	2018	1%
Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 1.000 inwoners vanaf 18 jaar	2018	15,5	2019**	14,9
Lopende re-integratie voorzieningen	aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2017	28,6	2018*	28,5
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar	2018	6,5%	2019**	7,4%
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar	2018	0,3%	2019**	0,4%
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren 12 tot 23 jaar	2018	Niet bekend	2019**	Niet bekend
Wmo Cliënten met maatwerkarrangement	Aantal per 1000 inwoners	2018	Niet bekend	2019**	660

*Dit betreft het eerste halfjaar van 2018

**Dit betreft het tweede halfjaar van 2019

Overige beleidsindicatoren:

In het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 zijn nieuwe beleidsindicatoren opgenomen, gekoppeld aan de drie kernthema's van het beleidsplan. De gezondheidsmonitoren worden eens in de 4 jaar uitgevoerd en daarom zitten er sprongen tussen de jaren.

Versterken sociale basis en informele netwerk

Eenzaamheid (%)	2012	2016
Heemstede	33,8	35,3
Nederland	38,7	42,9

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Gezonde omgeving

Recent alcoholgebruik scholieren (%)	2009	2013	2015
Heemstede	48	36	32

Bron: Jeugdmonitor Emovo GGD KL

Overgewicht (%)	2012	2016
Heemstede	42	41,9
Nederland	48,2	48,9

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Recent gepest kinderen 4-11 jaar (%)	2018
Heemstede	35

Bron: Kindermonitor GGD KL

Toeleiding en ondersteuning

Verhouding aantal uitstaande voorzieningen (Zorg in natura (ZIN) en PGB) vs kosten ZIN en PGB	2018	2019
Individuele voorzieningen Jeugdwet		
Aantal individuele voorzieningen Jeugdwet	782	908
Lasten individuele voorzieningen Jeugdwet	€ 2.610.277	€ 2.979.379
Gemiddelde uitgaven per individuele voorziening Jeugdwet	€ 3.338	€ 3.281
Maatwerkvoorzieningen Wmo (excl. collectief vervoer)		
Aantal maatwerkvoorzieningen Wmo	727	812
Lasten maatwerkvoorzieningen Wmo	€ 1.784.322	€ 2.044.757
Gemiddelde uitgaven per maatwerkvoorziening Wmo	€ 2.454	€ 2.518

Bron: administratie IASZ

Beleidsindicator Wmo

De inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Wmo wordt gemonitord via verantwoording/facturatie, de (aanvullende) periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, de gesprekken met aanbieders. Aanvullend hierop geeft het klanttevredenheidsonderzoek inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten over onze dienstverlening.

Beleidsindicator Jeugdwet

De inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Jeugdwet wordt gemonitord via de verantwoording/facturatie, de (aanvullende) periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, de gesprekken met aanbieders.

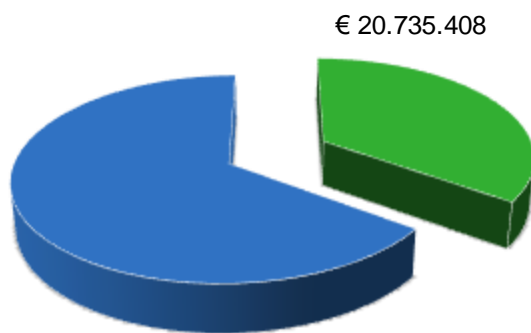
Beleidsindicator Participatiewet

Aanvullend op de wettelijke beleidsindicatoren geeft het klanttevredenheidsonderzoek Participatiewet, dat eens in de drie jaar plaats vindt, inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten over onze dienstverlening.

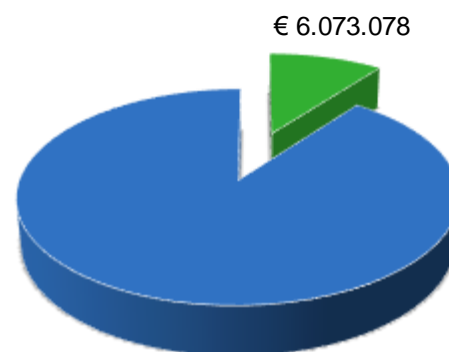
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	19.353	22.063	20.735	20.985	20.498	20.177
Baten	5.774	7.299	6.073	6.403	5.963	5.763
Resultaat programma	-13.579	-14.764	-14.662	-14.582	-14.535	-14.414

Lasten programma 6

Baten programma 6

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 6 – Sociaal domein (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
6.1	<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>	2.185	2.535	2.459	2.498	2.510	2.475
6.2	<i>Wijkteams</i>	289	359	398	398	398	398
6.3	<i>Inkomensregelingen</i>	5.389	7.463	6.157	6.482	6.008	5.782
6.4	<i>Begeleide participatie</i>	1.507	1.450	1.375	1.261	1.236	1.176
6.5	<i>Arbeidsparticipatie</i>	413	529	512	512	512	512
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen</i>	1.520	1.450	1.471	1.471	1.471	1.471
6.71	<i>Maatwerkdienstverlening 18+</i>	4.432	4.830	4.777	4.777	4.777	4.777
6.72	<i>Maatwerkdienstverlening 18-</i>	3.618	3.447	3.586	3.586	3.586	3.586
Totale lasten van het programma		19.353	22.063	20.735	20.985	20.498	20.177
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
6.1	<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>	495	470	477	477	477	477
6.2	<i>Wijkteams</i>	25	0	0	0	0	0
6.3	<i>Inkomensregelingen</i>	4.378	6.108	4.885	5.215	4.775	4.575
6.4	<i>Begeleide participatie</i>	14	15	14	14	14	14
6.5	<i>Arbeidsparticipatie</i>	101	90	83	83	83	83
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen</i>	193	172	184	184	184	184
6.71	<i>Maatwerkdienstverlening 18+</i>	436	429	415	415	415	415
6.72	<i>Maatwerkdienstverlening 18-</i>	132	15	15	15	15	15
Totale baten van het programma		5.774	7.299	6.073	6.403	5.963	5.763
Saldo programma		-13.579	-14.764	-14.662	-14.582	-14.535	-14.414

Toelichting op de financiële cijfers:

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 76.000 en bestaat grotendeels uit:

- als gevolg van indexering structurele toename deelsubsidie Stichting WIJ Heemstede met € 45.000 (nadeel);
- voordeel door wegvallen eenmalige storting aan de onderhoudsvoorziening van € 42.000 ter compensatie van uitgaven die niet in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) zijn opgenomen (voordeel). Deze was opgenomen in de voorjaarsnota 2020;
- vervallen rente over investeringen van € 18.000 (voordeel);
- bijstellen maatschappelijke begeleiding internationale taalklas van € 13.000 (voordeel). De onttrekking voor deze taalklas van de bestemmingsreserve statushouders is gestopt en daarmee is de internationale taalklas structureel in de begroting opgenomen (zie ook Nota reserves en voorzieningen 2019);
- verschuiven van budgetten van taakveld 6.71 (Wmo 2015) naar taakveld 6.1 (Stichting WIJ Heemstede) van in totaal € 51.000 (nadeel), en van taakveld 6.1 (Stichting WIJ Heemstede) naar taakveld 8.3 (Gebouwen en gronden) van € 24.000 (voordeel);
- voordeel door wegvallen incidentele budgetten 2020 voor veranderopgave inburgering, scholingskosten en implementatie nieuwe inburgeringswet, totaal € 95.000 (voordeel);
- nieuw budget 2021 voor uitvoeringskosten nieuwe wet inburgering € 38.000 (nadeel). Betreft rijksbudget via integratie-uitkering gemeentefonds;
- nieuwe gesloten overeenkomst met Vluchtelingenwerk West en Midden-Nederland € 8.000 (voordeel).

In de meerjarenbegroting kapitaalslasten zien we in 2024 een daling. Dit wordt veroorzaakt doordat een oude investering kinderdagverblijven volledig is afgeschreven. Op basis van het integraal huisvestingsplan (IHP) vinden vanaf 2022 nieuwe investeringen ten behoeve van kinderopvang plaats.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 39.000 en bestaat grotendeels uit:

- een uitbreiding van subsidie algemene voorzieningen binnen het participatie loket Heemstede met € 33.000. Dit wordt gedekt door een verschuiving van budgetten van taakveld 6.71 (Wmo 2007 en Wmo 2015). Door het aanbieden van goede algemene voorzieningen bestaat de mogelijkheid dat de vraag (en kosten) naar maatwerkvoorzieningen afneemt.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 1.307.000 en bestaat uit:

- voordeel door wegvallen incidenteel budget Tozo 2020 uitkeringen € 1.250.000 (voordeel);
- voordeel door wegvallen incidenteel budget Tozo 2020 uitvoeringskosten € 700.000 (voordeel);
- hogere uitkeringslasten € 650.000 (nadeel). De verwachting is dat in 2021 het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet landelijk enorm zal stijgen vanwege de coronacrisis. Op basis van de eerste 5 maanden in 2020 verwachten wij voor 2020 een stijging van € 200.000 ten opzichte van het in de voorjaarsnota opgenomen bedrag van € 3,6 mln.). Onderzoek van bureau Berenschot laat voor 2021 t.o.v. 2020 een verwachte stijging van de uitkeringsgerechtigde zien van 12% t.o.v. 2020 (reeks matig herstel). Berekend is dat voor 2021 een stijging van € 450.000;
- stijging bijzondere bijstand vanwege de coronacrisis € 29.000 (nadeel);
- stijging minimabeleid vanwege coronacrisis (inclusief kwijtscheldingen belastingen) € 32.000 (nadeel);
- stijging schuldhulp vanwege coronacrisis € 15.000 (nadeel);
- voordeel door wegvallen incidenteel budget 2020 steunfonds 023 Haarlem € 25.000 (voordeel);
- overigen, waaronder doorberekende salarissen, overhead en inhuur € 58.000 (voordeel);

Toelichting uitkeringen 2021-2024

De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Als de reserve niet toereikend is om de toekomstige bijstandskosten te kunnen verevenen zal het tekort ten laste van de algemene reserve worden gebracht.

De verwachting is dat in 2021 het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet landelijk enorm zal stijgen vanwege de coronacrisis. De in de begroting opgenomen uitkeringslasten zijn gebaseerd op de cijfers uit onderzoek van bureau Berenschot reeks "matig herstel". Deze laat voor het aantal uitkeringsgerechtigden een verwachte stijging zien in 2021 van 12% (t.o.v. 2020) en in 2022 van 8% (t.o.v. 2021). Vanaf 2023 verwachten wij een herstel van de arbeidsmarkt. Voor 2023 is uitgegaan van een daling van de uitkeringsgerechtigden van 10% en voor 2024 van een daling van 5%. Voor wat betreft de rijksbijdrage is de verwachting dat het Rijk naar aanleiding van de coronacrisis het budget gaat bijstellen. In de begroting is voor de berekening van de rijksbijdragen uitgegaan van dezelfde percentages die zijn gehanteerd voor de uitkeringslasten. Uitgaande van bovenstaande aannames bedragen de begrote tekorten voor 2021-2024 respectievelijk € 130.000, € 150.000, € 140.000 en € 140.000. Omdat vanaf 2023 de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz niet toereikend zal zijn om het tekort te verevenen, zal in 2023 € 40.000 en in 2024 € 140.000 ten laste van de algemene reserve worden gebracht.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 75.000 en bestaat uit:

- verlaging aan Paswerk te betalen jaarlijkse Wsw lasten van € 109.000 (voordeel);
- nadeel t.o.v. 2020 door wegvallen afrekening positief resultaat 2020 Paswerk van € 37.000 (nadeel);
- voordeel als gevolg van minder doorberekende salarissen en overhead van € 3.000 (voordeel);

In de begroting zijn de rijksbijdragen en de daaruit afgeleide kostenverdeling Paswerk over de deelnemende gemeenten geactualiseerd op basis van de cijfers uit de meicirculaire 2020. De begrote Wsw lasten Paswerk bedragen voor 2021 € 1.345.000, 2022 € 1.231.000, 2023 € 1.206.000 en 2024 € 1.146.000. Ten opzichte van de Wsw bedragen die ontvangen worden van het Rijk via de integratie-uitkering Participatie (meicirculaire 2020) bedragen de tekorten voor 2021 € 15.000, 2022 € 29.000, 2023 € 40.000 en 2024 € 44.000. Bij elke rijkscirculaire zullen de cijfers worden geactualiseerd.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 54.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door:

- als gevolg van indexering structurele toename budgetten huishoudelijke hulp met € 47.000 (nadeel);
- lagere subsidie WIJ Heemstede van € 20.000 in verband met een lagere inzet op vervoer (voordeel), conform raadsbesluit 30 januari 2020;

- verschuiven van budgetten van taakveld 6.71 (Wmo 2015) naar taakveld 6.1 (Stichting WIJ Heemstede) van in totaal € 51.000 (voordeel) en van taakveld 6.71 (Wmo 2007 en Wmo 2015) naar taakveld 6.2 (Wijkteams) van € 33.000 (voordeel).

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 139.000 en bestaat uit:

- als gevolg van indexering structurele budgetten jeugdhulp met € 96.000 (nadeel). Hierbij zijn de realisatiecijfers uit de jaarrekening 2019 als uitgangspunt genomen (€ 37.000 nadeel);
- als gevolg van stijging bijdrage Veilig Thuis Kennemerland van in totaal € 6.000 (nadeel).

Baten

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 1.224.000 en bestaat uit:

- nadeel door wegvallen incidenteel rijksbudget Tozo 2020 € 1.250.000 (nadeel);
- nadeel door wegvallen incidenteel rijksbudget Tozo 2020 uitvoeringskosten € 400.000 (nadeel);
- nadeel door wegvallen bijdrage Bloemendaal Tozo 2020 uitvoeringskosten € 300.000 (nadeel);
- hoger rijksbudget Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten € 582.000 (voordeel).
De verwachting is dat het Rijk het budget gaat bijstellen naar aanleiding van de coronacrisis en de daarmee verwachte toename van uitkeringsgerechtigden, hier is alleen nog niets over bekend gemaakt. Als basis is het nader voorlopig rijksbudget 2020 aangehouden. Voor 2020 en 2021 is een stijging van respectievelijk 4% en 12% aangehouden conform het stijgingspercentage van de uitkeringsgerechtigden uit het onderzoek van Bureau Berenschot (reeks matig herstel). Zie ook de toelichting bij de lasten op taakveld 6.3;
- Voordeel door lagere aflossing intertemporele vergoedingen 2016 en 2017 € 174.000 (voordeel).
Voor 2020 was op basis van informatie van onze externe adviseur uitgegaan van een algehele aflossing van het restantbedrag van € 207.000. Bij nader inzien volgen deze vergoedingen het aflossingsplan van 8 jaar, wat voor 2021 een aflossing betekent van € 33.000;
- Nadeel als gevolg van lagere bijdrage gemeente Bloemendaal in salarissen en overhead IASZ € 30.000 (nadeel).

Voorgenomen investeringen

Er zijn geen voorgenomen investeringen voor programma 6.

Programma 7

Volksgezondheid en milieu

Inhoud programma

Programma 7 bestaat uit milieu, duurzaamheid en afval. Voor de bijdragen en plannen ter bevordering van het welzijn en gezondheid van de inwoners van Heemstede verwijzen we naar Programma 6 Sociaal Domein. We verbinden ons aan een milieubewust en duurzaam Heemstede. Zo geven we Heemstede mooier, schoner en duurzamer door aan de generaties na ons. De gemeente Heemstede zet in op aardgasvrij in 2050 voor de hele gemeente en energieneutraal gemeentelijk vastgoed in 2030. Duurzame mobiliteit wordt besproken in programma 2 'Verkeer, vervoer & waterstaat' en het ecologisch beleid is opgenomen in programma 5 'Sport, cultuur en recreatie'.

1. Wat willen we bereiken?

Heemstede draagt actief bij aan de landelijke klimaatdoelen op het gebied van energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie. We dragen zorg voor een schoner leefmilieu en adviseren, informeren en stimuleren op het gebied van duurzaamheid. Bij herinrichtingen van de openbare ruimte worden deze speerpunten toegevoegd in samenspraak met inwoners. Hierbij denken we ook aan de milieutaken als het gaat om asbest, geluid, grondsanering en dergelijke. We geven als gemeente het goede voorbeeld met energieneutrale gemeentelijke gebouwen, maatschappelijk verantwoord inkopen, zuinige openbare verlichting en klimaat adaptief waterbeheer. Vanuit de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een ambitieus programma opgezet om de circulaire economie te stimuleren in de MRA. Heemstede maakt actief gebruik van deze regionale slagkracht om ook de circulaire economie in Heemstede actief te stimuleren.

De gemeente zet in op de algemene doelen van rioolbeheer, de bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede en een gezonde leefomgeving, beschermen van natuur en milieu. We willen kunnen genieten van gezond oppervlaktewater, waarlangs en waarop men fijn kan recreëren. We willen dat woningen en trottoirs vrij blijven van water in een zwaar weer situatie en dat ontsluitingswegen en wegen vlakbij zorginstellingen begaanbaar blijven.

Verder zetten we in op het bereiken van de landelijke doelstelling om meer van het huishoudelijk afval te recyclen en maximaal 100 kg restafval per inwoner te realiseren.

Binnen de exploitatie van de begraafplaats blijven we inspelen op ontwikkelingen in de wereld van de uitvaartverzorging. Ook blijven we alert op de veranderende wensen van de gebruikers, waarbij het huidige karakter en de cultuurhistorische waarden niet uit het oog worden verloren.

Relevante beleidsnota's:

- GRP 2017 – 2021 (riolering, hemelwater en grondwater)
- Grondwaterbeleidsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021
- Grondwaterbeheerplan Heemstede 2017-2021
- Beleidsplan openbare verlichting 2018-2022
- Nota Duurzaamheid Heemstede 2020 – 2024
- VANG Doelstelling 2014 (Publiek Kader Huishoudelijk afval 2025)
- Concept Regionale Energiestrategie Noord Holland Zuid (1.0) 2021-2023 (medio 2021 definitieve versie)
- Stappenplan Transitievisie warmte 2021-2026 (medio 2021 definitieve versie)

2. Wat gaan we ervoor doen?

Nota Duurzaamheid Heemstede 2020 -2024

In het uitvoeringsprogramma 2020 en 2021 staan concrete acties genoemd op de vijf thema's energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, ecologie en duurzame mobiliteit. Daarnaast beschrijft het de monitoring en meting zodat we weten hoe de acties bijdragen aan de klimaatdoelen. Er is hiervoor structureel € 50.000 gereserveerd ten laste van het exploitatieresultaat.

Regionale Energietransitie (RES)

In Heemstede zijn we onderdeel van de regio Noord Holland Zuid als het gaat om het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES). De RES brengt voor en met hele regio in beeld hoe de huidige en verwachte vraag van elektriciteit kan worden opgewekt met zonne- en windenergie op land. De besturen van alle 30 RES-regio's stellen voor juli 2021 de RES 1.0 definitief vast. Daarna wordt de RES tweejaarlijks herzien om aan te sluiten op de laatste ontwikkelingen van de energietransitie.

Opstellen Transitievisie Warmte

We maken in lijn met de afspraken uit het klimaatakkoord een transitievisie warmte waarin komt te staan hoe in Heemstede tot 2050 het aardgas wordt uitgefaseerd per woongebied.

De gemeente start het proces om te komen tot deze 'Transitievisie warmte 2021 Heemstede'. We onderzoeken welke bronnen er zijn als alternatief voor aardgas in de vorm van een warmtenet. Zo is er in beeld wat de kansen zijn om warmte te winnen uit riolering en warmte uit water.

Actief stimuleren van de circulaire economie

We stimuleren als gemeente de circulaire economie door bij inkopen en aanbestedingen maatschappelijk verantwoord in te kopen zoals opgenomen in het Actieplan MVI (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen) 2019-2020. Daarnaast is vanuit de MRA ondersteuning om gezamenlijk grootschalig circulair aan te besteden aan de hand van de Roadmap Circulair Opdrachtgeverschap van de MRA.

Regionale aanpak energiebesparing woningen Noord-Holland

In de regio Zuid Kennemerland en IJmond is een regionale aanpak gestart in co-financiering met de provincie Noord-Holland. Voor de coöperatie HeemSteeds Duurzamer is dit een extra impuls om woningen in Heemstede versneld te verduurzamen. Deze co-financiering loopt over drie jaar – 2019 tot en met 2021 – en per jaar bedraagt de gemeentelijke bijdrage € 30.000.

Zuinigere openbare verlichting

Toepassing van LED en dimmen in de nacht is standaard in de openbare verlichting. Hiermee wordt de openbare verlichting snel zuiniger. Dit wordt nog eens versterkt doordat in de jaren 2019-2022 er een extra vervangingsslag is gepland. De gemeente voldoet aan de landelijke energiedoelstelling voor openbare verlichting van 20% besparing in 2020 ten opzichte van 2013. Alle inzet is er vanaf nu gericht op het verder energiezuinig maken om de volgende doelstelling van 50% energiereductie in 2030 te bereiken.

Duurzaam Bouwloket

Het Duurzaam Bouwloket geeft advies aan inwoners en ondernemers als het gaat om het verduurzamen van de woning of een bedrijfspand. Daarnaast houden zij bij hoeveel inwoners en ondernemers van Heemstede advies inwinnen over verduurzamen van woningen en gebouwen.

Strategie voor klimaatadaptatie

In 2020 zijn de stresstesten uitgevoerd zoals is voorgeschreven door het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie op het gebied van droogte, wateroverlast, overstromingsgevaar en hittestress. Uit de stresstest komen punten die om verder onderzoek of uitwerking vragen. Voor het uitwerken van de uitkomsten van en voor het vervolgonderzoek naar aanleiding van de stresstest is € 50.000 opgenomen. Het doel is om te komen tot een strategie voor klimaatadaptatie. Dit houdt onder meer in dat we zoeken naar plekken (speelplekken, pleinen en groenstroken) waar water bij extreme weersomstandigheden tijdelijk geborgen kan worden totdat er ruimte is in riolen en watergangen. Ook kijken we of we water kunnen leiden naar gebieden die gevoelig zijn voor te lage (grond-) waterstanden in tijden van droogte. En groen zetten we in om hittestress te voorkomen en bij het beperken van opwarming van water in waterleidingen. In 2021 stellen we beleid op over hoe we in de gemeente omgaan met klimaatadaptatie waaraan een uitvoeringsplan is gekoppeld. Ook denken we na over de wijze waarop we inwoners informeren en betrekken. Klimaatadaptatie is een onderwerp die we samen moeten aanpakken, gemeente en inwoners.

Meting van de luchtkwaliteit

In 2019 en 2020 zijn metingen verricht om de luchtkwaliteit in Heemstede op diverse locaties in kaart te brengen. Dit komt voort uit het Actieplan Aanpak Verkeersdruk Heemstede en valt onder het doel: “de luchtkwaliteit te verbeteren en schadelijke uitstoot door verkeer te minimaliseren”. Alle metingen in Heemstede vallen binnen de gestelde norm. We gaan door met de metingen in 2021.

De verwachting is dat de kosten ten laste gebracht kunnen worden van een regulier budget en zijn daarom niet apart opgenomen.

Vervanging riolering

In 2021 ronden we de renovatie van de hoofd-rioolleidingen in de Heemsteedse-Dreef, Cruquiusweg, Wipperplein en Javalaan af. Daarbij wordt in de bestaande rioolbuis een nieuwe binnenwand aangebracht. De renovatie van het riool in de Heemsteedse-Dreef gebeurt in afstemming met het onderhoud aan het asfalt en de vervanging van VRI's. Dit alles om overlast voor het verkeer en de omwonenden zo klein mogelijk te houden. Verder staat de vervanging van de riolering en de aanleg van een hemelwaterriool in de Van Merlenlaan in 2021 op de planning. We onderzoeken nog of het nodig is om hier ook drainage aan te leggen. Tegelijk wordt in dit project een herinrichting van de Van Merlenlaan tot een 30 km/uur gebied meegenomen, evenals gekoppeld het traject Van Merlenlaan/Camplaan West/Valkenburgerlaan Noord tot 30 km/uur gebied. Dit is in het concept Weg Categorisering Plan (WCP) zo benoemd en heeft prioriteit voor 2021.

Toekomstgericht afvalbeleid

In een circulaire economie is elke vorm van afval een grondstof voor een nieuw product of proces. In de Nota Duurzaamheid heeft Heemstede onderschreven te werken aan het behalen van de landelijke VANG-doelstelling, Van Afval Naar Grondstof. Volgens deze doelstelling is het aantal kilo's ingezameld restafval per persoon per jaar in 2020 maximaal 100 kilogram en in 2025 maximaal 30 kilogram.

Aan het plan Toekomstgericht afvalbeleid 2020-2030 is naar verwachting eind 2020 door de raad richting gegeven samen met de benodigde investeringen.

Invoering Ja-Ja sticker

In 2020 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de invoering van de Ja-Ja sticker in Heemstede. Hiermee ontvangen inwoners zonder sticker geen ongeadresseerd reclamdrukwerk meer op de deurmat waarmee jaarlijks het verspillen van grote hoeveelheden papier wordt tegengegaan. Verwachte invoeringsdatum voor de sticker is 1 januari 2021.

Toekomstbestendige begraafplaats

In 2020 is het project Toekomstbestendige begraafplaats afgesloten met de aanleg van het urnenbos om in te spelen op de trend van meer natuurlijk begraven. Aansluitend is in 2020/2021 een beleidsvisie voor de begraafplaats opgesteld. In deze beleidsvisie komen onderwerpen aan bod als de verordening en tarieven en leges, cultuurhistorie en de monumentale waarde, de toekomst van de begraafplaats en zijn sociale functie en positie in de gemeenschap van Heemstede. In 2021 werken we vervolgens nog enkele onderdelen, zoals een meerjarig onderhoudsplan voor de begraafplaats, verder uit.

Betrokkenheid verbonden partijen

GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid int alle heffingen van dit programma. Het gaat hier om de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de begrafenisrechten.

Meerlanden: deze partij voert de afvalinzameling en -verwerking uit.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 08/07/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar Meting	Waarde	Jaar Meting	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2017	202	2018	207
Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	1,9	2018	3,6

Overige beleidsindicatoren

Inzamelgegevens

Hieronder staan twee tabellen met de inzamelresultaten van 2014 t/m 2019 en de prognose voor 2020.

Deze tabel laat de samenstelling van ons restafval zien. Het restafval afkomstig van huishoudens is verzameld en gesorteerd in de verschillende fracties.

Samenstelling restafval	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
gft-afval	43%	39%	40%	39%	43,5%	43,0%	41%
papier en karton	10%	9%	9%	11,6%	9,3%	8,7%	8,3%
plastic verpakkingen	9%	9%	6%	7,2%	10,1%	9%	8,4%
glas	3%	3%	2%	0,9%	1,7%	2,3%	2,0%
textiel	2%	3%	4%	1,6%	2,7%	2,6%	2,4%

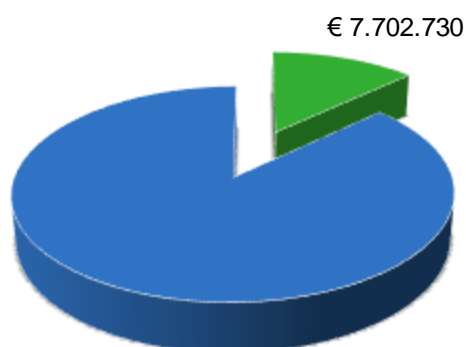
Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2018	2019	2020	2021
Tarief afvalstoffenheffing kleine rolemmer (basistarief)	197,85	215,04	257,74	285,43
Tarief afvalstoffenheffing grote rolemmer	247,32	268,80	322,18	356,78

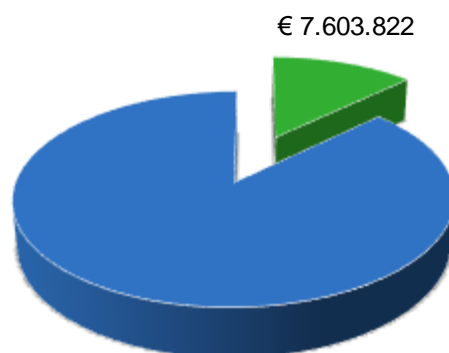
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	6.993	7.682	7.702	7.705	7.806	7.760
Baten	6.339	7.053	7.604	7.628	7.776	7.777
Resultaat programma	-654	-629	-98	-77	-30	17

Lasten programma 7

Baten programma 7

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 7 – Volksgezondheid en milieu (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	1.691	2.001	2.043	2.043	2.043	2.043
7.2	<i>Riolering</i>	2.066	2.232	2.025	1.983	2.057	1.978
7.3	<i>Afval</i>	2.689	2.790	2.927	2.992	3.032	3.065
7.4	<i>Milieubeheer</i>	112	167	202	172	172	172
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	435	492	505	515	502	502
Totale lasten van het programma		6.993	7.682	7.702	7.705	7.806	7.760
Baten, uitgesplitst per taakveld							
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	0	0	0	0	0	0
7.2	<i>Riolering</i>	2.706	2.911	2.982	2.921	3.017	2.974
7.3	<i>Afval</i>	3.017	3.530	3.999	4.084	4.136	4.180
7.4	<i>Milieubeheer</i>	4	4	4	4	4	4
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	612	608	619	619	619	619
Totale baten van het programma		6.339	7.053	7.604	7.628	7.776	7.777
Saldo programma		-654	-629	-98	-77	-30	17

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 42.000 en bestaat grotendeels uit:

- Als gevolg van indexering hogere gemeentelijke bijdrage Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) een onderdeel van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) van in totaal € 24.000 (nadeel);
- Als gevolg van indexering hogere gemeentelijke bijdrage JGZ Kennemerland van in totaal € 15.000 (nadeel);
- Indexering van salarismutaties en diverse indexeringen subsidies Centrum Jeugd en Gezin (CJG) van in totaal € 21.000 (nadeel);
- In 2021 vallen de invoeringskosten voor de jaja-sticker weg, € 20.000 voordeel;
- Verschuiving van loonkosten tussen taakvelden, € 2.000 nadeel.

Voor een toelichting op de totale kosten van afval en de afvalstoffenheffing wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen. De jaja-sticker maakt geen onderdeel van de afvalstoffenheffing uit.

Taakveld 7.2 Riolering

Het voordeel bedraagt € 207.000. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Mutaties Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), € 45.000 nadeel;
- Indexatie en doorberekende loonkosten, € 6.000 nadeel;
- Kosten GBKZ voor aanslagoplegging, € 5.000 nadeel;
- Opstellen nieuw GRP (incidenteel in 2020), € 25.000 voordeel;
- Vervallen incidenteel budget 2020 klimaatadaptatie, € 50.000 voordeel;
- Storting voorziening toekomstige investeringen, € 55.000 nadeel;
- Verrekening met voorziening riool, € 58.000 voordeel;
- Vervallen rente over investeringen (voordeel) en mutaties als gevolg van investeringsplan (nadeel). Per saldo een voordeel van € 185.000.

Meerjarenbeeld

De rioleringslasten muteren ten opzichte van de begroting 2021 in 2022, 2023 en 2024 met respectievelijk € 42.000 voordeel, € 32.000 nadeel en € 47.000 voordeel. Dit heeft de volgende oorzaken:

Daling als gevolg van het Gemeentelijk Rioleringsplan

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) eindigt in 2021. Voor de periode daarna dient een nieuw plan te worden opgesteld. Dit plan is tevens wettelijk verplicht ter onderbouwing van de voorziening. Omdat er nog geen plan is vastgesteld dalen de kosten ten opzichte van de begroting 2021 in 2022 tot en met 2024 per jaar met € 105.000.

Stijging als gevolg van de storting in de voorziening riolering

Ten opzichte van de begroting 2021 wordt in de voorziening riolering in 2022 € 55.000 extra gestort, in 2023 € 110.000 en in 2024 ook € 110.000.

Mutaties als gevolg van investeringen (afschrijvingslasten)

De afschrijvingslasten van investeringen tot en met 2022 worden ten laste van de exploitatie gebracht. Hierdoor stijgen de kapitaallasten ten opzichte van de begroting 2021 met € 8.000 in 2022 en € 27.000 in 2023. Vanaf 2023 worden nieuwe investeringen ten laste van de voorziening riolering gebracht. Hierdoor dalen de kapitaallasten in 2024 ten opzichte van de begroting 2022 met € 52.000.

Voor een toelichting op de rioolexploitatie en de rioolheffing en een totaaloverzicht 2021 – 2024 wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Taakveld 7.3 Afval

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 137.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Kosten van aanslagoplegging GBKZ, € 10.000 nadeel;
- Indexering dienstverleningsovereenkomst Meerlanden (NEA-index), € 75.000 nadeel;
- Afrekening 2019 Meerlanden (incidenteel), € 15.000 voordeel;
- Kapitaallasten afschrijving oude investeringen € 4.000 voordeel;
- Daling grondstofopbrengsten papier en textiel, € 71.000 nadeel.

Meerjarenbeeld

In de jaren 2022 tot en met 2024 stijgen de afschrijvingslasten ten opzichte van 2021 als gevolg van de investeringen in een nieuw duurzaam afvalstelsel (investeringsprogramma 2020).

Voor een toelichting op de afvalexploitatie en de afvalstoffenheffing en een totaaloverzicht 2021 – 2024 wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Het nadeel bedraagt € 35.000. Dit ontstaat door een verschuiving van loonkosten tussen taakvelden en gestegen loonkosten.

Meerjaren

Vanaf 2022 vervalt de REP subsidie (Regionaal Energie Programma) van € 30.000 (cofinanciering provincie Noord-Holland). Dit leidt tot een structureel voordeel op dit product.

Baten

Taakveld 7.2 Riolering

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 71.000. Dit ontstaat door:

- Hogere rioolheffing, € 96.000 voordeel;
- Minder onttrekking aan de voorziening € 25.000 nadeel (in 2020 wordt eenmalig € 25.000 onttrokken voor de opstelling van een nieuw GRP).

Meerjarenbeeld

De rioolheffing muteert ten opzichte van de begroting 2021 in 2022, 2023 en 2024 met respectievelijk € 61.000 nadeel, € 35.000 voordeel en € 8.000 nadeel (een nadeel betekent een lager heffingstotaal). Oorzaak van de lagere heffing zijn de lagere lasten (toegelicht onder ditzelfde taakveld aan de lastenkant). Hier tegenover staan de extracomptabel toegerekende BTW en rentelasten. Deze lasten worden niet geboekt en maken daardoor geen deel uit van de lasten onder het taakveld 7.2 riolering maar worden wel betrokken bij de rioolheffing (de BTW op basis van de regelgeving en de rentelasten van 1,3% op basis van een raadsbesluit).

Taakveld 7.3 Afval

Het voordeel bedraagt € 469.000. Dit ontstaat door:

- Hogere afvalstoffenheffing, voordeel € 459.000;
- Vervallen aanloopkosten 2019 nieuw inzamelsysteem kunststofverpakkingen, voordeel € 20.000;
- Minder opbrengst kunststof verpakkingsmateriaal, nadeel € 10.000.

Meerjarenbeeld

In de jaren 2022 tot en met 2024 stijgt de afvalstoffenheffing ten opzichte van 2021 als gevolg van de doorberekening in de afvalstoffenheffing van de investeringen in een nieuw duurzaam afvalstelsysteem (investerings-programma 2020) en de hieraan extracomptabel toegerekende rentelasten (1,3%).

Voorgenomen investeringen

Investerings:	2021	2022	2023	2024
Riolen				
Vervangen riolering Van Merlenlaan - riolen	929.500			
Vervangen riolering Van Merlenlaan - drainage	53.500			
Verv. ledigingspomp en elektra BBL Patrijzenlaan	5.900			
Vervangen vijzelgemaal Patrijzenlaan	79.300			
Bijdrage gemaal Koediefsaan (oppervlaktewater)	30.000			
Vervangen drainage Dinkelpad		25.000		
Vervanging riolering omg. Slotlaan		524.700		
Rioolinvesteringen		1.500.000		
Vervanging riolering Berkenlaan e.o. (voorziening)			1.359.600	
Uitbreiding project Berkenlaan - drainage (voorziening)			74.900	
Rioolinvesteringen GRP (voorziening)			1.750.000	
Rioolinvesteringen GRP (NIEUW) (voorziening)				1.500.000
Afval				
Invoer duurzaam afvalinzamelsysteem (omgekeerd inzamelen)	641.500	400.000	400.000	
Begraafplaats				
Vervanging grafdelver	91.800			
Totaal investeringen	1.831.500	2.449.700	3.584.500	1.500.000

Programma 8

Volkshuisvesting,
ruimtelijke ordening en
stedelijke vernieuwing

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouder: Annelies van der Have

[1. Wat willen we bereiken?](#)

[2. Wat gaan we ervoor doen?](#)

[3. Hoe gaan we dit meten?](#)

[4. Wat mag het kosten?](#)

Inhoud programma

Het programma bestaat uit het ordenen van de bebouwde en onbebouwde omgeving, het in stand houden van de woningvoorraad en het planmatig uitvoeren van het volkshuisvestingsbeleid.

1. Wat willen we bereiken?

Heemstede blijft een aantrekkelijke, groene woongemeente. De gemeente wil de bestaande woningvoorraad beter benutten en de doorstroming bevorderen. Wij richten ons waar mogelijk op het toevoegen van sociale huurwoningen en woningen voor starters en ouderen. Daarbij staan we open voor het veranderen van bedrijventerreinen naar woningbouwlocaties en voor mogelijke verdichting binnen stedelijk gebied.

De ruimtelijke ontwikkeling van Heemstede moet aansluiten bij de bestaande omgeving. We bouwen niet in onze groene gebieden en landgoederen in lijn met de motie 'groene oase'. In uitzonderlijke gevallen is bouwen alleen beperkt mogelijk als het leidt tot meer natuur en een kwalitatieve meerwaarde. Denk daarbij aan het behoud van cultuurhistorie en het openbaar toegankelijk maken van natuur. Tegelijkertijd dienen we te voldoen aan opgaven zoals huisvesting van statushouders en extramuralisering van de zorg.

Nieuwbouw in Heemstede is vanaf nu altijd energieneutraal en gasloos. De startersleningen blijven en, wanneer nodig, worden deze verruimd. Met de woningcorporaties worden afspraken gemaakt om de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en veiligheid een impuls te geven, de doorstroming te bevorderen en experimenten mogelijk te maken met gemengde woonvormen en woongroepen.

Relevante beleidsnota's:

- Verordening starterslening Heemstede (2017)
- Nota Parkeernormen Heemstede (2012)
- Erfgoedverordening (2017)
- Welstandsnota c.a. (2016)
- Visie winkelcentra Heemstede met uitvoeringsprogramma (2016/2017)
- Alle vigerende bestemmingsplannen (2009-2020)
- Economisch actieprogramma Heemstede 2016-2020 (2015)
- Beleid vastgoedtransacties (2016)
- Beleidsregel Bibob Heemstede (2020)
- Volkshuisvestingsbeleid Heemstede (2016)
- Prestatieafspraken 2018-2021 (2017)
- Nota Duurzaamheid 2020-2024 (2020)
- Plan van aanpak implementatie Omgevingswet (2017)
- Groenbeleidsplan 2014 – 2023 inclusief kapbeleid (2013)
- Beleid voortuinen in Heemstede (2019)
- Horeca en terrassenbeleid 2019

2. Wat gaan we ervoor doen?

Invoering Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet, die gepland stond voor 1 januari 2021, is uitgesteld naar 1 januari 2022. De nieuwe datum was nodig door de vertraging in de ontwikkeling en implementatie van het landelijk Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Met de nieuwe datum wil het Rijk aan gemeenten extra tijd en ruimte bieden voor een goede invoering van de wet. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De wet biedt ons kansen voor een samenhangende benadering van onze fysieke leefomgeving. Door de bundeling van wetgeving zijn minder regels nodig. Hierdoor kunnen wij de regels die gelden voor onze fysieke leefomgeving duidelijker en overzichtelijker opschrijven voor onze inwoners, ondernemers en overheden. Bovendien maakt de Omgevingswet het ons eenvoudiger de fysieke leefomgeving te ontwikkelen en te beheren.

In Heemstede is de voorbereiding gestart om de wet te implementeren.

In 2021 worden de contouren van de omgevingsvisie bekend. Samen met de huidige bestemmingsplannen vormt het de aanzet voor het Heemsteedse omgevingsplan. In 2021 vinden voorbereidingen plaats, zoals een pilotproject voor het gebied Woonwijken noordwest, om het omgevingsplan te kunnen bouwen waarmee we initiatiefnemers zo goed mogelijk blijven faciliteren. De verschillen en overeenkomsten tussen de nu en straks geldende planregels worden duidelijk gemaakt met de bijbehorende aanpak 'Veranderopgave Omgevingswet na 2021'. Alle informatie over de fysieke leefomgeving wordt vanaf 2021 in stapjes ondergebracht in het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Met de implementatie van de benodigde software zijn we dan ook in staat om onder andere aanvragen en meldingen voor omgevingsplanactiviteiten te kunnen ontvangen en behandelen. De invoering van de Omgevingswet wordt in nauwe samenwerking met diverse (bestuurlijke) partners in het ruimtelijk domein vorm gegeven.

Omgevingsvisie: in een omgevingsvisie komt alles samen

Het maken van een omgevingsvisie is geen routine. Door het toevoegen van gezondheid en duurzaamheid ontstaat een ander speelveld. Daarbij komen nieuwe integrale opgaven en kansen voorbij, en andere spelers zoals de VRK en GGD. Hierdoor ontstaat een andere manier van werken. De verplichting om een integrale omgevingsvisie op te stellen voor het hele grondgebied draagt hier aan bij. Het vraagt om een echt gesprek over de toekomst van Heemstede met partijen en inwoners en een integrale verkenning en uitwerking. Alle (eventueel vooruitlopend op de omgevingsvisie) vast te stellen visies met betrekking op de fysieke leefomgeving, zoals de geactualiseerde groenbeleidsvisie, de Regionale Energiestrategie (RES), de Transitievisie Warmte, routekaart aardgasloze wijken, integrale visie op het landschap, cultuurhistorie en recreatie, de watervisie etc., worden integraal meegenomen in de omgevingsvisie en hebben gevolgen voor de uiteindelijke visie op Heemstede. Daarbij worden kansen om oplossingen voor meerdere vraagstukken op één locatie te bundelen benut en stellen we voor de te maken beleidskeuzes zo nodig meerdere ontwikkelscenario's op. Ook de bovenlokale visies als de Zuid-Kennemer Agenda, het Ontwikkelperspectief Binnenduintrand en de regionale Bereikbaarheidsvisie, wanneer deze is vastgesteld, leveren de input voor de Omgevingsvisie. De eerste fase van de omgevingsvisie is in juli 2019 afgerond. Bij het voorleggen van de resultaten van fase 1 zijn ook enkele aanpassingen van de aanpak voor fase 2 besproken met de commissie Ruimte. In 2021 zal de visie-op-hoofdlijnen (fase 2), inclusief eventuele ontwikkelscenario's, worden vastgesteld. De omgevingsvisie zelf zal in de tweede helft van 2021 worden vastgesteld (Fase 3).

Regionale samenwerking (governance)

De afgelopen jaren zijn de gemeenten uit Zuid-Kennemerland zich steeds meer bewust geworden van de noodzaak om de regio te profileren in het bredere samenwerkingsverband van de MRA, maar ook in het overleg met provincie, Rijk en maatschappelijke partners zoals bijvoorbeeld Prorail. Met als resultaat de Zuid-Kennemer Agenda als overall-visie en een aantal deelvisies zoals het Ontwikkelperspectief Binnenduintrand en de nog vast te stellen regionale Bereikbaarheidsvisie.

Daarnaast werken we op dit moment aan een bij de informele samenwerking passende governancestructuur. Naar verwachting wordt deze governancestructuur in het eerste kwartaal van 2021 vastgesteld. In 2021 wordt ook een begin gemaakt met de uitvoering van de meest urgente acties uit de Zuid-Kennemer Agenda.

Integraal plan Havenkwartier

De wens bestaat om het Havenkwartier te herontwikkelen. Als er een herontwikkeling plaatsvindt, streven we naar een zo breed mogelijk gedragen visie voor het Havenkwartier met inbreng van alle percelen en ondernemers om een goede ruimtelijke kwaliteit te bereiken. Als dit proces komt tot een bestemmingsplan zal de procedure in 2021 worden doorlopen.

Manpadslaangebied: wat groen is blijft groen

Het Manpadslaangebied is een van de weinige potentiële ecologische verbindingzones tussen de binnenduinrand en het gebied van de bufferzone Haarlem-Amsterdam. Het gebied wordt aan drie zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De aangrenzende buitenplaatsen Huis te Manpad en Leyduin behoren tot Natura 2000-gebied. Nu het agrarisch gebruik afneemt, biedt het gebied nieuwe mogelijkheden voor een groene, landschappelijke en recreatieve inrichting. Wij streven naar een openbaar toegankelijk groen en landschappelijk aantrekkelijk gebied met hoge natuurwaarden en extensieve recreatie. Om dit te realiseren is enige bebouwing nodig als kostendrager. Er zijn verkennende gesprekken met de betrokken grondeigenaren gestart om dit te realiseren.

Diverse ruimtelijke projecten

In 2021 wordt verder uitvoering gegeven aan een aantal ruimtelijke projecten, zoals het Spaarne Gasthuis, Herenboeren, de Patrijzenlaan, Kennemerduin en Zuidstrook de Hartekamp. Dit zijn initiatieven van derden. Mogelijk worden ook nieuwe ruimtelijke projecten opgestart, zoals de herbesteding van de gronden bij de afvalwaterzuiveringsinstallatie en Thagaste.

Bij woningbouw gaan we opzoek naar flexibele mogelijkheden, in lijn met de prestatieafspraken, de wens tot sociale woningbouw en de motie groene oase.

Wonen en doorstroming senioren

Door de beperkte mogelijkheden voor nieuwbouw, bevorderen we oplossingen binnen de bestaande woningvoorraad. Daarbij doen we ook een beroep op de eigen verantwoordelijkheid. Zo is het bijvoorbeeld voor ouderen van belang om tijdig te verhuizen naar een woning die zonder trap toegankelijk en doorgankelijk is, of tijdig de huidige woning toegankelijk te maken. Wij willen de doorstroom van ouderen bevorderen, hiervoor onderzoeken we de mogelijkheid om toe te treden tot de samenwerking met woningcorporaties via de regeling 'Ouder worden, prettig wonen'.

Prestatieafspraken

De prestatieafspraken hebben als doel het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede woningen in een prettige woon- en leefomgeving voor bewoners en woningzoekenden met een laag of bescheiden inkomen. De woningvoorraad van de corporaties strookt niet met het woningzoekendenbestand. Een deel van de afspraken is toegespitst op het verbeteren van het woningbestand van de corporaties ten opzichte van de behoefte. Daarnaast beslaan de prestatieafspraken ook de borging van een veilige woonomgeving, voorkomen van ondermijning, verduurzaming van de woningvoorraad, verhuiscoaching en dementievriendelijk wonen. Een deel hiervan wordt uitgewerkt in de regeling 'Ouder worden en prettig wonen'.

Startersleningen

De starterslening blijft gehandhaafd. Met de starterslening wordt het kopen van een woning voor meer mensen bereikbaar. Hierdoor zal er voor bestaande woningen gemakkelijker een nieuwe koper te vinden zijn. Ook huiseigenaren die willen doorstromen naar een volgende woning, hebben hier profijt van. We kijken of we de regeling kunnen verruimen.

Energiecoaches

We willen de laagste inkomensgroepen mee laten doen in de energietransitie – en ook mee laten profiteren van eventuele besparingen. Daarom is het concept van energiecoaches opgenomen in het Regionaal Actieprogramma Wonen (RAP). De energiecoach geeft voorlichting en tips aan medebewoners over het zelf besparen van energie. Huurders en eigenaar-bewoners worden voorzien van energiebespaaradvies op maat in huis. De promotionele uitingen richten zich op alle inwoners, met bijzondere aandacht voor de huurders van woningen in de sociale sector.

Pact van Uitstroom

Het pact voor uitstroom is een bundeling van afspraken over de uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang tussen gemeenten, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties en woningcorporaties in de regio Zuid-Kennemerland & IJmond. Het is de bedoeling om de samenwerking bij de uitstroom richting te geven en te verbeteren. Dit wordt gedaan door te werken aan vraagstukken uit de praktijken van cliënten en professionals.

Pilot gemengde woonvormen

Een woonvorm waarin meerdere generaties samen leven onder een dak past bij het streven naar langer zelfstandig wonen: meer participatie en eigen verantwoordelijkheid van de inwoner. Dit kan de gemeente ondersteunen en faciliteren. In de pilot wordt samengewerkt met professionele organisaties, zoals woningcorporaties en zorginstellingen.

Onderhoud en verduurzaming gemeentelijk onroerend goed

Het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is in april 2019 vastgesteld. Hiermee is geborgd dat het onderhoudsniveau van de gemeentelijke gebouwen het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau 'sober doch doelmatig' houdt. Aanvullend op het MJOP voor de gemeentelijke gebouwen willen we voor 2030 naar een verduurzaming van deze panden, een A-label en/of energieneutraliteit.

Uitwerken strategisch onroerend goed

In 2019 is inzicht gegeven in het wel of niet strategisch zijn van de gemeentelijke panden. De verdere uitwerking hiervan vindt plaats in 2020 met een koppeling met de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. In 2020 heeft er een discussie plaatsgevonden over het afwegingskader aan de hand waarvan wordt beoordeeld of een pand noodzakelijk onroerend goed of niet noodzakelijk onroerend betreft. Aan deze discussie wordt een vervolg gegeven. De besluitvorming hierover leidt tot een eerste stap tot verduurzaming in 2021.

Betrokkenheid verbonden partijen

GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid heft en int de leges van dit programma.
Omgevingsdienst IJmond: voert de RUD-taken (regionale uitvoeringsdienst) uit zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 17/07/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Nieuwbouw woningen	Aantal per 1.000 woningen	2016	1	2019	2,7
Demografische druk*	%	2018	101	2020	102,7
Gemiddelde WOZ waarde	In duizend euro's	2018	453	2019	502
Gemeentelijke woonlasten een-persoonshuishoudens	In euro's	2019	823	2020	900
Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishoudens	In euro's	2019	877	2020	965

*de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

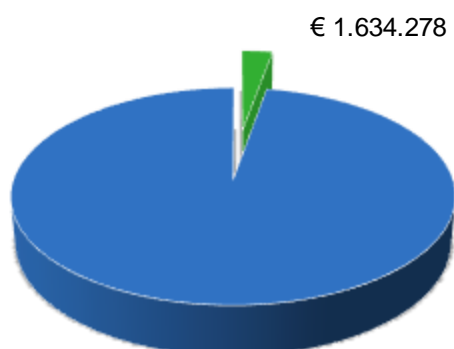
Overige beleidsindicatoren

Heemstede heeft behoefte aan woningen in het sociale huur segment en het middensegment (dat wil zeggen de middeldure huur- en koopwoningen tot circa € 400.000).

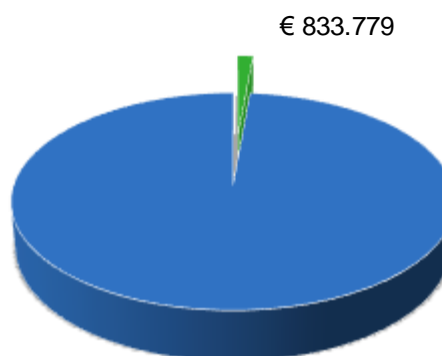
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	1.679	1.488	1.634	1.535	1.530	1.529
Baten	1.672	932	834	797	792	792
Resultaat programma	-7	-556	-800	-738	-738	-737

Lasten programma 8

Baten programma 8

Aandeel programma in totale begroting van € 59.299.355

Detailtabel programma 8 – Volkshuisvesting (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
8.1	Ruimtelijke ordening	429	471	516	454	454	454
8.3	Wonen en bouwen	1.250	1.017	1.118	1.081	1.076	1.075
Totale lasten van het programma		1.679	1.488	1.634	1.535	1.530	1.529
Baten, uitgesplitst per taakveld							
8.1	Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	1.672	932	834	797	792	792
Totale baten van het programma		1.672	932	834	797	792	792
Saldo programma		-7	-556	-800	-738	-738	-737

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 45.000. Dit wordt als volgt veroorzaakt:

- Invoeringskosten Omgevingswet hoger dan in 2019, nadeel € 8.000. Deze kosten worden gedekt uit de reserve implementatie Omgevingswet waardoor deze budgettair neutraal zijn;
- Verschuiving van ambtelijke inzet tussen taakvelden en gestegen loonkosten, nadeel € 14.000;
- Onderhoud en kapitaallasten software Omgevingswet, nadeel € 23.000.

Meerjarenbeeld

Vanaf 2022 wordt er vanuit gegaan dat er geen implementatiekosten voor de Omgevingswet meer worden gemaakt en dat de bestemmingsreserve implementatie Omgevingswet uitgeput is. De kosten dalen daardoor met € 62.000 vanaf 2022 ten opzichte van de begroting 2021. Omdat er ook geen onttrekking aan de bestemmingsreserve meer plaats vindt (programma 0 bestuur en ondersteuning) is deze mutatie budgettair neutraal.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 101.000. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Wijziging doorberekende loonkosten inclusief 0,5 fte uitbreiding Ruimtelijk Beleid, nadeel € 63.000;
- Vervallen exploitatielasten en kapitaallasten in verband met verkoop woningen statushouders, voordeel € 12.000;
- Klein onderhoud (voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen), nadeel € 11.000;

- Storting voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen, nadeel € 23.000. De panden Glipperweg 55-57 en woning Overboslaan 26 zijn beschikbaar voor verhuur en verschuiven van de subtaakvelden Stg. Wij Heemstede en naschoolse opvang naar taakveld 8.3 wonen en bouwen;
- Vervallen rentelasten op investeringen Oude Slot en nieuwe afschrijvingslasten op auto's bouwkunde uit het investeringsprogramma 2020, nadeel € 2.000;
- Wijziging doorberekende loonkosten Omgevingsvergunningen, nadeel € 14.000.

Meerjarenbeeld

Voor enkele historische panden ontving Heemstede subsidies die gestort werden in het onderhoudsfonds woningen en gebouwen. Deze subsidies vervallen en daarmee vervalt ook de storting in het onderhoudsfonds. Het minder storten leidt tot een voordeel ten opzichte van de begroting 2021 van € 37.000 in 2022 en € 42.000 vanaf 2023. Omdat ditzelfde bedrag ook bij de baten onder dit taakveld vervalt is de mutatie budgettair neutraal.

Baten

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 98.000. Dit wordt als volgt veroorzaakt:

- Verkoopopbrengst Glipperdreef 147 in 2020. Deze incidentele opbrengst valt weg in 2021 en leidt tot een nadeel van € 104.000;
- Eenmalige opbrengst 2020 verkoop snippergroen, nadeel € 38.000 in 2021 ten opzichte van 2020;
- In te vullen taakstelling verkoop gemeentelijk onroerend goed, voordeel € 28.000;
- Mutaties huren (waaronder indexatie en het vervallen van de huur voor de loods in verband met voorgenomen verkoop), voordeel € 2.000;
- Afloop subsidie onderhoudslasten gebouwen, nadeel € 10.000;
- Opbrengst leges omgevingsvergunning, voordeel in totaal € 24.000 als gevolg van de reguliere indexering van de legesopbrengst en toevoeging van een opbrengst van € 20.000 conform het onderzoek kostendekkendheid leges uit 2019. Deze opbrengst stond eerst bij programma 0 in de vorm van een stelpost van € 20.000.

Meerjarenbeeld

Voor enkele historische panden ontving Heemstede subsidies. Deze subsidies vervallen en leiden tot een nadeel ten opzichte van de begroting 2021 van € 37.000 in 2022 en € 42.000 vanaf 2023. Omdat ook de uitgaven vervallen (de storting van de subsidie in het onderhoudsfonds woningen en gebouwen) is de mutatie budgettair neutraal.

Voorgenomen investeringen

Er zijn geen voorgenomen investeringen voor programma 8.

Recapitulatie programma's

(x € 1.000)	rekening		begroting		meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Lasten	56.564	59.655	58.925	59.606	59.477	59.166	
Baten	56.992	95.321	58.383	58.574	58.294	58.116	
Totaal saldo	428	35.666	-542	-1.032	-1.183	-1.050	
Mutaties reserves:							
Toevoeging reserves	5.873	36.950	280	0	40	140	
Onttrekking reserves	6.755	1.007	916	1.162	1.248	1.286	
Resultaat programma <i>(na mutaties reserves)</i>	1.310	-277	94	130	25	96	

	2020 primair			2020 tm voorjaarsnota			2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	1.955.031	1.142.120	812.911	2.059.652	971.120	1.088.532	2.220.800	1.112.993	1.107.807
Programma 1 Veiligheid	2.054.492	5.608	2.048.884	2.108.492	5.608	2.102.884	2.224.862	5.800	2.219.062
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.050.472	56.810	4.993.662	5.098.188	56.810	5.041.378	5.326.089	110.280	5.215.809
Programma 3 Economie	188.848	52.520	136.328	196.852	62.520	134.332	194.234	53.530	140.704
Programma 4 Onderwijs	2.412.403	81.818	2.330.585	2.522.187	81.818	2.440.369	2.516.954	108.286	2.408.668
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	5.072.586	662.889	4.409.697	5.001.089	662.889	4.338.200	5.139.081	507.409	4.631.672
Programma 6 Sociaal domein	19.666.317	5.509.315	14.157.002	22.063.237	7.299.315	14.763.922	20.735.408	6.073.078	14.662.330
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.531.975	7.046.820	485.155	7.680.610	7.051.820	628.790	7.702.730	7.603.822	98.908
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.484.211	829.509	654.702	1.488.415	932.809	555.606	1.634.278	833.779	800.499
Agemene dekkingsmiddelen	516.900	39.313.365	-38.796.465	462.412	76.406.686	-75.944.274	530.841	40.211.324	-39.680.483
Overhead	10.709.952	1.813.572	8.896.380	10.674.830	1.788.201	8.886.629	10.774.522	1.763.603	9.010.919
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000
Saldo van baten en lasten	56.663.187	56.514.346	148.841	59.375.964	95.319.596	-35.943.632	59.019.799	58.383.904	635.895
Toevoegingen [lasten] en onttrekkingen [baten] aan de reserves (taakveld 010):									
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	0	181.425	-181.425	36.677.707	444.625	36.233.082	0	336.425	-336.425
Programma 1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	41.217	-41.217	0	41.217	-41.217	0	91.217	-91.217
Programma 3 Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	271.205	169.947	101.258	271.205	56.744	214.461	279.556	280.259	-703
Programma 6 Sociaal domein	344.000	198.227	145.773	0	272.627	-272.627	0	130.000	-130.000
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	0	119.110	-119.110	1.263	119.110	-117.847	0	15.819	-15.819
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	54.120	-54.120	0	72.220	-72.220	0	61.731	-61.731
Resultaat	57.278.392	57.278.392	0	96.326.139	96.326.139	0	59.299.355	59.299.355	0

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele lasten per programma:		2021	2022	2023	2024
Programma	Omschrijving				
0 Bestuur en ondersteuning	Incidentele kosten gemeenteraadsverkiezingen	0	20.000	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Digitalisering planning & controlcyclus	14.000	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Tw eejaarlijks onderzoek w aarstaatjegemeente	0	11.000	0	11.000
0 Bestuur en ondersteuning	Nieuw e initiatieven 2018-2022	25.000	0	0	0
1 Veiligheid	Blusw atervoorzieningen	55.000	130.000	0	0
4 Onderw ijs	Huur portocabins Nicolaas Beetsschool	31.500	0	0	0
4 Onderw ijs	IHP inhaalafschrijvingen onderw ijsgebouw en en tijdelijke huisvesting tijdens ver-/nieuw bou	0	485.500	740.149	678.603
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Uitgaven 1% regeling beeldende kunst	22.000	0	0	0
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Inhaalafschrijvingen sportvelden	203.086	67.922	0	0
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Incidentele subsidie Stichting nationale feestdagen	6.000	0	0	0
6 Sociaal Domein	Nadelig saldo bijstandslasten (Corona) t.l.v. reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ	130.000	150.000	140.000	140.000
6 Sociaal Domein	Hogere kosten minimabeleid (Corona)	21.000	21.000	11.000	0
6 Sociaal Domein	Hogere kosten bijzondere bijstand (Corona)	29.000	29.000	15.000	0
6 Sociaal Domein	Social Return On Investment (SROI)	25.000	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	Regionaal economische samenw erking (subsidie RES)	30.000	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	Begraafplaats	15.819	0	0	0
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke	Implementatie omgevingsw et	61.731	0	0	0
Subtotaal incidentele lasten exploitatie		669.136	914.422	906.149	829.603
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan de reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ vanuit algemene	0	0	40.000	140.000
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan de reserve sociaal domein (extra gelden Jeugdhulp meircirculaire 2019)	279.556	0	0	0
Subtotaal incidentele lasten reserves		279.556	0	40.000	140.000
Totaal incidentele lasten		948.692	914.422	946.149	969.603

Incidentele baten per programma:		2021	2022	2023	2024
Programma	Omschrijving				
0 Bestuur en ondersteuning	Stelpost onderuitputting kapitaallasten	67.000	34.000	0	0
Subtotaal incidentele baten exploitatie		67.000	34.000	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve frictiekosten taakstelling personeel	130.000	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve afkoopsom blusw atervoorzieningen	0	130.000	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve nieuw e initiatieven 2018-2022	25.000	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve t.g.v. reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ	0	0	40.000	140.000
4 Onderw ijs	Onttrekking reserve IHP (inhaalafschrijvingen onderw ijsgebouw en en tijdelijke huisvesting)	0	485.500	740.149	678.603
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking reserve 1% regeling kunst	22.000	0	0	0
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking inhaalafschrijvingen sportvelden uit reserve sociaal domein	203.086	67.922	0	0
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ	130.000	150.000	140.000	140.000
7 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking reserve begraafplaats	15.819	0	0	0
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke	Onttrekking bestemmingsreserve implementatie omgevingsw et	61.731	0	0	0
Subtotaal incidentele baten reserves		587.636	833.422	920.149	958.603
Totaal incidentele baten		654.636	867.422	920.149	958.603

Totaal incidentele baten en lasten		2021	2022	2023	2024
Totaal incidentele lasten		948.692	914.422	946.149	969.603
Totaal incidentele baten		654.636	867.422	920.149	958.603
Totaal incidentele baten en lasten		294.056	47.000	26.000	11.000

Structurele baten en lasten reserves		2021	2022	2023	2024
Lasten					
		0	0	0	0
Subtotaal structurele lasten reserves		0	0	0	0
Baten					
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting (kapitaallasten)	129.925	129.925	129.925	129.925
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking bestemmingsreserve Werf (kapitaallasten)	51.500	51.500	51.500	51.500
2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve Haven (kapitaallasten)	50.000	50.000	50.000	50.000
2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve aanleg oevers, brug Plan Watertoren (kapitaallasten)	41.217	41.217	41.217	41.217
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking reserve kapitaallasten accommodatie Julianaplein 1	38.000	38.000	38.000	38.000
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve sociaal domein k Kapitaallasten personenbus Wmo (TN519R)	5.000	5.000	5.000	5.000
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve sociaal domein k Kapitaallasten personenbus Wmo (SG844H)	12.173	12.173	12.173	12.173
Subtotaal structurele baten reserves		327.815	327.815	327.815	327.815
Totaal structurele baten en lasten reserves		327.815	327.815	327.815	327.815

Begroting 2021 structureel in evenwicht		2021	2022	2023	2024
saldo uitkomst begroting 2021-2024		94.000	130.000	25.000	96.000
totaal incidentele lasten exploitatie		669.136	914.422	906.149	829.603
totaal incidentele baten exploitatie		67.000	34.000	0	0
saldo incidentele baten en lasten exploitatie		-602.136	-880.422	-906.149	-829.603
totaal incidentele toevoegingen reserves		279.556	0	40.000	140.000
totaal incidentele onttrekkingen reserves		587.636	833.422	920.149	958.603
saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves		308.080	833.422	880.149	818.603
Het structurele en reële evenwicht in de begroting		388.056	177.000	51.000	107.000

Overzicht baten en lasten 2021 (gedetailleerd)

Lasten en baten per programma:		2021		
	Lasten	Baten	Saldo	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	13.825.719	44.003.371	-30.177.652	
0.1 Bestuur	1.447.617	47.993	1.399.624	
0.2 Burgerzaken	795.626	365.000	430.626	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	
0.4 Overhead	10.774.522	1.763.603	9.010.919	
0.5 Treasury	-1.688	632.900	-634.588	
0.61 OZB woningen	441.787	5.256.000	-4.814.213	
0.62 OZB niet-woningen	0	1.443.000	-1.443.000	
0.63 Parkeerbelasting	0	700.000	-700.000	
0.64 Belastingen overig	17.742	300.424	-282.682	
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	73.000	32.579.000	-32.506.000	
0.8 Overige baten en lasten	-96.443	0	-96.443	
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	
0.10 Mutaties reserves	279.556	915.451	-635.895	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	94.000	0	94.000	
Programma 1 Veiligheid	2.224.862	5.800	2.219.062	
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.787.018	0	1.787.018	
1.2 Openbare orde en veiligheid	437.844	5.800	432.044	
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.326.089	110.280	5.215.809	
2.1 Verkeer en vervoer	4.510.620	78.100	4.432.520	
2.2 Parkeren	348.155	20.000	328.155	
2.3 Recreatie havens	72.515	12.180	60.335	
2.4 Economische havens en waterwegen	394.799	0	394.799	
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	
Programma 3 Economie	194.234	53.530	140.704	
3.1 Economische ontwikkeling	140.870	4.130	136.740	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	53.364	49.400	3.964	
3.4 Economische promotie	0	0	0	
Programma 4 Onderwijs	2.516.954	108.286	2.408.668	
4.1 Openbaar basisonderwijs	35.571	0	35.571	
4.2 Onderwijshuisvesting	1.449.970	22.282	1.427.688	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.031.413	86.004	945.409	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	5.139.081	507.409	4.631.672	
5.1 Sportbeleid en activering	234.885	0	234.885	
5.2 Sportaccommodaties	995.167	150.272	844.895	
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	348.730	0	348.730	
5.4 Musea	5.500	0	5.500	
5.5 Cultureel erfgoed	16.715	0	16.715	
5.6 Media	1.212.974	285.737	927.237	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.325.110	71.400	2.253.710	

Lasten en baten per programma:	2021		
Programma 6 Sociaal domein	20.735.408	6.073.078	14.662.330
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.459.073	477.294	1.981.779
6.2 Wijkteams	398.007	0	398.007
6.3 Inkomensregelingen	6.156.972	4.885.170	1.271.802
6.4 Begeleide participatie	1.374.899	13.817	1.361.082
6.5 Arbeidsparticipatie	512.395	82.904	429.491
6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.470.966	184.173	1.286.793
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.776.361	414.255	4.362.106
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.586.735	15.465	3.571.270
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.702.730	7.603.822	98.908
7.1 Volksgezondheid	2.043.657	0	2.043.657
7.2 Riolering	2.024.767	2.981.997	-957.230
7.3 Afval	2.927.207	3.998.819	-1.071.612
7.4 Milieubeheer	201.579	3.700	197.879
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	505.520	619.306	-113.786
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.634.278	833.779	800.499
8.1 Ruimtelijke ordening	515.972	0	515.972
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.118.306	833.779	284.527
Saldo van baten en lasten	59.299.355	59.299.355	0

4. Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Paragraaf 2 Weestandvermogen en
risicobeheersing

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf 4 Financiering

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Paragraaf 7 Grondbeleid

Paragraaf 8 Taakstellingen

Paragraaf 9 Corona

1. Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen. Hiermee ontstaat inzicht dat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Tevens komt aan de orde welk beleid de gemeente in het begrotingsjaar zal voeren ten aanzien van de lokale heffingen. De definitieve tarieven en bepalingen van de heffingen worden door uw raad in december vastgesteld in de verordeningen 2021.

In het begrotingsjaar is ongeveer 26,5% van de inkomsten van de gemeente Heemstede afkomstig uit lokale heffingen. Bij de lokale heffingen maken we onderscheid tussen retributies en belastingen.

Retributies hebben een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals riolering, afvalstoffeninzameling, begraafplaats en leges. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet uitgaan boven de geraamde kosten.

Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Zij worden onder meer geheven als een bijdrage in de kosten van de voorzieningen van openbaar nut. Elke gemeente voert een autonoom beleid ten aanzien van de hoogte van de belastingtarieven.

Hieronder volgt een tabel die inzicht geeft in de geraamde opbrengsten uit lokale heffingen. Conform het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) geeft deze paragraaf inzicht in de toegerekende kosten aan de retributies. Die kosten zijn gesplitst in kosten die direct op de taakvelden staan en kosten die worden toegerekend (bijvoorbeeld algemene overhead).

Leges en retributies

pr.	taakveld	subtaakveld	directe lasten taakvelden	directe baten taakvelden (excl. heffingen)	netto lasten taakvelden	indirecte lasten (overhead, BTW)	totaal lasten	opbrengst heffingen	dekking
0	0.2 Burgerzaken	00201 Huw elijken	34.000	0	34.000	12.878	46.878	85.000	181%
0	0.2 Burgerzaken	00202 Documenten burgerlijke stand	56.000	0	56.000	9.523	65.523	9.000	14%
0	0.2 Burgerzaken	00203 Basisregistratie Personen (BRP)	211.000	0	211.000	37.932	248.932	31.000	12%
0	0.2 Burgerzaken	00204 Rijbew ijzen	156.000	0	156.000	15.506	171.506	140.000	82%
0	0.2 Burgerzaken	00205 Reisdocumenten	126.000	0	126.000	57.075	183.075	100.000	55%
		subtotaal producten burgerzaken	583.000	0	583.000	132.914	715.914	365.000	51%
1	1.2 Openbare orde en veiligheid	10201+10202 vergunningen/APV	212.000	0	212.000	91.668	303.668	5.800	2%
8	8.3 Wonen en bouw en	20402+80301 woonschepen	17.889	0	17.889	0	17.889	6.100	34%
3	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	30301 w eekmarkt	53.364	0	53.364	15.297	68.661	49.400	72%
8	8.3 Wonen en bouw en	80309 omgevingsvergunningen	363.200	0	363.200	199.297	562.497	85.000	15%
7	7.4 Milieubeheer	70403 bodemleges	5.300	0	5.300	0	5.300	3.700	70%
7	7.3 Afval	70103/20102/70307/70308-70311	3.298.085	61.000	3.237.085	700.798	3.937.883	3.937.819	100%
7	7.2 Riolering	70201-70203	2.595.384	0	2.595.384	386.668	2.982.052	2.981.997	100%
7	7.5 Begraafplaatsen	70502+70503	479.825	54.775	425.050	155.300	580.350	580.350	100%
		totaal leges/retributies	7.608.047	115.775	7.492.272	1.681.942	9.174.214	8.015.166	87%

Leges burgerzaken

De hoogte van de leges voor de producten van burgerzaken (programma 0) is gebaseerd op kostendekkendheid. Uitzondering hierop zijn de leges burgerlijke stand, waarvoor het Rijk de hoogte vaststelt, en de leges voor de reisdocumenten en rijbewijzen, waarvoor het Rijk het maximumbedrag vaststelt. De kostendekkendheid van de producten burgerzaken bedraagt 51%.

De vervangingstermijn van reisdocumenten is in 2014 aangepast van 5 naar 10 jaar. Hierdoor daalt de opbrengst aan leges voor reisdocumenten en het aantal baliebezoeken in de periode 2019 t/m 2023 (zg. paspoortendip). Verwacht wordt echter dat in 2021 het aantal aanvragen voor reisdocumenten tijdelijk weer toeneemt.

Belastingen

progr.	taakveld	subtaakveld	totale opbrengst
0	0.63 parkeerbelasting	06301 parkeerbelasting	700.000
0	0.64 belasting overig	06401 precario recreatieboten	51.800
0	0.61 ozb woningen	06101 onroerende zaakbelasting	5.256.000
0	0.62 ozb niet woningen	06201 onroerende zaakbelasting	1.443.000
0	0.64 belasting overig	06402 precariobelasting	174.824
0	0.64 belasting overig	06403 roerende ruimtebelasting	5.800
0	0.64 belasting overig	06404 hondenbelasting	68.000
totaal belastingen			7.699.424

Beleid tarieven en kostendekkendheid

Het beleid ten aanzien van de tarieven van de in deze paragraaf genoemde belastingen en retributies is als volgt:

Ozb

- In het collegeakkoord 2018-2022 is het volgende opgenomen: "Wij zien het verhogen van de ozb met meer dan de inflatiecorrectie, als sluitstuk van de begroting en dan alleen voor dekking voor mogelijke tekorten op het terrein van de Wmo, de Jeugdzorg en de Participatiewet." Voor 2021 worden de geraamde ozb-opbrengsten verhoogd met de (gemiddelde loon/prijs) inflatiecorrectie van 2,4%. Verder wordt voor 2021 rekening gehouden met een extra opbrengst als gevolg van oplevering van nieuwe woningen (areaaluitbreiding met name door Spaarnelicht en Slottuin).

Rioolheffing

- Voor rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid;
- Er wordt extracomptabel rente toegerekend van 1,3% over de investeringen;
- Als uitgangspunt geldt het Gemeentelijk Rioleringsplan Heemstede en Bloemendaal 2017-2021, vastgesteld in de raad van 29 juni 2017, Vanaf 2022 zal een nieuw GRP gelden. Deze is nog niet opgesteld;
- Conform het raadsbesluit van 27 juni 2013 wordt vanaf 2014 gespaard in een voorziening vervangingsinvestering riolering, zodat met ingang van 2023 de riolinvesteringen ten laste van de voorziening kunnen worden gebracht;
- De afschrijvingstermijn van riolinvesteringen bedraagt 70 jaar.

Afvalstoffenheffing

- Voor afvalstoffenheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid;
- Er wordt extracomptabel rente toegerekend van 1,3% over de investeringen;
- De gemeente Heemstede heeft met Meerlanden een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de huishoudelijke afvalinzameling. De aanneemsom wordt jaarlijks geïndexeerd met de nea -index.

Begraafenisrechten

- Het huidige uitgangspunt is een 100% kostendekkende exploitatie van de begraafplaats (uitvaartverzorging en onderhoud begraafplaats). Uitgezonderd hierop zijn de kapitaallasten van de renovatie, verbouwing en onderhoud van de grafkapel in verband met de monumentale status hiervan;
- Een exploitatietekort op uitvaartverzorging wordt gedekt door de betreffende reserve en een overschot wordt daaraan toegevoegd;

- Een exploitatietekort op onderhoud graven wordt gedekt door de betreffende voorziening en een overschot wordt daaraan toegevoegd.

Leges omgevingsvergunningen

Het tarief bedraagt in 2021 2,9% van de bouwsom. Naar aanleiding van het onderzoek naar de kosten-dekkendheid van de leges omgevingsvergunningen is het tarief in 2020 aangepast waardoor rekening wordt gehouden met een extra opbrengst van € 20.000.

Parkeerbelasting

In de begroting 2021 is voor de jaarschijf 2021 geen rekening gehouden met indexering van de parkeertarieven. Vanaf 2022 wordt wel met het indexeren van de parkeerbelasting gerekend waarvoor vanaf 2022 een bedrag ingeboekt wordt van € 100.000. De parkeertarieven zijn vanaf 2011 niet meer geïndexeerd (sinds 2011 € 1,50 per uur). Over de periode 2011 tot en met 2020 bedraagt de gedeelde indexering € 0,28 per uur. De parkeervergunningen worden geïndexeerd met 2,4%.

Overige tarieven

Voor de overige tarieven geldt het algemene uitgangspunt van 2,4% als verhoging.

Kwijtschelding

De gemeente Heemstede voert voor een aantal heffingen een kwijtscheldingsbeleid. Dit houdt in dat belastingplichtigen, die niet in staat zijn om hun belastingschuld te betalen, in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding. Er kan kwijtschelding worden verleend voor:

- afvalstoffenheffing;
- hondenbelasting (alleen voor de eerste hond).

De kwijtscheldingen worden voor 2021 begroot op € 71.000 voor de afvalstoffenheffing en € 3.000 voor de hondenbelasting.

Nadere toelichting ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing

a. onroerende zaakbelastingen (ozb)

Onder de naam "onroerende zaakbelastingen" (ozb) worden over onroerende zaken twee belastingen geheven: een gebruikersbelasting voor niet-woningen en een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen. Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (wet WOZ) wordt aan elke individuele onroerende zaak binnen de gemeente de waarde per 1 januari van ieder kalenderjaar vastgesteld. Voor het aanslagbiljet 2021 is de grondslag de waarde per 1 januari 2020.

Conform de beleidsuitgangspunten worden de ozb-opbrengsten met de inflatiecorrectie verhoogd. Voor 2021 is dit 2,4%. Dit resulteert in een te behalen ozb-opbrengst 2021 van:

ozb-opbrengst 2021 (primaire begroting)	€ 6.491.000
bij: indexering i.v.m. inflatiecorrectie 2,4% (afgerond)	€ 155.000
bij: areaaluitbreiding oplevering nieuwe woningen in 2020	€ 53.000
ozb-opbrengst 2021	€ 6.699.000

Hiervan is € 5.256.000 ozb op woningen en € 1.443.000 op niet-woningen.

Belastinginkomsten 2021 woningen

Het gemeentelijk beleid is dat de waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in de ozb-tarieven. Dit betekent dat als de gemiddelde waarde van woningen in Heemstede stijgt, het ozb-tarief met een zelfde percentage wordt verlaagd. De waardeontwikkeling van woningen levert derhalve geen extra ozb-inkomsten op voor de gemeente.

Om de ozb-opbrengst van 2021 te realiseren worden de tarieven 2021 t.o.v. 2020 aangepast met:

- Inflatiecorrectie van 2,4%;
- Waardeontwikkeling van het onroerend goed (van 1-1-2019 naar 1-1-2020) in Heemstede, zoals de prijsontwikkelingen op de Heemstedse woningmarkt en het leegstandspercentage bij niet-woningen;
- Areaaluitbreiding wegens oplevering nieuwe woningen (verwachte meeropbrengst € 53.000).

De definitieve waardeontwikkeling van de onroerende zaken op dit moment nog niet bekend. Daarom zijn er geen tarieven voor 2021 opgenomen in deze begroting. Definitieve besluitvorming over de ozb-tarieven 2021 vindt plaats bij het raadsvoorstel "Belastingverordeningen 2021" in de raad van december 2020.

Percentages van de WOZ-waarde:	Huidige percentages in Heemstede 2020	Heemstedse percentages 2021	Normpercentages Ministerie BZK 2020
ozb woningen eigenaar	0,0757%	Nog niet bekend	0,0894%
ozb niet-woningen eigenaar	0,2192%	Nog niet bekend	0,1590%
ozb niet-woningen gebruiker	0,1757%	Nog niet bekend	0,1281%
totaal ozb niet-woningen	0,3949%	Nog niet bekend	0,2871%

Uit deze tabel komt naar voren dat het Heemstedse percentage in 2020 voor de ozb woningen eigenaren onder het normpercentage ligt. Bij niet-woningen eigenaar ligt het Heemstedse percentage boven het normpercentage voor 2020. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat in Heemstede vanaf 2001 tariefdifferentiatie is toegepast. De reden voor het invoeren van gedifferentieerde ozb-tarieven is gelegen in het feit dat de ontwikkeling van de WOZ-waarden voor de categorie woningen beduidend anders is dan die voor de categorie niet-woningen. Door gedifferentieerde ozb-tarieven toe te passen krijgt de lastendrukontwikkeling tussen de woningen en niet-woningen een evenwichtiger karakter.

Uit de COELO Atlas voor de lokale lasten 2020 blijkt dat het ozb tarief voor woningen in 2020 in Heemstede (0,0757%) circa 31% onder het landelijk gemiddelde van 2020 (0,1102%) ligt. De tarieven voor 2021 worden zoals gezegd in december 2020 door de raad vastgesteld. De landelijke cijfers voor 2021 zijn in het voorjaar van 2021 bekend na publicatie van de COELO Atlas 2021.

Opbrengsten ozb	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Opbrengsten ozb totaal	6.240.000	6.491.000	6.699.000
ozb woningen eigenaren	4.860.000	5.081.000	5.203.000
ozb woningen eigenaren areaaluitbreiding			53.000
ozb niet-woningen eigenaren	848.000	843.000	863.000
ozb niet-woningen gebruikers	532.000	567.000	580.000

b. rioolheffing

In onderstaande tabel staat de opbouw van de kosten, toe te rekenen aan de rioolheffing over de periode 2021 tot en met 2024.

taak- veld	sub- progr.	sub- taakveld	Kosten taakvelden:	Primair 2021	2022	2023	2024
7.2	7	70202	kapitaallasten	953.202	966.110	1.002.497	959.706
7.2	7	70201	exploitatiekosten	71.700	70.380	70.380	70.380
7.2	7	70202	exploitatiekosten	390.900	283.540	283.540	283.540
2.1	2	20102	schoonhouden straatkolken	36.900	36.300	36.300	36.300
2.1	2	20102	schoonhouden wegen (50%)	236.000	236.000	236.000	236.000
3.3	3	30301	veegkosten weekmarkt (50%)	11.250	11.250	11.250	11.250
7.2	7	70201	Doorbelasting overhead primair proces	8.270	8.270	8.270	8.270
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces	283.441	283.441	283.441	283.441
7.2	7	70203	Doorbelasting GBKZ	91.321	91.321	91.321	91.321
7.2	7	70202	oninbare vorderingen	12.400	12.400	12.400	12.400
7.2	7	70202	toeslag toekomstige investeringen	500.000	555.000	610.000	610.000
Totaal kosten taakvelden				2.595.384	2.554.012	2.645.399	2.602.608
Baten taakvelden				0	0	0	0
Totaal baten				0	0	0	0
Netto kosten				2.595.384	2.554.012	2.645.399	2.602.608
Extracomptabel toe te rekenen kosten:							
0.4	0	div.	algemene overhead	132.238	132.238	132.238	132.238
			BTW-druk exploitatiekosten 2017-2020	177.560	154.611	154.611	154.611
			BTW-druk ivm BCF (inv. 2003 t/m 2012) 19%	40.050	40.050	40.050	40.050
			BTW-druk ivm BCF (invest. na 1-1-2013) 21%	36.820	40.341	44.744	44.414
Totale kosten				2.982.051	2.921.251	3.017.042	2.973.921
7.2	7	70203	Opbrengst heffingen	2.981.997	2.921.180	3.017.032	2.973.800
Dekking				100%	100%	100%	100%
Toelichting totstandkoming tarieven:							
aantal aansluitingen conform gegevens GBKZ en BWT				2021	2022	2023	2024
totaal woningen				12.484	12.484	12.484	12.484
niet woningen				737	737	737	737
totaal aantal rioolaansluitingen				13.221	13.221	13.221	13.221
tarief per aansluiting				225,5542	220,9554	228,20071	224,9392
idem, afgerond naar beneden				225,55	220,95	228,20	224,93

Deze kosten leiden bij 13.221 aansluitingen tot een tarief van € 225,55 per aansluiting. Het tarief 2020 bedroeg € 221,42 zodat de stijging voor 2021 uitkomt op 1,9%. In de kaderbrief 2021-2024 werd nog uitgegaan van 4%. Het verschil met het tarief uit de kaderbrief ontstaat voornamelijk door het toegenomen aantal aansluitingen vanwege areaaluitbreiding woningen. Ter vergelijking: het gemiddelde tarief in Nederland voor een meerpersoonshuishouden in 2020 was € 199,00 (bron: COELO atlas 2020, pag. 63).

In de tarieven per aansluiting wordt rekening gehouden met de wijziging van de systematiek van financiering van rioolinvesteringen conform het amendement "Kadernota riool variant 3", de verwerking van de posten uit het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021 en de kapitaallasten op rioolinvesteringen. Het amendement is aangenomen in de raad van juni 2013 en het GRP 2017-2021 in de raad van juni 2017.

Er wordt geen rente aan de rioolinvesteringen toegerekend omdat de leningen zijn afgelost met de inkomsten uit de verkoop van Eneco. Bij de kaderbrief 2021-2024 heeft de raad aangegeven wel rentekosten te willen betrekken bij de gemeentelijke heffingen. Omdat de rentelasten vervallen zijn door aflossing/afkoop van leningen uit eigen middelen is het toegestaan de opbrengst uit de rentetoerekening ten gunste van de exploitatie te brengen in plaats van te verrekenen met de voorziening riool. Rekening wordt gehouden met het percentage dat op de rente-omslag van toepassing was voor afkoop/aflossing van de leningen (1,3%). Dit leidt tot een voordeel van € 286.000 op de rioolexploitatie 2021. Dit wordt ten gunste van de algemene middelen gebracht.

Omdat het huidige GRP eindigt in 2021 en er nog geen nieuw GRP is opgesteld dalen de kosten per aansluiting vanaf 2021. Voor de onderbouwing van de voorziening is een actueel GRP verplicht. Een nieuw GRP kan leiden tot een stijging van de kosten en daarmee van het tarief per aansluiting vanaf 2022.

Het tarief 2023 is hoger dan het tarief 2022 door de afschrijvingslasten van investeringen en de stijging van het spaarbedrag in de voorziening vervangingsinvesteringen riolering met € 55.000.

Vanaf 2024 daalt het tarief per aansluiting ten opzichte van 2023 omdat investeringen in het riool dan geheel ten laste van de voorziening vervangingsinvesteringen (onderhoud) riolering worden gebracht. Dit is overeenkomstig het aangenomen amendement "Kadernota riool variant 3". Er worden geen rentelasten toegerekend aan uitgaven die rechtstreeks ten laste van de voorziening worden gebracht. Daarnaast bedraagt de toeslag toekomstige investeringen structureel € 610.000, terwijl deze in de opbouwfase jaarlijks met € 55.000 verhoogd werd.

Tarieven rioolheffing (€)	2019	2020	2021
Rioolheffing (wordt in rekening gebracht bij de eigenaar)	207,55	221,42	225,55
Opbrengst rioolheffing	2.650.206	2.886.210	2.981.997
Gemiddelde rioolheffing in Nederland o.b.v. COELO Atlas:			
- eenpersoonshuishouden	178	181	nog niet bekend
- meerpersoonshuishouden	196	199	nog niet bekend

c. afvalstoffenheffing

In onderstaande tabel staat de opbouw van de kosten toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing over de periode 2021 tot en met 2024.

taak veld	pro gram ma	sub taak veld	Kosten taakvelden:	Primaire begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
7.3	7	70308	Inzameling	999.000	999.000	999.000	999.000
7.3	7	70309	Milieustraat	302.400	302.400	302.400	302.400
7.1	7	70103	Communicatie, beleid en publieksinfo	80.900	80.900	80.900	80.900
7.3	7	70310	Inzamelmiddelen	150.200	150.200	150.200	150.200
7.3	7	70311	Verwerkingskosten	1.209.910	1.209.910	1.209.910	1.209.910
7.3	7	70310	Kapitaallasten inzamelmiddelen	45.086	117.023	160.837	197.683
2.1	2	20102	Ledigen en verwerken afval-/hondenpoepbakken	145.100	145.100	145.100	145.100
7.3	7	70307	GBKZ	210.455	210.455	210.455	210.455
7.1	7	70104	Doorbelasting Infra en Projecten en Buitenruimte	71.284	71.284	71.284	71.284
6.3	6	60302	Kwijtschelding	71.000	71.000	71.000	71.000
7.3	7	70308	Oninbaar	12.750	12.750	12.750	12.750
Totaal kosten taakvelden				3.298.085	3.370.022	3.413.836	3.450.682
Baten taakvelden							
7.3	7	70311	Opbrengst verpakingsconvenant	61.000	61.000	61.000	61.000
0.10	0	01007	Onttrekking algemene reserve	0	0	0	0
7.3	7	70307	Voorziening afvalstoffenheffing	0	0	0	0
Totaal baten				61.000	61.000	61.000	61.000
Netto kosten				3.237.085	3.309.022	3.352.836	3.389.682
Extracomptabel toe te rekenen kosten:							
0.4	0	div.	algemene overhead	41.302	41.302	41.302	41.302
			BTW-druk exploitatielasten	659.496	672.967	681.367	688.413
Totale kosten				3.937.883	4.023.291	4.075.505	4.119.397
7.3	7	70307	Opbrengst heffingen	3.937.819	4.023.234	4.075.412	4.119.314
Dekking				100%	100%	100%	100%

Toelichting

De kosten van het ledigen en verwerken van afval- en hondenpoepbakken mogen worden meegenomen in de afvalstoffenheffing. Deze kosten maken onderdeel uit van de aanneemsom Meerlanden voor het subtaakveld schoonhouden wegen. De post kwijtschelding afvalstoffenheffing maakt onderdeel uit van het minimale beleid, dat opgenomen is in programma 6.

Gehanteerde gegevens:

aantal afvalbakken	totaal	klein	groot
GBKZ-gegevens (2020)	12.332	6.475	5.857
Verwachte uitbreiding 2021	0	0	0
aantallen voor begroting 2021	12.332	6.475	5.857

	aantal	gewogen aantal	totale heffing	idem, cf. tarief
120/140 ltr. resp. 100 tikken/jaar	6.475	5.180	1.848.168	1.848.159
240 ltr. resp. 200 tikken/jaar	5.857	5.857	2.089.715	2.089.660
Totaal	12.332	11.037	3.937.883	3.937.819
tarief 120/140 ltr. resp. 100 tikken/jaar		23,78594909	285,431	285,43
tarief 240 ltr. resp. 200 tikken/jaar		29,73243636	356,789	356,78

De tarieven zijn 10,7% hoger dan die van 2020. In de kaderbrief werd uitgegaan van 10,4%. Een stijging van € 30.000 van de afvalkosten is ongeveer 1% stijging van de heffing. De totale lasten van afval stijgen met € 307.000 ten opzichte van de begroting 2020 inclusief wijzigingen voorjaarsnota 2020. De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door:

- daling van de marktprijzen voor grondstoffen (papier € 42.000 nadeel; textiel € 30.000 nadeel; kunststof € 10.000 nadeel);
- het vervallen van de onttrekking aan de algemene reserve ten gunste van de afvalstoffenheffing (€ 100.000 nadeel);
- indexering DVO 2 Meerlanden (€ 75.000 nadeel);
- aandeel btw kosten in investeringen en aanneemsom (€ 31.000 nadeel);
- kwijtschelding (€ 11.000 nadeel);
- overige verschillen (€ 9.000 nadeel).

In de heffing is rekening gehouden met 1,3% rente over de investeringen. Omdat de rentelasten vervallen zijn door aflossing/afkoop van leningen uit eigen middelen is het toegestaan de opbrengst uit de rentetoerekening ten gunste van de exploitatie te brengen in plaats van te verrekenen met de voorziening afvalstoffen. Rekening wordt gehouden met het percentage dat op de rente-omslag van toepassing was voor afkoop/aflossing van de leningen (1,3%). Dit leidt tot een voordeel van € 3.000 op de afvalstoffenheffing 2021. Dit wordt ten gunste van de algemene middelen gebracht.

Tarieven afvalstoffenheffing (€)	2019	2020	2021
120 ltr. rolemmer en hoogbouw	215,04	257,74	285,43
240 ltr. Rolemmer	268,80	322,18	356,78
Opbrengst afvalstoffenheffing (afgerond)	2.913.000	3.478.618	3.937.819
Gemiddelde afvalstoffenheffing o.b.v. COELO Atlas:			
- eenpersoonshuishouden	215	283	nog niet bekend
- meerpersoonshuishouden	269	337	nog niet bekend

Ontwikkeling van de woonlasten

Hieronder gaan we in op de ontwikkeling van de woonlasten in Heemstede. De woonlasten bestaan voor woningeigenaren uit: onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrecht. In de tabel hieronder staan de woonlasten voor 2020 en 2021 weergegeven waarbij als uitgangspunt een meerpersoonshuishouden is gehanteerd met een eigen woning, een grote rolemmer en een gemiddelde WOZ-waarde. De cijfers in de kolom 2020 zijn overeenkomstig het raadsvoorstel belastingverordeningen 2020 die zijn vastgesteld in de raad van 18 december 2019

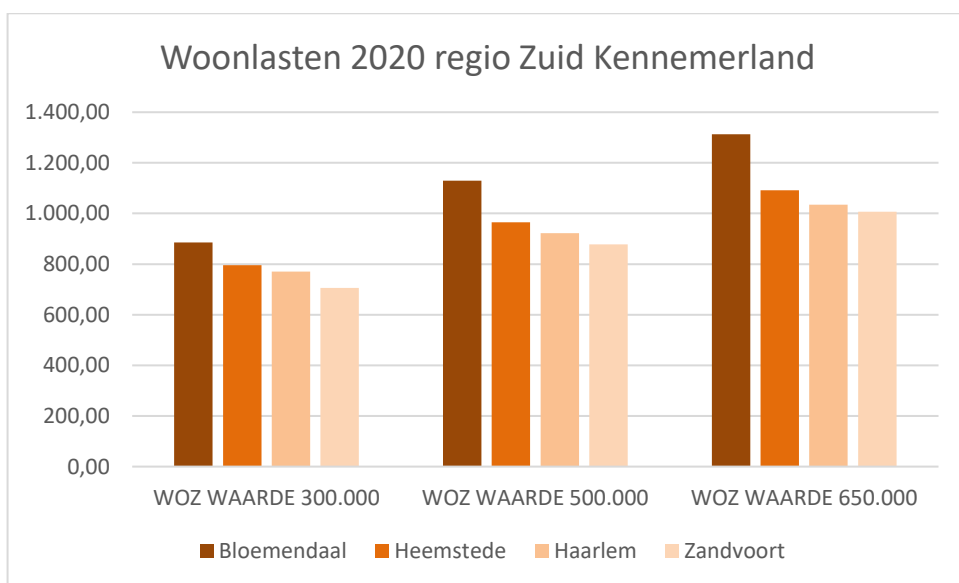
Belastingsoort	2020	2021	mutatie t.o.v. 2020
ozb (woning gemiddelde WOZ waarde Heemstede begroting 2020: € 556.000; bron Coelo 2020)	421	431	2,4%
Rioolheffing (incl. gewijzigde financieringssysteem riolinvesteringen)	221	226	1,9%
Afvalstoffenheffing (op basis van 240 liter rolemmer)	322	357	10,7%
Totaal	965	1.013	5,1%

Huishoudens met een huurwoning hebben als woonlasten alleen de afvalstoffenheffing. De stijging hiervan bedraagt 10,7%. Het ozb-tarief 2021 voor een gemiddelde woning stijgt met 2,4% ten opzichte van 2020. Dit betreft inflatiecorrectie.

Overzicht woonlasten 2020 gemeenten in de regio

Ter informatie zijn in de tabel hieronder de woonlasten van drie omliggende gemeenten naast die van Heemstede gelegd.

Belastingsoort	Bloemendaal			Haarlem			Heemstede			Zandvoort		
	woz waarde woning			woz waarde woning			woz waarde woning			woz waarde woning		
	300.000	500.000	650.000	300.000	500.000	650.000	300.000	500.000	650.000	300.000	500.000	650.000
Onroerend zaakbelasting	324	541	703	254	424	551	227	379	492	258	431	560
Rioolheffing	184	212	233	149	149	149	221	221	221	197	197	197
Afvalstoffenheffing	377	377	377	392	392	392	322	322	322	250	250	250
Totale woonlasten 2020	885	1.129	1.313	795	965	1.092	770	922	1.035	705	878	1.007

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen en het beheersen van risico's vormen belangrijke en complexe gemeentelijke aangelegenheden. Hier komt nog bij, dat niet elk risico gemakkelijk vertaald kan worden naar een financiële impact. Bij het samenstellen van deze paragraaf is de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 (vastgesteld in de raad van 31 oktober 2019 + 18 december 2019) als onderlegger gebruikt. Het spreekt voor zich dat daarbij wel rekening is gehouden met de kennis van nu.

In paragraaf 2.2 wordt het weerstandsvermogen toegelicht. Allereerst wordt ingegaan op de gebruikte begrippen en wordt de berekening van de ratio van het weerstandsvermogen weergegeven. Vervolgens worden de risico's van de gemeente Heemstede geïnventariseerd en gekwantificeerd. In paragraaf 2.3 is ter ondersteuning van de financiële positie een overzicht van de vijf verplichte kengetallen, een nadere toelichting en beoordeling openomen. In paragraaf 2.4 is de geprognosticeerde balans en in paragraaf 2.5 de EMU bijlage opgenomen.

2.2 Het weerstandsvermogen

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om risico's in financiële zin af te dekken. We onderscheiden incidentele (algemene reserve, post onvoorzien en stille reserves) en structurele weerstandscapaciteit (begrotingsruimte en reserve belastingcapaciteit). Conform de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 wordt in Heemstede de weerstandscapaciteit bepaald door de algemene reserve. Deze bedraagt per 1-1-2021: € 38.199.000.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorziene gebeurtenis met een financieel nadelig gevolg. De risico's worden ingeschat op totaal € 4.148.000. Deze worden nader toegelicht onder B.

Ratio weerstandsvermogen

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 is door de raad besloten om de norm van 2,0 als uitgangspunt te handhaven voor het bepalen van de ratio van het weerstandsvermogen met een bandbreedte van 1,8 - 2,2. Gekozen is voor een norm van 2,0 (=uitstekend weerstandsvermogen) omdat de voorkeur is gegeven aan een solide weerstandsvermogen, mede omdat dit de robuustheid van de financiële positie weergeeft.

De ratio van het weerstandsvermogen kan per 1 januari 2021 als volgt worden berekend.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit (A)	=	38.199.000	=	9,2
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit (B)		4.148.000		

Deze ratio kan worden beoordeeld met behulp van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandsvermogen

≥ 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
< 1,0	Onvoldoende

De gemeente Heemstede heeft een berekende ratio voor het weerstandsvermogen van 9,2. Dit komt volgens de normtabel overeen met een uitstekend weerstandsvermogen.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (onderdeel A)

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heemstede bestaat uit het geheel van middelen die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Voor Heemstede betreft dit de algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	
Algemene reserve per 1 januari 2021	€ 38.199.000

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de post onvoorzien, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. Bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit in deze paragraaf wordt conform de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 de beschikbare weerstandscapaciteit alleen bepaald door de algemene reserve.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit - de risico's (onderdeel B)

De belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf opgenomen. De lijst moet worden beschouwd als een zo goed mogelijke inschatting op basis van de beschikbare informatie. Ingeschat wordt hoe groot de kans is dat de risico's zich inderdaad voordoen. Omdat niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen en ook de risicokans niet gelijk is, is het niet noodzakelijk om de vastgestelde risico's voor 100% op te nemen. Om enige spreiding te bewerkstelligen is voor deze systematiek gekozen en wordt van onderstaande tabel uitgegaan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 50%	37,50%
3. hoog	50% - 75%	62,50%
4. zeer hoog	75% - 100%	87,50%

Risico's uit groep 4 (zeer hoog) doen zich vrijwel zeker voor en zijn daarmee niet echt een risico meer, maar min of meer een zekerheid. Daarom dienen de risico's in deze groep zoveel mogelijk te worden afgedekt door het vormen van een voorziening. Het is dan wel nodig dat het risico goed te kwantificeren is, want een voorziening moet altijd in overeenstemming met de onderliggende verplichting zijn. Er bestaan ook risico's die door de hoogte niet afgedekt kunnen worden door de gemeente zelf. Indien mogelijk worden deze risico's bij een verzekeraar ondergebracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor aansprakelijkheid en brandschade. Risico's uit groep 1 (laag) worden in de meeste gevallen niet afzonderlijk genoemd, maar worden getotaliseerd. Risico's lager dan € 50.000 worden niet in de risico-inventarisatie betrokken. Deze moeten worden gedekt uit de normale flexibiliteit van de bedrijfsvoering.

Hierna volgt een samenvatting van de inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan) en die een financieel gevolg kunnen hebben.

Totaaloverzicht benodigde weerstandscapaciteit (B)

Risico's	maximaal risico	kans	%	bedrag
1. Corona	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
2. GR Zuid-Kennemerland WSW (Paswerk)	p.m.	gemiddeld	37,50%	p.m.
3. Algemene uitkering: herijking gemeentefonds	2.700.000	hoog	62,50%	1.688.000
4. Investeringsprojecten	1.245.000	gemiddeld	37,50%	467.000
5. Garantstelling leningen	1.345.000	laag	12,50%	168.000
6. Veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)	2.441.000	laag	12,50%	305.000
7. Renteontwikkeling	120.000	laag	12,50%	15.000
8. Rijksbelastingen	2.813.000	laag	12,50%	352.000
9. Dividenduitkering	630.000	gemiddeld	37,50%	236.000
10. Niet verhaalbare planschades	100.000	laag	12,50%	13.000
11. APPA regeling bestuurders	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
12. Sociaal domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
13. Participatiewet - inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	1.020.000	hoog	62,50%	638.000
14. Omgevingswet	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
15. Remu claim	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
16. Afval Energie Bedrijf (AEB)	275.000	hoog	62,50%	172.000
17. Overige risico's	750.000	laag	12,50%	94.000
	maximaal risico			13.439.000
			benodigde weerstandscapaciteit	4.148.000

In onderstaande schema's worden de risico's nader toegelicht.

1. Corona

Omschrijving	De uitbraak van het coronavirus heeft naast maatschappelijke gevolgen ook financiële consequenties voor de gemeente Heemstede. De gemeente vervult immers een belangrijke rol in de bestrijding van het virus en de uitvoering van een aantal door het kabinet aangekondigde maatregelen. Extra kosten zullen onvermijdelijk zijn.
Kans	p.m.
Impact	De financiële gevolgen zijn moeilijk in te schatten omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog onzeker is. Uitgangspunt is dat kosten die te maken hebben met de coronamaatregelen vergoed worden door het Rijk. De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Bij een negatieve stand zal deze reserve, conform de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019, worden aangevuld vanuit de algemene reserve. Verder zijn de reserves sociaal domein en algemene reserve toereikend om extra kosten als gevolg van coronamaatregelen op te kunnen vangen.

2. Gemeenschappelijke regeling Zuid-Kennemerland (WSW)

Omschrijving	<p>De deelnemende gemeenten zijn Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Gemeenten moeten op contractniveau met Paswerk afspraken maken ten aanzien van het realiseren van Sociale Werkvoorziening (SW)-plaatsen, Begeleid Werken (BW)-plaatsen en detacheringen. De Participatiewet biedt slechts voor een beperkte groep personen de mogelijkheid van een vorm van beschermt werk. De gemeenten ontvangen van het Rijk via de Integratie-uitkering Participatie gelden voor de WSW. De bijdrage aan Paswerk wordt naar rato van deze gelden verdeeld. Op basis hiervan maakt de gemeente Heemstede ca 8% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken.</p>
Kans	gemiddeld
Impact	<p>De begroting van Paswerk 2021 (o.b.v. de septembercirculaire 2019) laat ten opzichte van de rijksbijdrage Integratie-uitkering Participatie WSW voor Heemstede in 2021 een tekort zien van € 18.000, in 2022 een overschot van € 2.000, in 2023 een overschot van € 15.000 en in 2024 een overschot van € 38.000. Kanttekening hierbij is dat Paswerk de rijksbijdragen naar boven heeft bijgesteld met de indexering van de loonkosten WSW. De in de begroting van Paswerk getoonde tekorten en overschotten geven ten opzichte van de door Paswerk ingeschatte rijksbijdragen dus een voorlopige inschatting. In de begroting van Heemstede zijn de rijksbijdragen en de daaruit afgeleide kostenverdeling over de deelnemende gemeenten geactualiseerd op basis van de cijfers uit de meicirculaire 2020. Deze laten voor 2021-2024 nog tekorten zien van respectievelijk € 15.000 in 2021, € 29.000 in 2022, € 40.000 in 2023 en € 44.000 in 2024. Bij elke rijkscirculaire zullen de cijfers worden geactualiseerd.</p> <p>In de Paswerkcijfers is nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Voor de omzetten van Paswerk kan dit substantiële gevolgen hebben. Uitgaande van een kans op een extra jaarlijks tekort Paswerk van € 1 miljoen, betekent voor Heemstede een extra tekort op de WSW van € 80.000. Gelet op de beschikbare reserve sociaal domein wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking vanuit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico wordt als p.m. aangemerkt.</p>

3. Algemene uitkering overheveling integratie-uitkering sociaal domein

Omschrijving	<p><i>Extra middelen Jeugdwet</i></p> <p>Het kabinet heeft vorig jaar extra middelen uitgetrokken voor de uitvoering van de Jeugdwet: € 420 miljoen in 2019, € 300 miljoen in 2020 en € 300 miljoen in 2021. Voor Heemstede betreft dit een totaalbedrag van € 901.000. Door de raad is besloten dit bedrag te storten in de reserve sociaal domein. Daarnaast heeft het kabinet met de VNG afgesproken dat een onderzoek wordt gedaan naar of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben (vanaf 2022). Het onderzoek vindt dit jaar plaats en de resultaten van het onderzoek worden in het najaar 2020 verwacht en dienen als inbreng van de komende kabinetsformatie.</p> <p><i>Decentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang</i></p> <p>Het Rijk is voornemens de middelen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang via het gemeentefonds uit te keren aan individuele gemeenten, in plaats van aan de centrumgemeenten. Dit vergt de nodige voorbereiding. Deze decentralisatie wordt naar verwachting per 2022 geëffectueerd. De mogelijke financiële consequenties die voortvloeien uit deze wetgeving zijn op dit moment nog niet bekend. Dit is meegenomen als risico voor het bepalen van de omvang van de reserve sociaal domein.</p> <p><i>Integratie sociaal domein</i></p> <p>Bij de meicirculaire 2018 zijn de integreerbare delen van de integratie-uitkeringen sociaal domein met ingang van 2019 opgegaan in de algemene uitkering en maken daarmee deel uit van de 'trap-op-trap-af systematiek'. Er zijn bij deze operatie 26 maatstaven aan de algemene uitkering toegevoegd. De herverdeeleffecten worden opgeheven door introductie</p>
--------------	--

van een suppletie-uitkering. Heemstede heeft een klein voordeel en wordt gekort door middel van een negatieve suppletie-uitkering van € 29.000. Voor de nog niet integreerbare taken zoals de WSW, re-integratie nieuwe doelgroepen, Wmo beschermd wonen en Jeugdwet voogdij/18+ zijn nieuwe integratie-uitkeringen gekomen. De verwachting is dat deze nog niet integreerbare taken sociaal domein uiterlijk 2022 opgaan in de algemene uitkering.

Herijking gemeentefonds

De beheerder van het gemeentefonds (ministerie BZK) werkt samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. De verwachting is dat de resultaten in de decembercirculaire 2020 worden gepubliceerd. Echter de voorlopige resultaten (die niet bekend zijn en ook niet bekend zullen worden gemaakt) waren aanleiding voor de minister van BZK om aanvullend onderzoek te doen. In een brief van 26 februari jl. schrijft de minister aan de Tweede Kamer dat op basis van de eerste uitkomsten van het onderzoek de nieuwe verdeling een herverdeling van middelen naar grotere gemeenten zou betekenen en ook dat de effecten voor sommige gemeenten fors zouden zijn. In de media werd geschreven dat 2 van de 3 gemeenten er op achter uit zouden gaan.

Na verdere verfijning via het aanvullend onderzoek komt de minister aan het eind van dit jaar met een definitief voorstel voor de nieuwe verdeling, waarna duidelijkheid ontstaat over de uiteindelijke effecten voor alle gemeenten. Voorts is gemeld dat vanuit een oogpunt van zorgvuldigheid en draagvlak de invoer van het nieuwe verdeelstelsel een jaar wordt uitgesteld, dat wordt dus nu 2022.

Kans Hoog

Impact Rekening wordt gehouden met een overgangsregeling van 4 jaar met een maximaal nadeel van € 25 per inwoner per jaar. Dit komt overeen met een nadeel van € 685.000 per jaar cumulatief voor Heemstede. Dit zou voor Heemstede kunnen betekenen een nadeel van € 2,7 miljoen structureel (4 jaar x € 685.000 cumulatief). Daarboven geldt een afkoopregeling, maar die zal waarschijnlijk voor weinig gemeenten van toepassing zijn. Het is reëel om te veronderstellen dat de gemeente Heemstede bij de groep nadeelgemeenten behoort. In de begroting is hiermee nog geen rekening gehouden omdat de uitkomsten per gemeente nog niet bekend zijn. Dit betekent vanaf 2022 een berekend risico van 62,5% (hoog risico) van € 2.700.000 ofwel € 1.688.000.

4. Investeringsprojecten

Omschrijving De gemeente loopt risico bij de investeringsprojecten.

Kans Gemiddeld

Impact Uitgaande van een gemiddeld investeringsbedrag van € 1.245.000 voor grote projecten (bruto krediet > € 500.000), waarbij het risico zich in de komende 4 jaar één keer voordoet, wordt het risico berekend op 37,50% hiervan. Ook de IHP investeringen zijn hierbij betrokken. Het berekend incidenteel risico komt daarmee op afgerond € 467.000.

5. Garantstelling leningen

Omschrijving De gemeente staat garant voor een aantal leningen, die onder andere aan College Hageveld, sportverenigingen en gezondheidsinstellingen zijn verstrekt. Hoewel jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen worden beoordeeld, loopt de gemeente financieel risico doordat zij aangesproken kan worden door een geldverstrekkende instantie. In de bijlagen is een overzicht opgenomen (overzicht gewaarborgde geldleningen) waarin de gegarandeerde geldleningen zijn weergegeven. Het bedrag van de gegarandeerde geldleningen waarvoor de gemeente Heemstede garant staat (zonder de leningen die zijn overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw) bedraagt volgens dit overzicht per 1 januari 2021 € 8,1 mln.

Kans	Laag
Impact	De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen kan voldoen, wordt op basis van de historie praktisch nihil geschat. Het risico wordt derhalve gekenmerkt als "laag". Het gemiddelde bedrag per lening, waarvoor de gemeente garant staat, bedraagt € 1.345.000. Er wordt van uitgegaan dat in de komende 4-jaarsperiode één incident kan plaatsvinden. Uitgaande van een laag risico wordt het incidentele risico geschat op 12,50% van € 1.345.000 ofwel € 168.000.

6. Veiligheidsregio Kennemerland VRK (inclusief GGD)

Omschrijving	VRK is sinds 2008 één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort vormen samen met de hulpdiensten de veiligheidsregio. Op basis van het aantal inwoners maakt de gemeente Heemstede 5% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken. Het totale weerstandsvermogen van VRK is € 4,1 miljoen. Daarvan moet VRK 70% aanhouden en de gemeenten 30%. De begroting van de VRK bevat een structurele post voor onvoorzien van € 124.000. Voor een periode van vier jaar geeft dat een weerstandsbedrag van afgerond € 0,5 miljoen. Een ratio van 0,7 vraagt op basis van de risico-inventarisatie een weerstandscapaciteit van afgerond € 2,8 miljoen. Gegeven de post onvoorzien in de begroting, is dan een reserve benodigd van € 2,4 miljoen.
Kans	Laag
Impact	Het risico wordt beoordeeld als laag gelet op de financiële positie met betrekking tot het weerstandsvermogen van de VRK. Berekening vindt plaats aan de hand van de gemeentelijke bijdrage in 2021 aan de VRK. Uitgaande van een laag risico wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend op 12,5% van € 2.441.000 en is € 305.000.

7. Renteontwikkeling

Omschrijving	De renteontwikkeling is een onzekere en niet te beïnvloeden factor.
Kans	Laag
Impact	De komende periode zal eerst de opbrengst Eneco worden aangewend voor de financiering. Uitgaande van een gemiddeld investeringsbedrag voor de jaren 2023-2024 van afgerond € 6 miljoen en een afwijkend rentepercentage van 1% kan het risico worden berekend op € 60.000. Dit betekent voor 2 jaar een maximaal risico van € 120.000. Uitgaande van een laag risico kan het incidentele risico worden bepaald op € 15.000 (12,50% van € 120.000).

8. Rijksbelastingen

Omschrijving	De fiscus heeft aangegeven dat zij de gemeente beoordeelt op het Tax Control Framework (TCF). Concreet houdt dit in, dat de eigen audits van de gemeente en de controles die daarin uitgevoerd worden moeten overeenstemmen met de eisen die de fiscus daar aan stelt. De gemeente heeft zich daar ook aan geconformeerd in de overeenkomst voor Horizontaal Toezicht met de fiscus. De fiscus kan daarnaast op eigen initiatief een controle (boekenonderzoek) uitvoeren. In principe vindt dit eens in de vijf jaar plaats. Gezien de door de fiscus gehanteerde systematiek, kan een kleine fout al leiden tot een hoge correctie. Een audit moet dergelijke fouten ondervangen. <i>Btw</i> Van de meeste uitgaven die de gemeente als overheid doet, kan de betaalde btw deels of geheel gedeclareerd worden bij het btw compensatiefonds (BCF). Daarnaast kan de
--------------	---

gemeente ook de btw die zij als ondernemer betaalt in vooraf trek brengen (fiscale btw). Hoewel er jaarlijks diverse controles op de juistheid van de btw-afracht en declaraties bij het btw compensatiefonds plaatsvinden, kan een boekenonderzoek tot een naheffingsaanslag leiden. De kans op een boekenonderzoek is altijd aanwezig. De vraag is of dit ook resulteert in een naheffingsaanslag. In 2020 is tot nu toe geen sprake geweest van een onderzoek of naheffing. Op basis hiervan wordt het risico als laag beoordeeld.

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor publieke organisaties ingevoerd. De Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) is zo aangepast dat overheden ook belast kunnen worden voor economische activiteiten die ook door private ondernemingen (kunnen) worden uitgevoerd. Door deze wetwijziging vallen activiteiten waarvoor gemeenten als ondernemer optreden onder de Vpb. De gemeente heeft de gevolgen van de vennootschapsbelastingplicht in beeld gebracht. Op grond van uitgevoerde fiscale scans en berekeningen is vanaf 2016 het standpunt dat de gemeente niet onderworpen is aan vpb-heffing. De gemeente is dus vooralsnog niet belastingplichtig en daarom wordt het risico voor wat betreft Vpb op p.m. gewaardeerd.

Kans Laag

Impact Het financiële risico wordt beoordeeld aan de hand van de totaal gedeclareerde btw over 2019 bij het btw compensatiefonds en de in 2019 als ondernemer in vooraf trek genomen btw op aangifte. De BCF declaratie over 2019 bedroeg € 2.813.000 wat bij een laag risico van 12,5% neerkomt op afgerond € 352.000.

9. Dividenduitkeringen

Omschrijving Dividenduitkeringen zijn door hun aard onderhevig aan onzekerheid. De dividenduitkeringen over 2020, te ontvangen in 2021, worden in deze begroting geraamd op afgerond € 630.000 (Meerlanden € 98.500, Stedin € 202.500 en BNG € 328.900).

Kans Gemiddeld

Impact Uitgaande van een gemiddeld risico wordt het risico berekend op afgerond € 236.000 (37,5% van € 630.000).

10. Niet verhaalbare planschades

Omschrijving Hoewel ten behoeve van de afhandeling van claims inzake planschades met succes een beroep op externe expertise kan worden gedaan, blijven de uitkomsten van mogelijke procedures en risico's een onzekere factor. Nu de wet uitdrukkelijk de mogelijkheid biedt planschadeovereenkomsten aan te gaan, wordt dit ook standaard gedaan, waardoor de risico's tot een minimum beperkt blijven. Door het aangaan van een planschadeovereenkomst neemt de initiatiefnemer het risico van de planschade op zich.

Kans Laag

Impact Uitgaande van een laag risico en een claim van € 100.000 in 4 jaar wordt het incidentele risico berekend op afgerond € 13.000 (12,50% van € 100.000).

11. APPA voor bestuurders en voormalig bestuurders

Omschrijving De APPA (Algemene pensioenwet Politieke ambtsdragers) biedt politieke ambtsdragers de mogelijkheid om het reeds opgebouwde pensioen aan de gemeente over te dragen. De gemeente heeft deze taak ondergebracht bij een pensioenverzekeraar, maar blijft wel het risico dragen. Als het behaalde rendement niet overeenkomt met het benodigde rendement, moet de gemeente bijbetalen om het benodigde eindkapitaal veilig te stellen.

Kans p.m.

Impact De mate waarin extra gestort moet worden voor verplichtingen binnen de APPA verzekering is afhankelijk van meerdere factoren. De berekening wordt eenmaal per jaar, namelijk bij het opmaken van de jaarrekening, gemaakt. Dan wordt met actuariële berekeningen bekeken hoeveel kapitaal benodigd is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De uitkomst is afhankelijk van de waardeontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de verzekeraar, de mutaties in het achterliggende jaar en de te hanteren rekenrente (wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.) Dit risico is op dit moment dus niet goed te kwantificeren en wordt daarom p.m. opgenomen.

12. Sociaal domein

Omschrijving De taken sociaal domein worden vanaf 2019 grotendeels vergoed via de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de vergoeding voor deze taken voor de uitgaven is daarom niet meer mogelijk. De gemeente ontvangt de vergoeding op basis van een objectief verdeelmodel, en niet op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Er wordt daarom risico gelopen op de open einde regelingen. Dit speelt met name bij de Wmo en Jeugd.

In de begroting 2021 zijn de taken sociaal domein, net zoals in 2020, geraamd op basis van eigen ervaringscijfers die vanaf 2015 zijn opgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in programma 6 Sociaal domein.

De (verwachte) omvang van de reserve sociaal domein bedraagt € 3,93 miljoen per 1 januari 2021. De omvang van de reserve sociaal domein is -met inbegrip van de extra jeugdzorggelden- voldoende om risico's (met financiële gevolgen) die uit het sociaal domein voortvloeien af te dekken. Er hoeft daarom geen beroep op de algemene reserve gedaan te worden. Daarom wordt het risico als p.m. aangemerkt.

Kans p.m.

Impact *Reserve sociaal domein*
Vanaf 2015 zijn de overschotten op de middelen voor het sociaal domein toegevoegd aan de reserve sociaal domein. In de nota reserves en voorzieningen 2019 is opgenomen om de reserve jaarlijks op basis van een vastgestelde systematiek te maximaliseren.

Op grond van de raadsnotie "grenzen in sociaal domein" d.d. 27 juni 2019 wordt ten aanzien van de reserve sociaal domein bij elk P&C product:

- beoordeeld wat de maximale omvang is op basis van de risicoscan;
- beoordeeld of het risicopercentage toereikend is;
- beschreven hoe de reserve zich ontwikkelt.

Op basis van de uitgevoerde risicoscan van de open einde regelingen voor de periode van 2021 tot en met 2024 is de omvang bepaald op € 32 miljoen voor vier jaar. Het risicopercentage is conform de voorgaande risicoscan gehanteerd op 10%. Er hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan waardoor het noodzakelijk blijkt deze naar boven of naar beneden bij te stellen. Het maximale benodigde bedrag is berekend op € 3,2 miljoen:

Betreft	Omvang 2021-2024 (miljoen)	Risico/ Kans	Impact (miljoen)
Wmo 2007 Huishoudelijke hulp en Wmo 2015	€ 10,0	10%	€ 1,0
Jeugd	€ 13,0	10%	€ 1,3
Beschermde wonen en maatschappelijke opvang	€ 9,0	10%	€ 0,9
Totaal	€ 32,0		€ 3,2

In de nota reserves en voorzieningen 2019 werd rekening gehouden met een bedrag van € 2,8 miljoen voor de periode 2019 tot en met 2022. De verhoging van € 0,4 miljoen wordt veroorzaakt door jeugd en beschermd wonen, voor respectievelijk € 0,1 miljoen en € 0,3 miljoen. Bij jeugd is het structurele bedrag op basis van ervaringscijfers in de begroting 2021 met € 0,25 miljoen verhoogd. Voor vier jaar betreft dit een verhoogde omvang van € 1,0 miljoen met een kans van 10% is een verhoogde impact van € 0,1 miljoen. De overheveling van taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang is uitgesteld van 2021 naar 2022. Rekening houdend met een gelijke omvang van € 3,0 miljoen per jaar, moet rekening worden gehouden met een verhoogde impact van € 0,3 miljoen naar in totaal € 0,9 miljoen.

Vanwege de grote tekorten bij andere gemeenten in Nederland rondom de uitgaven voor de jeugdzorg verhoogt het Rijk voor de periode 2019-2021 de rijksmiddelen met € 1.000 miljoen (2019 € 400 mln, 2020 € 300 mln en 2021 € 300 mln). Voor deze periode betekent dit voor Heemstede in totaal € 901.000; deze bedragen worden toegevoegd aan de reserve sociaal domein. Daarnaast worden op basis van reeds genomen raadsbesluiten bedragen onttrokken aan de reserve. Dit betreft bijvoorbeeld de inhaalafschrijvingen op sportvelden.

De (verwachte) stand van de reserve per 1 januari 2021 bedraagt € 3,93 miljoen. De verwachte mutaties met de nog te ontvangen rijksuitkering jeugd in 2021 en de onttrekking op basis van reeds genomen raadsbesluiten is € 95.000 negatief. Dit betekent dat € 3,84 miljoen resteert. De risicoscan laat een toename van de benodigde reservering zien van € 400.000 tot € 3,2 miljoen. De toename kan voor € 139.000 worden opgevangen door de actualisatie van de toekomstige verplichtingen op basis van de reeds genomen raadsbesluiten. Daarnaast wordt voorgesteld om € 261.000 van de jeugdhulpmiddelen ad. € 901.000 te reserveren voor het opvangen van de risico's. De resterende jeugdhulpmiddelen boven op de maximering bedragen naar verwachting € 640.000. Dit deel blijft conform eerdere besluitvorming beschikbaar in de reserve sociaal domein.

13. Open einde regeling Participatiewet-inkomensdeel, IOAW en IOAZ

Omschrijving Voor de WWB, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud wordt door het Rijk een specifieke uitkering verstrekt. De bijstandsbudgetten worden verdeeld via een objectief verdeelmodel. Voor kleinere gemeenten maakt naast deze objectieve verdeling ook nog een historische component onderdeel uit van de verdeling.

De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en de bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. In de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019 is aangegeven dat bij een negatieve stand deze reserve zal worden aangevuld vanuit de algemene reserve.

De verwachting is dat in 2021 het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet landelijk enorm zal stijgen vanwege de coronacrisis. De in de begroting opgenomen uitkerings-asten zijn gebaseerd op de cijfers uit onderzoek van bureau Berenschot reeks “matig herstel”. Deze laat voor het aantal uitkeringsgerechtigden een verwachte stijging zien in 2021 van 12% t.o.v. 2020 en in 2022 van 8% t.o.v. 2021. In 2023 verwachten wij een herstel van de arbeidsmarkt. In de cijfers voor 2023 is uitgegaan van een daling van de uitkeringsgerechtigden van 10% en voor 2024 van 5%. Voor wat betreft de rijksbijdrage is de verwachting dat het Rijk naar aanleiding van de coronacrisis het budget gaat bijstellen. In de begroting is voor de berekening van de rijksbijdragen uitgegaan van dezelfde percentages die zijn gehanteerd voor de uitkeringslasten.

Uitgaande van bovenstaande aannames bedragen de tekorten 2021 – 2024 jaarlijks rond € 100.000 (ca 2% van het begrote rijksbudget). Uitgaande van deze begrotingscijfers zal Heemstede geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Deze regeling voorziet in een compensatie van 50% voor tekorten tussen de 7,5% en de 12,5% en volledige compensatie voor tekorten boven de 12,5%. Op basis van de huidige vangnetregeling zal het tekort nooit hoger kunnen zijn dan jaarlijks circa € 350.000.

Kans Hoog

Impact Uitgaande van de huidige vangnetregeling kan het maximale tekort jaarlijks € 350.000 bedragen. De reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz bedraagt naar verwachting per 1 januari 2021 € 380.000. Dit betekent voor de komende 4 jaar een risico van maximaal € 1.020.000 (4 x € 350.000 minus € 380.000). Gelet op de onzekerheid in het verloop van de uitkeringsgerechtigden en de mate waarop het Rijk dit gaat compenseren, wordt de kans ingeschat op hoog. Uitgaande van een hoog risico van 62,5% bedraagt het incidentele risico € 638.000.

14. Omgevingswet

Omschrijving De Omgevingswet wordt ingevoerd per 1 januari 2022. Onder de Omgevingswet wordt de categorie vergunningvrij bouwen aanzienlijk uitgebreid. Dat betekent dat er minder omgevingsvergunningen worden verleend en de legesopbrengst daarmee evenredig afneemt. Op dit moment is nog geen inschatting te maken met welk percentage de legesopbrengst zal afnemen. Onder de Wabo kan ook al ruim vergunningvrij worden gebouwd. De regelgeving rond vergunningvrij bouwen is tamelijk complex. Vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt veel tijd gestoken in het informeren van inwoners wat er vergunningvrij mag worden gebouwd. De verwachting is dat het vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet nog complexer wordt. Het verruimen van het vergunningvrij bouwen zal niet leiden tot een kleinere formatie.

Kans p.m.

Impact p.m.

15. Remu claim

Omschrijving In de vergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van de Heemstedse aandelen in Eneco (0,9%) aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. Voor een bedrag van afgerond € 36,7 miljoen. De koopovereenkomst bevat een vrijwaring voor mogelijke schade van Eneco als gevolg van de lopende juridische procedure met betrekking tot REMU N.V. Deze vrijwaring houdt in dat de verkopende aandeelhouders pro rata hun aandelenbelang in Eneco het volledige risico dragen van een eventuele negatieve uitspraak in deze procedure. De Commissie van verkopende aandeelhouders (CvVA) heeft gekozen een specifieke vrijwaring voor deze procedure in de koopovereenkomst op te nemen, omdat de CvVA op basis van een juridische analyse de kans op negatieve uitspraak in hoger beroep klein acht en zonder vrijwaring deze procedure naar verwachting een prijsdrukkend effect zou hebben gehad op de biedingen in het verkoopproces. In 2002 heeft N.V. Eneco Beheer de aandelen in REMU N.V. gekocht. REMU c.s. pretendeert op grond van de overeenkomst van 18 december 2002 recht te hebben op een privatiseringsvergoeding. Op 27 februari 2019 heeft de rechtbank Amsterdam de vorderingen van REMU c.s. integraal afgewezen. Inmiddels heeft REMU c.s. hoger beroep ingesteld. Voor verdere informatie over de claim en de achtergrond van deze procedure wordt verwezen naar paragraaf 3.6.4 van het toelichtingsdocument (blz 41/54) behorende bij het raadsbesluit van 30 januari 2020.

Kans p.m.

Impact p.m.

16. Afval Energie Bedrijf (AEB)

Omschrijving	Het Afval Energie Bedrijf Amsterdam (AEB) heeft de technische problemen van 2020 grotendeels opgelost en is weer volledig in bedrijf. De gemeente Heemstede heeft een rechtstreeks contract met AEB voor de nascheiding en verbranding van restafval. De verwerking van ons restafval blijft geborgd. Er is sprake van een (financieel) risico wanneer ons huidige verwerkingscontract afloopt op 1 januari 2023 of eerder door nu nog niet in te schatten / onvoorziene omstandigheden. Vanaf dat moment kunnen de huidige (gunstige) tarieven door marktwerking omhoog gaan en mogelijk leiden tot hogere (transport)- en verwerkingskosten.
Kans	Hoog
Impact	Het maximale risico bedraagt tussen € 150.000 en € 400.000 (ontstaat door hogere verwerkingskosten per ton en mogelijk extra transportkosten). Bij het bepalen van het risico is uitgegaan van de gemiddelde mogelijke extra kosten ad. € 275.000 $(\frac{€ 150.000 + € 400.000}{2})$. Bij een hoog risico van 62,5% komt dat neer op een bedrag van afgerond € 172.000.

17. Overige risico's

Omschrijving	Alle overige risico's zijn te beperkt van omvang om ze apart te berekenen en toe te lichten.
Kans	Laag
Impact	Hiervoor worden 10 risico's van € 75.000 met een laag risico geraamd. Uitgaande van een laag risico (12,5%) bedraagt het incidentele risico € 94.000.

2.3 Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie.

Conform de BBV is elke gemeente verplicht in deze paragraaf de volgende kengetallen op te nemen: netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Ten opzichte voor vorig jaar wijzigen de kengetallen substantieel ten gevolge van de verkoop van de aandelen Eneco. Deze verkoop heeft een eenmalige opbrengst van € 36,7 miljoen opgeleverd.

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote (kengetal 1a)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De vraag is: kan de gemeente met zijn inkomen de schuld wel dragen?

1a. Netto schuldquote	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting		
				2022	2023	2024
A Netto schuldquote	33.528.000	41.175.000	12.927.000	15.499.000	15.411.000	20.763.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	3.479.000	11.155.000	2.683.000	6.883.000	6.883.000	6.883.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	3.470.000	1.543.000	3.605.000	3.912.000	4.629.000	4.517.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36d t/m 36f)	0	0	0	0	0	0
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	11.608.000	5.707.000	5.107.000	5.107.000	5.107.000	5.107.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	23.000	0	0	0	0	0
G Overlopende activa (BBV art.40a)	1.887.000	2.221.000	1.887.000	1.887.000	1.887.000	1.887.000
A + B + C - D - E - F - G	26.959.000	45.945.000	12.221.000	19.300.000	19.929.000	25.169.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	53.220.000	56.514.000	58.384.000	58.574.000	58.294.000	58.116.000
Netto schuldquote (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	50,7%	81,3%	20,9%	32,9%	34,2%	43,3%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (kengetal 1b)

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting		
				2022	2023	2024
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	33.528.000	41.175.000	12.927.000	15.499.000	15.411.000	20.763.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	3.479.000	11.155.000	2.683.000	6.883.000	6.883.000	6.883.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	3.470.000	1.543.000	3.605.000	3.912.000	4.629.000	4.517.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36b t/m 36f)	359.000	369.000	349.000	344.000	338.000	333.000
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	11.608.000	5.707.000	5.107.000	5.107.000	5.107.000	5.107.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	23.000	0	0	0	0	0
G Overlopende activa (BBV art.40a)	1.887.000	2.221.000	1.887.000	1.887.000	1.887.000	1.887.000
A + B + C - D - E - F - G	26.600.000	45.576.000	11.872.000	18.956.000	19.591.000	24.836.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	53.220.000	56.514.000	58.384.000	58.574.000	58.294.000	58.116.000
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	50,0%	80,6%	20,3%	32,4%	33,6%	42,7%

De solvabiliteitsratio (kengetal 2)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) als percentage van het balanstotaal.

2. Solvabiliteitsratio	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting		
				2022	2023	2024
A Eigen vermogen (BBV art.42 lid 1)	23.044.000	21.116.000	54.152.000	52.991.000	51.783.000	50.637.000
B Balanstotaal (BBV art. 37 en 41)	73.251.000	82.078.000	81.263.000	86.824.000	86.760.000	87.735.000
Solvabiliteit (A / B) x 100%	31,5%	25,7%	66,6%	61,0%	59,7%	57,7%

Kengetal grondexploitatie (kengetal 3)

Grondexploitaties kunnen een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Dit is overigens niet het geval bij de gemeente Heemstede, omdat wij gronden zelf niet exploiteren. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten.

3. Grondexploitatie	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A Niet in exploitatie genomen bouw gronden (BBV art.38a)	0	0	0	0	0	0
B Bouw gronden in exploitatie (BBV art.38b)	0	0	0	0	0	0
A+B	0	0	0	0	0	0
C Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	53.220.000	56.514.000	58.384.000	58.574.000	58.294.000	58.116.000
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte (kengetal 4)

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A Totale structurele lasten (BBV art.17c en 19c)	53.352.000	56.219.000	58.257.000	58.691.000	58.571.000	58.336.000
B Totale structurele baten (BBV art.17c en 19c)	53.184.000	56.242.000	58.317.000	58.540.000	58.294.000	58.116.000
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves (BBV art.19d)	0	0	0	0	0	0
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves (BBV art.28d)	280.000	278.000	328.000	328.000	328.000	327.000
(B - A) + (D - C)	112.000	301.000	388.000	177.000	51.000	107.000
E Totale baten exclusief mutaties reserves (BBV art.17c)	53.220.000	56.514.000	58.384.000	58.574.000	58.294.000	58.116.000
Structurele exploitatieruimte ((B - A) + (D - C)) / (E) x 100%	0,2%	0,5%	0,7%	0,3%	0,1%	0,2%

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden (kengetal 5)

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de ozb en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De belastingcapaciteit van een gemeente wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	411	421	431	431	431	431
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	208	221	226	221	228	225
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	269	322	357	365	369	373
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A + B + C - D)	888	965	1.014	1.017	1.028	1.029
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	740	776	776	776	776	776
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E / F) x 100%		120,0%	124,3%	130,7%	131,1%	132,5%	132,6%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen hierboven blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Een tegenvallende ontwikkeling op de grondprijs hoeft geen negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt. Er is dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus met andere woorden niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

De uitkomsten van de kengetallen geven het volgende beeld:

- Door de verkoop van de aandelen Eneco begin 2020, die een bedrag van € 36,7 miljoen heeft opgeleverd, wijzigen de kengetallen substantieel in positieve zin.
- De netto schuld bedraagt voor 2021 ca. 21% en voor 2022 t/m 2024 tussen de 33% en 43% van de totale omzet van de gemeente Heemstede. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0 en 100%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarezone (rood) (bron: VNG).
- Het effect van doorgeleende gelden aan derden op de schuldpositie is beperkt;
- De solvabiliteitsratio, oftewel het eigen vermogen (reserves) als percentage van het balanstotaal ligt in de periode 2021-2024 tussen de 66 % en 58%;
- De risico's m.b.t. gronden in eigendom zijn nihil;
- De begroting van de gemeente Heemstede is structureel en reëel in evenwicht;
- De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn in Heemstede hoger dan het (ongewogen) landelijk gemiddelde. Dit heeft te maken met het feit dat huizen in de gemeente Heemstede gemiddeld een hogere WOZ-waarde hebben dan het landelijk gemiddelde. Onze gemeente wordt hierdoor ook meer gekort op de algemene uitkering.

2.4 Geprognosticeerde balans per ultimo 2019 – 2024

Geprognosticeerde balans						
	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting		
				2022	2023	2024
ACTIVA						
1. Vaste activa						
1a	Immateriële vaste activa					
1b	materiële vaste activa	57.555.000	71.962.000	72.101.000	77.667.000	77.609.000
1c	Financiële vaste activa					
	* kapitaalverstrekking (BBV art. 36a)	1.817.000	1.817.000	1.817.000	1.817.000	1.817.000
	* leningen aan derden (BBV art. 36b)	47.000	42.000	37.000	32.000	26.000
	* overige langlopende leningen (BBV art. 36c)	312.000	327.000	312.000	312.000	312.000
	* uitzettingen rijks schatkist >1 jr. (BBV art. 36d)	0	0	0	0	0
	* uitzettingen overige >1 jr. (BBV art. 36e/36f)	0	0	0	0	0
2. Vlottende activa						
2a	Voorraden					
	* voorraden bouwgronden in niet in expl.(BBV art. 38)	0	0	0	0	0
	* voorraden bouwgronden in expl.(BBV art. 38)	0	0	0	0	0
	* voorraden overig	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
2b	Uitzettingen < 1 jaar					
	* rijks schatkist	6.501.000	0	0	0	0
	* overige vorderingen < jaar	5.107.000	5.707.000	5.107.000	5.107.000	5.107.000
2c	Liquide middelen	23.000	0	0	0	0
2d	Overlopende activa	1.887.000	2.221.000	1.887.000	1.887.000	1.887.000
		73.251.000	82.078.000	81.263.000	86.824.000	86.760.000
				86.824.000	86.760.000	87.735.000
PASSIVA						
3 Vaste passiva						
3a	Eigen vermogen					
	* algemene reserve	4.709.000	4.187.000	38.069.000	37.939.000	37.899.000
	* bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten	7.845.000	7.638.000	7.274.000	6.963.000	6.653.000
	* bestemmingsreserves overig	9.180.000	9.291.000	8.809.000	8.089.000	7.231.000
	* resultaat	1.310.000	0	0	0	0
3b	Voorzieningen	9.730.000	7.089.000	7.896.000	7.539.000	8.054.000
3c	Vaste schulden					
	* onderhandse leningen	33.357.000	41.009.000	12.756.000	15.328.000	15.240.000
	* waarborgsommen	171.000	166.000	171.000	171.000	171.000
4 Vlottende passiva						
4a	Netto vlottende schulden > 1 jaar	0	0	0	0	0
4b	Netto vlottende schulden < 1 jaar	0	0	0	0	0
	* bank/ giro saldi	796.000	4.200.000	0	4.200.000	4.200.000
	* overige schulden	2.683.000	6.955.000	2.683.000	2.683.000	2.683.000
4c	Overlopende passiva	3.470.000	1.543.000	3.605.000	3.912.000	4.629.000
		73.251.000	82.078.000	81.263.000	86.824.000	86.760.000
				86.824.000	86.760.000	87.735.000

2.5 EMU saldo 2020-2024

Berekening EMU saldo gemeente Heemstede (bedragen x € 1.000)						
		Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming		
				2022	2023	2024
1	Wat is uw exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV art.17c)? Voor 2020 is dit inclusief de boekwinst van € 36.678 uit de verkoop van de aandelen van de Eneco Groep N.V. aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc.)	36.542	-542	-1.032	-1.183	-1.052
2	Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	3.526	3.753	3.491	3.214	2.923
3	Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	2.258	2.277	2.371	2.338	2.339
4	Wat zijn uw uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	11.293	5.951	9.057	3.156	3.903
5	Wat zijn de in mindering op de onder vraag 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen?	1.209	603	172	311	326
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	0	0	0	0	0
6a	Wat zijn uw verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)?	0	0	0	0	0
6b	en wat is daarin de te verwachten boekwinst?	0	0	0	0	0
7	Hoeveel bedragen de uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.?	0	0	0	0	0
8	Grondverkopen:					
8a	Wat zijn de verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)?	0	0	0	0	0
8b	en wat is daarin de te verwachten boekwinst?	0	0	0	0	0
9	Wat zijn uw betalingen ten laste van de voorzieningen?	3.144	3.026	2.728	1.822	5.458
10	Zijn er voorts betalingen die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaand vragen?	0	0	0	0	0
11	Bij de berekening van het EMU-saldo wordt gecorrigeerd voor verkoop van deelnemingen en aandelen.					
11a	Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee) In 2020 zijn de aandelen van de Eneco Groep N.V. verkocht aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc.)	ja	nee	nee	nee	nee
11b	Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?	36.678	0	0	0	0
		-7.580	-2.886	-6.783	-298	-4.825

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het beheer van de openbare ruimte heeft direct invloed op het leef-, woon- en werkklimaat van iedereen. Ten behoeve van de openbare ruimte heeft de gemeente Heemstede een groot aantal kapitaalgoederen in beheer. De kwaliteit en het onderhoudsniveau zijn bepalend voor het voorzieningenniveau binnen de gemeente.

Kapitaalgoederen vertegenwoordigen over het algemeen een groot kapitaal waarvan het beheer en onderhoud veel geld kost. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de paragraaf kapitaalgoederen verplicht voorgescreven met het doel het inzicht voor de raad te vergroten.

Beleidskader

Kapitaalgoederen kunnen op verschillende onderhoudsniveaus worden onderhouden. De raad is hier autonoom in en stelt het onderhoudsniveau vast met het budget om dit niveau te behouden. Het is de raad niet toegestaan een te laag onderhoudsniveau vast te stellen waarbij sprake is van kapitaalvernietiging of onveilige situaties. Wel is het toegestaan om verschillende onderhoudsniveaus vast te stellen. Bijvoorbeeld bij een onderscheid naar centrum of buitengebied.

Onderhoud versus investering

Onderhoud wordt opgenomen in een beheerplan en is onderdeel van deze paragraaf kapitaalgoederen. Investerings worden opgenomen in het investeringsprogramma. Het onderscheid is belangrijk, maar niet altijd duidelijk te maken. Ook de financiële verwerking is anders. Onderstaand is daarom een korte toelichting op de verschillen.

Het kenmerk van onderhoud is dat het er om gaat het object in een goede oorspronkelijke staat te houden (werkend en veilig) die voldoet aan het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau. Op onderhoud mag nooit meerjarig worden afgeschreven (activering is niet toegestaan). Onderhoud wordt onderscheiden in klein en groot onderhoud. Klein onderhoud mag niet opgenomen zijn in een onderhoudsvoorziening maar moet zijn opgenomen als structureel budget in de exploitatie. Bij klein onderhoud gaat het om zaken als het vervangen van kapotte ruiten, jaarlijkse keuringen van elektrische installaties, onderhoudsbeurten etc. Voor groot onderhoud mag een voorziening worden gevormd. Het gaat daarbij om gepland onderhoud door slijtage na een langere periode van gebruik en voor een substantieel deel van het object. Het gaat dan om zaken als vervanging van riolering, cv-ketel of gras/kunstgras van een voetbal- of hockeyveld maar ook periodiek schilderwerk, zonwering, vloerbedekking etc.

Bij een investering gaat het om de volledige vervanging van een bestaand object (vervanging van de weg bijvoorbeeld) of een geheel nieuw object.

Bij een bestaand object kan ook sprake zijn van een investering. Dat is het geval als voldaan wordt aan één van de volgende voorwaarden:

- de levensduur wordt verlengd (zoals renovatie om een pand aan de huidige maatstaven en normen te laten voldoen); en/of
- er aanpassingen worden verricht om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals het voldoen aan veiligheidsvoorschriften); en/of
- er is sprake van een significante kwaliteitsverbetering (object blijft niet in dezelfde staat).

Beleids- en beheerplannen

Het beleidsplan stelt het te handhaven kwaliteitsniveau vast. In beheerplannen wordt het onderhoudsniveau verder uitgewerkt. Een beheerplan geeft inzicht in de financiële positie, verbetert de risicobeheersing en is de basis voor effectief en efficiënt onderhoudsbeheer. Een actueel beheerplan wordt daarom aangeraden. Het beheerplan vormt de onderlegger voor de begroting. Daarnaast is een beheerplan op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht als een voorziening is gevormd om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren. Een dergelijke voorziening kan alleen door de raad worden ingesteld en mag alleen groot onderhoud betreffen. Het onderliggende beheerplan dient daarnaast

recent te zijn en mag niet ouder zijn dan vijf jaar ten opzichte van het verslagjaar (bijvoorbeeld voor het verslagleggingsjaar 2020 mag het beheerplan niet ouder zijn dan 2015). Het beheerplan dient daarnaast een minimale looptijd van vier jaar te hebben. Hoewel het beleids- en beheerplan nu vaak gecombineerde documenten zijn wordt aangeraden dit tenminste in de besluitvorming te splitsen omdat de eis tot een actualisatie per 5 jaar alleen op het beheerplan betrekking heeft.

Het meerjarenonderhoudsplan tennisparken H.B.C. en Groenendaal is ouder dan 5 jaar (is vastgesteld in de raad van 27 september 2012). In 2019 is gestart met de externe 5-jarige actualisatie van deze MOP's. Deze nieuwe MOP's worden in 2020 vastgesteld. In 2023 wordt een nieuw MOP opgesteld voor Sportcentrum en Sportpark Groenendaal. Uit efficiencyoverwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatieovereenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is gekozen voor een externe actualisatie in 2023 en niet in 2020. Dat betekent dat het beheerplan ouder is dan 5 jaar. De raad heeft de bevoegdheid om de actualisatie later te laten plaatsvinden. Met vaststelling van de begroting wordt er vanuit gegaan dat de raad akkoord is met de latere actualisatie van het MOP tennisparken H.B.C. en Groenendaal (in 2020) en MOP Sportcentrum en Sportpark Groenendaal (in 2023).

Voor onderstaande kapitaalgoederen heeft Heemstede een beheerplan vastgesteld:

Categorie	Omschrijving Beheerplan	Vastgesteld door de raad	Looptijd	Frequentie actualisatie (*)	Volgende actualisatie	Voorziening groot onderhoud
Wegen	Beheerplan wegen Beheerplan openbare verlichting	2018	2018-2027	1x per 4 jaar	2022	Ja
		2019	2019-2022	1x per 5 jaar	2024	Nee
Riolering	GRP Bloemendaal en Heemstede Grondwaterbeleids- en beheerplan Bloemendaal en Heemstede	2017	2017-2021	1x per 5 jaar	2022	Ja
		2017	2017-2021	1x per 5 jaar	2022	Nee
Water	Beleids- en beheerplan bruggen en beschoeiingen Baggerplan	2015	2015-2020	1x per 5 jaar	2020	Ja
		2020	2020-2029	1x per 5 jaar	2025	Ja
Groen	Groenbeleidsplan Heemstede Beheerplan Wandelbos Groenendaal	2013	2014-2023	1x per 10 jaar	2024	Nee
		2015	2015-2032	1x per 6 jaar	2021	Nee
Gebouwen	Actualisatie MJOP bij voorziening Onderhoudsfonds woningen en gebouwen	2019	2020-2029	1x per 3 jaar	2023	Ja
Sport	Meerjarenonderhoudsplan en Sportcentrum en sportpark Groenendaal Meerjarenonderhoudsplan en Tennispark HBC en tennispark Groenendaal	2015	2015-2024	1x per 5 jaar	2023	Ja
		2012	2011-2021	1x per 5 jaar	2020	Ja

* *Frequentie actualisatie: wettelijk geldt voor een beheerplan een minimale frequentie van actualisatie per 5 jaar. In bepaalde gevallen is de raad een kortere periode toegezegd.*

Deze paragraaf bestaat uit 5 categorieën: wegen, water, riolering, groen en gebouwen. Hieronder wordt verder ingegaan op de beheerplannen per categorie.

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 1.200.000 m² verharde wegen, fiets- en voetpaden
- 9.025 straatkolken
- 4.750 lichtmasten

Wegen

Voor het groot onderhoud van de wegen is een voorziening wegen ingesteld. De jaarlijkse storting is gebaseerd op de geprognosticeerde onderhoudskosten voor 10 jaar (2018 - 2027). Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd via een bureau-actualisatie.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Het kwaliteitsniveau is gebaseerd op de gestandaardiseerde "Kwaliteitscatalogus openbare ruimte" van het kennisinstituut CROW. Zij hanteren de kwaliteitsnormen A+, A, B, C, D en waarbij A+ het hoogste kwaliteitsniveau is. Het kwaliteitsniveau waarop wegen worden onderhouden is niveau B. Dit wil zeggen dat indien het kwaliteitsniveau C ontstaan is, dat onderhoud gepland moet worden. Als niveau D bereikt is, is sprake van onderhoudsachterstand (het onderhoud is niet tijdig uitgevoerd).

In de jaren 2013 t/m 2015 werd, in verband met de financiële positie van de gemeente, het onderhoudsniveau tijdelijk verlaagd naar niveau C, waarbij gesteld werd dat geen gevaarlijke situaties zouden mogen ontstaan of sprake mocht zijn van kapitaalvernietiging (overeenkomstig het BBV). Dit is voorkomen door extra in te zetten op klein onderhoud gedurende de komende vier jaar. Het bedrag dat benodigd is voor de achterstand is reeds onderdeel van het saldo van de voorziening en dus direct beschikbaar. De achterstand is in 2023 ingelopen.

Schoonhouden wegen en onkruidbestrijding

Het schoonhouden van de wegen (de onkruidbestrijding op verhardingen) wordt uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit A volgens de "Kwaliteitscatalogus Openbare ruimte" versie juli 2010. Daarbij wordt ook in 2021 geen gebruik gemaakt van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen.

Openbare verlichting

Jaarlijks wordt voor vervanging van een deel van de openbare verlichting geld beschikbaar gesteld.

In 2019 is een nieuw beheerplan vastgesteld voor de periode 2019-2022. In deze periode wordt een extra inspanning verricht op het gebied van vervanging, omdat in de jaren '90 veel verlichting is vervangen en met name de armaturen uit die tijd nu weer aan vervanging toe zijn.

Riolering

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- gemengd riool: 107 km
- hemelwaterriool: 23 km
- drainage: 21 km
- drukriolering: 5,6 km

In 2017 is het nieuwe GRP 2017-2021 vastgesteld. Hierin is het ambitieniveau "basis" vastgelegd. Er is geen sprake van onderhoudsachterstand.

Water

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 160.000 m² watergangen
- 37.000 m¹ beschoeiing

Bruggen en beschoeiingen (oevers)

In 2015 is het beleidsplan Bruggen en beschoeiingen 2015-2020 opgesteld. In het beheerplan is een meerjarenonderhoudsplan opgenomen.

Bij bruggen en beschoeiingen worden kwaliteitsniveaus “top”, “basis” en “sober” onderscheiden. In het beleidsplan is vastgelegd dat niveau “basis” wordt gehanteerd. Op basis hiervan is inspectie uitgevoerd in 2019. Op basis hiervan wordt een onderhoudsplan opgesteld voor de periode tot en met 2024 en worden opnieuw het onderhoudsbudget en de storting in de Voorziening bruggen en beschoeiingen bepaald.

Baggeren

In 2020 is het Baggerplan 2020 – 2029 vastgesteld. In het baggerplan is een meerjaren baggerplanning opgenomen. Een nieuwe afspraak is om het baggerplan iedere 5 jaar te actualiseren, in plaats van iedere 10 jaar.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij baggeren zijn geen kwaliteitsniveaus te onderscheiden. De waterdiepte dient minimaal te voldoen aan de leggerdiepte die het hoogheemraadschap voorschrijft of aan de gehanteerde vaardiepte indien het een vaarweg betreft. Alle bij de gemeente in onderhoud zijnde watergangen zijn in 2019 ingemeten. Op basis hiervan en de prognose in aanwassnelheid is er een onderhoudsplan opgesteld. Het onderhoudsplan is vastgesteld tot en met 2029 en de benodigde storting in de Voorziening baggeren is bepaald.

Groen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- ca. 337.000 m² gras
- ca. 137.500 m² heesters
- ca. 11.305 m² hagen
- ca. 9.602 bomen in openbaar gebied
- 76 ha wandelbos
- 10 ha begraafplaats

Wandelplaatsen en plantsoenen

Het Groenbeleidsplan 2014-2023 beschrijft de uitstraling waar het groen in Heemstede aan moet voldoen. Daarnaast is daarin de groenstructuur en het onderhoudsniveau verankerd. In 2020 is gestart met het opstellen van een ecologische visie, waarbij een koppeling met het huidige groenbeleidsplan wordt gemaakt. Het schoonhouden (schoffelen) van de plantsoenen wordt uitgevoerd op A-niveau. Het onderhoud wordt uitgevoerd als een combinatie van de kwaliteitsnormen A en B, waarbij geen chemische middelen mogen worden gebruikt. Deze niveaus zijn vastgelegd in de CROW beeldkwaliteitscatalogus. Het onderhoudsniveau voldoet aan de gestelde norm. Het onderhouden van de groenvoorzieningen gebeurt voor het grootste deel door derden aan de hand van bestekken (onderhoudscontracten). In 2021 zijn de volgende (meerjarige) onderhoudscontracten, met daarin bovengenoemde normen, van toepassing:

- Regulier groenonderhoud wijken: onderzocht wordt in welke vorm dit vanaf 2021 op de markt gezet wordt;
- Onderhoud hagen: wordt in 2021 opnieuw aanbesteed;
- Snoeiwerk plantsoenen op basis van snoeiplan: onderzocht wordt in welke vorm dit vanaf 2021 op de markt gezet wordt;
- Intensief maaiwerk: in 2018 opnieuw aanbesteed. Looptijd contract (inclusief verlengingsopties) tot maart 2022;
- Extensief maaiwerk: in 2017 aanbesteed. Looptijd (inclusief verlengingsopties); Deze wordt opnieuw aanbesteed;
- Groot Groen (inzet groot materieel en plantsoenrenovaties): deze wordt opnieuw aanbesteed.

Wandelbos Groenendaal

Het beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032 beschrijft de onderhoudsdoelen die voor dit gebied gesteld zijn. In 2017 is de aangevraagde SIM-subsidie ten behoeve van het in standhouden van het Wandelbos Groenendaal toegekend door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Deze subsidie wordt in zes jaar uitgekeerd en dient om de in het beheerplan omschreven achterstand in beheer in te lopen. De prioriteitenlijst van uitvoeringsprojecten is in 2020 geactualiseerd.

Woningen en gebouwen

Gemeentelijke woningen en gebouwen

Het onderhoud aan de gemeentelijke woningen en gebouwen wordt aan de hand van de meerjarenonderhoudsplan­ning 2020-2029 uitgevoerd. Er is in 2019 een actualisatie uitgevoerd en de jaarlijkse bureauactualisatie is uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2020.

Conform de wettelijke eis van de accountant wordt vanaf 2020 gewerkt met een geactualiseerde doorlopende meerjaren­planning. De planning kijkt 10 jaar vooruit (wettelijke eis is 5 jaar). Eens in de 3 jaar wordt de meerjaren­onderhouds­planning door een externe partij geactualiseerd. Jaarlijks wordt de planning geactualiseerd door eigen medewerkers, zodat ieder volgend jaar gestart wordt met een actueel onderhoudsprogramma. De onderhoudswerkzaamheden worden conform de doelstelling “sober doch doelmatig” uitgevoerd en waar mogelijk gelinkt aan verbeteringen in het kader van duurzaamheid (A-label in 2030) en het energieneutraal maken, waarbij wordt gekeken naar het MJOP en het strategisch beleid.

Voor het jaar 2021 staat de volgende groot onderhoud gepland:

Vervangen cv-installatie gemeentewerf.

Vervangen radiatoren Raadhuis.

Sport

Sportcomplex en tennisbanen

Volgens de meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) van Sportcentrum en Sportpark Groenendaal, de MOP's van de tennisparken H.B.C. en Groenendaal en het gewijzigde Investeringsprogramma 2021-2024 worden in 2021 vervangen:

- Sportpark Groenendaal: vervangen kunstgrasveld RCH;
- Sportpark Groenendaal: vervangen kunstgrasveld VEW/HFC
- Tennispark Groenendaal: vervangen top­laag gravelbanen 1 t/m 13 TV Merlenhove.

Voorafgaand aan een investering vindt altijd eerst een keuring plaats ten aanzien van de noodzakelijkheid.

Actualisatie meerjarenonderhoudsplannen (MOP's)

Er vindt continue monitoring plaats van de uitgaven ten laste van de voorziening eigenaren­onderhoud sportpark. Deze uitgaven worden gedaan op grond van vastgestelde MOP's.

De nieuw op te stellen MOP's tennisparken H.B.C. en Groenendaal worden in 2020 vastgesteld.

In 2023 worden nieuwe MOP's opgesteld voor zowel Sportcentrum als Sportpark Groenendaal. Uit efficiency­overwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatie­overeenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is gekozen voor een vernieuwing van beide MOP's medio 2023.

Uitwerking systematiek specifieke uitkering stimulering (SPUK sport, btw-compensatie uitgaven taakveld sportaccommodaties)

Btw op de sportuitgaven werkt vanaf 2019 kostprijsverhogend. Dit betekent dat budgetten en kredieten voor sport vanaf 2019 moeten worden verhoogd met 21% btw. Het gaat hier om:

- onttrekkingen voorziening eigenaren­onderhoud sportpark in het jaar van de uitgaven;
- jaarlijkse exploitatielasten en exploitatiebijdrage;
- investeringsprogramma en kredieten.

Tegenover deze verhoging staat maximaal 100% dekking vanuit de rijksuitkering SPUK. Deze compensatie loopt in ieder geval tot en met 2023.

4. Paragraaf financiering

Inleiding

De Wet Financiering decentrale Overheden (Wet Fido) geeft grotendeels het kader aan waarbinnen de financieringsfunctie bij decentrale overheden moet worden uitgevoerd. Een gemeente is o.a. verplicht om volgens een door de raad vastgesteld treasurystatuut te werken. In het treasurystatuut wordt onder treasury verstaan: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd conform het statuut, dat is vastgesteld in de raad van 17 december 2015.

Beleid en ontwikkelingen

De ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt wordt nauwlettend gevolgd. De gemeente Heemstede heeft hier in het geheel geen invloed op en zal de tarieven als gegeven moeten aanvaarden. Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente Heemstede zich op de visie van de huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten. Voor nieuwe geldleningen wordt gerekend met een rente van 1,3%.

Een belangrijke ontwikkeling in het kader van de financieringsparagraaf is dat in de begroting 2021 rekening is gehouden met de verkoop van de Eneco aandelen begin 2020. De verkoop van het aandelenbelang Eneco heeft de gemeente een bedrag van € 36,7 miljoen opgeleverd en heeft daardoor een substantieel effect op de omvang van de totale financieringspositie van de gemeente.

Risicobeheer

Verstrekking van gelden of het stellen van garanties mag de gemeente ingevolge het treasurystatuut alleen indien dat uit hoofde van de publieke taak gebeurt. Verstrekking van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie mag alleen indien dit niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden. De Wet Fido geeft twee verplichte richtlijnen voor de bewaking en beheersing van de renterisico's: a) de kasgeldlimiet voor de korte financiering (< 1 jaar) en b) de renterisiconorm voor de lange financiering (> 1 jaar).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. De kasgeldlimiet bedraagt € 4,2 miljoen.

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de risiconorm voorgeschreven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevaste periode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn. Uit de tabel blijkt dat de gemeente Heemstede voldoet aan de renterisiconorm.

Renterisiconorm	2021
Berekening renterisiconorm 2021	
Begrotingstotaal (primair)	59.000.000
Renterisiconorm 2021 in €	11.800.000
Renterisiconorm 2021 in %	20%
Berekening renterisico	
Reguliere aflossingen	8.428.000
Vervroegde aflossingen	0
Renteherziening gedurende het jaar	0
Totaal renterisico 2021 Heemstede in €	8.428.000
Totaal renterisico 2021 Heemstede in %	14%

Liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten gesloten. Een tekort aan middelen kan hierdoor op voordelige wijze worden geleend. Voor overtollige gelden is - in het kader van het schatkistbankieren - een rekening-courant overeenkomst gesloten met het Rijk. Deze gelden worden uitgezet zonder risico voor de gemeente.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren houdt in dat de gemeente verplicht is om overtollig geld in de schatkist te houden. Vanaf 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht te schatkistbankieren. Wel is er sprake van een drempel van 0,75% van het jaarlijks begrotingstotaal.

Debiteurenbeheer

Verder voert de gemeente een actief debiteurenbeheer waardoor het debiteurenrisico zoveel mogelijk beperkt wordt. Indien debiteurenrisico's bestaan dan zal daarvoor op basis van een analyse bij de jaarrekening een voorziening worden getroffen

Financieringsbehoefte, rentelasten externe financiering, renteresultaat en wijze van rentetoerekening

De gemeente Heemstede heeft het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. Conform de BBV-regelgeving worden alle rentekosten toegerekend aan de taakvelden via de zogenaamde rente-omslagmethode (gemiddeld rentepercentage). De renteomslag voor 2021 bedraagt 0%. Uitzonderingspercentages zijn niet meer toegestaan.

Financieringsbehoefte

Om te voorzien in de financieringsbehoefte staan de gemeente interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit reserves, oftewel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen (langer dan 1 jaar) en kortlopende middelen. De bepaling van de financieringsbehoefte is gebaseerd op de geprognosticeerde balans opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Door de verkoop van de aandelen Eneco is begin 2020 een eenmalig bedrag ontvangen van € 36,7 miljoen. Dit bedrag wordt betrokken bij de financieringsfunctie van de gemeente Heemstede en dat betekent dat de komende periode geen externe financiering hoeft te worden aangetrokken.

Ter dekking van het wegvallend dividend Eneco ad. € 437.500 heeft de raad op 25 juni 2020 ermee ingestemd om 3 geldleningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020 en voor 5 geldleningen per 16 november 2020 een couponverlaging door te voeren naar 0%. De boeterente door de buitencontractuele aflossing en couponverlaging wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. De fixe-lening van € 7.000.000 wordt regulier afgelost in februari 2021. Het structurele voordeel welke voortkomt uit deze maatregelen is verwerkt in de begroting 2021.

In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met het uitgangspunt dat in het geval van een financieringsbehoefte eerst gekeken wordt naar kort geld (ter hoogte van de kasgeldlimiet ad. € 4,2 miljoen) tegen een rentepercentage van 0,25% en bij het aantrekken van een langlopende geldlening uit te gaan van een rentepercentage van 1,3%.

Financieringsbehoefte	2021	2022	2023	2024
Te financieren investeringen	74.267.516	79.827.944	79.764.572	80.738.722
Financieringsmiddelen:				
Reserves en voorzieningen	-62.048.390	-60.529.832	-59.837.021	-55.572.031
Bestaande langlopende leningen	-12.756.000	-11.328.000	-9.900.000	-8.472.000
Nog te financieren	-536.874	7.970.112	10.027.551	16.694.691
Kort geld (rek.courant/kasgeldlimiet)	0	-4.200.000	-4.200.000	-4.200.000
nieuw aan te trekken langlopende geldleningen:				
2022: € 4,0 miljoen	0	-4.000.000	-3.840.000	-3.680.000
2023: € 1,5 miljoen	0	0	-1.500.000	-1.440.000
2024: € 7,0 miljoen	0	0	0	-7.000.000
Financieringstekort/overschot	-536.874	-229.888	487.551	374.691

Rentelasten externe financiering.

In de (meerjaren)begroting is - gezien de financieringsbehoefte - rekening gehouden met de volgende rentelasten, te betalen aan derden (banken):

Rentelasten externe financiering	2021	2022	2023	2024
rentelasten bestaande langlopende geldleningen	-1.688	0	0	0
rentelasten kort geld (€ 4,2 mln tegen 0,25%)	0	10.500	10.500	10.500
rentelasten nieuw aan te trekken geldleningen (1,3%)	0	26.000	59.750	112.250
Totaal rentelasten opgenomen in 2021-2024	-1.688	36.500	70.250	122.750

In de begroting 2021-2024 is bovengenoemde reeks aan rentekosten verwerkt. In de voor- en najaarsnota, en de jaarrekening zal worden gerapporteerd, welke renteresultaten daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening

De externe rentelasten moeten worden toegerekend aan de diverse (sub) taakvelden. Onderstaande tabel geeft op hoofdlijnen inzicht welke bedragen op welke wijze zijn verantwoord in de begroting 2021. Hierbij wordt conform de nieuwe BBV en de bestaande gedragslijn binnen de gemeente Heemstede gebruikgemaakt van de rente-omslagmethode. Het totaal aan externe rentelasten van € 0 wordt op basis van een berekend rente-omslagpercentage van 0% (gemiddelde rente over de boekwaarde van investeringen per 1-1-2021) verdeeld.

Rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening:	2021
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-1.688
Rentebaten verstrekte geldleningen	-3.000
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente:	-4.688
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	0
Renteresultaat op het taakveld treasury (Programma 0 subtaakveld treasury 0.5 00502)	-4.688

Toelichting rente-toerekening riool- en afvalstoffenheffing

Het raadsbesluit van 25 juni 2020 inzake dekking wegvallend dividend Eneco leidt tot lagere rentekosten. Zoals hier is aangegeven worden de rentelasten via de rente-omslagmethode toegerekend aan de diverse (sub) taakvelden waarbij een substantieel deel aan de rioolheffing wordt toegerekend. Aanwending van de verkoopopbrengst voor verlaging van de rentelasten zo daardoor resulteren in een lagere rentetoerekening aan de rioolheffing. Dus een deel van het rentevoordeel vloeit weg omdat de rioolheffing navenant zou worden verlaagd. Dit betreft een beleidsmatige keuze omdat het mogelijk is om de rentetoerekening aan de rioolheffing en andere heffingen aan te passen.

De commissie BBV doet geen uitspraken over de wijze waarop gemeenten hun tarieven moeten berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht (bron: BBV rentenotitie 2017).

Door de raad is aangegeven dat het wenselijk is om rentelasten te betrekken bij het bepalen van de riool- en afvalstoffenheffing. Bij de opstelling van de begroting 2021 is hiermee rekening gehouden door het renteomslagpercentage 2020 van 1,3% te gebruiken bij het extracomptabel toerekenen van rentekosten aan de riool- en afvalstoffenheffing.

Gewaarborgde leningen

Uit het overzicht van gewaarborgde geldleningen opgenomen in de bijlagen blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Garantiestelling per 31 december 2021	2021
Garantiestelling publieke taak	7,6 miljoen
Achtervang garantiestelling WSW (1)	84,0 miljoen
Totaal	91,6 miljoen

Dit zijn de geldleningen waarvoor de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) borg staat, waarbij de gemeente de achtervang heeft m.b.t. deze leningen. Het gemeentelijke financiële risico is te verwaarlozen.

Indien een instelling waarvoor de gemeente garant staat te laat is met betalen gaat er per omgaande een brief van de geldgever (vaak de Bank Nederlandse Gemeenten) naar de gemeente waarin wordt aangegeven dat er sprake is van een betalingsachterstand. In zo'n geval neemt de gemeente contact op met de instelling en de geldgever om afspraken te maken over de betaling. Tevens wordt de instelling uitgenodigd voor een gesprek om te kunnen beoordelen of er sprake is van een structureel probleem. Voor verstrekte geldleningen geldt in principe dezelfde procedure met dien verstande dat de geldlening dan verstrekt is door de gemeente en niet de Bank Nederlandse Gemeenten.

5. Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering ondersteunt de gemeentelijke organisatie bij het doelmatig en effectief uitvoeren van gemeentelijke taken voor inwoners, bedrijven en instellingen en het bestuur. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitvoeren van onze primaire taken en processen.

Binnen onze organisatie werken we aan een moderne, duurzame toekomstbestendige bedrijfsvoering passend bij de veranderende samenleving en de ontwikkeling van Heemstede. Tevens willen we een aantrekkelijk werkgever blijven zodat we over de juiste kwaliteit mensen kunnen beschikken.

HRM

Ambtelijke samenwerking in de regio

De gemeente ziet een toekomstgerichte organisatie – die opgave gericht werkt, bredere regionale samenwerking zoekt en een stevige bedrijfsvoering vorm geeft – als het beste antwoord voor een optimale bestuurskracht als zelfstandige gemeente. Vanuit dit kader is brede regionale samenwerking noodzakelijk om kennis en capaciteit te bundelen en agendering van het belang Zuid Kennemerland in de Metropool Regio Amsterdam. Hierop wordt op de volgende wijze vorm aangegeven.

De gemeenten van Zuid Kennemerland hebben met elkaar een Zuid Kennemer Agenda opgesteld met gemeenschappelijke beleidsopgaven. Vanuit de verschillende ambtelijke organisaties wordt ook samenwerking gezocht om dit proces en de uitvoering hiervan gezamenlijk te ondersteunen.

Tevens is in het kader van de aanpak van de Corona crisis een brede ambtelijke samenwerking gestart tussen de gemeenten in Kennemerland.

Op het gebied van bedrijfsvoering bestaat een samenwerkingsverband tussen de gemeente Heemstede en Bloemendaal. Deze samenwerking verkleint de kwetsbaarheid van 'eenmansfuncties', vergroot flexibiliteit door gebruik van elkaars expertise en geeft invulling aan een aantrekkelijk werkgeversschap. Het betreft de teams Communicatie, P&O, Facilitair, Financiële administratie, Informatisering en Handhaving. De wens bestaat om deze vervlochten teams nader te borgen om zorg te kunnen dragen voor een transparante financiële verantwoording en eenduidige sturing. Aan de raden van Heemstede en Bloemendaal is in 2019 aan de hand van een kader voor de ambtelijke samenwerking Bloemendaal – Heemstede voorgesteld de bedrijfsvoeringsteams (en Handhaving) organisatorisch beter te borgen in een nog nader te bepalen vorm. De raad van Bloemendaal heeft in december 2019 dit kader vastgesteld. De raad van Heemstede is zich, Informatisering uitgezonderd, hierop aan het beraden. Zodra de besluitvorming helder is zal een voorstel (voor transparante financiële verantwoording en eenduidige sturing) worden uitgewerkt en aan de raad worden aangeboden.

Met betrekking tot de teams Informatisering en GRIT (technische infrastructuur, nu merendeel geoutsourced) heeft de Rekenkamercommissie geadviseerd Informatisering en GRIT samen te voegen om daarmee de ICT-functie verder te versterken. GRIT is sinds 2016 een gemeenschappelijke regeling met Heemstede als centrumgemeente (technisch beheer). Team Informatisering is zoals bovenstaand aangegeven, nu nog een vervlochten team.

De gemeenteraad heeft besloten de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over te nemen en het college gevraagd hieraan uitvoering te geven. In het 4de kwartaal 2020 komt hiervoor een voorstel naar de raad, zodat een en ander in 2021 geëffectueerd kan worden.

Organisatieontwikkeling en corona

De organisatieontwikkeling is gericht op het toekomstbestendig houden van de organisatie. Een veranderende samenleving, digitalisering, nieuwe taken en de positie in de regio (o.a. de MRA), zijn daarbij de belangrijkste componenten. Deze veranderende omgeving vraagt een wendbare organisatie, weerbare en lenige professionals die stevig in hun schoenen staan en een stevige basis in bedrijfsvoering.

In 2020 is de organisatie en bijbehorende structuur in deze context verder uitgewerkt (exclusief de teams bedrijfsvoering, zie 'ambtelijke samenwerking, o.a. met Bloemendaal') en ook procedureel afgerond, met inbegrip van een door de ondernemingsraad uitgebracht positief advies. Onder andere zijn alle verantwoordelijkheden beschreven en expliciet toebedeeld, is het aantal leidinggevende lagen teruggebracht en

zijn meerdere functies anders ingericht en / of anders gepositioneerd. In de verdere uitwerking zal in 2021 het accent vooral liggen op houding en gedrag en individuele- en teamontwikkeling. Dat zal concreet worden ingevuld in de Strategisch HRM nota 2021 – 2023 welke in het najaar ter vaststelling aan het college en raad zal worden aangeboden.

De komende tijd zal moeten blijken welke invloed de coronacrisis gaat hebben op de organisatie. Voor wat betreft de ambtelijke organisatie was het een zeer hectische periode (maart – juli 2020) om de dienstverlening te kunnen continueren en alle extra taken vanuit de rijksoverheid die de coronacrisis met zich meebracht (onder andere de TOZO-regeling, handhaving) uit te voeren. Dit heeft veel gevraagd van de eigen medewerkers, deels aangevuld met extra inhuur. Medewerkers zijn bijgesprongen bij teams waar de bezetting onvoldoende was en hebben veel extra gewerkt in avonden en weekenden in deze maanden.

Maar wat gaan de effecten zijn als de coronacrisis nog veel langer gaat voortduren. Wat betekent dit voor de bezetting maar ook voor onze wijze van werken? We hebben inmiddels het thuiswerken een plek gegeven in ons werkconcept. Maar wat gaat deze vernieuwde verhouding tussen thuiswerken en op kantoorwerken betekenen voor de organisatieontwikkeling. Het vraagt bijvoorbeeld een andere stijl van leidinggeven en hoe je goed verband in en tussen de teams? De uitdaging is natuurlijk het goede van het 'oude' vast te houden en de winst te oogsten van wat deze nieuwe (corona)context ons brengt.

Stand van zaken taakstelling ambtelijke organisatie

In de begroting 2020 is een flexibel budget ter grootte van € 130.000 voor 2020 (totaal € 230.000 beschikbaar), € 200.000 voor 2021 en vanaf 2022 en verder van € 250.000 vastgesteld. Ter financiering van het structureel flexibel budget neemt de ambtelijke organisatie een taakstelling op zich die oploopt van € 30.000 in 2020 via € 80.000 in 2021 naar € 250.000 in 2022. Aangezien de taakstelling ten behoeve van het flexibel inhuurbudget pas in 2022 volledig gerealiseerd wordt, is ter overbrugging een tijdelijk frictiebudget toegekend. De taakstelling van € 30.000 voor 2020 is inmiddels gerealiseerd. Om de taakstelling van € 80.000 voor 2021 te halen, resteert daarmee een nog te realiseren bedrag van € 50.000.

PERSONEEL EN HRM-BELEID

Vooruitlopend op de vaststelling van de Strategische HRM-nota 2021 – 2023 zien wij de volgende prioriteiten:

Zichtbaar blijven op de arbeidsmarkt

Investeren in onze positie op de arbeidsmarkt blijft van groot belang om te kunnen bewerkstelligen dat vacatures adequaat vervuld kunnen worden. Daarbij hebben we ook extra aandacht om te komen tot verdere verjonging van ons personeelsbestand. Het bieden van veel stagemogelijkheden en onze studentenflexpool zijn daar middelen voor.

Voor de coronacrisis werd de arbeidsmarkt steeds krappere. Dit was ook merkbaar in onze toenemende wervingskosten: het aantal vacatures is toegenomen, bij een toenemend aantal 'moeilijke' vacatures wordt ingezet op meerdere wervingskanalen (vacaturesites) om voldoende respons te krijgen en de kosten van vacaturesites zijn verder de afgelopen jaren ook gestegen.

Het is onduidelijk wat de gevolgen van de coronacrisis zijn voor de arbeidsmarkt zijn als de economische gevolgen langer aanhouden. De verwachting is dat de werkloosheid mogelijk (fors) zal toenemen. Dat zou de arbeidsmarkt en onze positie natuurlijk weer heel anders maken. Naast een mogelijk ruimer aanbod bij vacatures, kan dat ook betekenen dat er een maatschappelijk beroep op de overheid wordt gedaan om de mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt perspectief te bieden.

Vergroten diversiteit

Diversiteit is al een thema in ons personeelsbeleid. Er is wereldwijd aandacht gekomen voor discriminatie en racisme in de samenleving waarbij in algemene zin de aandacht hiervoor in een stroomversnelling is gekomen. Op het gebied van arbeidsmarktdiscriminatie bereidt de regering momenteel een wetsvoorstel voor. Het wetsvoorstel verplicht werkgevers o.a. om werving en selectie inzichtelijk te maken. Dit geldt voor interne en externe vacature bij vast personeel en flexpersoneel en stagiaires. Verwacht mag worden dat dit thema ook een uitwerking zal krijgen in het personeelsbeleid.

Selectietools moderniseren

Ook gaan we aandacht geven aan onze selectie – tools: ontwikkeling van selectietechnieken (online testen/games e.d.) om de voorspellende waarde te vergroten en erop gericht om meer kijken naar de persoon achter het CV. Dit kan ook de diversiteit bevorderen.

De eventuele financiële consequenties van onze bovengenoemde inspanningen op het gebied van werving en selectie zullen onderbouwd en meegenomen worden bij de strategische HRM-nota 2021 – 2023 die eind 2020 aan de raad zal worden aangeboden.

Duurzame inzetbaarheid / vitaliteit op peil houden

Altijd al een thema binnen het HRM-beleid, maar nu nog eens extra vanwege wat de coronacrisis heeft versneld en / of veranderd: thuiswerken heeft een prominente plek gekregen naast het werken op kantoor. Dit betekent onder andere dat er een versnelling is gekomen in het digitaal werken waarin iedereen moet worden meegenomen. Maar ook moeten medewerkers geholpen worden in het omgaan met de vervagende grens tussen werk en privé, want uit onderzoek is gebleken dat men dat een van de lastigste aspecten vindt van het thuiswerken.

In de nieuwe cao zullen naar verwachting afspraken zijn opgenomen over ontwikkelen vitaliteit en verlofsparen. Dit laatste houdt in dat medewerkers op een financieel aantrekkelijke wijze verlof kunnen gaan sparen voor een 'sabbatical' dan wel vervroegd te stoppen met werken. Deze afspraken zullen lokaal geïmplementeerd moeten worden. Overigens is vooruitlopend op de mogelijke afspraken over verlofsparen de lokale regeling generatiepact met nog een jaar verlengd binnen Heemstede.

Rookvrije omgeving gemeentelijke gebouwen

In het kader van het lokaal preventie akkoord wordt in 2021 ook ingezet op een rookvrije directe omgeving rond gemeentelijke gebouwen. Zodat bezoekers en medewerkers beschermd worden tegen ongewenst mee roken.

Vergroende woon-werk regeling

Aan de hand van de regeling willen we het gebruik van de auto's met fossiele brandstoffen terugbrengen. Los van het feit dat medewerkers meer thuiswerken, willen wij bij medewerkers die binnen een straal van 20 km wonen het gebruik van de (elektrische) fiets en openbaar vervoer stimuleren.

GRIT van beheer naar regie

GRIT is de lichte gemeenschappelijke regeling, die voor Heemstede en Bloemendaal het IT beheer uitvoert. Naar aanleiding van de in 2017 uitgevoerde *Gateway review* is besloten het door GRIT uitgevoerde beheer van onze ICT systemen te outsourcen naar een externe partij. Met de overwegingen die aan dit besluit ten grondslag hebben gelegen willen we bereiken dat:

- de bedrijfsvoering van onze gemeentelijke organisatie professioneel draaiende blijft, nu en in de toekomst;
- dat risico's zo beperkt mogelijk zijn en blijven;
- aan de hele organisatie 24/7-service wordt verleend;
- een continue monitoring van onze gehele ICT infrastructuur plaatsvindt;
- de personele kwetsbaarheid wordt verminderd;
- specialistische kennis met betrekking tot zowel technisch beheer als technisch applicatiebeheer is geborgd.

Per 2020 is het technisch beheer van de ICT uitbesteed aan externe partijen. Daarmee zal GRIT in 2021 verdergaan als een afgeslankte regieorganisatie, waar naast het voeren van regie ook leveranciersmanagement, contractmanagement, servicemanagement en functioneel applicatiebeheer aan de orde is. Beoogd is om al deze taken onder te brengen in een nieuw samengevoegde Informatievoorziening (IV) organisatie van GRIT en Informatisering, als onderdeel van het thema doorontwikkeling IV-organisatie bij Informatisering.

Voor 2021 zal het Wifi netwerk vervangen worden conform het meerjarig investeringsplan en budget gevraagd worden voor nieuwe standaard functionaliteiten voor de werkplek die het veilig locatie onafhankelijk en online werken structureel mogelijk maakt. In de kaderbrief 2021-2024 was geen rekening gehouden met deze nieuwe functionaliteiten.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de kosten van GRIT zoals die in deze begroting zijn opgenomen.

GRIT	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Kosten GRIT	2.537.293	2.171.825	2.111.421
Bijdrage van derden incl. Bloemendaal	1.170.383	995.915	974.995
Kosten GRIT voor Heemstede	1.366.910	1.175.910	1.136.426

Toelichting:

De bijdrage van Bloemendaal wordt bepaald op basis van de inwoneraantallen. Voor de verdeling van de kosten in 2021 wordt uitgegaan van de inwoneraantallen op 1-1-2020. Dit komt neer op een aandeel van Bloemendaal van (afgerond) 46% en Heemstede (afgerond) 54%.

Informatisering

Informatisering is een 'vervlochten' onderdeel en bestaat uit een aantal teams die samen zowel de gemeente Heemstede als Bloemendaal bedienen. Naast de activiteiten vermeld in het investeringsschema, vinden de volgende ontwikkelingen plaats.

De informatiebehoefte binnen en buiten de gemeentelijke organisatie groeit. Het veilig locatie onafhankelijk en online werken heeft sinds 2020 een nog prominentere rol gekregen en vraagt een stevige en betrouwbare informatisering en ICT. Daarnaast blijven de maatschappij, de technologische mogelijkheden en wet- en regelgeving zich ontwikkelen, wat vraagt om een groot aanpassingsvermogen en een integrale samenwerking van Informatisering en de organisatie, en een goede aanhaking op landelijke programma's en maatregelen vanuit het Rijk en de VNG. Het verregaand automatiseren van processen leidt enerzijds tot aanvullende ICT-investeringen en anderzijds tot een kwaliteitsslag in de gemeentelijke dienstverlening en besparingen op personele capaciteit.

In combinatie met ons eigen ambitieniveau en de eerder geschetste ontwikkelingen omvat dit het geheel van het meerjarig informatiebeleidsplan, waarin de visie informatievoorziening (IV) opgesteld is langs 6 thema's.

1. **Doorontwikkelen dienstverlening**, om onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te faciliteren waar het digitaal kan (en persoonlijk waar het moet).
2. **Data gedreven sturing**, om op strategisch, tactisch en operationeel niveau op basis van informatie de gemeente te besturen, van beleid tot operationele processen.
3. **Integraal (samen)werken**, om tot zoveel mogelijk standaard en geautomatiseerde dienstverlening te komen. En daar waar nodig maatwerk mogelijk te maken.
4. **Een stevige basis**, om de continuïteit en stabiliteit van de dienstverlening te kunnen garanderen.
5. **Innovatieve IV-inzet**, waarbij we vraagstukken in de gemeente kunnen oplossen door de inzet van innovatieve informatievoorzieningen.
6. **Doorontwikkeling IV-organisatie**, als thema omdat een goede IV vraagt om een goede IV-organisatie en we midden in de Digitale transformatie zitten die hierom vraagt.

In 2021 willen we prioriteit geven aan:

- Een stevige basis. Informatievoorziening en ICT moet vandaag de dag betrouwbaar zijn op beschikbaarheid, kwaliteit en veiligheid. We intensiveren de aandacht voor en realisatie van architectuurprincipes, informatieveiligheid, privacy van persoonsgegevens en rechtmatigheid van de uitbestede activiteiten. In dit kader willen we op het gebied van informatiebeveiliging:
 - Enerzijds investeren in penetratie- en hacktesten en anderzijds het perceel SIEM/SOC van de door VNG aanbestede GGI-Veiligheid voor onze gemeente implementeren.
 - De bewustwording van informatiebeveiliging onder al onze medewerkers vergroten. Het is en blijft belangrijk dat medewerkers weten waar ze op moeten letten bij gebruik van digitale systemen, browsen en klikken op websites, mails/WhatsApps/sms berichten en hoe je omgaat met vertrouwelijke informatie. In 2021 zal een deel van het opleidingsbudget aangewend worden om de bewustwording te faciliteren.

- In 2020 is de richtlijn Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van start gegaan. Belangrijkste verschil van de BIO ten opzichte van de voorganger is dat inrichting van de informatiebeveiliging aan de hand van risico management gaat plaatsvinden. De eigenaren van de processen/data en informatiesystemen bepalen de risico's en afhankelijk van het risico worden beheersmaatregelen ingezet. Een ander verschil is dat er minder voorgeschreven maatregelen zijn, maar de overgebleven maatregelen zijn wel verplicht. De realisatie van de BIO is een continue ontwikkeling en zal vooral tijd kosten en niet direct geld.
- Het integraal samenwerken. We organiseren de ontwikkeling van een optimale aansluiting tussen de processen van onze organisatie en de functionaliteit van de informatievoorzieningen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. Dit doen we in samenwerking met de organisatie en externe partijen. In dit kader willen we investeren in een soepele toepassing van de Wet Open Overheid (WOO) en diverse verkenningstrajecten voor nieuwe informatievoorzieningsoplossingen.
- De doorontwikkeling IV-organisatie. In 2020 is de ICT grotendeels uitbesteed wat vraagt om een grotere regierol vanuit Informatisering en een optimale werking tussen vraag en aanbod van IV en ICT. In 2021 willen we de nieuwe regie-organisatie implementeren en professionaliseren. Aangezien de nieuwe regie-organisatie eind 2020 uitgewerkt is, zal de financiële gevolgen hiervan pas vanaf 2022 en volgende jaren in de begroting zijn verwerkt.

6. Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dit kan een direct of een indirect belang zijn. Bij een direct financieel belang is de gemeente aansprakelijk bij niet-nakoming van verplichtingen of schulden uit een faillissement. Bij een direct bestuurlijk belang heeft de gemeente zeggenschap in bijvoorbeeld het bestuur doordat daar een wethouder zitting in heeft. Bij een indirect bestuurlijk belang voert de verbonden partij een wettelijke taak uit van de gemeente. Zodra de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang in een externe partij heeft, wordt deze opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden waarbij Heemstede fungeert als centrumgemeente worden beschouwd als deel van de gemeentelijke organisatie van Heemstede en zijn daarom niet meegenomen in deze paragraaf. Dit is het geval bij de lichte gemeenschappelijke regelingen "Intergemeentelijke afdeling sociale zaken" (IASZ) en de "Gemeenschappelijke Regeling InformatieTechnologie" (GRIT).

Conform de aanbevelingen in het Rapport Rekenkamercommissie Verbonden Partijen 2015 wordt één keer per vier jaar een totaaloverzicht in de vorm van een nota verbonden partijen, met informatie over de ontwikkelingen rondom verbonden partijen, voorgelegd aan de raad. Deze nota wordt naar verwachting aan het eind van 2020 voorgelegd aan de raad. De informatievoorziening in deze paragraaf is in overeenstemming met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Overzicht verbonden partijen

Conform de geldende wetgeving wordt de lijst van verbonden partijen gesplitst in:

A. Vennootschappen en corporaties

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	NV	Den Haag	Bankier voor overheden, huisbankier Heemstede	Onbepaald
Stedin Groep	NV	Rotterdam	Netwerkbeheerder energie	Onbepaald
Meerlanden	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald

B. Stichtingen en verenigingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)	Stichting	Heemstede	Inkoopsamenwerking	Onbepaald
Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)	Stichting	Heemstede	Aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald

C. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)	GR	Haarlem	Regionale en lokale brandweezorg, GGD, GHOR, ambulancevervoer en meldkamer.	Onbepaald

Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)	GR	Bloemendaal	Belastingheffing en inning	Onbepaald
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland".	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en voortijdig schoolverlaten.	Onbepaald
Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-Kennemerland	Onbepaald
Omgevingsdienst IJmond	GR	Beverwijk	Uitvoerende taken op het gebied van Bouwen, Ruimte en Milieu	Onbepaald

D. Overige verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Geen				

Toelichting:

A. Vennootschappen en corporaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vorm samenwerking	Algemeen NV															
Samenwerkingspartners	Alle gemeenten, provincies en Rijksoverheid															
Onderwerp	Financiën															
Aard samenwerking	Historisch gegroeid aandeelhouderschap															
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)															
Zeggenschap	0,2% van de stemmen															
Motieven voor oprichting	(Goedkope) financiering voor gemeenten.															
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus.															
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaard-instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.															
Lokale beleidsruimte	Niet als aandeelhouder, wel als rekeninghouder.															
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is geregeld in de statuten. Mogelijkheden tot overdragen aandelen worden hierdoor beperkt.															
Financieel belang	Relatief belang 122.421 aandelen à € 2,50 nominaal															
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 4.991 miljoen</td> <td>€ 4.887 miljoen</td> <td>€ 132.518 miljoen</td> <td>€ 132.269 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 4.991 miljoen	€ 4.887 miljoen	€ 132.518 miljoen	€ 132.269 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019													
€ 4.991 miljoen	€ 4.887 miljoen	€ 132.518 miljoen	€ 132.269 miljoen													

Resultaat en uitgekeerd dividend	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel			
	2018	2019	2018	2019		
	€ 337 miljoen	€ 163 miljoen	€ 2,85	€ 1,27		
Ontvangen dividend vs. begroting	2020		Meerjarenraming			
	Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024
	€ 155.700	€ 155.700	€ 328.900	€ 328.900	€ 328.900	€ 328.900
Actuele risico's	Risico's voor Heemstede als aandeelhouder zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag van de BNG wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn. Het risicobeheer is gericht op handhaving van het veilige risicoprofiel van de bank.					
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021 Heemsteedse beleidsdoelen 2021 Heemsteedse politieke aandachtspunten	Beleidsdoelen vs resultaten					
	N.v.t.					
	Het realiseren van de dividenduitkering van € 328.900.					
	Lagere dividenduitkering in 2020 als gevolg van een daling van de nettowinst 2019 ten opzichte van 2018. Dit wordt veroorzaakt door een lager resultaat financiële transacties en hogere voorzieningen voor kredietverliezen. De raming van het dividend vanaf 2021 is gebaseerd op de gemiddelde dividenduitkering over de laatste 4 jaar.					

Stedin Groep

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	In totaal zijn 44 Nederlandse gemeenten aandeelhouder.												
Onderwerp	Netwerkbedrijf energie												
Aard samenwerking	Historisch gegroeid na samengaan Energiebedrijf Zuid Kennemerland met Eneco. Eind januari 2017 is de Eneco Groep gesplitst om te voldoen aan de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) waardoor per 31 december 2017 twee bedrijven zijn ontstaan: Eneco Groep en Stedin Groep. Alle aandeelhouders die eerst eigenaar waren van één bedrijf, zijn eind januari 2017 eigenaar geworden van twee bedrijven.												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).												
Zeggenschap	0,9% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Aandeelhouderschap is historisch gegroeid.												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus.												
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaard instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.												
Lokale beleidsruimte	n.v.t.												
Uittredingsmogelijkheden	De aandelen van Stedin dienen in handen te blijven van publieke aandeelhouders.												
Financieel belang	Relatief belang 44.795 aandelen												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.699 miljoen</td> <td>€ 2.949 miljoen</td> <td>€ 3.044 miljoen</td> <td>€ 3.004 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 2.699 miljoen	€ 2.949 miljoen	€ 3.044 miljoen	€ 3.004 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 2.699 miljoen	€ 2.949 miljoen	€ 3.044 miljoen	€ 3.004 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 92 miljoen</td> <td>€ 64 miljoen</td> <td>€ 9,18</td> <td>€ 10,46</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2018	2019	2018	2019	€ 92 miljoen	€ 64 miljoen	€ 9,18	€ 10,46
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2018	2019	2018	2019										
€ 92 miljoen	€ 64 miljoen	€ 9,18	€ 10,46										

Ontvangen dividend vs. begroting	2020		Meerjarenraming			
	Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024
	€ 437.500	€ 468.500	€ 202.500	€ 202.500	€ 202.500	€ 202.500

Actuele risico's

Risico's voor Heemstede zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn.

Gezamenlijke beleidsdoelen 2021
Heemsteedse beleidsdoelen 2021
Heemsteedse politieke aandachtspunten

Beleidsdoelen vs resultaten

N.v.t.

Het realiseren van de dividenduitkeringen van totaal € 202.500.

Door de stijgende investeringsopgave en de stijging van de tarieven Tennet daalt de winst en daarmee het dividend. In de kaderbrief 2021-2024 is aangegeven dat de dividendraming Stedin structureel verlaagd wordt van € 437.500 naar € 202.500.

Bij Stedin staat de financiering van toekomstige investering in de energietransitie onder druk. Stedin is sinds 2019 in gesprek met de aandeelhouderscommissie Stedin (AHC) over de lange termijn financiering (LTF). In de werkgroep LTF wordt de omvang van het financieringsprobleem en oplossingsrichtingen in beeld gebracht. Besluitvorming hierover vindt plaats in het najaar 2020.

Meerlanden

Vorm samenwerking	Algemeen NV
Samenwerkingspartners	Aalsmeer, Bloemendaal, Diemen, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijkerhout
Onderwerp	Afvalinzameling en –verwerking, onderhoud openbare ruimte
Aard samenwerking	Dienstverleningsovereenkomst inzake afvalinzameling en –verwerking en onderhoud openbare ruimte
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) 14% van de stemmen
Motieven voor oprichting	Efficiënt werken, verminderen risico's en kwetsbaarheid.
Informatiemomenten raad	Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. Raadscommissie ontvangt collegebesluiten over de dienstverleningsovereenkomst. (DVO).
Sturingsmomenten raad	Advies aan college over verlenging DVO. De nieuwe DVO geldt vanaf 2019.
Lokale beleidsruimte	Het lokale afvalbeleid, dat door de raad wordt vastgesteld is betrokken bij de DVO.
Uittredingsmogelijkheden	Verkoop van de aandelen (geregeld in de statuten van Meerlanden). Onder meer vanwege de aanwezigheid van de Milieustraat in Heemstede is uittreding gecompliceerd.
Financieel belang	Relatief belang 24.580 aandelen à € 46,00

Jaarverslag	Eigen vermogen		Vreemd vermogen			
	1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019		
	€ 28.220.000	€ 29.092.000	€ 26.454.000	€ 24.743.000		
Resultaat en uitgekeerd dividend	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel			
	2018	2019	2018	2019		
	€ 2.687.000	€ 2.215.000	€ 7,32	€ 4,83		
Ontvangen dividend vs. begroting	2020		Meerjarenraming			
	Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024
	€ 152.200 (*)	€ 118.721	€ 98.500	€ 139.500	€ 193.500	€ 193.500
	<i>(*) in de najaarsnota 2020 zal de begroting 2020 worden aangepast aan de verwachte dividenduitkering.</i>					
Actuele risico's	<p>Vanuit Meerlanden en de overige aandeelhouders is de wens geuit tot herverdeling van de huidige aandelenverhouding waarbij groeimogelijkheden van Meerlanden en een op ingebrachte omzet gebaseerde verdeling van het dividend over de aandeelhouders centraal staan. Voor Heemstede is de voorgestelde herverdeling ongunstig. Onder meer op basis van een extern onderzoek wordt momenteel door Heemstede uitgezocht hoe de nadelige gevolgen voor Heemstede beperkt kunnen worden. Meerlanden heeft de voorkeur uitgesproken tot een herverdeling van aandelen op basis van unanieme besluitvorming van alle aandeelhouders. In de aandeelhoudersvergadering is daarom een besluit aangenomen tot herverdeling onder voorwaarde dat Heemstede en Meerlanden tot overeenstemming komen. Met een eventuele herverdeling van aandelen en een overeenkomstig lager dividend is nog geen rekening gehouden in de (meerjaren)begroting.</p> <p>Het dividend 2019 dat in 2020 wordt uitbetaald is nog in zoverre onder voorbehoud dat door de gevolgen van de crisis rond Corona in december 2020 in de AVA van Meerlanden besloten kan worden het dividend niet uit te keren. De begroting 2020 wordt in de najaarsnota 2020 aangepast aan de verwachte dividenduitkering van € 118.721.</p>					
	Beleidsdoelen vs resultaten					
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Uitvoering van de DVO en in alle werkzaamheden duurzaamheid nastreven.					
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Het behalen van 100 kilo restafval per inwoner per jaar en 75% afvalscheiding nastreven. Hiermee streven wij de landelijke doelstellingen na. Onderzocht wordt welke wijze van inzamelen voor Heemstede het best passend is.					
Heemstedse politieke aandachtspunten	Voor wat betreft de dienstverlening en is eenduidigheid met Bloemendaal een aandachtspunt.					

B. Stichtingen en verenigingen

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Stichting RIJK)

	Algemeen
Vorm samenwerking	Stichting
Samenwerkingspartners (aangeslotenen)	Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Heemskerk, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Ouder-Amstel, Uitgeest, Teylingen, Uithoorn, Velsen en OVER-gemeenten (Oostzaan en Wormerland).
Onderwerp	Inkoop- en aanbesteding
Aard samenwerking	Gezamenlijke uitvoering en delen van hulpbronnen (shared services).
	Sturings- en controle mogelijkheden
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	De gemeentesecretaris van Heemstede maakt deel uit van het algemeen bestuur van de stichting RIJK.
Zeggenschap	1 van de 16 stemmen in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mist alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk hun mening te uiten. De dagelijkse leiding van de stichting berust bij de directeur. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Aan de directeur is een volmacht verleend. De volmacht is volledig.
Motieven voor oprichting	Creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau.

Informatiemomenten raad	Het college geeft voor vaststelling van het jaarverslag en de begroting van stichting RIJK in het algemeen bestuur een zienswijze aan. Het algemeen bestuur van stichting RIJK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag vast, rekening houdend met de zienswijzen en de stemverhouding binnen stichting RIJK. De raad ontvangt het besluit hierover van het college ter kennisname (C-stuk).																								
Sturingsmomenten raad	Geen andere dan de standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.																								
Lokale beleidsruimte	Gemeenten stellen zelf het lokale inkoopbeleid vast en maken met stichting RIJK een jaarplan waarin wordt vastgesteld bij welke trajecten de gemeenten ondersteuning van stichting RIJK willen.																								
Uittredingsmogelijkheden	Beëindiging van het bestuurslidmaatschap is geregeld in de statuten. Beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Heemstede en stichting RIJK kan door elk der partijen met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar. De overeenkomst is vanaf april 2013 voor onbepaalde tijd.																								
Jaarverslag (2019)	<p>Relatief belang</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 716.171*</td> <td>€ 83.421</td> <td>€ 193.218</td> <td>€ 179.271</td> </tr> </tbody> </table> <p>*inclusief het nog te bestemmen resultaat</p>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 716.171*	€ 83.421	€ 193.218	€ 179.271												
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																							
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019																						
€ 716.171*	€ 83.421	€ 193.218	€ 179.271																						
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 5.087</td> <td>€ 402.000</td> <td>Nihil</td> <td>Nihil</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 5.087	€ 402.000	Nihil	Nihil												
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																							
2018	2019	2018	2019																						
€ 5.087	€ 402.000	Nihil	Nihil																						
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 214.000</td> <td>€ 205.000</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="2">Begroting</th> <th colspan="2">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 194.000</td> <td>nmb</td> <td>€ 217.000</td> <td>€ 217.000</td> <td>€ 217.000</td> <td>€ 217.000</td> </tr> </tbody> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 214.000	€ 205.000	2020		Begroting		Meerjarenraming		Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 194.000	nmb	€ 217.000	€ 217.000	€ 217.000	€ 217.000
2019																									
Begroot	Werkelijk																								
€ 214.000	€ 205.000																								
2020		Begroting		Meerjarenraming																					
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024																				
€ 194.000	nmb	€ 217.000	€ 217.000	€ 217.000	€ 217.000																				
Actuele risico's	In 2021 neemt Heemstede 6,2% van de totale kosten voor zijn rekening. De bij stichting RIJK uitstaande waarborgsom (weerstandvermogen) bedraagt € 10.230. De jaarrekening bevat geen risicoparagraaf.																								
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Meerjarig perspectief over de investeringen in stichting RIJK en haar diensten en de resultaten die worden bereikt. Ontwikkeling van en naar een begroting op output, parameters ontwikkelen voor het meten van de impact en aanbieden van keuzemodules die passen bij de lokale situatie.																								
Heemsteedse beleidsdoelen 2021	Geen Heemsteedse beleidsdoelen in de zienswijze bij de begroting 2021 van stichting RIJK meegegeven.																								
Heemsteedse politieke aandachtspunten	n.v.t.																								

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlemmermeer.
Onderwerp	Onderwijs
Aard samenwerking	Verzelfstandiging openbaar onderwijs
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden n.v.t.
Zeggenschap	n.v.t.
Motieven voor oprichting	Verzelfstandigen openbaar onderwijs.
Informatiemomenten raad	– Begroting – Jaarstukken

Sturingsmomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel) - Begroting en jaarstukken ter informatie - Benoemen leden van de raad van toezicht - Ingrijpen bij taakverwaarlozing 																		
Lokale beleidsruimte	n.v.t.																		
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is mogelijk. De raad kan besluiten het bestuur van één of meerdere scholen weer op zich te nemen. Dat besluit kan voor het eerst na vijf jaar na het tijdstip waarop het bestuur over de desbetreffende school aan de stichting is overgedragen.																		
Financiële bijdrage Jaarverslag	<p>Relatief belang</p> <p>Jaarverslag (2019)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Eigen vermogen</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">1 jan 2019</th> <th style="text-align: center;">31 dec 2019</th> <th style="text-align: center;">1 jan 2018</th> <th style="text-align: center;">31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: right;">€ 1.680.077</td> <td style="text-align: right;">€ 1.482.212</td> <td style="text-align: right;">€ 2.468.887</td> <td style="text-align: right;">€ 2.739.002</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 1.680.077	€ 1.482.212	€ 2.468.887	€ 2.739.002						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2018	31 dec 2018																
€ 1.680.077	€ 1.482.212	€ 2.468.887	€ 2.739.002																
Rekeningresultaat	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">2018</th> <th style="text-align: center;">2019</th> <th style="text-align: center;">2018</th> <th style="text-align: center;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: right;">- € 367.586</td> <td style="text-align: right;">- € 197.865</td> <td style="text-align: center;">n.v.t.</td> <td style="text-align: center;">n.v.t.</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	- € 367.586	- € 197.865	n.v.t.	n.v.t.						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2018	2019	2018	2019																
- € 367.586	- € 197.865	n.v.t.	n.v.t.																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">2020</th> <th colspan="4" style="text-align: center;">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Begroot</th> <th style="text-align: center;">Werkelijk</th> <th style="text-align: center;">2021</th> <th style="text-align: center;">2022</th> <th style="text-align: center;">2023</th> <th style="text-align: center;">2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">€ 0</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0														
Actuele risico's	<p>Het risico voor de gemeente is dat de stichting bestuurlijk niet goed functioneert en dat dit gevolgen heeft voor het voortbestaan van het openbaar onderwijs. In de raad van 30 juni 2016 is besloten tot een nieuwe bestuursvorm (inclusief statutenwijziging) per juli 2016 bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht.</p> <p>Beleidsdoelen vs resultaten</p>																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen																		
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	n.v.t.																		

C. Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Kennemerland VRK (inclusief GGD)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkings-partners	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort
Onderwerp	Uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van brandweezorg en gezondheidszorg (GGD) die in het kader van de interregionale samenwerking of op basis van de Wet veiligheidsregio's zijn overgedragen aan de veiligheidsregio.
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controle mogelijkheden De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. Daarnaast is de burgemeester lid van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid en de wethouder volksgezondheid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.
Zeggenschap	2 van de 32 stemmen in het algemeen bestuur
Motieven voor oprichting	Door intergemeentelijke samenwerking en een doelmatige organisatie en coördinatie uitvoering geven aan: <ul style="list-style-type: none"> - taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing als genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - taken op het gebied van bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking als genoemd in de Wet publieke gezondheid; - taken betrekking hebbende op hulpverlening bij ongevallen en rampen alsmede de voorbereiding daarop zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - de ingevolge de Wet Ambulancezorg (WAZ) noodzakelijke zorg en ambulancehulpverlening.

Informatiemomenten raad	Begroting (elk jaar in voorjaar); Jaarstukken (elk jaar in voorjaar); Twee maal per jaar een bestuursrapportage; Geregeld informatiebijeenkomsten over actuele ontwikkelingen en feedback uit regionale vergaderingen.																		
Sturingsmomenten raad	Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar); Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar).																		
Lokale beleidsruimte	Voor vaststelling van de begroting en het jaarverslag VRK wordt de zienswijze van de gemeenteraden gevraagd. Het algemeen bestuur van de VRK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag van de VRK vast, rekening houdend met de zienswijzen van de raden en de stemverhouding binnen de VRK. Bestuursrapportages VRK worden ter kennisname gebracht van de raadsleden. Daarnaast rapporteert de portefeuillehouders de raad mondeling over de onderwerpen uit de bestuurscommissies.																		
Uittredingsmogelijkheden	Verplichte samenwerking ex artikel 9 Wet veiligheidsregio's																		
Financiële bijdrage Jaarverslag	Relatief belang Op basis van het inwoneraantal vormt Heemstede 5% van het totaal van de GR.																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 3.358.000</td> <td>€ 4.054.000</td> <td>€ 41.612.000</td> <td>€ 32.562.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 3.358.000	€ 4.054.000	€ 41.612.000	€ 32.562.000						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019																
€ 3.358.000	€ 4.054.000	€ 41.612.000	€ 32.562.000																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.335.000</td> <td>€ 1.062.000</td> <td>€ 298.000</td> <td>€ 456.000</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 1.335.000	€ 1.062.000	€ 298.000	€ 456.000						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2018	2019	2018	2019																
€ 1.335.000	€ 1.062.000	€ 298.000	€ 456.000																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.969.000</td> <td>nrb</td> <td>€ 2.441.000</td> <td>€ 2.432.000</td> <td>€ 2.432.000</td> <td>€ 2.432.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 1.969.000	nrb	€ 2.441.000	€ 2.432.000	€ 2.432.000	€ 2.432.000
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 1.969.000	nrb	€ 2.441.000	€ 2.432.000	€ 2.432.000	€ 2.432.000														
Actuele risico's	In programmabegroting 2021-2024 van VRK worden de risico's en beheersmaatregelen benoemd.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Beleidsdoelen vs. resultaten De gemeenten hebben de intentie een robuuste organisatie te creëren, die voldoende draagvlak heeft om een grote crisis in de regio ook het hoofd te kunnen bieden. En die tegelijkertijd efficiënt en effectief kan functioneren, ten dienste van de gemeenten. Ook hebben de gemeenten de intentie de VRK te gebruiken waar dat kan om bestuurlijke drukte en versnippering van taken en organisaties te voorkomen.																		
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Geen andere doelen dan doelen binnen de in de wet en GR gestelde kaders.																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Implementatie Wet Verplichte GGZ Implementatie regionale bluswatervoorziening Inbedding Veilig Thuis Kennemerland WNRA, vergrijzing en uitstroom brandweervrijwilligers Dekking voor nieuw beleid																		

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Kennemerland-Zuid (GBKZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Centrumgemeenteconstructie (GR)
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal (centrumgemeente) en Zandvoort.
Onderwerp	Financiën: innen van belastingen
Aard samenwerking	Delen van hulpbronnen (Shared Services)
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Stuurgroep GBKZ
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in de Stuurgroep. Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten.
Motieven voor oprichting	Efficiënter werken en organisatorische voordelen.

Informatiemomenten raad	- Bedrijfsplan (C-stuk, bij de start van het nieuwe kalenderjaar) - Jaarverslag (C-stuk, halverwege het jaar) - Een managementrapportage (C-stuk, in het najaar)																		
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en het aannemen van moties.																		
Lokale beleidsruimte	Bevoegdheid tot vaststellen/wijzigen financieel en fiscaal beleid (en daarmee de inhoudelijke kaders voor de uitvoering door GBKZ) ligt bij individuele gemeenten.																		
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is enkel mogelijk met een opzegtermijn van twee jaar. De financiële gevolgen van uittreding zijn voor rekening van de uittredende gemeente.																		
Financiële bijdrage	Relatief belang Op basis van het inwoneraantal en het aantal aanslagregels vormt Heemstede ongeveer 35% van het totaal van deze GR. De bijdrage aan de GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en geïnde kosten en rente van dwangbevelen.																		
Jaarverslag (2019)	GBKZ maakt onderdeel uit van de gemeente Bloemendaal en publiceert geen eigen balans. De bijdrage aan GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en inclusief de geïnde kosten en rente van dwangbevelen.																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Afrekening 2018</th> <th>Afrekening 2019</th> </tr> <tr> <th>Werkelijk</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 663.000</td> <td>€ 641.000</td> </tr> </tbody> </table>	Afrekening 2018	Afrekening 2019	Werkelijk	Werkelijk	€ 663.000	€ 641.000												
Afrekening 2018	Afrekening 2019																		
Werkelijk	Werkelijk																		
€ 663.000	€ 641.000																		
Bijdrage	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Begroting 2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 804.000</td> <td>nmb</td> <td>€ 803.000</td> <td>€ 792.000</td> <td>€ 789.000</td> <td>€ 822.000</td> </tr> </tbody> </table>	Begroting 2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 804.000	nmb	€ 803.000	€ 792.000	€ 789.000	€ 822.000
Begroting 2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 804.000	nmb	€ 803.000	€ 792.000	€ 789.000	€ 822.000														
Actuele risico's	Bedrijfsproces innen: door faillissementen incasso- en deurwaarderskantoor is GBKZ via aanbesteding op zoek naar een nieuw incasso- en deurwaarderskantoor. Er worden hogere eisen aan een digitale overheid en aan bedrijfsvoering in het algemeen gesteld. Om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen informatievoorziening en aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen is een informatieplan GBKZ 2018-2020 opgesteld. In het bedrijfsplan wordt de bedrijfsvoering nader toegelicht. Het Bedrijfsplan 2021 is begin 2021 beschikbaar (C-stuk).																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Beleidsdoelen vs. resultaten In het bedrijfsplan worden jaarlijks verschillende doelen geformuleerd.																		
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen.																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen andere aandachtspunten dan gezamenlijke aandachtspunten.																		

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort
Onderwerp	Sociale werkvoorziening
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder sociaal domein is lid van het bestuur
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in stuurgroep. Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten.
Motieven voor oprichting	Uitvoering en behartiging van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening en zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de bij of krachtens de Wet sociale werkvoorziening opgedragen taken.
Informatiemomenten raad	Begroting (elk jaar in voorjaar)
Sturingsmomenten raad	Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar)

Lokale beleidsruimte	N.v.t.																		
Uittredingsmogelijkheden	Een deelnemende gemeente kan uittreden, indien de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daarmee instemmen. De uittreding kan slechts plaatsvinden met ingang van de dag waarop de nieuwe zittingsperiode van het bestuur aanvangt.																		
Financiële bijdrage	Relatief belang De gemeente Heemstede participeert voor circa 8% in deze gemeenschappelijke regeling op basis van toegekende integratie-budgetten Participatiewet (Wsw-deel).																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 7.062.507</td> <td>€ 7.062.507</td> <td>€ 4.186.155</td> <td>€ 4.141.640</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 7.062.507	€ 7.062.507	€ 4.186.155	€ 4.141.640						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019																
€ 7.062.507	€ 7.062.507	€ 4.186.155	€ 4.141.640																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 930.206</td> <td>€ 432.371</td> <td>244.153</td> <td>368.874</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 930.206	€ 432.371	244.153	368.874						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2018	2019	2018	2019																
€ 930.206	€ 432.371	244.153	368.874																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.454.000</td> <td>nbn</td> <td>€ 1.345.000</td> <td>€ 1.231.000</td> <td>€ 1.206.000</td> <td>€ 1.146.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 1.454.000	nbn	€ 1.345.000	€ 1.231.000	€ 1.206.000	€ 1.146.000
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 1.454.000	nbn	€ 1.345.000	€ 1.231.000	€ 1.206.000	€ 1.146.000														
Actuele risico's	<ol style="list-style-type: none"> In de Paswerkcijfers is nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. De verwachting is (mede dankzij een extra bijdrage van het Rijk) dat Paswerk neutraal uit de crisis komt in 2020. Voor 2021 valt dit nog niet te overzien; Nieuwe cao afspraken. De loonkosten Wsw maken een substantieel deel uit van de totale begroting van Paswerk; De in de begroting van Heemstede opgenomen Wsw bedragen 2021-2024 zijn gebaseerd op de in de meicirculaire 2020 opgenomen integratie-uitkeringen Wsw en de daaruit afgeleide kostenverdeling over de deelnemende gemeenten. Paswerk gaat er in haar begroting uit van een jaarlijks positieve bijstelling van de integratie-uitkeringen Wsw. Een positieve bijstelling is echter geen garantie en kan op enig moment ook negatief uitpakken. 																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021 Heemstedse beleidsdoelen 2021 Heemstedse politieke aandachtspunten	<p>Beleidsdoelen vs resultaten</p> <p>Zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de bij of krachtens de Wet sociale werkvoorziening opgedragen taken</p> <p>Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen</p> <p>Geen lokale politieke aandachtspunten.</p> <p>Toekomstperspectief sociale werkvoorziening en de daaruit afgeleide huisvestingsbehoefte.</p>																		

Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland"

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Heemskerk, Velsen, Beverwijk, Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort.
Onderwerp	Onderwijs: leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder onderwijs in gemeenschappelijk orgaan.
Zeggenschap	Elke gemeente heeft 1 stem
Motieven voor oprichting	Organisatorische voordelen: verminderen kwetsbaarheid, deskundigheidsbevordering en daarmee kwaliteit en dienstverlening op hoger plan brengen. Daarnaast: grensoverstijgende problematiek vraagt om een regionale afstemming, aansturing en uitvoering + efficiënter werken.
Informatiemomenten raad	– Begroting (elk jaar in voorjaar) – Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) – Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)
Sturingsmomenten raad	Indienen zienswijze op de begroting 2021 (juni 2020)

Lokale beleidsruimte	In gemeenschappelijke regeling wordt onderscheid gemaakt tussen 3 takenpakketten (percelen). Gemeenten kunnen kiezen welke ze afnemen. Heemstede neemt alle 3 percelen af.																		
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is de eerste 3 jaar (tot 1 januari 2017) in principe niet mogelijk. Daarna wel door besluit van college met opzegtermijn van één jaar. Gemeenschappelijk orgaan regelt financiële afhandeling. Uitgangspunt is dat uittredende gemeente opdraait voor kosten die gevolg zijn van uittreding.																		
Financieel belang	Relatief belang De (onderstaande) bijdrage betreft de bijdrage voor perceel 1 en 2 (Centrale Administratie en Leerplicht). De betaling van de leerwerktrajecten (perceel 3) vindt plaats per traject c.q. geplaatste jeugdige. Dit vindt plaats vanuit het budget Sociaal Domein (deel Jeugd)																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019																
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2018	2019	2018	2019																
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 86.914</td> <td>n.n.b.</td> <td>€ 89.860</td> <td>€ 93.399</td> <td>€ 98.058</td> <td>€ 103.026</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 86.914	n.n.b.	€ 89.860	€ 93.399	€ 98.058	€ 103.026
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 86.914	n.n.b.	€ 89.860	€ 93.399	€ 98.058	€ 103.026														
Actuele risico's	Geen.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Beleidsdoelen vs resultaten Terugdringen ongeoorloofd verzuim en voorkomen van voortijdig schooluitval + realiseren herplaatsingen.																		
Heemsteedse beleidsdoelen 2021	Relatief verzuim blijft op hetzelfde niveau of wordt verder teruggedrongen. Geen absoluut verzuim.																		
Heemsteedse politieke aandachtspunten	In de raadsvergadering van juni 2020 is geen nadere zienswijze meegegeven, anders dan in te stemmen met de begroting 2021 en kennis te nemen van het jaarverslag 2019.																		

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort
Onderwerp	Verkeer en vervoer: vanuit een Regionaal Mobiliteitsfonds voorbereiden en uitvoeren van mobiliteitsprojecten met regionaal belang.
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controle mogelijkheden Wethouder verkeer
Zeggenschap	Projectvoorstellen worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van de deelnemers. Goedkeuring vindt plaats bij akkoord van meerderheid van de raden. In alle gevallen moet de raad waar het project zich bevindt in ieder geval akkoord zijn.
Motieven voor oprichting	Bereiken hoger ambitieniveau: samen meer realiseren, o.a. dankzij sterkere lobby. Gezamenlijk optrekken in grensoverschrijdende projecten.
Informatiemomenten raad	Eens per kwartaal informeert de stuurgroep de raden met een rapportage waarin de planning, budget en eventuele risico's staan. Daarnaast is er een begroting, jaarverslag en jaarplan. Voorstellen nieuwe projecten.

Sturingsmomenten raad	De hiervoor genoemde documenten.																		
Lokale beleidsruimte	Projectvoorstellen op eigen grondgebied vereisen goedkeuring van de raad.																		
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is mogelijk met een opzegtermijn van minimaal één jaar. Verplichtingen die voortvloeien uit reeds genomen besluiten over projecten moeten worden nagekomen. Hiervoor wordt een onafhankelijke registeraccountant ingehuurd.																		
Financieel belang	Relatief belang De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners.																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 4.902.000</td> <td>€ 5.992.000</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 4.902.000	€ 5.992.000	€ 0	€ 0						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019																
€ 4.902.000	€ 5.992.000	€ 0	€ 0																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 938.000</td> <td>€ 1.090.000</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 938.000	€ 1.090.000	€ 0	€ 0						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2018	2019	2018	2019																
€ 938.000	€ 1.090.000	€ 0	€ 0																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000														
Actuele risico's	Er worden geen bijzondere risico's onderkent die grote financiële impact kunnen hebben.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Beleidsdoelen vs resultaten In 2011 hebben de raden van de gemeenten in Zuid-Kennemerland de Regionale Bereikbaarheidsvisie "Zuid-Kennemerland, bereikbaar door samenwerking" onderschreven. Het ontwerp-jaarplan 2021 bouwt voort op de plannen zoals beschreven in de Regionale bereikbaarheidsvisie uit 2011 (maar biedt ook een doorkijk naar een geactualiseerde visie).																		
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Verbeteren fietsparkeren station Heemstede-Aerdenhout, doorstroming verbeteren d.m.v. Dynamisch Verkeersmanagement (DVM) en het op strategische punten inzetten en/of vervangen van VRI's door iVRI's																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Regelmatige rapportage voortgang (kwartaalrapportage),																		

Omgevingsdienst IJmond

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerveer en Zandvoort en de provincie Noord-Holland
Onderwerp	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu en drank- en horecawet.
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De wethouder volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is lid van het Algemeen Bestuur. De gemeente Heemstede neemt vanaf 1 mei 2017 deel aan de GR.
Zeggenschap	Per deelnemer 1 stem
Motieven voor oprichting	Wettelijke verplichting voor het basispakket

Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting (elk jaar in voorjaar) - Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) - Milieujaarverslag 																		
Sturingsmomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar) - Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar) 																		
Uittredingsmogelijkheden	Voor zover het de GR betreft: geen																		
Financiële bijdrage	<p>Relatief belang</p> <p>In de GR zijn de basistaken inclusief de WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) taken opgenomen: 1.115 uur à € 81,70 = € 91.096 afgerond). Daarnaast is er nog een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor 1.863 uur overige taken à € 81,70 = € 152.207 afgerond en voor controle drank- en horecawet 300 uur à € 81,70 = € 24.510). De DVO is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling. De bedragen zijn op basis van de begroting 2020 van de Omgevingsdienst.</p>																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 509.260</td> <td>€ 419.249</td> <td>€ 8.551.522</td> <td>€ 8.287.440</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 509.260	€ 419.249	€ 8.551.522	€ 8.287.440						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019																
€ 509.260	€ 419.249	€ 8.551.522	€ 8.287.440																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 10.512</td> <td>€ 1</td> <td>€ 10.512</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 10.512	€ 1	€ 10.512	€ 0						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2018	2019	2018	2019																
€ 10.512	€ 1	€ 10.512	€ 0																
Bijdrage vs. begroting(*)	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 240.492</td> <td>nmb</td> <td>€ 244.160</td> <td>€ 244.160</td> <td>€ 244.160</td> <td>€ 244.160</td> </tr> </tbody> </table> <p>(* de bijdragen zijn inclusief de DVO maar exclusief de controle Drank- en Horecawet)</p>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 240.492	nmb	€ 244.160	€ 244.160	€ 244.160	€ 244.160
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 240.492	nmb	€ 244.160	€ 244.160	€ 244.160	€ 244.160														
Actuele risico's	Op pagina 11 van de begroting 2020 van de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) zijn de risico's benoemd.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Beleidsdoelen vs resultaten Uitvoering basispakket inclusief WABO taken. Onder het basispakket gaat het om de RUD taken (regionale uitvoeringsdienst) zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.																		
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen aparte aandachtspunten meegegeven																		

7. Paragraaf grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

Het grondbeleid kan grote financiële risico's voor de financiële positie met zich meebrengen, wanneer de gemeente besluit een grondpositie in te nemen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bij grondbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van derden, bijvoorbeeld projectontwikkelaars. In dat geval stelt de gemeente de planologische grenzen vast van de ontwikkelingsmogelijkheden. Projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers zijn gebonden aan de planologische grenzen die worden vastgelegd in structuurvisies en bestemmingsplannen.

Heemstede kent geen grote uitbreidingslocaties. Er is sprake van faciliterend grondbeleid. De uitvoering van de diverse projecten wordt overgelaten aan private partijen. Hiermee worden de financiële risico's voor de gemeente ondervangen.

De gemeente houdt de regie over de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen via de bestemmingsplannen. Besloten is geen structuurvisie vast te leggen (B&W 19 januari 2012, C-stuk). In 2021 zal verder gewerkt worden aan de ontwikkeling van de Omgevingsvisie in samenwerking met de gemeente Bloemendaal. Volgens planning zal deze eind 2021 worden vastgesteld door de raad. Voor wat betreft het grondbeleid zal de lijn van het faciliterend grondbeleid worden voortgezet.

Kostenverhaal bij ruimtelijke ontwikkelingen

Het kostenverhaal (verhaal van de door de gemeente te maken exploitatiekosten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling (woningbouwplan), zoals bijvoorbeeld de kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte) kan de gemeente zowel langs publiekrechtelijke (via een exploitatieplan) als privaatrechtelijke weg (via een anterieure overeenkomst) regelen. In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het kostenverhaal verplicht gesteld (in de praktijk wordt gesproken over de Grondexploitatiewet (Grex-wet) dat in feite een onderdeel van de Wro is). Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het kostenverhaal anderszins (bijvoorbeeld door een overeenkomst) is verzekerd. Bij de Heemstedse ontwikkelingen is en wordt het kostenverhaal via privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomsten geregeld.

Beleid uitgifte gemeentegrond

Heemstede heeft relatief weinig uitgeefbare grond in haar bezit. Het aantal uitgiftes van gemeentegrond is dan ook beperkt. Het gaat dan meestal om snippergroen. Volgens het door de raad vastgestelde gronduitgiftebeleid wordt snippergroen verkocht als het gaat om niet-strategisch en niet-functioneel openbaar groen dat niet bepalend is voor de verkavelingsopzet en het bijbehorend groen beeld, en er geen kabels en leidingen in het desbetreffende perceel liggen. Op de bijbehorende uitgiftekaarten zijn de voor uitgifte vatbare gronden aangegeven. Snippergroen wordt verkocht op aanvraag. Door de verkoop van deze stroken groen kunnen de onderhoudskosten voor de gemeente worden teruggebracht. Tot december 2016 werd een basisgrondprijs gehanteerd van € 150 per m² (kosten koper). Voor percelen boven de 50 m² werd de prijs bepaald op basis van taxatie. In december 2016 is besloten in alle gevallen van gronduitgifte de grondprijs door middel van taxatie te bepalen (B&W besluit "Kader gemeentelijke vastgoedtransacties" 19 december 2016, B-stuk).

Overzicht projecten in uitvoering.

Bij onderstaande projecten is sprake van faciliterend grondbeleid.

Projecten in uitvoering	Stand van zaken
Patrijzenlaan	Vanuit initiatiefnemers is het verzoek gekomen om op de percelen Patrijzenlaan 15 + 21 en Glipperweg 64 – 72 nieuwbouw te realiseren. Voor de realisatie van de nieuwe woningen, tuinen en openbare ruimte is gemeentegrond nodig. Momenteel is de gemeente bezig met de planologische voorbereidingen, waaronder de verkoop van de gemeentelijke grond.
Havendreef	De woningen van fase 1 zijn opgeleverd en bewoond; de grond openbare ruimte moet nog aan de gemeente worden geleverd. De woningen, appartementen en parkeerkelder van fase 2 zijn in aanbouw; de (terug)levering van de grond openbare ruimte volgt na oplevering.
Slottuin	De omgevingsvergunning voor de woningen en appartementen is verleend. De levering van de openbare ruimte volgt na de oplevering.
Watermuziek / Spaarnelicht	Alle woningen van plandeel Watermuziek zijn opgeleverd en bewoond; de grond openbare ruimte is aan de gemeente (terug)geleverd. Voor de twee appartementengebouwen met parkeergarage van plandeel Spaarnelicht is de omgevingsvergunning verleend; de (terug)levering van grond openbare ruimte volgt na oplevering.

8. Paragraaf taakstellingen

Conform het advies van onze toezichthouder Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is ook in deze begroting een aparte paragraaf Taakstellingen opgenomen. In deze paragraaf wordt in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen c.q. taakstellingen zichtbaar, die verspreid in de begroting op programmaniveau zijn opgenomen.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten (aflopend van € 100.000 in 2020 naar € 0 vanaf 2023)

In de begroting houden we - door het opnemen van een stelpost (voordeel) van € 100.000 - jaarlijks rekening met het feit dat de kapitaallasten in werkelijkheid lager uitvallen dan begroot. Dit komt vooral doordat investeringsuitgaven later plaatsvinden dan begroot. Conform de nota activabeleid, vastgesteld in de raad van januari 2017, worden investeringen afgeschreven in het eerstvolgende jaar nadat de investering heeft plaatsgevonden. Samengevat: een investering in december 2020, wordt conform de nota activabeleid, met ingang van 2021 afgeschreven. Jaarlijks rapporteren we in de voorjaarsnota over de onderuitputting kapitaallasten. Uit de voorjaarsnota 2020 blijkt inderdaad dat de kapitaallasten lager uitvallen dan geraamd en de stelpost wordt gerealiseerd.

Door onze toezichthouder (de provincie Noord-Holland) is, naar aanleiding van de begroting 2019, aangekondigd dat zij deze stelpost niet meer als structureel dekkingsmiddel accepteren, wel als incidenteel dekkingsmiddel. In de begroting, wordt overeenkomstig de kadernota 2020-2023, de stelpost geleidelijk verlaagd van € 100.000 in 2020 naar € 67.000 in 2021, € 34.000 in 2022 en € 0 vanaf 2023

Bezuiniging verkoop gemeentelijke eigendommen (€ 28.000 structureel)

Op 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad van Heemstede de motie “beperkte ozb-stijging” aangenomen. In deze motie is o.a. aangegeven voorzieningen efficiënter te organiseren. Met name wordt hier bedoeld op het gemeentelijk onroerend goed dat voor diverse doeleinden wordt ingezet en gebruikt. Oorspronkelijk was in de (meer-jaren)begroting hiervoor een taakstelling geraamd van € 97.500. Door verkoop van de panden Raadhuisplein 25, Nijverheidsweg 3, Glipperdreef 147 en de grondopbrengsten Havendreef en Reggelaan is een bedrag van € 69.500 structureel gerealiseerd. De nog te realiseren taakstelling bedraagt derhalve € 28.000.

Taakstelling ambtelijke organisatie (2021 – 2022: oplopend van € 50.000 naar € 220.000 structureel)

Ter financiering van het flexibel inhuurbudget neemt de ambtelijke organisatie een taakstelling op zich oplopend van € 30.000 in 2020, € 80.000 in 2021 en vanaf 2022 € 250.000. In 2020 is de taakstelling van € 30.000 structureel ingevuld waardoor in 2021 nog € 50.000 en vanaf 2022 € 220.000 structureel ingevuld moet worden. Dit is realiseerbaar door ‘winst’ uit de verdere digitalisering (van werkprocessen), het optimaliseren van werkprocessen en herstructurering van de leidinggevende structuur van de organisatie. Deze taakstelling/reallocatie van formatie kan alleen gefaseerd gerealiseerd worden.

9. Paragraaf Corona

Onderwerp	Omschrijving
0 Bestuur en ondersteuning Burgerzaken	In maart 2021 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Deze zullen waarschijnlijk anders (coronaproof) worden ingericht. Hiervoor zijn naar verwachting behoorlijk wat aanpassingen voor nodig, waarbij ook extra kosten gemaakt moeten worden. Het Rijk zoekt de komende maanden naar een vorm hoe de Tweede Kamerverkiezingen kunnen worden ingericht. Gemeenten zullen hier separaat over worden geïnformeerd, ook met betrekking tot de kosten. In de begroting 2021 is hiervoor geen afzonderlijk budget opgenomen.
Beheer gebouwen en gronden / facilitair	Corona gerelateerde aanpassingen van gemeentelijke gebouwen, zoals bijvoorbeeld 1,5 meter organisatie. Voor 2021 geen extra kosten opgenomen.
ICT/GRIT	Als gevolg van het thuiswerken zijn er in 2020 al uitgaven gedaan voor de inrichting van de thuiswerkplekken en het op afstand digitaal vergaderen. In 2020 verwacht de gemeente extra uitgaven voor hardware te doen voor verdere (digitale) inrichting van de thuiswerkplekken. Hiervoor zal in de najaarsnota 2020 een investering aangevraagd worden waarvan de kapitaallasten als stelpost in de begroting 2021 zijn opgenomen.
Communicatie	Extra communicatiekosten richting inwoners. Voor 2021 geen aanvullende kosten opgenomen.
Dividenden	Deelnemingen waarin Heemstede participeert ondervinden in vele gevallen ook de gevolgen van de coronacrisis en dat heeft mogelijk nadelige effecten voor de gemeente. Als gevolg van de coronacrisis heeft de BNG bekend gemaakt het dividend 2019 tot 1 oktober 2020 op te schorten. Het is wel de intentie van de BNG om tot uitkering over te gaan.
Lokale belastingen (leges, precario)	In 2020 worden inkomsten mis gelopen. Voorts heeft het college op 7 juli 2020 besloten te komen met een extra pakket aan maatregelen voor ondernemers. Dit heeft betrekking op onder meer precariobelasting. Voor 2021 is geen rekening gehouden met inkomstenderving.
Parkeren	In 2020 hebben de coronamaatregelen tot een lagere opbrengst van parkeerbelastingen geleid waarvoor compensatie is ontvangen. Het is nog niet bekend of dat toereikend is. Omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog onduidelijk is, is in de begroting 2021 rekening gehouden met de reguliere opbrengst.
(Belasting) -debiteuren	Zoals toegelicht in de voorjaarsnota 2020 kunnen ondernemers en zzp'ers uitstel van betaling voor de gemeentebelastingen en andere vorderingen vragen. Het later innen van belastingaanslagen kan leiden tot een hoger percentage oninbaarheid. Op dit moment is het onduidelijk welke financiële gevolgen dit heeft voor 2021.

Onderwerp	Omschrijving
1 Veiligheid	
Veiligheid	De maatschappelijke gevolgen van het Corona virus zijn waarschijnlijk ook in 2021 merkbaar, zoals verscherpte regels rondom evenementen of uitgestelde vergunningaanvragen. Dit kan leiden tot extra uitgaven waarvoor in de begroting 2021 geen extra budget is opgenomen.
Handhaving	Extra handhaving van openbare orde kan nodig zijn als coronamaatregelen versoepeld worden. Dit kan tot extra uitgaven leiden. In de begroting is geen rekening gehouden met extra kosten handhaving.
Kosten VRK	De 1e Berap van de VRK gaat in op de gevolgen van de coronacrisis. Er is al sprake van een opgeschaalde situatie en in verband met het besluit tot uitgebreid testen en bron- en contactonderzoek. Met ingang van 1 september wordt een coronateam ingericht om deze taken voor wat langere tijd uit te kunnen voeren. De tijdelijkheid eindigt als een vaccin beschikbaar is waardoor afname van het Covid-19 virus te verwachten is. Vrijwel alle kosten komen in aanmerking voor vergoeding, omdat het onderdeel uitmaakt van de bestrijding, zoals die nu is in opdracht van de minister is ingezet (testen, traceren, isoleren en rapporteren). In de begroting van Heemstede is geen rekening gehouden met extra uitgaven.
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	
Verkeer, vervoer en waterstaat	Extra kosten kunnen zich voordoen bij het plaatsen van extra verkeersborden of de inzet van verkeersregelaars om het (wandel)verkeer in goede banen te leiden. Geen aanvullend budget geraamd voor 2021.
3 Economie	
Uitvoering TOZO	Vanwege de corona uitbraak heeft het kabinet in 2020 de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) in het leven geroepen. Dit is incidenteel rijksbudget. In de voorjaarsnota 2020 zijn en in de najaarsnota 2020 worden de financiële gevolgen toegelicht. In principe budgettair neutraal voor de gemeente.
4 Onderwijs	
Onderwijs	Extra uitgaven onderwijsbeleid kunnen zich bijvoorbeeld voordoen wanneer kinderen uit achtergestelde gezinnen worden voorzien van digitale middelen (zoals laptops), zodat zij ook thuis onderwijs kunnen volgen.
Onderwijshuisvesting	Indien scholen aanpassingen willen of moeten maken om veilig onderwijs te geven, zijn deze in eerste instantie voor rekening van het schoolbestuur.
Kinderopvang	Extra uitgaven kinderopvang kunnen zich voordoen bij een scenario waarbij kinderopvanglocaties gesloten moeten worden. Dit leidt tot gemiste eigen bijdrage van ouders.
Doelgroepen en leerlingenvervoer	Er kan bij doelgroepenvervoer vooral extra uitgegeven worden aan extra vervoersbewegingen, omdat door de 1,5 meter maatregel minder inwoners tegelijk vervoerd kunnen worden.

Onderwerp	Omschrijving
5 Sport, cultuur en recreatie	
Sport, cultuur en recreatie	Extra uitgaven sport kunnen zich voordoen wanneer sportverenigingen en zwembaden aanpassingen moeten doen en niet de mogelijkheid hebben op volle kracht te opereren. Eventuele sluiting zal groot financieel effect hebben. In de raad van 28 mei 2020 is de 'tijdelijke overbruggingsregeling liquiditeit sport, cultuur en overige maatschappelijke instellingen' vastgesteld. In de begroting 2021 is geen aanvullend budget opgenomen.
Steun aan lokale culturele instellingen, vrijwilligersorganisaties (inclusief lokale media)	Bibliotheken ontvangen voornamelijk inkomsten uit subsidies en lidmaatschappen. Hierdoor is het financiële effect dat zij ondervinden door de coronacrisis relatief beperkt. Lokale media kunnen te maken krijgen met dalende inkomsten, voornamelijk door teruglopende advertentie-inkomsten. Uit het AEF onderzoek van de VNG blijkt dat de cultuursector hard geraakt wordt. In de begroting 2021 is in Heemstede hiervoor geen apart budget opgenomen.
Openbaar groen	De extra uitgaven voor aanpassingen openbaar groen zijn naar verwachting gering. Soms kunnen er aanpassingen gedaan worden om bijvoorbeeld groepen mensen op afstand te houden.
6 Sociaal domein	
Schuldhelpverlening	De landelijke branchevereniging voor schuldhelpverlening (NVVK) voorziet vanwege de coronacrisis in 2020 en verder een stijging van het aantal hulpvragen voor schuldhelpverlening met minimaal 30 procent. Een harde prognose is echter moeilijk te maken, omdat mensen normaal gesproken gemiddeld 5 jaar wachten voordat ze hulp vragen. Om grote problemen te voorkomen is het daarom nog belangrijker om in te zetten op vroege signalering. In de begroting 2021 is een structureel aanvullend budget opgenomen van € 15.000.
Bijzondere bijstand / armoedebeleid / minimabeleid	Door de coronacrisis is de verwachting echter dat het aantal inwoners met een laag inkomen stijgt en de uitgaven minimabeleid, bijzondere bijstand en armoedebestrijding ook extra zullen stijgen. In de begroting is vanaf 2021 € 50.000 extra opgenomen. Vanaf 2023 wordt het aanvullend budget in 2 jaar afgebouwd naar € 0.
Inhaal effecten / uitgestelde vraag sociaal domein	De kans bestaat dat er een inhaaleffect gaat plaatsvinden vanwege de uitgestelde zorgvraag. In de begroting is hiervoor geen apart budget geraamd.
Compensatie Wmo en jeugdhulpaanbieders	Door de coronacrisis is veel zorg uitgesteld of op een andere manier uitgevoerd. Gemeenten hebben zorgaanbieders veelal doorbetaald. Voorts is zorg in de 1,5 meter samenleving duurder. In de begroting 2021 zijn geen extra kosten opgenomen.
Sociale werkvoorziening (SW) bedrijven	In de begroting 2021 van Paswerk is geen rekening gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. De verwachting is -mede dankzij een extra bijdrage van het Rijk- dat Paswerk neutraal uit de crisis komt in 2020. Voor 2021 valt dit nog niet te overzien en daarom is geen aanvullend budget opgenomen.
Compensatieregeling vervoerders doelgroepenvervoer	Er kan bij doelgroepenvervoer vooral extra uitgegeven worden aan extra vervoersbewegingen, omdat door de 1,5 metermaatregel minder personen tegelijk vervoerd kunnen worden. Ook zijn er extra kosten voor persoonlijke beschermingsmiddelen, schermen en desinfectiemiddelen. In de begroting is geen aanvullend budget opgenomen.

Onderwerp	Omschrijving
Re-integratie en arbeidsparticipatie	Met behulp van re-integratiepartners begeleidt de gemeente de uitkeringsgerechtigden zo efficiënt en vakkundig mogelijk naar werk en zorgt voor deskundige en onafhankelijke medische advisering in het geval van arbeidsgehandicapten. Vanwege de toename van het uitkeringsbestand door de coronacrisis, verwacht de gemeente meer uitgaven voor re-integratie. In de begroting 2021 is er vanuit gegaan dat deze toename opgevangen kan worden binnen het bestaande reïntegratiebudget.
Kosten bijstandsverlening (Participatiewet)	De verwachting is dat in 2021 het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet landelijk enorm zal stijgen vanwege de coronacrisis. De in de Heemstedse begroting opgenomen uitkeringslasten zijn gebaseerd op de cijfers uit onderzoek van bureau Berenschot reeks "matig herstel". Deze laat voor het aantal uitkeringsgerechtigden een verwachte stijging zien in 2021 van 12% (t.o.v. 2020) en in 2022 van 8% (t.o.v. 2021). Vanaf 2023 verwachten wij een herstel van de arbeidsmarkt. Voor 2023 is uitgegaan van een daling van de uitkeringsgerechtigden van 10% en voor 2024 van een daling van 5%. Voor wat betreft de rijksbijdrage is de verwachting dat het Rijk naar aanleiding van de corona crisis het budget gaat bijstellen. In de begroting is voor de berekening van de rijksbijdragen uitgegaan van dezelfde percentages die zijn gehanteerd voor de uitkeringslasten. Uitgaande van bovenstaande aannames bedragen de begrote tekorten voor 2021-2024 respectievelijk € 130.000, € 150.000, € 140.000 en € 140.000. Omdat vanaf 2023 de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz niet toereikend zal zijn om het tekort te verevenen, zal in 2023 € 40.000 en in 2024 € 140.000 ten laste van de algemene reserve worden gebracht.
7 Volksgezondheid en milieu GGD en veiligheidsregio	
	De 1e bestuursrapportage van de VRK gaat in op de gevolgen van de coronacrisis. Er is al sprake van een opgeschaalde situatie en in verband met het besluit tot uitgebreid testen en bron- en contactonderzoek. Met ingang van 1 september wordt een coronateam ingericht om deze taken voor wat langere tijd uit te kunnen voeren. De tijdelijkheid eindigt als een vaccin beschikbaar is waardoor afname van het Covid-19 virus te verwachten is. Vrijwel alle kosten komen in aanmerking voor vergoeding, omdat het onderdeel uitmaakt van de bestrijding, zoals die nu is in opdracht van de minister is ingezet (testen, traceren, isoleren en rapporteren). In de begroting van Heemstede geen rekening gehouden met aanvullende kosten.
Afvalinzameling/milieustraat	In de beginperiode van de coronacrisis hebben particulieren veel extra afval aangeboden. Verder was het noodzakelijk verkeersbegeleiders in te zetten om het bezoek aan de milieustraat in goede banen te leiden. Dit heeft in 2020 tot extra kosten geleid. Zoals toegelicht in de voorjaarsnota 2020 wordt verwacht dat door de maatregelen als gevolg van corona de opbrengsten uit bedrijfsafval teruglopen. Een inschatting voor 2021 is nog niet te maken.

Onderwerp	Omschrijving
Begraafplaatsen	Financiële gevolgen bij uitvaarten kunnen zich voordoen wanneer er minder inkomsten zullen worden behaald door verhuur van de aula, koffiekamer en het verzorgen van catering. Ook daarna voorkomen de basisregels, zoals het behouden van 1,5 meter afstand, dat inkomsten uit uitvaarten weer snel op het oude niveau zitten. In de begroting 2021 is hiermee geen rekening gehouden.

Heemstede

Bijlagen

Kerngegevens

	2018 werkelijk	2018 begroot	2019 begroot	2020 begroot * tm voorjaars nota	2021 begroot
A. Sociale structuur					
aantal inwoners per 1 januari	27.080	27.060	27.126	27.234	27.584
aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari	253	266	263	238	236
B. Fysieke structuur					
oppervlakte gemeente	965 ha.	965 ha.	965 ha.	965 ha.	965 ha.
waarvan:					
binnenwater	16 ha.	16 ha.	16 ha.	16 ha.	16 ha.
aantal woonruimten per 1 januari	12.874	12.576	12.585	12.628	12.803
lengte van landwegen	88 km.	88 km.	88 km.	88 km.	88 km.
lengte van de waterwegen	4 km.	4 km.	4 km.	4 km.	4 km.
openbaar groen	132 ha.	132 ha.	132 ha.	132 ha.	132 ha.
waarvan:					
wandelpaatsen en plantsoenen	46 ha.	46 ha.	46 ha.	46 ha.	46 ha.
wandebos "Groenendaal"	76 ha.	76 ha.	76 ha.	76 ha.	76 ha.
begraafplaats	10 ha.	10 ha.	10 ha.	10 ha.	10 ha.
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)					
uitgaven exploitatie ultimo boekjaar (excl.mutaties reserves)	54.606	53.706	54.324	59.376	59.020
opbrengst onroerende-zaakbelastingen	6.207	6.184	6.332	6.491	6.699
algemene uitkering gemeentefonds ultimo boekjaar	28.021	28.170	29.172	31.548	32.579
boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven (per 1 januari)	58.364	64.624	63.240	59.731	64.871
waarvan:					
- materiële vaste activa met economisch nut	40.378	44.307	43.197	41.837	42.893
- materiële vaste activa met maatschappelijk nut	15.707	18.087	17.860	15.718	19.807
- immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
- financiële vaste activa	2.279	2.230	2.183	2.176	2.171
vaste schuld (per 1 januari)	23.280	23.280	28.705	33.357	21.184
aflossing langlopende geldleningen o/g:					
- reguliere aflossing	2.575	2.575	2.348	10.348	8.428
reserves van de algemene dienst (per 1 januari)	22.372	20.147	21.435	21.265	54.788
voorziening van de algemene dienst (per 1 januari)	9.013	9.657	8.923	7.975	8.645

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	0.1 Bestuur	1.315	1.551	1.448	1.419	1.427	1.427
00101	Raad en commissies	402	417	421	417	425	425
00102	College van B&W	588	627	604	604	604	604
00103	Gemeentelijke samenwerking	40	42	43	43	43	43
00104	Griffie	216	215	232	232	232	232
00105	Kabinetszaken	1	2	2	2	2	2
00106	Participatie	68	248	146	121	121	121
	0.2 Burgerzaken	839	730	796	802	788	878
00201	Huwelijken	33	34	34	34	34	34
00202	Documenten burgerlijke stand	54	55	56	56	56	56
00203	Basisregistratie Personen (BPR)	211	206	211	211	211	211
00204	Rijbewijzen	176	193	196	196	196	196
00205	Reisdocumenten	154	112	126	112	103	208
00206	Gedecentraliseerde taken	24	25	26	26	26	26
00207	Privacy en beveiliging	63	86	87	87	87	87
00208	Verkiezingen	124	18	59	79	74	59
00209	Kadaster	0	1	1	1	1	1
	0.4 Overhead	10.652	10.675	10.774	10.897	10.915	10.879
00401	Personeelskosten	5.615	5.937	6.082	6.132	6.132	6.132
00402	ICT kosten	993	955	1.000	1.032	1.008	1.009
00403	Huisvestingskosten	676	726	666	666	666	666
00404	Overige bedrijfsvoeringskosten	696	755	770	803	792	803
00405	Publieksverlichting	114	114	128	128	127	116
00406	Representatie	17	16	16	16	16	16
00407	GRIT	2.541	2.172	2.112	2.120	2.174	2.137
	0.5 Treasury	-89	-54	-2	38	70	90
00501	Aandelen	27	24	0	0	0	0
00502	Treasury	-116	-78	-2	38	70	90
	0.61 OZB woningen	372	425	442	442	442	442
06101	OZB woningen	189	206	213	213	213	213
06102	WOZ	183	219	229	229	229	229
	0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
	0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	15	18	18	4	4	4
06402	Precariobelasting	2	4	4	4	4	4
06404	Hondenbelasting	13	14	14	0	0	0
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	72	73	73	73	73	73
00701	Gemeentefonds	72	73	73	73	73	73
	0.8 Overige baten en lasten	809	77	-97	-233	-200	-200
00801	Algemene baten en lasten	809	77	-97	-233	-200	-200
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves; stortingen	5.873	36.862	280	0	40	140
01000	Mutaties programma 0	726	36.590	0	0	0	0
01001	Mutaties programma 1	0	0	0	0	0	0
01002	Mutaties programma 2	0	0	0	0	0	0
01003	Mutaties programma 3	0	0	0	0	0	0
01004	Mutaties programma 4	4.200	0	0	0	0	0
01005	Mutaties programma 5	687	271	280	0	0	0
01006	Mutaties programma 6	218	0	0	0	40	140
01007	Mutaties programma 7	42	1	0	0	0	0
01008	Mutaties programma 8	0	0	0	0	0	0
	0.11 Resultaat van de begroting	1.310	-277	94	130	25	96
01101	Resultaat	1.310	-277	94	130	25	96
Totale lasten van het programma		21.168	50.080	13.826	13.572	13.584	13.829

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	0.1 Bestuur	0	0	48	48	48	48
00106	Participatie	0	0	48	48	48	48
	0.2 Burgerzaken	415	342	365	337	320	536
00201	Huwelijken	77	85	85	85	85	85
00202	Documenten burgerlijke stand	11	9	9	9	9	9
00203	Basisregistratie Personen (BPR)	25	31	31	31	31	31
00204	Rijbewijzen	133	140	140	140	140	140
00205	Reisdocumenten	144	77	100	72	55	271
00206	Gedecentraliseerde taken	25	0	0	0	0	0
	0.4 Overhead	2.018	1.788	1.763	1.751	1.776	1.759
00401	Personeelskosten	195	248	251	251	251	251
00402	ICT kosten	69	70	77	77	77	77
00403	Huisvestingskosten	15	12	12	12	12	12
00404	Overige bedrijfsvoeringskosten	567	462	448	432	432	432
00405	Publieksvoorlichting	0	0	0	0	0	0
00406	Representatie	0	0	0	0	0	0
00407	GRIT	1.172	996	975	979	1.004	987
	0.5 Treasury	1.574	38.074	633	674	728	728
00501	Aandelen	529	308	427	468	522	522
00502	Treasury	21	7	3	3	3	3
00503	Nutsbedrijven	1.024	37.759	203	203	203	203
	0.61 OZB woningen	4.860	5.081	5.256	5.256	5.256	5.256
06101	OZB woningen	4.860	5.081	5.256	5.256	5.256	5.256
	0.62 OZB niet-woningen	1.380	1.410	1.443	1.443	1.443	1.443
06201	OZB niet woningen	1.380	1.410	1.443	1.443	1.443	1.443
	0.63 Parkeerbelasting	732	629	700	800	800	800
06301	Fiscaal parkeren	732	629	700	800	800	800
	0.64 Belastingen overig	365	295	301	108	108	108
06401	Waterkeringen	50	51	52	52	52	52
06402	Precariobelasting	189	170	175	50	50	50
06403	Belasting op roerende ruimten	4	6	6	6	6	6
06404	Hondenbelasting	122	68	68	0	0	0
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	30.674	31.548	32.579	32.490	32.469	32.291
00701	Gemeentefonds	30.674	31.548	32.579	32.490	32.469	32.291
	0.8 Overige baten en lasten	400	0	0	0	0	0
00801	Algemene baten en lasten	400	0	0	0	0	0
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves; onttrekkingen	6.755	919	916	1.162	1.248	1.286
01000	Mutaties programma 0	1.057	357	337	312	222	322
01001	Mutaties programma 1	0	0	0	0	0	0
01002	Mutaties programma 2	95	41	91	91	91	91
01003	Mutaties programma 3	0	0	0	0	0	0
01004	Mutaties programma 4	0	0	0	486	740	678
01005	Mutaties programma 5	4.855	170	280	123	55	55
01006	Mutaties programma 6	403	160	130	150	140	140
01007	Mutaties programma 7	258	119	16	0	0	0
01008	Mutaties programma 8	87	72	62	0	0	0
	0.11 Resultaat van de begroting	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		49.173	80.086	44.004	44.069	44.196	44.255
Saldo programma		28.005	30.006	30.178	30.497	30.612	30.426

Programma 1 Veiligheid

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.579	1.657	1.787	1.854	1.724	1.722
10101	Rampenbestrijding	34	21	22	22	22	22
10102	Brandweezorg	1.545	1.636	1.765	1.832	1.702	1.700
	1.2 Openbare orde en veiligheid	389	452	438	437	437	437
10201	Vergunningen APV/bijzondere wetten	49	52	55	55	55	55
10202	Toezicht naleving APV/bijzondere wetten	135	179	160	159	159	159
10203	Openbare orde en veiligheid	191	203	206	206	206	206
10204	Bureau Halt	14	18	17	17	17	17
Totale lasten van het programma		1.968	2.109	2.225	2.291	2.161	2.159
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
10102	Brandweezorg	0	0	0	0	0	0
	1.2 Openbare orde en veiligheid	10	6	6	6	6	6
10201	Vergunningen APV/bijz. wetten	10	6	6	6	6	6
10202	Toezicht naleving APV/bijz. wetten	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		10	6	6	6	6	6
Saldo programma		-1.958	-2.103	-2.219	-2.285	-2.155	-2.153

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	4.405	4.380	4.510	4.612	4.609	4.551
20101	Wegen	1.906	1.798	1.834	1.892	1.870	1.819
20102	Schoonhouden wegen	894	885	924	924	924	924
20103	Gladheidbestrijding	198	181	187	187	187	187
20104	Bruggen en landhoofden	320	316	322	322	325	325
20105	Openbare verlichting	295	331	340	374	390	399
20106	Overige voorzieningen wegen	145	144	145	145	145	145
20107	Verkeersborden en -tekens	77	77	78	88	88	88
20108	Wegbelijning en figuraties	23	21	21	21	21	21
20109	Verkeersregelinstallaties	177	189	216	216	216	200
20110	Bovenlokaal verkeer	33	39	41	41	41	41
20111	Verkeersplannen	226	252	254	254	254	254
20112	Verkeersmaatregelen	60	93	91	91	91	91
20113	Verkeersverzoeken burgers	36	39	41	41	41	41
20114	Verkeerstellingen	15	15	16	16	16	16
	taakveld 2.2 Parkeren	396	346	348	330	327	327
20201	Fiscaal parkeren	396	346	348	330	327	327
	taakveld 2.3 Recreatieve havens	0	2	73	129	129	129
20301	Recreatieve havens	0	2	73	129	129	129
	taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	386	370	395	371	379	414
20401	Watergangen	241	235	254	214	214	214
20402	Waterkeringen en watertechn.werken	145	135	141	157	165	200
Totale lasten van het programma		5.187	5.098	5.326	5.442	5.444	5.421
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	119	37	78	78	78	78
20101	Wegen	54	0	30	30	30	30
20102	Schoonhouden wegen	42	20	30	30	30	30
20104	Bruggen en landhoofden	0	0	0	0	0	0
20105	Openbare verlichting	8	0	3	3	3	3
20106	Overige voorzieningen wegen	15	17	15	15	15	15
20107	Verkeersborden,tekens en wegwijzers	0	0	0	0	0	0
20109	Verkeersregelinstallaties	0	0	0	0	0	0
20111	Verkeersplannen	0	0	0	0	0	0
	taakveld 2.2 Parkeren	20	20	20	20	20	20
20201	Fiscaal parkeren	20	20	20	20	20	20
	taakveld 2.3 Recreatieve havens	0	0	12	67	67	67
20301	Recreatieve havens	0	0	12	67	67	67
	taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
20401	Watergangen	0	0	0	0	0	0
20402	Waterkeringen en watertechn.werken	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		139	57	110	165	165	165
Saldo programma		-5.048	-5.041	-5.216	-5.277	-5.279	-5.256

Programma 3 Economie

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	<i>taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</i>	124	147	141	141	137	137
30101	Economische zaken	124	147	141	141	137	137
	<i>taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen</i>	49	49	53	53	53	53
30301	Weekmarkt	49	49	53	53	53	53
Totale lasten van het programma		173	196	194	194	190	190
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	<i>taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</i>	4	14	4	4	0	0
30101	Economische zaken	4	14	4	4	0	0
	<i>taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen</i>	44	48	49	49	49	49
30301	Weekmarkt	44	48	49	49	49	49
Totale baten van het programma		48	62	53	53	49	49
Saldo programma		-125	-134	-141	-141	-141	-141

Programma 4 Onderwijs

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs	30	35	35	35	35	35
40101	Basonderwijs; financiën	9	10	10	10	10	10
40102	Openbaar onderwijs: algemeen	21	25	25	25	25	25
	taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	1.388	1.461	1.450	1.998	2.368	2.372
40201	Basonderwijs; huisvesting	352	348	311	846	1.202	1.206
40202	Voortgezet onderwijs	893	921	949	949	949	949
40203	Gymlokalen	143	192	190	203	217	217
	taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	940	1.027	1.032	1.032	1.012	1.012
40301	Basonderwijs; financiën	78	170	170	170	150	150
40302	Voortgezet onderwijs	21	25	25	25	25	25
40303	Leerplicht	85	89	92	92	92	92
40304	Schoolbegeleiding	53	53	53	53	53	53
40305	Schoolzwemmen	85	87	89	89	89	89
40306	Leerlingenvervoer	233	228	229	229	229	229
40307	Overige lokaal bestuurlijke taken	149	158	164	164	164	164
40308	Peuterspeelzalen	235	215	208	208	208	208
40309	Algemeen milieubeleid	1	2	2	2	2	2
Totale lasten van het programma		2.358	2.523	2.517	3.065	3.415	3.419
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
	taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	29	22	22	22	22	22
40201	Basonderwijs; huisvesting	5	0	0	0	0	0
40203	Gymlokalen	24	22	22	22	22	22
	taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	60	60	86	86	66	66
40301	Basonderwijs; financiën	0	0	20	20	0	0
40306	Leerlingenvervoer	1	1	1	1	1	1
40308	Peuterspeelzalen	59	59	65	65	65	65
Totale baten van het programma		89	82	108	108	88	88
Saldo programma		-2.269	-2.441	-2.409	-2.957	-3.327	-3.331

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	222	257	235	235	235	235
50101	Sport	222	257	235	235	235	235
	taakveld 5.2 Sportaccommodaties	860	864	995	826	802	791
50201	Gemeentelijke sportaccommodaties	860	864	995	826	802	791
	taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, - productie en -participatie	295	321	348	320	320	320
50301	Vormingswerk	11	14	13	13	13	13
50302	Muziekverenigingen	22	22	20	20	20	20
50303	Overige cultuur en recreatie	198	213	211	211	211	211
50304	Beeldende kunst	29	35	61	39	39	39
50305	Feest- en herdenkingsdagen	35	37	43	37	37	37
	taakveld 5.4 Musea	1	6	6	6	6	6
50401	Oudheidkunde	1	6	6	6	6	6
	taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	16	16	17	17	17	17
50501	Oudheidkunde	0	0	0	0	0	0
50502	Monumenten	16	16	17	17	17	17
	taakveld 5.6 Media	1.175	1.289	1.213	1.213	1.213	1.213
50601	Bibliotheek	759	782	807	807	807	807
50602	Multifunctioneel pand Julianaplein 1	406	497	391	391	391	391
50603	Overige cultuur en recreatie	10	10	15	15	15	15
	taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.297	2.248	2.325	2.331	2.322	2.337
50701	Evenementen	89	64	66	66	66	66
50702	Groenvoorziening	1.592	1.529	1.579	1.585	1.578	1.593
50703	Kinderboerderij	281	265	273	273	273	273
50704	Wandelbos Groenendaal	244	271	278	278	276	276
50705	Speelobjecten	89	117	127	127	127	127
50806	Gebouwen en gronden	2	2	2	2	2	2
Totale lasten van het programma		4.866	5.001	5.139	4.948	4.915	4.919
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0
	taakveld 5.2 Sportaccommodaties	171	227	150	150	150	150
50201	Gemeentelijk sportcomplex	171	227	150	150	150	150
	taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, - productie en -participatie	0	0	0	0	0	0
50304	Beeldende kunst	0	0	0	0	0	0
50305	Feest- en herdenkingsdagen	0	0	0	0	0	0
	taakveld 5.4 Musea	0	0	0	0	0	0
	taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
	taakveld 5.6 Media	234	355	286	286	286	286
50602	Multifunctioneel pand Julianaplein 1	234	355	286	286	286	286
	taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	96	81	71	71	71	71
50702	Groenvoorziening	0	0	0	0	0	0
50703	Kinderboerderij	76	60	50	50	50	50
50704	Wandelbos Groenendaal	0	0	0	0	0	0
50705	Speelobjecten	0	0	0	0	0	0
50806	Gebouwen en gronden	20	21	21	21	21	21
Totale baten van het programma		501	663	507	507	507	507
Saldo programma		-4.365	-4.338	-4.632	-4.441	-4.408	-4.412

Programma 6 Sociaal domein

Sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.185	2.535	2.459	2.498	2.510	2.475
60101	Maatschappelijke begeleiding	282	322	307	307	307	307
60102	Wmo 2007: Activiteiten sociaal beleidsplan	126	141	138	138	138	138
60103	Wmo 2007: Zorgondersteuning	147	124	93	93	93	93
60104	Jeugd-en jongerenwerk	2	5	6	6	6	6
60105	Stichting WIJ Heemstede	1.276	1.405	1.452	1.445	1.445	1.445
60106	Participatiebudget inburgering	104	183	118	164	172	172
60107	Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	248	355	345	345	349	314
	taakveld 6.2 Wijkteams	289	359	398	398	398	398
60201	Wmo 2007: Loket Heemstede	289	359	398	398	398	398
	taakveld 6.3 Inkomensregelingen	5.389	7.463	6.157	6.482	6.008	5.782
60301	Inkomensvoorzieningen	4.339	6.355	5.034	5.359	4.909	4.709
60302	Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	992	1.047	1.064	1.064	1.040	1.014
60303	Fraudebeheersing	58	61	59	59	59	59
	taakveld 6.4 Begeleide participatie	1.507	1.450	1.375	1.261	1.236	1.176
60401	Participatiewet WSW	1.507	1.450	1.375	1.261	1.236	1.176
	taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	413	529	512	512	512	512
60501	Participatiewet re-integratie	413	529	512	512	512	512
	taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.520	1.450	1.471	1.471	1.471	1.471
60601	Wmo: Rol-en vervoersvoorzieningen	1.113	1.124	1.151	1.151	1.151	1.151
60602	Wmo: Woonvoorzieningen	407	326	320	320	320	320
	taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.432	4.830	4.777	4.777	4.777	4.777
67101	Wmo 2007: Huishoudelijke hulp	1.780	1.941	1.971	1.971	1.971	1.971
67102	Wmo 2015: Begeleiding en kortdurend verblijf	2.652	2.889	2.806	2.806	2.806	2.806
	taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.618	3.447	3.586	3.586	3.586	3.586
67201	Jeugdwet: Jeugdhulp e.d.	3.618	3.447	3.586	3.586	3.586	3.586
Totale lasten van het programma		19.353	22.063	20.735	20.985	20.498	20.177
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	495	470	477	477	477	477
60105	Stichting WIJ Heemstede	259	267	272	272	272	272
60106	Participatiebudget inburgering	23	25	25	25	25	25
60107	Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	213	178	180	180	180	180
	taakveld 6.2 Wijkteams	25	0	0	0	0	0
60201	Wmo 2007: Loket Heemstede	25	0	0	0	0	0
	taakveld 6.3 Inkomensregelingen	4.378	6.108	4.885	5.215	4.775	4.575
60301	Inkomensvoorzieningen	4.080	5.759	4.552	4.882	4.442	4.242
60302	Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	284	334	319	319	319	319
60303	Fraudebeheersing	14	15	14	14	14	14
	taakveld 6.4 Begeleide participatie	14	15	14	14	14	14
60401	Participatiewet WSW	14	15	14	14	14	14
	taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	101	90	83	83	83	83
60501	Participatiebudget re-integratie	101	90	83	83	83	83
	taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen	193	172	184	184	184	184
60601	Wmo: Rol-en vervoersvoorzieningen	118	119	109	109	109	109
60602	Wmo: Woonvoorzieningen	75	53	75	75	75	75

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
	taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	436	429	415	415	415	415
67101	Wmo 2007: Huishoudelijke hulp	300	289	274	274	274	274
67102	Wmo 2015: Begeleiding en kortdurend verblijf	136	140	141	141	141	141
	taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	132	15	15	15	15	15
67201	Jeugdwet:Jeugdhulp e.d.	132	15	15	15	15	15
Totale baten van het programma		5.774	7.299	6.073	6.403	5.963	5.763
Saldo programma		-13.579	-14.764	-14.662	-14.582	-14.535	-14.414

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 7.1 Volksgezondheid	1.691	2.001	2.043	2.043	2.043	2.043
70101	Gezondheidszorg	978	1.030	1.069	1.069	1.069	1.069
70102	Centrum voor jeugd en gezin	376	539	560	560	560	560
70103	Voorlichting, beleid en klachtenafhandeling	33	98	81	81	81	81
70104	Beleid afvalstoffeninzameling	41	44	71	71	71	71
70105	Algemeen milieubeleid	263	290	262	262	262	262
	taakveld 7.2 Riolering	2.066	2.232	2.025	1.983	2.057	1.978
70201	Pompen	124	79	80	80	80	80
70202	Riolen en drainage	1.864	2.066	1.854	1.812	1.886	1.807
70203	Rioolheffing	78	87	91	91	91	91
	taakveld 7.3 Afval	2.689	2.790	2.927	2.992	3.032	3.065
70301	Restafval	1.351	0	0	0	0	0
70302	Groente-, fruit- en tuinafval	456	0	0	0	0	0
70303	Glas, papier en kunststof	214	0	0	0	0	0
70304	Grofvuil (incl. WEB)	4	0	0	0	0	0
70305	Klein gevaarlijk afval	32	0	0	0	0	0
70306	Milieustraat	449	0	0	0	0	0
70307	Afvalstoffenheffing	183	200	211	211	211	211
70308	Afvalstoffen: inzameling	0	1.007	1.012	1.012	1.012	1.012
70309	Afvalstoffen: milieustraat	0	292	302	302	302	302
70310	Afvalstoffen: inzamelmiddelen	0	191	192	257	297	330
70311	Afvalstoffen: verwerkingskosten	0	1.100	1.210	1.210	1.210	1.210
	taakveld 7.4 Milieubeheer	112	167	202	172	172	172
70401	Gezondheidszorg	6	5	5	5	5	5
70402	Milieuhandhaving	41	46	47	47	47	47
70404	Klimaatakkoord en energietransitie	5	0	23	23	23	23
70405	Duurzaamheid	60	116	127	97	97	97
	taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	435	492	505	515	502	502
70501	Gezondheidszorg	20	20	20	20	20	20
70502	Begraafplaats: uitvaartverzorging	240	301	313	323	312	312
70503	Begraafplaats: onderhoud	175	170	172	172	170	170
70504	Lijkbezorging/rechtsbijstand	0	1	0	0	0	0
Totale lasten van het programma		6.993	7.682	7.702	7.705	7.806	7.760
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
	taakveld 7.2 Riolering	2.706	2.911	2.982	2.921	3.017	2.974
70202	Riolen en drainage	10	25	0	0	0	0
70203	Rioolheffing	2.696	2.886	2.982	2.921	3.017	2.974
	taakveld 7.3 Afval	3.017	3.530	3.999	4.084	4.136	4.180
70301	Restafval	112	0	0	0	0	0
70307	Afvalstoffen: inzameling	2.905	3.479	3.938	4.023	4.075	4.119
70311	Afvalstoffen: verwerkingskosten	0	51	61	61	61	61
	taakveld 7.4 Milieubeheer	4	4	4	4	4	4
70403	Bodembescherming	4	4	4	4	4	4
	taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	612	608	619	619	619	619
70502	Begraafplaats: uitvaartverzorging	410	410	419	419	419	419
70503	Begraafplaats: onderhoud	202	198	200	200	200	200
Totale baten van het programma		6.339	7.053	7.604	7.628	7.776	7.777
Saldo programma		-654	-629	-98	-77	-30	17

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	meerjarenbegroting		
					2022	2023	2024
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	429	471	516	454	454	454
80101	Bestemmingsplannen	419	459	409	347	347	347
80102	Bovenlokale RO	10	12	107	107	107	107
	taakveld 8.3 Wonen en bouwen	1.250	1.017	1.118	1.081	1.076	1.075
80301	Woonschepenhaven	1	2	0	0	0	0
80302	Kapvergunningen	4	4	4	4	4	4
80303	Volkshuisvesting	129	61	64	64	64	64
80304	Woonruimteverdeling	12	12	13	13	13	13
80306	(Ver)bouwplannen	70	85	107	107	107	107
80307	Gebouwen en gronden	589	393	451	414	409	408
80308	Grondzaken	24	27	29	29	29	29
80309	Omgevingsvergunningen	345	349	365	365	365	365
80310	Handhaving woningwet en wet RO	50	52	54	54	54	54
80311	Commissie welstand	24	31	31	31	31	31
80312	Woonwagens	2	1	0	0	0	0
Totale lasten van het programma		1.679	1.488	1.634	1.535	1.530	1.529
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0
	taakveld 8.3 Wonen en bouwen	1.672	932	834	797	792	792
80301	Woonschepenhaven	6	6	6	6	6	6
80303	Volkshuisvesting	845	104	0	0	0	0
80304	Woonruimteverdeling	3	2	3	3	3	3
80307	Gebouwen en gronden	553	611	596	559	554	554
80309	Omgevingsvergunningen	261	205	229	229	229	229
80312	Woonwagens	4	4	0	0	0	0
Totale baten van het programma		1.672	932	834	797	792	792
Saldo programma		-7	-556	-800	-738	-738	-737

